

T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İLKÖĞRETİM 6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ
KAPSAMINDA İŞLENEN YERYÜZÜNDE YAŞAM ÜNİTESİNDE
GEÇEN COĞRAFYA KAVRAMLARININ
KAZANILMIŞLIK DÜZEYİ

HAZIRLAYAN

Funda TALAY

DANIŞMAN

Doç. Dr. B. Ünal İBRET

KASTAMONU-2011

TEZ ONAY SAYFASI

Funda TALAY tarafından hazırlanan “İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Kapsamında İşlenen Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Coğrafya Kavramlarının Kazanılmışlık Düzeyi” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı / Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman : Doç.Dr. B.Ünal İBRET

Jüri Üyeleri :

Üye:Doç.Dr. B.Ünal İBRET
Kastamonu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
İlköğretim Bölümü

Üye:Doç.Dr. Duran AYDINÖZÜ
Kastamonu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
İlköğretim Bölümü

Üye:Doç.Dr. M.Serhat YILMAZ
Kastamonu Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi,
Tarih Bölümü

İmza

Yukarıdaki Sonucu Onaylarım

Doç.Dr. B.Ünal İBRET
Enstitü Müdürü

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Kapsamında İşlenen Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde Geçen Coğrafya Kavramlarının Kazanılmışlık Düzeyi

Funda TALAY

**Kastamonu Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
İlköğretim Anabilim Dalı
Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı**

Danışman: Doç. Dr. B. Ünal İBRET

Bu çalışma, alan araştırması niteliğinde olup şu bölümlerden oluşmaktadır: Giriş, Yöntem, Sosyal Bilgiler Öğretiminde Kavram Öğretiminin Önemi, Bulgular ve Yorum, Sonuç ve Öneriler. Bu çalışmanın amaçları:

İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersindeki “Yeryüzünde Yaşam Ünitesi”nde geçen Coğrafya kavramlarının kazanılmışlık düzeyini belirlemek, ünitenin hangi kavramlarının daha çok ve daha az kavranıldığını saptamak ve kavramların daha iyi kazanılması için önerilerde bulunmaktır.

Bu çalışmada kullanılacak kavramlar; 2009-2010 Eğitim-Öğretim yılında İlköğretim okullarının 6. sınıflarında kullanılan ders kitabından seçilen Beşeri ve Fiziki Coğrafya konularına ait kavramlar olarak listelenmiştir. Bu listedeki kavramlar dikkate alınarak veri toplama anketi hazırlanmıştır. Veri toplama aracı 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Kastamonu il merkezinde bulunan 15 ilköğretim okuluna uygulanmıştır. Elde edilen veriler istatistiksel yöntemlerle analiz edilmiştir.

Araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlara göre; genel olarak başta soyut kavramlar olmak üzere, özellikle Fiziki Coğrafya konularını ilgilendiren kavramların öğrenciler tarafından yeterince kazanılmadığı görülmüştür. Sosyal Bilgiler öğretiminde kavramların öğrenilmesi çok önemlidir. Çünkü doğru öğrenilen kavramlar sayesinde öğrencilerin akademik başarıları artmakta, öğrenme ve hatırlama kolaylaşmaktadır. Bu nedenle kavramların kazanılmasını daha önemli hale getirilmek için kavramları doğru ve kalıcı öğrenmeye ve öğretmeye özen gösterilmelidir.

Kastamonu-2011, Sayfa: XIII – Sayfa: 158

Anahtar Kelimeler: İlköğretim, Sosyal Bilgiler, Kavram, Coğrafya

SUMMARY

Master Thesis

Funda TALAY

Kastamonu Üniversitesi

Institute of Social Sciences

Adviser: Doç. Dr. B. Ünal İBRET

This study is in the form of field research and is made up of the following parts: Introduction, method, importance of concept teaching in social sciences teaching, findings and commentary, result and suggestions. The purposes of this study are as follows:

For the students of the 6. grade students in social sciences, the assessment of acquisition level of geographical concepts in life unit, the assessment of which concepts of the unit are used more and which are used less and making suggestions for the purpose of acquiring concepts better.

The concepts to be used in this study are listed as the concepts which belong to human and physical geography topics course book used in the 6. grade in 2009-2010 education year in primary school teaching. Data collection questionnaire has been prepared in terms of the concepts in this list. Data collection instrument was applied to 15 primary school in Kastamonu city center. The data were analyzed with statistical methods.

According to results gained from the findings of the research, firstly abstract concepts and secondly, especially concepts regarding physical geography were seen not to be sufficiently acquired by the students. The acquisition of concepts in social sciences is of very importance. This is because with the help of correctly obtained concepts, students may increase their academic success and this makes learning and recalling information easier. Therefore, it is significant that attention should be paid to teaching concepts correctly and permanently in order to make acquisition of concepts more important.

Kastamonu-2011, Page: XIII – Page: 158

Keywords: Primary Education, Social Information, Concept, Geography.

ÖNSÖZ

Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Programı doğrultusunda hazırlanan bu çalışma “İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Kapsamında İşlenen Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde Geçen Coğrafya Kavramlarının Kazanılmışlık Düzeyi”nin araştırılmasına yöneliktir.

Bu çalışmanın, Sosyal Bilgiler öğretimi açısından eğitimcilere yararlı olacağı umut edilmektedir. Çünkü etkili öğrenme için kavramların kazanılmış olması, kalıcı olması çok önem arz etmektedir.

Araştırmanın her aşamasında bana destek olan çok değerli hocam, danışmanım Doç. Dr. B. Ünal İBRET’ e teşekkürlerimi borç bilirim.

Araştırmamda bana akademik açıdan yön veren Yrd.Doç. Dr. Muammer ERGÜN ve Yrd.Doç.Dr. M. Serhat YILMAZ, Yrd.Doç.Dr.Duran AYDINÖZÜ, Araştırma Görevlisi Oktay MERCİMEK ve Erkan YANARATEŞ’e, veri toplama aracının deneklere uygulanmasında yardımcı olan Yrd.Doç. Dr Burhan ŞAHİN’e, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans öğrencileri Emine KARASU ve Nihal KÜLLÜ’ ye, Ali Fuat Darende İlköğretim Okulu Türkçe öğretmeni Fethiye BAYRAKTAR’a, teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca benimle birlikte bu tezin hazırlanmasında çok büyük gayretleri olan ve desteğini esirgemeyen eşim Hakan Hüseyin TALAY’a, çocuklarım Umay ve Uras ile ilgilenerek araştırmama zaman ayırmamı sağlayan sevgili annem ve yeğenime, iyi dilekleriyle bana destek olan herkese teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmanın eğitim camiasına yararlı olması dileğiyle!..

Funda TALAY

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	I
SUMMARY	II
ÖNSÖZ.....	III
İÇİNDEKİLER	IV
TABLOLAR LİSTESİ.....	VII
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	XII
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XIII

BÖLÜM I

GİRİŞ	1
1.1. PROBLEM CÜMLESİ.....	6
1.2. ALT PROBLEMLER	6
1.3. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ	6
1.3.1. Araştırmanın Amacı	6
1.3.2. Araştırmanın Önemi	6
1.4. SAYILTILAR	7
1.5. SINIRLILIKLAR	7

BÖLÜM II

YÖNTEM.....	8
2.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ	8
2.2. ARAŞTIRMANIN EVRENİ.....	8
2.3. ARAŞTIRMANIN ÖRNEKLEMİ	9
2.4. VERİ TOPLAMA TEKNİĞİ	9

BÖLÜM III

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE KAVRAM ÖĞRETİMİNİN ÖNEMİ 10

3.1. SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ	10
3.2. KAVRAM, KAVRAM ÖĞRETİMİ VE ÖNEMİ	13
3.3. SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE KAVRAMLAR	14

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM..... 17

4.1. “HARİTA” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ	21
4.2. “ÖLÇEK” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ	26
4.3. “KUŞ UÇUŞU” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ	29
4.4. “KOORDİNAT” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.....	32
4.5. “EKVATOR” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ	35
4.6. “PARALEL” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ	38
4.7 “MERİDYEN” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ	41
4.8. “KUTUP” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ	44
4.9 “NEM” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.....	47
4.10. “ÇÖL” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ	50
4.11. “KURAKLIK” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.....	53
4.12. “BİTKİ ÖRTÜSÜ” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ	56
4.13. TÜRKİYE’DE GÖRÜLEN İKLİMLER (AKDENİZ, KARADENİZ, KARASAL İKLİM) KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.....	59
4.14. “BAŞLANGIÇ MERİDYENİ” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ	68
4.15. TÜRKİYE’DE GÖRÜLEN BİTKİ ÖRTÜLERİ (MAKİ, ORMAN, BOZKIR) KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.	72
4.16. “MEZOPOTAMYA” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ	80
4.17. “MATEMATİK KONUM” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ. ...	83
4.18. “KÖRFEZ” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.....	85
4.19. “GÖLET” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.	88

4.20. “ASTRONOMİ” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.	91
4.21. “BUHARLAŞMA” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.	94
4.22. “COĞRAFYA” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ	97
4.23. “COĞRAFİ KONUM” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.....	101
4.24. “GÖÇ” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLER 103	
4.25. “BEDEVİ” VE “ESKİMO” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ. 106	
4.26.“GEÇİM KAYNAĞI, TOPLAYICILIK, AVCILIK” KAVRAMLARININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.....	112
4.27. “ŞEHİRCİLİK VE MAĞARA” KAVRAMLARININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.....	121
4.28 “TİCARET YOLLARI” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ 127	
4.29. “HAMMADDE” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ 130	
4.30. “GECEKONDU” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ 133	
4.31. “RASATHANE” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ 136	
4.32. “YAĞMUR ORMANLARI” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ 139	

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER.....	142
KAYNAKÇA	146
EKLER	150
EK : 1. VERİ TOPLAMA ARACI.....	151
EK : 2. KASTAMONU VALİLİĞİ ARAŞTIRMA İZİN BELGESİ	156
EK : 3. ÖZGEÇMİŞ	157
EK : 4. YEMİN BELGESİ.....	158

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 2.1. Kastamonu İl Merkezindeki İlköğretim Okullarında 2009-2010 Eğitim-Öğretim Yılında Öğrenim Gören Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Okullara Göre Dağılımı.....	9
Tablo 4.1. Kavramların Tanınma Düzeyleri.....	17
Tablo 4.2. Kavramların Anlama Düzeyleri.	18
Tablo 4.3. Kavramların Kazanılma Düzeyleri.....	19
Tablo 4.4. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Harita Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet durumlarına Göre Dağılımı.	23
Tablo 4.6. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Ölçek Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet durumlarına Göre Dağılımı.	26
Tablo 4.7. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Ölçek Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	27
Tablo 4.8. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Kuş uçuşu Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.....	29
Tablo 4.9. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Kuş uçuşu Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim okullarına Göre Dağılımı.	30
Tablo 4.10. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Koordinat Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.....	32
Tablo 4.11. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Koordinat Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.....	33
Tablo 4.12. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Ekvator Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.....	35
Tablo 4.13. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Ekvator Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.....	36
Tablo 4.14. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Paralel Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	38
Tablo 4.15. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Paralel Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	39
Tablo 4.16. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Meridyen Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet durumlarına Göre Dağılımı.....	41
Tablo 4.17. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Meridyen Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.....	42
Tablo 4.18. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Kutup Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	44
Tablo 4.19. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Kutup Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	45

Tablo 4.20. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Nem Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	47
Tablo 4.21. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Nem Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	48
Tablo 4.22. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Çöl Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	50
Tablo 4.23. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Çöl Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	51
Tablo 4.24. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Kuraklık Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	53
Tablo 4.25. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Kuraklık Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	54
Tablo 4.26. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Bitki Örtüsü Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	56
Tablo 4.27. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Bitki Örtüsü Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	57
Tablo 4.28. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Akdeniz İklimi Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	59
Tablo 4.29. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Akdeniz İklimi Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	60
Tablo 4.30. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Karadeniz İklimi Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	62
Tablo 4.31. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Karadeniz İklimi Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	63
Tablo 4.32. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Karasal İklim Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	65
Tablo 4.33. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Karasal İklim Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	66
Tablo 4.34. Akdeniz, Karadeniz, Karasal İklim Kavramlarının Kavranılma Düzeyleri.	68
Tablo 4.35. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Başlangıç Meridyeni Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	69
Tablo 4.36. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Başlangıç Meridyeni Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim okullarına Göre Dağılımı.	70
Tablo 4.37. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Maki Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	72
Tablo 4.38. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Maki Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	73
Tablo 4.39. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Orman Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	75

Tablo 4.40. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Orman Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	75
Tablo 4.41. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Bozkır Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	77
Tablo 4.42. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Bozkır Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	78
Tablo 4.43. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Maki-Orman-Bozkır Kavramlarının Kavranılma Düzeyleri.	80
Tablo 4.44. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Mezopotamya Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	80
Tablo 4.45. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Mezopotamya Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	81
Tablo 4.46. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Matematik Konum Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	83
Tablo 4.47. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Matematik Konum Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	84
Tablo 4.48. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Körfez Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	86
Tablo 4.49. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Körfez Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	86
Tablo 4.50. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Gölet Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet durumlarına Göre Dağılımı.	88
Tablo 4.51. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Gölet Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	89
Tablo 4.52. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Astronomi Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	91
Tablo 4.53. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Astronomi Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	92
Tablo 4.54. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Buharlaştırma Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	95
Tablo 4.55. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Buharlaştırma Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	96
Tablo 4.56. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Coğrafya Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	98
Tablo 4.57. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Coğrafya Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	99
Tablo 4.58. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Coğrafi Konum Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	101
Tablo 4.59. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Coğrafi Konum Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	102

Tablo 4.60. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Göç Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	104
Tablo 4.61. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Göç Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	104
Tablo 4.62. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Bedevi Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	107
Tablo 4.63. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Bedevi Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	107
Tablo 4.64. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Eskimo Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	109
Tablo 4.65. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Eskimo Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim okullarına Göre Dağılımı.	110
Tablo 4.66. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Eskimo ve Bedevi Kavramlarının Kavranılma Düzeyleri	112
Tablo 4.67. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Geçim Kaynağı Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	112
Tablo 4.68. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Geçim Kaynağı Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	113
Tablo 4.69. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Toplayıcılık Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	115
Tablo 4.70. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Toplayıcılık Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	116
Tablo 4.71. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Avcılık Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	118
Tablo 4.72. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Avcılık Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim okullarına Göre Dağılımı.	119
Tablo 4.73. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Geçim Kaynağı, Toplayıcılık, Avcılık Kavramlarının Kavranılma Düzeyleri.	121
Tablo 4.74. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Şehircilik Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	121
Tablo 4.75. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Şehircilik Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	122
Tablo 4.76. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Mağara Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	124
Tablo 4.77. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Mağara Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.	125
Tablo 4.78. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Şehircilik ve Mağara Kavramlarının Kavranılma Düzeyleri.	127
Tablo 4.79. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Ticaret Yolları Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.	127

Tablo 4.80. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Ticaret Yolları Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.....	128
Tablo 4.81. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Hammadde Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.....	130
Tablo 4.82. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Hammadde Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.....	131
Tablo 4.83. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Gecekondu Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.....	133
Tablo 4.84. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Gecekondu Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.....	134
Tablo 4.85. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Rasathane Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.....	136
Tablo 4.86. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Rasathane Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.....	137
Tablo 4.87. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Yağmur Ormanları Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.....	139
Tablo 4.88. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Yağmur Ormanları Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.....	140

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 4.1. Kavramların Cinsiyetlerine göre Tanıma, Anlama ve Kavrama	
Durumları.....	20
Şekil 4.2. Kavramların Okullarına göre Tanıma, Anlama ve Kavrama	
Durumları.	21

KISALTMALAR LİSTESİ

Akt. : Aktaran

Çev. : Çeviren

Ed. : Editör

Der. : Derleyen

f. : Frekans

İ.Ö.O. : İlköğretim Okulu

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

ODTÜ : Orta Doğu Teknik Üniversitesi

SPSS : Statistical Packages for the Social Sciences

Vd. : Ve diğerleri

Vb. : Ve benzeri

Yay. : Yayın

YÖK : Yüksek Öğretim Kurulu

BÖLÜM I

GİRİŞ

“İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Kapsamında İşlenen Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde Geçen Coğrafya Kavramlarının Kazanılmışlık Düzeyi” adlı bu çalışmayla, 6. sınıf düzeyindeki öğrencilerin ünite kavramlarını ne derece kazandıkları araştırılmıştır. İlköğretim; çocuğun yetişkin yaşamında alacağı görevler için hazırlanmasına temel oluşturan bir eğitim basamağıdır. Bu basamakta kazanılan bilgi ve beceriler öğrencilerin daha sonraki öğrenim yaşamlarındaki başarılarını büyük ölçüde etkilemektedir (Şimşek, Aydınözü, İbret, 2009).

Sosyal Bilimler, bilimsel bir tutumla toplumların incelendiği disiplinlerdir. İlgilendiği esas konu gruplar içinde oluşan insan etkinliğidir; amaç beşeri anlayışın gelişmesidir (Köstüklü, 2003).

Sosyal Bilimler, insan tarafından meydana getirilen gerçekle uğraşmaktadır. Diğer bir tanıma göre Sosyal Bilimler, insanın insanla ve çevresiyle olan ilişkilerini inceleyen disiplinler topluluğudur (Dönmez, 2003).

Sosyal Bilimler, içerisinde birçok disiplini barındırır. Bunlar; tarih, coğrafya, eğitim, ekonomi, hukuk, sosyoloji, psikoloji v.b olarak sıralayabiliriz. Sosyal Bilimler, öğrencinin birçok yönden kendini geliştirmesine katkıda bulunmaktadır. Sosyal Bilimlerin öğretilmesinde amaç, bireyin düşünme yeteneklerinin geliştirilmesi, yaşamını sürdürebilmesi için gerekli ekonomik güce kavuşturulması, bireyler arası iletişim becerilerinin artırılması, yurttaşlık hak ve sorumlulukları ile ilgili temel bilgi, beceri ve tutumların kazandırılmasıdır.

Sosyal Bilgiler terimini ilk kez kullanan Amerikan Eğitim Komitesi’ne göre Sosyal Bilgiler, “konusunu doğrudan doğruya insan topluluklarının örgütlenmesine, gelişmesine ait ve bu sosyal grupların bireyi olması dolayısıyla insan hakkındaki tüm bilgiler” olarak tanımlanmıştır (Moffatt, 1957).

Sosyal Bilgiler, ilköğretim okullarında iyi ve sorumlu vatandaş yetiştirmek amacıyla, sosyal bilimler disiplinlerinden seçilmiş bilgilere dayalı olarak, öğrencilere toplumsal yaşamla ilgili, temel bilgi, beceri, tutum ve değerlerin kazandırıldığı bir çalışma alanıdır (Öztürk, Otluoğlu, 2002). Sosyal Bilgiler, insan faaliyetlerini kapsayan tüm disiplinlerden bir bileşke olarak karşımıza çıkmaktadır (Taşlı, 2000). Nitekim ilköğretim sosyal bilgiler programları incelendiğinde coğrafya, tarih, ekonomi, sosyoloji, vatandaşlık, antropoloji, hukuk, sosyal psikoloji, eğitim vb. disiplinlerden oluşan sentez bir içeriğe sahip olduğu görülür.

Sosyal Bilgiler Programı;

1. Her öğrencinin birey olarak kendine özgü özellikleri olduğunu kabul eder.
2. Öğrencilerin gelecekteki yaşamlarına ışık tutarak, bireylerden beklenen niteliklerin geliştirilmesine duyarlılık gösterir.
3. Bilgi, kavram, değer ve becerilerin gelişmesini sağlayarak, öğrenmenin gerçekleşmesini ön planda tutar.
4. Öğrencileri düşünmeye, soru sormaya ve görüş alışverişi yapmaya özendirir.
5. Öğrencilerin fiziksel ve duygusal açıdan sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetişmesini amaçlar.
6. Millî kimliği merkeze alarak, evrensel değerlerin benimsenmesine önem verir.
7. Öğrencilerin kendi örf ve âdetleri çerçevesinde ruhsal, ahlâkî, sosyal ve kültürel yönlerden gelişmesini hedefler.
8. Öğrencilerin haklarını bilen ve kullanan, sorumluluklarını yerine getiren bireyler olarak yetişmesini önemser.
9. Öğrencilerin toplumsal sorunlara karşı duyarlı olmasını sağlar.
10. Öğrencilerin öğrenme sürecinde deneyimlerini kullanmasına ve çevreyle etkileşim kurmasına olanak sağlar.
11. Her öğrenciye ulaşabilmek için öğrenme-öğretme yöntem ve tekniklerindeki çeşitliliği dikkate alır.
12. Periyodik olarak, öğrenci çalışma dosyalarına bakılarak öğrenme ve öğretme süreçlerinin akışı içerisinde değerlendirmeye olanak sağlar.

Bu çerçevede Sosyal Bilgiler dersi şu şekilde tanımlanabilir:

Sosyal Bilgiler, bireyin toplumsal var oluşunu gerçekleştirebilmesine yardımcı olması amacıyla; tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji, psikoloji, felsefe ve hukuk gibi sosyal bilimleri ve vatandaşlık bilgisi konularını içeren; öğrenme alanlarının bir ünite ya da tema altında birleştirilmesini konu alan bir ilköğretim dersidir.

Sosyal Bilgiler programı, Barr, Barth ve Shermis'in (1977) ortaya koyduğu üç geleneği de önemsemektedir. Bilindiği gibi bunlar:

1. Vatandaşlık aktarımı olarak sosyal bilgiler,
2. Sosyal Bilimler olarak sosyal bilgiler,
3. Yansıtıcı düşünme olarak sosyal bilgilerdir.

Sosyal Bilgiler dersi, demokratik değerleri benimsemiş vatandaşlar olarak öğrencilerin içinde yaşadığı topluma uyum sağlamalarını ve bilgi birikimini yaşama geçirilebilecek donanımlar kazandırmayı amaçlamaktadır.

Sosyal bilgiler programının geniş içeriğe sahip olması aynı zamanda kavram zenginliği anlamına gelmektedir ki tüm ünitelerde o üniteye geçen kavramların anlam bilgisinin kazandırılması öncelikli olarak yer almıştır. Çünkü bir ünitenin anlaşılması, o üniteye ait kavramların iyi bilinmesi ve öğrenilmesinden geçer. Bir insanda ne kadar kavram zenginliği varsa, dili ve soyut düşünme gücü, bilimsel tutumu o nispette gelişir. Öğrenciler, kavramlar aracılığıyla olguların karmaşıklığını düzene sokar ve ayrıntıların tutsağı olmaktan da kurtulur (Fidan, 1985) .

Kavram; herhangi bir nesne ya da olayın temel öge ve özelliklerini kapsayan soyut düşündür (Enç, 1981). Kavramlar, somut ve soyut kavramlar olarak sınıflandırılabilir (Garne,1979; Özyürek, 1984).

Fleming kavramları somut ve soyut olmak üzere iki gruba ayırmaktadır. Örneğin; duyu organları ile doğrudan algılanabilen kavramlara somut kavramlar denir. Daire, kırmızı, meyve, sandalye gibi kavramlar bu gruba girer. Soyut kavramlar ise duyu organları ile doğrudan algılanamaz. Zaman, sevgi, korku gibi

kavramlar soyut kavramlara örnek gösterilebilir. Somut kavramlar genellikle soyut kavramlardan daha kolay öğrenilebilir (Fleming, 1987; Akt; Cantekiner, 2002).

Somut kavramlar doğrudan gözlenerek öğrenilebilir. Gözlenilebilir olmayan soyut kavramlar ise tanımlar aracılığıyla öğrenilebilir. Basit kurullarla nitelikler arasında ilişkinin kurulmasıyla soyut kavrama biçim verilir (Garg ve Briggs,1979; Özyürek, 1984).

Sosyal bilgilerle ilgili yeni kavramların öğretilmesinde öğretmen, öğrencilerin ön bilgilerinin de dikkate alarak onların bu kavramları anlamlı bir şekilde öğrenmelerini sağlamalıdır (Yazıcı ve Samancı, 2003). Eğitim, birey ve toplumların gelişmesinde en önemli faktördür. Her toplum kendine özgü bir eğitim sistemi oluşturmaktadır. Oluşturulan bu eğitim sistemlerinin en temel öğelerinden biri ise öğretmenlerdir. Toplumsal sistemin devamlılığı ve toplumun dünya toplumları arasındaki yerinin belirlenmesinde eğitim sistemi aracılığıyla yetiştirilecek insan unsurunun çok önemli bir yeri vardır. Öğretmen bu sistem içerisinde görev yapar. Öğretmenler, öğrencilerin davranışlarını değiştiren ve geliştiren kişiler olarak, eğitim sisteminin vazgeçilmez unsurlarıdır. Bir eğitim sisteminin başarısı, o sistemi hayata geçirip, uygulayacak olan öğretmenin başarısından ayrı tutulamaz (Seferoğlu, 2004) .

Eğitim ortamında öğretmen ve öğrencinin aynı kelimelerle simgeledikleri kavramları anlama düzeyleri çok farklı olabilir. Bu fark öğretmen ve öğrencinin aynı kavramla ilgili yaşantı düzeylerinin farklı olmasından kaynaklanmaktadır. Örneğin; öğretmen kırmızı dediğinde çevresindeki her tür nesnenin kırmızı olan bölümlerini gösterebilecek düzeydedir. Oysa öğrenci kırmızı dediğinde aynı tip (aynı şekil ve malzemedeki) nesnelere arasından kırmızı olanları gösterebilecek düzeydedir. Öğretmenin kırmızı kavramı ile ilgili yaşantısı çok fazla olduğundan, kırmızı kavramını çok basit olarak görebilir. Bu durum öğretmenin kırmızı kavramını öğretme sürecini etkileyebilir. Oysa öğrencinin kırmızı düzeyi ile ilgili olarak hangi düzeyde olduğunun belirlenip bu düzey dikkate alınarak öğretim yapılması gerekmektedir (Özyürek,1984) .

Tüm çocuklarda görülen öğrenme güçlükleri ve yetersizliklerinin azaltılması ve düzeltilmesi, bu yetersizliklerin nedenlerinin ortadan kaldırılmasını gerektirdiği

kadar öğretim uygulamalarının niteliğinin de yeterli ve uygun düzeye çıkartılmasını gerektirmektedir. Bu ikinci durum ise eğitimciler açısından çok önemlidir. Bunun için sınıfta öğretmen ve eğitim personeli hazırlanmadan ve plan yapmadan aklına gelen şeyleri yapmaktan kaçınmalı ve amaçta belirlenen davranış türlerine göre öğretim aşamalarına ve süreçlerine yer verilmelidir. Öğretimin amacında belirtilen davranışlar değişik öğrenme biçimlerini gerektirmektedir. Bu değişik öğrenme biçimleri arasında kavram öğrenme, sözlü öğrenme, ayırt edici öğrenme ve anlatarak öğrenme sıralanabilir (Özyürek, 1984).

İlköğretim sosyal bilgiler üniteleri işlenirken tüm ünitelerde o üniteye geçen kavramların anlam bilgisi hedefler arasında ilk sırayı almaktadır. Fakat okullarda kavram öğretimi üzerine yeterli çalışma yapıldığı söylenemez. Genellikle kavramların anlam bilgisi tanım olarak verilerek bununla yetinilmektedir. Somutlaştırıcı, pekiştirici çalışmalar yapılmadığı için öğrenciler bu tanımları ezberlemekte sınavlarda sorulduğunda ezber bilgileri ile yetinmektedirler. Daha sonra ezberlenenler unutulduğu için öğrenci kavram yanılgısı ve kargaşası yaşamaktadır. Üniteye geçen kavramlar, öğrencilere grup yarışmalarına bağlı ve oyun formatlarıyla kazandırılırsa daha gerçekçi öğrenmenin oluşacağı düşünülmektedir. Böylece ünitelerin daha iyi anlaşılması ve öğrencilerin düşünme yeteneklerinin daha etkin hale gelmesi sağlanacaktır (Taşlı, 2005).

Sosyal Bilgiler dersinin amaçlarının gerçekleşebilmesi için, programda yer alan çok sayıdaki kavramın, her öğrencinin zihninde aynı anlamı oluşturacak şekilde geliştirilmesi gerekir. Aksi takdirde kavram yanılgıları dersin amaçlarının gerçekleşmesini engellediği gibi kavramların anlaşılmadan ezberlenmesine yol açar.

Okutulan Sosyal bilgiler ders kitapları kavramların tanımı, örneklerle açıklanması konusunda yetersiz kalmaktadır. Ders kitabı sözlük bölümü de kitapta açıklaması verilmemiş kavramların tanımı konusunda yetersizdir. Sözlükte yer alan kavramlarda bazen kitapta kullanıldığı anlamda açıklanmamaktadır. Eğer öğretilen kavramı yeterli düzeyde aktaramadıysa öğrencide kavramı anlama tam olarak gerçekleşmemektedir.

Sosyal Bilgiler öğretiminde çok önemli yeri olan kavramlar aslında düşüncenin de temel taşlarıdır. Bu sebeple kavram zenginliği, açıklığı, bireyin anlayarak

öğrenmesinde önemli bir etkidir ve bu sebeple okulda kavramların öğretilmesi çok önem taşır (Fidan, 1985).

1.1. PROBLEM CÜMLESİ

İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi kapsamında işlenen Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nin "Coğrafya" kavramları ne ölçüde kazandırılmıştır?

1.2. ALT PROBLEMLER

1. İlköğretim 6. sınıf Sosyal Bilgiler dersi Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nin Coğrafya kavramlarının öğrenilme düzeyleri ile cinsiyet arasında bir bağ var mıdır?

2. İlköğretim 6. sınıf Sosyal Bilgiler dersi Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nin Coğrafya kavramlarının öğrenilme düzeyleri ile merkezdeki okullar arasında bir bağ var mıdır?

1.3. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

1.3.1. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersindeki Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen coğrafya kavramlarının kazanılmışlık düzeyinin belirlenmesidir. Bu bağlamda araştırma problemi ile "İlköğretim altıncı sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersindeki Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen Coğrafya kavramlarını kazanmışlar mıdır?" sorusuna cevap aranacaktır.

1.3.2. Araştırmanın Önemi

Sosyal bilgiler öğretiminde, kavramların öğrenilmesini öğretimin odak noktası olarak belirlemenin birçok açıdan yararları vardır. Bu yararlar şunlardır:

Üst düzey akademik başarı,

Öğrenme ve hatırlamayı basitleştirme,

İletişimi kolaylaştırma,

Karmaşık öğrenmeye engel olma.

Bunlardan dolayı yukarıda ifade edilen yararlarla bağlı olarak tez konusu seçilmiştir. Böylece yeterli düzeyde kavram bilgisine sahip olan öğrenciler Türk Milli Eğitim Temel İlkeleri doğrultusunda yetişecek, sosyal bilgilerin temel amacı olan iyi bir vatandaş olma sürecinde ilköğretim 6. sınıf basamağında gerekli eğitimi almış olacaktır.

1.4. SAYILTILAR

1. Araştırmaya katılan öğrencilerin uygulanan tanıma testine doğru ve içtenlikle cevap verecekleri varsayılmıştır.
2. Araştırmacı tarafından geliştirilen “6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Kapsamında İşlenen Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde Geçen Coğrafya Kavramlarının Kazanımlılık Düzeyi” testi ilgili ünite de geçen Coğrafya kavramlarının kazanımlılık düzeylerini ölçmek için yeterli görülmüştür.
3. Literatür taramaya ilişkin elde edilen bilgi ve bulguların yeterli düzeyde olduğu varsayılmıştır.
4. Araştırma için seçilen örneklem araştırmanın evrenini temsil etmektedir.

1.5. SINIRLILIKLAR

1. Araştırma; Kastamonu Merkez ilçe, resmi ilköğretim okulları 6. sınıf öğrencileri ile sınırlandırılmıştır.
2. Araştırma; Kastamonu Merkez ilçe, resmi ilköğretim okullarında 6. sınıfta Sosyal Bilgiler dersi “Yeryüzünde Yaşam” Ünitesi’nde geçen coğrafya kavramlarının kazanımlılık düzeyini amaçlayan anket sorularıyla sınırlıdır.

BÖLÜM II

YÖNTEM

2.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

İlköğretim 6. sınıf Sosyal Bilgiler dersi kapsamında işlenen Yeryüzünde Yaşam ünitesinde geçen coğrafya kavramlarının kazanılmışlık düzeylerinin araştırılması adlı bu çalışmada betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Kaptan'a göre; olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların “ne” olduğunu betimlemeye, açıklamaya çalışan çalışmalar betimsel çalışmalardır. Betimleme araştırmaları, mevcut olayların daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini de dikkate alarak, durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedef alır. Araştırmanın, durumlar arasındaki etkileşim konusunda görüşlerin neler olduğu ve bunlar arasında bir ilişkinin olup olmadığı temeline dayanır (Kaptan,1998).

Araştırma, konuyla ilgili literatürün taranmasıyla başlamış ve alan araştırması şeklinde yürütülmüştür. Bu alan araştırmasında; Kastamonu Merkez İlçe, resmi ilköğretim okullarının 6. sınıflarında öğrenim gören öğrencilere, Sosyal Bilgiler dersi kapsamında işlenen Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen coğrafya kavramlarının kazanılmışlık düzeylerini tespit etmek için hazırlanan anket araştırmacı tarafından uygulanmıştır.

2.2. ARAŞTIRMANIN EVRENİ

Araştırmada sınırlandırılmış evren kullanılmıştır. Bunun için araştırmanın evreni, Kastamonu il merkezinde 2009-2010 öğretim yılında eğitim öğretime açık bulunan, resmi 20 ilköğretim okulunda eğitim gören 1255 altıncı sınıf öğrencisinden oluşmaktadır (Tablo 2.1) .

Tablo 2.1. Kastamonu İl Merkezindeki İlköğretim Okullarında 2009-2010 Eğitim-Öğretim Yılında Öğrenim Gören Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Okullara Göre Dağılımı.

İLKÖĞRETİM OKULU	ERKEK	KIZ	TOPLAM
Yirmiüç Ağustos	18	19	37
Candaroğulları	60	65	125
Darende	29	27	56
Vali Aydın Arslan	39	42	81
Merkez	71	66	137
Gazi Paşa	65	68	133
Ali Fuat	78	63	141
İhsan Ozanoğlu	12	14	26
Mehmet Akif	20	23	43
Yıldırım Beyazıt	17	10	27
Kırkçeşme	7	14	21
Şehit Şerife Bacı	28	36	64
İsfendiyar Bey	34	25	59
Atabey	17	11	28
Atatürk	20	5	25
Abdülhakhamit	15	14	29
Cumhuriyet	6	8	14
Ceritoğlu	8	20	28
Kuzeykent	69	49	118
Orhan Şaik Gökyay	28	35	63
TOPLAM	641	614	1255

Kaynak: Kastamonu İl Milli Eğitim Müdürlüğü.

2.3. ARAŞTIRMANIN ÖRNEKLEMİ

Kastamonu il merkezinde, 2009-2010 öğretim yılında eğitim öğretime açık bulunan 15 merkez ilköğretim okulunda eğitim gören 365 altıncı sınıf öğrencisi örneklem alınmıştır. Her ilköğretim okulunun altıncı sınıf şubelerinden birine anket uygulanmış olup araştırma için veriler elde edilmiştir.

2.4. VERİ TOPLAMA TEKNİĞİ

Araştırmanın verileri İlköğretim 6. sınıf Sosyal Bilgiler müfredat programı “Yeryüzünde Yaşam” ünitesi içerisinde yer alan 47 kavram belirlenip hazırlanan anketle sağlanmıştır. Bu anket soruları bir şubeye uygulanıp kapsama yeterliliği sınılandıktan sonra anket geliştirilmiş kavram sayısı 40’a indirilmiştir. Daha sonra veri toplama aracı ilköğretim okullarının 6. sınıf şubelerinden birisine uygulanmıştır.

BÖLÜM III

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE KAVRAM ÖĞRETİMİNİN ÖNEMİ

3.1. SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ

Sosyal bilgiler dersi, sosyal alandaki bir çok disiplini içerisinde barındırır. Sosyal Bilgiler dersi, öğrencileri hayata hazırlayan en elverişli derstir. Disiplinler arası bir program yaklaşımı ve bir ders olarak Sosyal Bilgiler, Türkiye’de ilk kez 1960’lı yıllarda benimsenmiştir. Bu tarihten önce, gerek Osmanlı, gerekse Cumhuriyet dönemlerinde, bu dersin kapsamına giren disiplinler, ilköğretim düzeyinde ayrı dersler olarak verilmiştir. Cumhuriyet dönemi 1926, 1930, 1936, 1948 programlarında da ayrıca Tarih, Coğrafya ve Yurttaşlık Bilgisi derslerine yer verilmiştir (Otluoğlu-Öztürk: 2002).

Bu dersler ilk kez 1962 yılında yayınlanan ilkokul programı taslağında disiplinler arası yaklaşımla ‘*Toplum ve Ülke İncelemeleri*’ adı altında birleştirilmiştir (Sönmez, 1997) . Bu ders 1968 yılında ilkokul programında ‘*Sosyal Bilgiler*’ adını almış ve 1998 yılına kadar bu program uygulanmıştır. 1998 yılında 4-7. sınıfları da kapsayacak şekilde yeni bir “*İlköğretim Okulu Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı*” hazırlanarak yürürlüğe konmuştur (MEB, 1998).

Ülkemizde uygulanmakta olan öğretim programları felsefi bakımdan öğrenciyi merkeze alan, karar verme ve problem çözme becerilerini geliştirmeyi amaçlayan bir yapıda olmasına rağmen çok yüklü içerikleri ile söz konusu becerilerin geliştirilmesine imkân vermemektedir. Sosyal Bilgiler öğretimi açısından da aynı durum söz konusu olup, bu durum ilköğretim okullarında ezberci bir sosyal bilgiler öğretim uygulamasının gelenekselleşmesine yol açmıştır (Otluoğlu-Öztürk: 2002).

1997 yılında zorunlu eğitim sürecinin kesintisiz sekiz yıla çıkarılmasıyla birlikte, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından yeni bir *Sosyal Bilgiler Öğretim Programı* kabul edilmiştir. Bu program, ilk okul (beş yıl) ve orta okul (üç yıl) şeklindeki eski sistemde var olan konu tekrarlarını ortadan kaldırmakla birlikte

yine de tam olarak öğrenci merkezli eğitime geçilebilmesi için gerekli program zeminini oluşturamamıştır. Bunun bir nedeni programın yıllara yayılarak kapsamın genişletilmesine rağmen, haftalık ders saati dağılımında bu hususları dikkate alan bir düzenleme yapılmaması ve Sosyal Bilgiler dersinin ders saatinin bir saat azaltılmasıdır. Ayrıca içerik, Tarih, Coğrafya ve Yurttaşlık Bilgisi alanlarına ait gereksiz ayrıntılarla doludur. Bu durum, yıl sonuna kadar programı yetiştirmek isteyen öğretmene *ezberci* eğitimden başka çıkar yol bırakmamaktadır (Yanpar, 1997; Dilek, 2001) .

Sosyal Bilgiler dersine öğretim uygulamaları açısından bakıldığında; bugün ilköğretim okullarında sosyal bilgiler öğretimi hala önemli ölçüde öğretmen merkezlidir. En yaygın öğretim yöntemi olan düz anlatım ve en sık kullanılan öğretim aracı da ders kitabı ve haritalardır (Dilek, 2001).

Gardner(1999) tarafından geliştirilen ve başta Amerika Birleşik Devletleri başta olmak üzere pek çok ileri ülkede öğretim programlarının şekillenmesinde oldukça önemli rol oynamaya başlayan *Çoklu Zekâ Kuramı* ise Türkiye'deki okullarda nadiren uygulanmaktadır.

Ayrıca bir programın en önemli öğelerinden biri de değerlendirmedir. Bu sürecin fonksiyonel olması öğretmenin yeterli bilgi ve beceri birikimine sahip olmasına bağlıdır. Yapılan araştırmalar öğretmenlerin bu konuda deneyimlerinin yok denecek kadar az olduğunu göstermiştir Bu sebeple soru-cevap tekniği çok sık kullanılmasına rağmen derslerde çoğu kez alt düzeylerde sorular sorulmaktadır. Öğretimin niteliğini olumsuz etkileyen faktörlerden biri de sınıfların kalabalık oluşudur (Yanpar, 1997).

Yapılan araştırmalara göre öğrenci tutumları açısından öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersine olan ilgileri, sayısal derslere oranla daha düşük düzeydedir. Bunun en önemli sebeplerinden biri öğrencilerin dersin amaçları ve geleceğe olan katkıları konusundaki fikirlerinin yetersiz olmasıdır. “Ben bu dersi kendim çalışarak yapabilirim” mantığı da derse olan ilgiyi azaltmaktadır.

Ayrıca öğrenciler Sosyal Bilgiler dersini ezber dersi olarak görmektedir. İçeriğin ağırlığı ve gerçek yaşamdan kopukluğu, öğretimde kitap merkezli bir stratejinin uygulanması, öğrencilerin edilgenliğe mahkûm edilmesi ve uygulamadan yoksun bırakılması genel eleştirilerdir (Otluoğlu-Öztürk, 2002).

Sosyal Bilgiler derslerini 4. ve 5. sınıflarda sınıf öğretmenleri, 6.ve 7.sınıflarda ise branş öğretmenleri okutmaktadır. Sosyal Bilgiler dersinin amacına ulaşmasında öğretmenin nitelikli olması çok önem arz etmektedir.

Günümüzde yeni ataması yapılan öğretmenler Eğitim Fakültelerinin Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümünden mezun olan öğretmenlerdir. Ama hala okullarımızda ya Tarih ya da Coğrafya öğretmenliklerinden veya bölümlerinden mezun olup bu görevi yerine getiren öğretmenler mevcuttur. Tarih eğitimi alıp kendini coğrafya dersinde geliştirmeyen öğretmenler bu konuları önemsemeden hızlı bir şekilde geçebilmektedir. Bu durum dersin öğretimi ve amaçlarının gerçekleşmesi açısından büyük bir sorundur.

Sadece Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin değil bütün öğretmenlerin yaşam standartları ve alım güçlerinin son derece düşük olması da bir başka sorundur. Bu durum bir yandan onların meslekî motivasyonlarını düşürürken, diğer yandan da çeşitli yayın teknoloji ve etkinlikleri izlemelerini güçleştirmektedir. Öte yandan ücretsiz olarak kendilerini geliştirme fırsatı sağlanan birçok öğretmenin bu tür organizasyonlara büyük bir istek ve özveri ile katıldıkları görülmüştür (Öztürk, 2002).

Sosyal Bilgiler dersi öğretimi kullanılacak araç-gereç yönünden çok zengindir. Fakat bu araç-gereçlerin okullarda yeterli düzeyde ve çeşitlilikte olması gerekir. Bunun yanı sıra Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin de bu araç-gereçleri ve teknolojiyi kullanması daha çok önem arz etmektedir. Örneğin bir kavramı öğretirken o kavramın resmini, rengini, özelliklerini görsellerle desteklemek hatta uygunsa dokundurmak eğitim açısından öğrencide son derece kalıcı izler bırakır.

Yapılan bu açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, Sosyal Bilgiler öğretiminin; başta program, öğretmen, araç-gereç, öğretim yöntem ve teknikleri olmak üzere çok farklı boyutları bulunmaktadır.

3.2. KAVRAM, KAVRAM ÖĞRETİMİ VE ÖNEMİ

Türk Dil Kurumu sözlüğünde kavram, bir nesnenin zihindeki soyut ve genel tasarım veya nesnelerin, olayların ortak özelliklerini kapsayan ve bir ortak ad altında toplayan genel tasarımdır (TDK,2009).

Kavram; tek bir kelime ya da terimle ifade edilen, ortak özellikleri olan ve konu dışı özelliklerde çeşitlilik gösteren bir grup nesne, sembol, fikir ya da olayları öğretmek için kullanılır (Merill vd., 1979). Kavram; benzeri özellikleri paylaşan nesne, görüş ve olaylara verilen ortak isimdir. Başka bir deyişle; paylaştıkları ortak özellikleri nedeniyle aynı küme, sınıf ya da kategori içinde yer alan örnekler bir kavram oluşturur (Şimşek, 2006).

Merrill (1983)'e göre, kavramlar insan düşüncesinin yapı taşlarıdır. Nesne ve/veya olayların gözlenebilen özelliklerinin toplamından oluşurlar. Kavramlar ortak özellikleri paylaşan ve aynı isimle tanımlanan semboller, olaylar ve nesnelere grubudur.

Kavramlar eşyayı, olayları, insanları ve düşünceleri benzerliklerine göre sınıflandırdığımızda bu sınıflara verdiğimiz addır. Dolayısıyla kavramlar somut eşya, olaylar veya varlıklar olmaktan çok, belirli gruplar altında topladığımızda ulaştığımız soyut düşünce birimleridir. Gruplama veya sınıflama benzerlik ve farklılıklara göre yapılır. "İnsan zihni benzerlikleri ve farklılıkları ayırt etme konusunda deneyimlidir". Gruplama yapma ve bu gruplara isim verme doğal bir süreç olmayıp deneyimlerle ilgilidir (Doğanay, 2003).

İnsanlar çocukluktan başlayarak düşüncenin birimleri olan kavramları ve onların adları olan sözcükleri öğrenirler; kavramları sınıflar, aralarındaki ilişkileri bulurlar, böylece bilgilerine anlam kazandırır, yeniden düzenlerler, hatta zihinlerinde yeni kavramlar ve yeni bilgiler oluştururlar. İnsan zihnindeki bu öğrenme ve yeniden

yapılanma süreci her yaşta sürüp gider. Kavramlar, öğrenilebilir bir içerik ya da yeterlik türü olarak genelde zihinsel beceriler kategorisinde yer alır (Şimşek, 2006).

Planlı eğitimin yapıldığı okullarda öğretme-öğrenme süreci içinde, öğrencilere kazandırılması gereken pek çok kavram bulunmaktadır. Öğrenilmesi gereken bu kavramların kendiliğinden kazanılmasını beklemek doğru bir yaklaşım değildir. Bazı kavramlar günlük yaşam içinde kendiliğinden kazanılsa da, bunların her zaman doğru ve tam öğrenildiği de söylenemez. Hatta planlı eğitim sürecinde de her zaman doğru ve tam öğrenilmemektedir. Ülkemizde yapılan araştırmalar sonucunda pek çok kavramın yanlış ya da eksik kavramsallaştırıldığı ve bunun da önemli bir sorun olduğu belirtilmektedir (Yontar, 1991; Turan, 2002; Yükselir, 2006).

3.3. SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE KAVRAMLAR

Kavramlar bilgilerin yapı taşlarıdır. Kavramlar arası ilişkilerden de bilimsel bilgiler doğar. İnsanlar çocukluktan itibaren kavramları, onların adlarını (sözcükleri) öğrenmeye başlar, onları sınıflandırır ve kavramlar arası ilişkileri yani bilgileri keşfeder. Bilişsel yapıda var olan kavramlara yenilerinin eklenmesi, düzenlenmesi ve/veya yeniden yapılandırılması hayat boyu devam eder. En az iki varlık-olay vs. ortak özelliklerine göre sınıflandırılıp diğerlerinden ayırt edilir. Bu sınıflama sayesinde oluşan grup, zihinde bir düşünce birimi oluşturur. İşte bu düşünce birimlerini ifade eden sözcüklerin her biri kavramdır.

Kavramlar bir somut eşya, varlık ya da olay değildir. Onların belirli gruplar altında toplanmasıyla ulaşılan soyut düşünce birimleridir. Yani onlar, somut değil soyut düşüncelerdir. Gerçek dünyada kavram yoktur, sadece onun örnekleri vardır. Kısacası kavramlar düşüncelerde yaşar.

Martorella (1998), kavram öğretimi için kavram analizi yapılması gerektiğini belirtmektedir. Farklı bir deyişle kavramın içerik öğelerinin sunumunu önermektedir. Bir kavramın analizinde;

- (a) kavramın en çok kullanılan **adı** belirlenir,
- (b) kavramın ne anlama geldiği gösteren basit bir **tanım** belirlenir,

(c) kavramın karakteristiklerini belirleyen **ayırt edici özellikler** belirlenir,

(d) kavramla ilgili olan **ayırt edici** olmayan özellikler belirlenir.

Kavramlar soyut düşünce birimleri olduğu için, kavramların geliştirilmesinde kişinin kullandığı bir takım zihinsel süreçler vardır. Bunlar; Genelleme Süreci, Ayırım Süreci ve Tanımlama Süreci'dir. Genelleme Süreci: İlgilenilen varlıkların ortak özelliklerine göre bir grupta toplanması ve bu gruba bir ad verilmesi sürecidir. Ayırım Süreci: genellemenin tersidir. Yani varlıkların ve olayların birbirine benzemeyen özelliklerini bulma sürecidir. Tanımlama Süreci: Bir kavramı sözcükle anlatan önermeye o kavramın tanımına denmektedir (Kaptan, 1999).

Kavram geliştirme ve değiştirme bir öğrenme biçimidir ve bu bilgilerin öğreniliş yollarına göre kavramlar üçe ayrılır. Bunlar; Algılanan Kavramlar: İnsanın dış dünyadan duyu organlarıyla yaptığı algılamalarla oluşan kavramlardır. Betimlemeli Kavramlar: İnsanın dış dünyadaki varlıklarla ve olaylarla etkileşime girmesi sonucu, eşya ve olayların gözlenebilir özelliklerinin özetlenmesiyle açıklanmasıyla anlamlandırılmasıyla oluşan kavramlardır. Kuramsal Kavramlar: Bazı kavramlar etkileşimle değil, zihin operasyonlarıyla elde edilir. Bu kavramların temelinde kuramsal düşünceler vardır. Kuramsal kavramların öğrenilmesi diğerlerine göre daha zor ve karmaşıktır. Kavram öğretimi, ilgili kavramın çocuğun zihninde oluşmasını sağlama işidir (Pınarbaşı, 2002).

Kavram öğretimi öğrencinin kendi çabası, aile ve sosyal çevresinin verdiği imkanlarla gerçekleşir. Bundan sonra örgün eğitimde öğretmen ve ders kitapları rol oynar (Ülger, 2003). Günümüz öğretim yaklaşımlarında, gerek bilgilerin gerekse de kavramların öğretim sürecinde merkezde öğretmen değil, öğrenciler vardır. Buna göre kavram öğretimi ikiye ayrılır (Kaptan, 1999).

a) Geleneksel Yöntem (Sunuş Yoluyla Öğretim) :

- Kavramın (sözcüğün) verilmesi,
- Kavramın tanımının verilmesi,
- Kavramın tanımlayıcı ve ayırt edici özelliklerinin verilmesi,
- Kavrama dahil olan ve olmayan örneklerin verilmesi.

Kavram öğretiminde kullanılan geleneksel yöntemin, kavramları öğretmede yeterince etkili olduğunu söylemek zordur. Çünkü birçok kavramda yaşanan sıkıntı, onun kesin bir sözel tanımının yapılamamasından kaynaklanır. Bu durumda da

öğretime kavramın tanımıyla başlayan bu yöntemin, sıkıntılar içerdiği kabul edilmektedir (Canpolat, 2002).

b) Modern Yöntem (Buluş Yoluyla Öğretim) :

- Kavramı en iyi anlatan örnekle başlanması,
- Kavramı niteleyen diğer örneklerin verilmesi,
- Kavrama dahil olan örneklerden hareketle o kavramın ortak özelliklerinin bulunması,
- Genellemeye gidilmesi,
- Kavrama dahil olmayan örneklerin verilmesi,
- Kavrama dahil olmayan örneklerden hareketle, o kavramın ayırt edici özelliklerinin bulunması.

Kavramlar, bilgileri meydana getirirler. Başarılı öğrencilerin temelinde kavram kargaşası yoktur. Bilgiler nettir kavramlar yeterli düzeyde öğrenilmiştir. Kavram, olgulardan yola çıkarak “geliştirilen” bir zihinsel yapıdır. Bu çerçevede kavram, “nesnelerin, insanların, duyguların ya da fikirlerin ortak özelliklerini tanımlayan ve dil ile ifade edilen bir yapı” olarak tanımlanabilir.

Kavramlar insan düşüncesinin temel yapı taşlarıdır. Sosyal Bilgiler öğretiminde, kavramların öğrenilmesini, öğretimin odak noktası olarak belirlemenin birçok faydası vardır. Böylece, öğrencilerin akademik başarıları üzerinde olumlu etki sağlanır. Öğrenme ve hatırlamaları basitleştir. İletişimi kolaylaştır. Öğretimi kişiselleştir. Gerçek ve yanlış algılamayı ayırt etmelerine yardımcı olunur. Problem çözme ve akıl yürütme becerileri geliştirilir (Doğanay, 2003).

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Araştırmadan elde edilen sonuçlar incelendiğinde, ilköğretim 6. Sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersi, Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen Coğrafya kavramlarının büyük çoğunluğunu %80'nin üzerinde tanıdıkları anlaşılmıştır. Bu kavramlardan en fazla tanınanlarının %99,7 ile harita ve %98,6 ile orman olduğu görülmektedir. Tanıma düzeyi %80'nin altında olan kavramlar ise şunlardır: Kuşçuşu, koordinat, Mezopotamya, körfez, gölet, astronomi, bedevi, toplayıcılık, rasathane, Yağmur Ormanları'dır. Bunlar içerisinde tanınma düzeyi en az olan kavramlar, %60 ile Rasathane ve %60,4 ile Bedevi kavramlarıdır (Tablo 4.1).

Tablo 4.1. Kavramların Tanınma Düzeyleri.

Kavramlar	Tanıma Düzeyleri (%)	Kavramlar	Tanıma Düzeyleri (%)
Harita	99,7	Körfez	67,1
Ölçek	96,4	Gölet	61,9
Kuş uçuşu	72,6	Astronomi	78,4
Koordinat	69	Buharlaştırma	94,5
Ekvator	96,4	Coğrafya	88,5
Paralel	97,5	Göç	97
Meridyen	96,4	Bedevi	60,4
Kutup	97,3	Geçim Kaynağı	95,6
Nem	92,3	Toplayıcılık	79,5
Çöl	97,3	Avcılık	98,4
Kuraklık	96,7	Şehircilik	83
Bitki Örtüsü	95,1	Ticaret Yolları	93,7
Akdeniz İklimi	95,1	Matematik Konum	86,3
Başlangıç Meridyeni	89,9	Coğrafi Konum	84,4
Maki	85,2	Hammadde	89,3
Orman	98,6	Gecekondu	92,9
Bozkır	86	Rasathane	60,0
Karasal İklim	95,9	Mağara	97,5
Mezopotamya	78,4	Yağmur Ormanları	78,9
Karadeniz İklimi	97,8	Eskimo	85,8

Bu çalışma; ilköğretim 6. Sınıf öğrencilerinin, Sosyal Bilgiler Dersi, Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen Coğrafya kavramlarının büyük çoğunluğunun anlamını bilindiğini ortaya koymuştur. En fazla anlamı bilinen kavramların %98,4 harita, 98,1 ile orman olduğu görülmektedir. Anlama düzeyi açısından %80'nin altına anlamı bilinmeyen kavramlar Kuşuçuşu, koordinat, Mezopotamya, körfez, gölet, astronomi, coğrafi konum, bedevi, eskimo, toplayıcılık, şehircilik ve rasathane kavramlarıdır. Bunlardan anlama düzeyleri en düşük olanlar %49,9 Rasathane ve %54 ile gölet kavramlarıdır (Tablo 4.2).

Tablo 4.2. Kavramların Anlama Düzeyleri.

Kavramlar	Anlama Düzeyleri (%)	Kavramlar	Anlama Düzeyleri (%)
Harita	98,4	Körfez	55,9
Ölçek	93,0	Gölet	54,0
Kuş uçuşu	67,4	Astronomi	72,3
Koordinat	60,0	Buharlaşma	91,5
Ekvator	93,2	Coğrafya	80,8
Paralel	93,4	Göç	93,4
Meridyen	92,3	Bedevi	52,1
Kutup	94,0	Geçim Kaynağı	88,8
Nem	86,6	Toplayıcılık	71,0
Çöl	94,8	Avcılık	95,9
Kuraklık	95,6	Şehircilik	74,5
Bitki Örtüsü	91,8	Ticaret Yolları	88,2
Akdeniz İklimi	91,5	Matematik Konum	80,8
Başlangıç Meridyeni	87,1	Coğrafi Konum	75,6
Maki	83,3	Hammadde	84,7
Orman	98,1	Gecekondü	91,0
Bozkır	81,1	Rasathane	49,9
Karasal İklim	91,8	Mağara	96,7
Mezopotamya	71,0	Yağmur Ormanları	71,8
Karadeniz İklimi	93,7	Eskimo	77,8

Araştırmadan elde edilen sonuçlara ortalama değerler açısından bakıldığında, ilköğretim 6. Sınıf öğrencilerinin ilgili ünite de geçen Coğrafya kavramlarını %87,6 oranında tanıdığı, %82,6 oranında anlamının bilindiği ve %64,2 oranında kavradığı görülmektedir. Öğrencilerin bu kavramlardan en fazla %84,1 ile şehircilik ve mağara

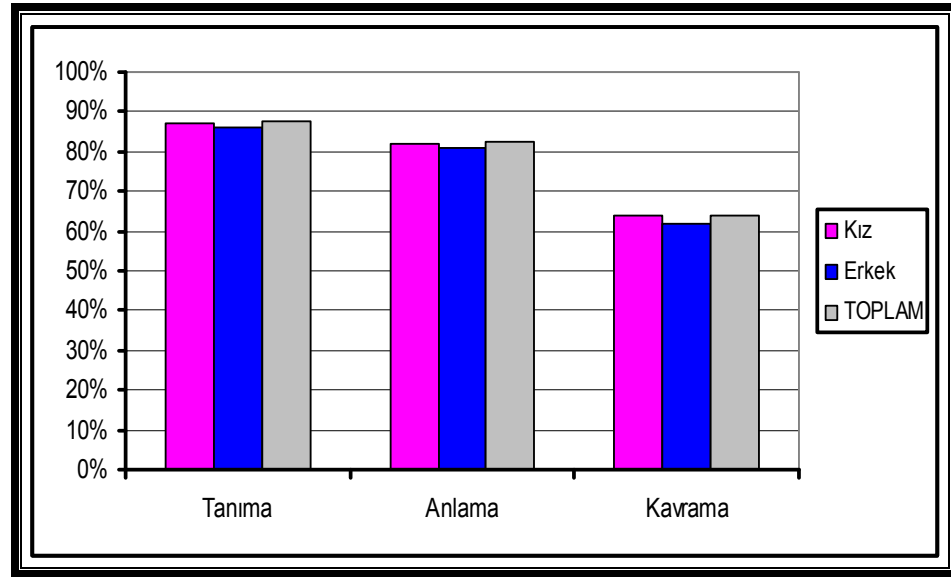
kavramlarını kavranıldığını en az ise Bedevi (%15,3) ve Eskimo (%15,3) kavramlarını kavradıkları ortaya çıkmıştır. Bu açıdan bakıldığında öğrencilerin çalışmamıza temel konu teşkil eden Coğrafya kavramını %31,8 ile yeterince kavrayamadıkları anlaşılmıştır (Tablo 4.3).

Tablo 4.3. Kavramların Kazanılma Düzeyleri.

Kavramlar	Kavrama Düzeyleri (%)	Kavramlar	Kavrama Düzeyleri (%)
Harita	63,3	Körfez	55,1
Ölçek	78,1	Gölet	66,6
Kuş uçuşu	36,2	Astronomi	74,2
Koordinat	78,9	Buharlaştırma	67,9
Ekvator	75,9	Coğrafya	31,8
Paralel	51,0	Göç	78,9
Meridyen	58,9	Bedevi	15,3
Kutup	50,7	Geçim Kaynağı	68,2
Nem	60,5	Toplayıcılık	68,2
Çöl	69,3	Avcılık	68,2
Kuraklık	71,5	Şehircilik	84,1
Bitki Örtüsü	71,0	Ticaret Yolları	50,1
Akdeniz İklimi	76,2	Matematik Konum	55,3
Başlangıç Meridyeni	36,2	Coğrafi Konum	57,5
Maki	82,2	Hammadde	71,5
Orman	82,2	Gecekondular	74,8
Bozkır	82,2	Rasathane	60,5
Karasal İklim	76,2	Mağara	84,1
Mezopotamya	71,0	Yağmur Ormanları	76,7
Karadeniz İklimi	76,2	Eskimo	13,4

Araştırma sonuçları cinsiyet açısından değerlendirildiğinde; erkek öğrencilerin kavramları %86 oranında tanıdığı, %81 oranında anlamını bildiği, %62 oranında da kavradıkları anlaşılmaktadır. Kız öğrencilerin ise kavramları %87 oranında tanıdıkları, %82 oranında anlamını bildikleri ve %64 oranında da kavradıkları ortaya çıkmıştır. Bu durumdan anlaşıldığı üzere; 6. Sınıf öğrencilerinin, Sosyal Bilgiler Dersi, Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen Coğrafya kavramlarını tanıma, anlama ve kavrama düzeyleri arasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır (Şekil 4.1).

Şekil 4.1. Kavramların Cinsiyetlerine göre Tanıma, Anlama ve Kavrama Durumları.

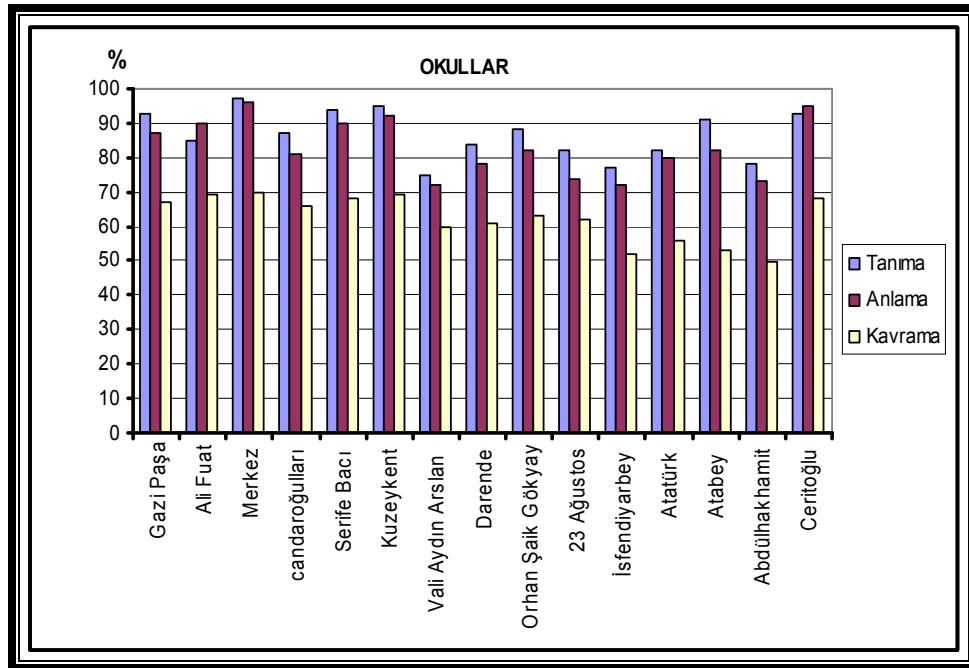
Kavram öğrenme çocuğun dünyaya gelmesiyle başlar ve ölünceye kadar devam eder. Bu kavramlardan bir kısmı yaşamda rastlantısal olarak öğrenilir. Ancak okullarda kavramlar planlı olarak öğrenilir (Doğanay, 2003).

Kavram öğretiminin planlı olarak gerçekleştiği yerler okullardır. Bir toplum olarak ilerleyebilmek ve gelişmiş ülkelerdeki refah düzeyine erişebilmek için okullarda iyi bir eğitimin verilmesi gerekmektedir (Seferoğlu, 2004). Araştırmayla ortaya konan bilgilerle, ilköğretim okulları bazında genel olarak bir değerlendirme yapıldığında, 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi, Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen coğrafya kavramlarını tanıma düzeyinde Merkez, Kuzeykent, Ali Fuat, Şerifebacı, Gazipaşa İlköğretim okullarının öğrencilerini %100'e yakın oranlarda tanıdıkları anlaşılmaktadır. Bu okulların ortak özelliklerini incelediğinde, şehir merkezine en yakın ve sosyo-kültürel ve ekonomik açıdan şehrin en gelişmiş mahallelerinde bulunan okullar oldukları sonucu ortaya çıkmaktadır.

Araştırmaya konu olan ilköğretim okullarının kavramları anlama düzeyleri incelendiğinde; tanıma düzeyinde olduğu gibi Merkez, Kuzeykent, Ceritoğlu, Şerifebacı, Gazipaşa ve Ali Fuat Darendede İlköğretim okullarının oranları yüksek çıkmaktadır. Kavrama düzeyinde de Merkez, Ali Fuat, Kuzeykent, Şerifebacı,

Gazipaşa, Ceritoğlu ve Candaroğulları İlköğretim okulları %70' lere varan oranlarla ilk sıraları paylaşmaktadır. Bu sonuçlardan da anlaşıldığı üzere ailelerin sosyo-kültürel ve ekonomik açıdan özellikleri başarı farklılıklarının oluşmasında çok önemlidir (Şekil 4.2).

Şekil 4.2. Kavramların Okullarına göre Tanıma, Anlama ve Kavrama Durumları.

4.1. "HARİTA" KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Hazırlanış ve kullanılış amaçlarına göre değişik şekillerde sınıflandırılan haritalar,Coğrafya öğretiminde kullanılan en önemli coğrafya materyallerindendir (Doğanay,1999). Yeryüzü alanlarını daha geniş bir açıdan göstermek için haritalar kullanılır. Harita küreye göre daha büyük hazırlandığı için bir bakışta yüzey durumlarını ve bunlar arasındaki ilişkileri görebiliriz. Harita; çizgiler, semboller, renkler ve terimlerden oluşur (Taşlı, 2000).

Haritalar, Coğrafya konuları işlenirken olmazsa olmaz araç-gereç ve materyallerin başında gelmektedir (Dumlu, 2006). Coğrafyada haritasız bir anlatım, öğrencilerin konuları anlamakta güçlük çekmelerine yol açmakta ve ezberciliğe yöneltmektedir. Bu nedenle haritalar, coğrafya konularının anlayarak öğrenilmesinde

büyük rol oynamaktadır. Coğrafya eğitimi ve öğretiminde, birinci derecede rol oynayan haritaların okunması kadar hazırlanması da önemlidir. Haritalar ne kadar iyi hazırlanmışsa, Coğrafya konularının açıklanması o kadar iyi olmakta, haritalar ne kadar doğru kullanılırsa, coğrafya konularının anlaşılması da o kadar iyi olmaktadır (Ünlü vd, 2002).

Harita kavramı, 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders kitabının “Yeryüzünde Yaşam” Ünitesi’nde, Haritaları Anlamak konusunda 20, Koordinatlar Dünyası konusunda 1, Ünitimizi Değerlendirelim başlığı altında 3 olmak üzere toplam 24 defa geçmektedir. Bu nedenle harita kavramının öğrencilerde kalıcı olarak kavratılmasının büyük önemi bulunmaktadır. Çünkü harita, Dünyayı şekilsel olarak anlamadan coğrafi planlamalar yapmaya kadar birçok alanda kullanılmaktadır. Bu kadar önemli olmasına ve ilgili ders kitabında 24 defa geçmesine rağmen 6. sınıf Sosyal Bilgiler programında harita kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Sosyal Bilgiler öğretiminin amaçları arasında harita kavramı şu açılardan önemlidir:

- Haritayı tanıma,
- Harita çeşitlerini bilme,
- Haritaları çeşitlerine göre ayırt edebilme,
- Haritanın yönlerini bilme,
- Haritalarda bazı özel renk ve işaretler kullanıldığını bilme,
- Haritadan yararlanma yollarını bilme, şeklindedir.

Yapmış olduğumuz araştırmada, örneklem içerisinde yer alan ilköğretim okullarının geneli baz alındığında harita kavramının %99,7 oranında tanındığı, %98,4 oranında anlamının bilindiğini ve %63,3 oranında da kavranıldığı anlaşılmıştır (Tablo 4.4).

Tablo 4.4. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Harita Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	186	0	186	185	1	186	69	117	186
		%	100,0	0	100,0	99,5	0,5	100,0	37,1	62,9	100,0
	K	f	178	1	179	174	5	179	65	114	179
		%	99,4	0,6	100,0	97,2	2,8	100,0	36,3	63,7	100,0
Toplam	f	364	1	365	359	6	365	134	231	365	
	%	99,7	0,3	100,0	98,4	1,6	100,0	36,7	63,3	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen harita kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre tanıma, anlama ve kavrama düzeylerinin dağılımını incelediğimizde; %100 oranında erkek öğrenciler tarafında tanındığı, %99,5 oranında anlamının bilindiği ve %62,9 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %99,4 oranında tanındığı, %97,2 oranında anlamının bilindiği ve %63,7 oranında kavranıldığı gözlenmiştir. Görüldüğü gibi harita kavramı gerek erkek ve gerekse de kız öğrenciler bazında % 100'e yakın oranlarda tanınırken, harita ile ilgili sorulara verilen cevaplardan ulaşılan sonuçlarla bu kavramın yeterince kavratılmadığı anlaşılmaktadır.

Harita kavramının tanıma, anlama ve kavrama düzeyleri ilköğretim okulları bazında incelendiğinde; Candaroğulları İlköğretim Okulu'nda %83.9 oran ile bu kavramın en fazla kavratıldığını, buna karşılık Abdülhakhamit İlköğretim Okulu'nda ise bu kavramın %36.8 oranı ile en az kavratıldığı görülmektedir (Tablo 4.5).

Tablo 4.5. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Harita Kavramının Kazanımlılık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlam		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darende	Cins	E	f	21		21	21		21	2	19	21
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	9,5	90,5	100,0	
	K	f	24		24	24		24	7	17	24	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	29,2	70,8	100,0	
	Total	f	45		45	45		45	9	36	45	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	20,0	80,0	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	11		11	11		11	3	8	11
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	27,3	72,7	100,0	
	K	f	11		11	11		11	4	7	11	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	36,4	63,6	100,0	
	Total	f	22		22	22		22	7	15	22	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	31,8	68,2	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14		14	14		14	8	6	14
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	57,1	42,9	100,0	
	K	f	12		12	12		12	5	7	12	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	41,7	58,3	100,0	
	Total	f	26		26	26		26	13	13	26	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	50,0	50,0	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	15		15	15		15	4	11	15
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	26,7	73,3	100,0	
	K	f	16		16	16		16	1	15	16	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	6,3	93,8	100,0	
	Total	f	31		31	31		31	5	26	31	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	16,1	83,9	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	10		10	10		10	6	4	10
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	60,0	40,0	100,0	
	K	f	10		10	10		10	3	7	10	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	30,0	70,0	100,0	
	Total	f	20		20	20		20	9	11	20	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	45,0	55,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15	0	15	15	0	15	2	13	15
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	13,3	86,7	100,0	
	K	f	15		15	14	1	15	5	10	15	
		%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	33,3	66,7	100,0	
	Total	f	30		30	29	1	30	7	23	30	
		%	100,0		100,0	96,7	3,3	100,0	23,3	76,7	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	15	0	15	15	0	15	5	10	15
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	33,3	66,7	100,0	
	K	f	12	1	13	11	2	13	9	4	13	
		%	92,3	7,7	100,0	84,6	15,4	100,0	69,2	30,8	100,0	
	Total	f	27	1	28	26	2	28	14	14	28	
		%	96,4	3,6	100,0	92,9	7,1	100,0	50,0	50,0	100,0	

Tablo 4.5 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlam		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cins	E	f	15		15	15		15	9	6	15
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	60,0	40,0	100,0	
	K	f	13		13	13		13	2	11	13	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	15,4	84,6	100,0	
	Total	f	28		28	28		28	11	17	28	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	39,3	60,7	100,0	
Orhan Şaik Gökıy	Cins	E	f	17		17	17		17	4	13	17
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	23,5	76,5	100,0	
	K	f	13		13	13		13	5	8	13	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	38,5	61,5	100,0	
	Total	f	30		30	30		30	9	21	30	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	30,0	70,0	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	6		6	6		6	3	3	6
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	50,0	50,0	100,0	
	K	f	6		6	6		6	4	2	6	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	66,7	33,3	100,0	
	Total	f	12		12	12		12	7	5	12	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	58,3	41,7	100,0	
İsfendıyarbey	Cins	E	f	12		12	12		12	8	4	12
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	66,7	33,3	100,0	
	K	f	11		11	11		11	4	7	11	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	36,4	63,6	100,0	
	Total	f	23		23	23		23	12	11	23	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	52,2	47,8	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	13		13	13		13	5	8	13
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	38,5	61,5	100,0	
	K	f	7		7	7		7	2	5	7	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	28,6	71,4	100,0	
	Total	f	20		20	20		20	7	13	20	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	35,0	65,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	9		9	9	0	9	3	6	9
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	33,3	66,7	100,0	
	K	f	9		9	8	1	9	5	4	9	
		%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	55,6	44,4	100,0	
	Total	f	18		18	17	1	18	8	10	18	
		%	100,0		100,0	94,4	5,6	100,0	44,4	55,6	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	11		11	10	1	11	7	4	11
		%	100,0		100,0	90,9	9,1	100,0	63,6	36,4	100,0	
	K	f	8		8	7	1	8	5	3	8	
		%	100,0		100,0	87,5	12,5	100,0	62,5	37,5	100,0	
	Total	f	19		19	17	2	19	12	7	19	
		%	100,0		100,0	89,5	10,5	100,0	63,2	36,8	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2		2	0	2	2
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0	
	K	f	11		11	11		11	4	7	11	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	36,4	63,6	100,0	
	Total	f	13		13	13		13	4	9	13	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	30,8	69,2	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.2. “ÖLÇEK” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Ölçek, harita üzerindeki bir uzunluğun, yeryüzündeki gerçek uzunluğa oranı şeklinde ifade edilir (İzbırak, 1975). Harita ölçeği, haritanın içeriğini etkileyerek, haritanın ne kadar zengin içerikli, doğru ve doğala yakın olmasına karar verir. Ölçek aynı zamanda haritanın kullanım alanını belirler. O halde harita ve ölçek ayrı düşünülemez. Haritaların iyi analiz edilebilmesi için şu unsurların iyi bilinmesi gerekir: Haritanın adı, harita işaretleri, ölçek, yön vs. (Ünlü vd, 2002) .

Ölçek kavramı ders kitabının “Yeryüzünde Yaşam” ünitesinde, Haritaları Anlamak konusunda 19 defa, Ünitimizi Değerlendirelim konu başlığı adı altında da 2 defa olmak üzere toplam 21 kez bu kavrama değinilmiştir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında ölçek kavramına “Kavramlar” başlığı altında geliştirme düzeyinde yer verilmiştir.

Araştırmanın ortaya koyduğu sonuçlara göre örneklem içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında, ölçek kavramının %96,4 oranında tanındığı, %93,2 oranında anlamının bilindiği ve %78,1 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmaktadır (Tablo 4.6).

Tablo 4.6. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Ölçek Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
Ölçek		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	181	5	186	175	11	186	43	143	186
		%	97,3	2,7	100,0	94,1	5,9	100,0	23,1	76,9	100,0
	K	f	171	8	179	165	14	179	37	142	179
		%	95,5	4,5	100,0	92,2	7,8	100,0	20,7	79,3	100,0
Toplam		f	352	13	365	340	25	365	80	285	365
		%	96,4	3,6	100,0	93,2	6,8	100,0	21,0	78,1	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen ölçek kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre tanıma, anlama ve kavrama düzeylerinin dağılımını incelediğimizde; erkek öğrenciler tarafından %97,3 oranında tanındığı, %94,1 oranında anlamının bilindiği ve %76,9 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %95,5 oranında tanındığı, %92,2 oranında anlamının bilindiği ve %79,3 oranında kavranıldığı gözlenmiştir.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen ölçek kavramının kazanılmışlık düzeyleri ilköğretim okulları bazında incelendiğinde; Candaroğulları İlköğretim Okulu'nda %90,3 oran ile bu kavramın en fazla kavratıldığını, buna karşılık Abdülhakhamit İlköğretim Okulu'nda ise %63,2 oran ile bu kavramın en az kavratıldığı görülmektedir (Tablo 4.7).

Tablo 4.7. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Ölçek Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	21	0	21	20	1	21	2	19	21
			%	100,0	0	100,0	95,2	4,8	100,0	9,5	90,5	100,0
		K	f	22	2	24	22	2	24	6	18	24
			%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	25,0	75,0	100,0
	Toplam		f	43	2	45	42	3	45	8	37	45
			%	95,6	4,4	100,0	93,3	6,7	100,0	17,8	82,2	100,0
Gazi Paşa	Cinst	E	f	11		11	11		11	2	9	11
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	18,2	81,8	100,0
		K	f	11		11	11		11	2	9	11
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	18,2	81,8	100,0
	Toplam		f	22		22	22		22	4	18	22
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	18,2	81,8	100,0
Merkez	Cins	E	f	14		14	14		14	2	12	14
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	14,3	85,7	100,0
		K	f	12		12	12		12	2	10	12
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	16,7	83,3	100,0
	Toplam		f	26		26	26		26	4	22	26
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	15,4	84,6	100,0
Candaroğulları	Cins	E	f	15		15	15		15	3	12	15
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	20,0	80,0	100,0
		K	f	16		16	16		16	0	16	16
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0
	Toplam		f	31		31	31		31	3	28	31
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	9,7	90,3	100,0
Serife Bacı	Cins	E	f	10		10	10		10	1	9	10
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	10,0	90,0	100,0
		K	f	10		10	10		10	4	6	10
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	40,0	60,0	100,0
	Total		f	20		20	20		20	5	15	20
			%	100,0%		100,0	100,0		100,0	25,0	75,0	100,0
Kuzeykent	Cins	E	f	15		15	15	0	15	4	11	15
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	26,7	73,3	100,0
		K	f	15		15	14	1	15	4	11	15
			%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	26,7	73,3	100,0
	Toplam		f	30		30	29	1	30	8	22	30
			%	100,0		100,0	96,7	3,3	100,0	26,7	73,3	100,0
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	14	1	15	14	1	15	2	13	15
			%	93,3	6,7	100,0	93,3	6,7	100,0	13,3	86,7	100,0
		K	f	10	3	13	8	5	13	2	11	13
			%	76,9	23,1	100,0	61,5	38,5	100,0	15,4	84,6	100,0
	Toplam		f	24	4	28	22	6	28	4	24	28
			%	85,7	14,3	100,0	78,6	21,4	100,0	14,3	85,7	100,0

Tablo 4.7. (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cins	E	f	14	1	15	14	1	15	6	9	15
			%	93,3	6,7	100,0	93,3	6,7	100,0	40,0	60,0	100,0
	K	f	13	0	13	13	0	13	3	10	13	
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	23,1	76,9	100,0	
	Total		f	27	1	28	27	1	28	9	19	28
			%	96,4	3,6	100,0	96,4	3,6	100,0	32,1	67,9	100,0
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	17		17	17		17	3	14	17
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	17,6	82,4	100,0
	K	f	13		13	13		13	3	10	13	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	23,1	76,9	100,0	
	Toplam		f	30		30	30		30	6	24	30
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	20,0	80,0	100,0
23 Ağustos	Cins	E	f	6	0	6	6	0	6	1	5	6
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	16,7	83,3	100,0
	K	f	5	1	6	5	1	6	1	5	6	
		%	83,3	16,7	100,0	83,3	16,7	100,0	16,7	83,3	100,0	
	Total		f	11	1	12	11	1	12	2	10	12
			%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	16,7	83,3	100,0
İsfendiyarbay	Cins	E	f	10	2	12	9	3	12	6	6	12
			%	83,3	16,7	100,0	75,0	25,0	100,0	50,0	50,0	100,0
	kız	f	11	0	11	10	1	11	0	11	11	
		%	100,0	0	100,0	90,9	9,1	100,0	0	100,0	100,0	
	Toplam		f	21	2	23	19	4	23	6	17	23
			%	91,3	8,7	100,0	82,6	17,4	100,0	26,1	73,9	100,0
Atatürk	Cins	erkek	f	13	0	13	12	1	13	4	9	13
			%	100,0	0	100,0	92,3	7,7	100,0	30,8	69,2	100,0
	K	f	5	2	7	6	1	7	1	6	7	
		%	71,4	28,6	100,0	85,7	14,3	100,0	14,3	85,7	100,0	
	Toplam		f	18	2	20	18	2	20	5	15	20
			%	90,0	10,0	100,0	90,0	10,0	100,0	25,0	75,0	100,0
Atabey	Cins	E	f	9		9	7	2	9	3	6	9
			%	100,0		100,0	77,8	22,2	100,0	33,3	66,7	100,0
	K	f	9		9	7	2	9	3	6	9	
		%	100,0		100,0	77,8	22,2	100,0	33,3	66,7	100,0	
	Toplam		f	18		18	14	4	18	6	12	18
			%	100,0		100,0	77,8	22,2	100,0	33,3	66,7	100,0
Abdülhakhamit	Cinsiyet	E	f	10	1	11	9	2	11	4	7	11
			%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	36,4	63,6	100,0
	K	f	8	0	8	7	1	8	3	5	8	
		%	100,0	0	100,0	87,5	12,5	100,0	37,5	62,5	100,0	
	Toplam		f	18	1	19	16	3	19	7	12	19
			%	94,7	5,3	100,0	84,2	15,8	100,0	36,8	63,2	100,0
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2		2	0	2	2
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0
	K	f	11		11	11		11	3	8	11	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	27,3	72,7	100,0	
	Toplam		f	13		13	13		13	3	10	13
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	23,1	76,9	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.3. “KUŞ UÇUŞU” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

TDK sözlüğünde kuş uçuşu kavramı, iki nokta arasında doğrultu yönünde alınan mesafe olarak geçer (TDK, 2009). Haritalardan yeterince yararlanabilmek için, öğrencilerin haritalar konusunda bazı temel bilgileri kavraması gerekir Kuş uçuşu kavramı da bunlardan biridir (Doğanay, 1993).

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde kuş uçuşu kavramı Haritaları Anlamak konusunda bir defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında kuş uçuşu kavramına “Kavramlar” başlığı altında da hiç yer verilmemiştir. Oysa bu kavramın tam olarak kazanılması demek harita hesaplamalarını eksiksiz yapabilmek demektir. Bu kavramın verilerine baktığımız zaman kazanılmışlık oranının oldukça düşük olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlara göre örneklem içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında kuş uçuşu kavramının %72,6 oranında tanındığı, %67,4 oranında anlamının bilindiği ve %36,2 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.8).

Tablo 4.8. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Kuş uçuşu Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
Kuşuçuşu		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	138	48	186	123	63	186	118	68	186
		%	74,2	25,8	100,0	66,1	33,9	100,0	63,4	36,6	100,0
	K	f	127	52	179	123	56	179	115	64	179
		%	70,9	29,1	100,0	68,7	31,3	100,0	64,2	35,8	100,0
Toplam		f	265	100	365	246	119	365	233	132	365
		%	72,6	27,4	100,0	67,4	32,6	100,0	63,8	36,2	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde geçen kuş uçuşu kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde %74,2 oranında erkek öğrenciler tarafında tanındığı, %66,1 oranında anlamının bilindiği ve %36,6 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %70,9 oranında tanındığı, %68,7 oranında anlamının bilindiği ve %35,8 oranında kavranıldığı anlaşılmıştır.

Kuş uçuşu kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullara bazında olan dağılımına bakıldığında Ali Fuat Darendede İlköğretim Okulu'nda %48,9 oran ile bu kavramın en fazla kavratıldığını, buna karşılık Kuzeykent İlköğretim Okulu'nda bu kavramın %13,3 oranı ile en az kavratıldığı görülmektedir (Tablo 4.9).

Tablo 4.9. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Kuş uçuşu Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	19	2	21	18	3	21	9	12	21
			%	90,5	9,5	100	85,7	14,3	100	42,9	57,1	100
		K	f	16	8	24	15	9	24	14	10	24
			%	66,7	33,3	100	62,5	37,5	100	58,3	41,7	100
	Total	f	35	10	45	33	12	45	23	22	45	
		%	77,8	22,2	100	73,3	26,7	100	51,1	48,9	100	
Gazi Paşa	Cins	E	f	9	2	11	8	3	11	9	2	11
			%	81,8	18,2	100	72,7	27,3	100	81,8	18,2	100
		K	f	10	1	11	9	2	11	4	7	11
			%	90,9	9,1	100	81,8	18,2	100	36,4	63,6	100
	Total	f	19	3	22	17	5	22	13	9	22	
		%	86,4	13,6	100	77,3	22,7	100	59,1	40,9	100	
Merkez	Cins	E	f	14		14	14		14	9	5	14
			%	100,0		100	100		100	64,3	35,7	100
		K	f	12		12	12		12	6	6	12
			%	100,0		100	100		100	50,0	50,0	100
	Total	f	26		26	26		26	15	11	26	
		%	100,0		100	100		100	57,7	42,3	100	
Candaroğulları	Cins	E	f	12	3	15	9	6	15	11	4	15
			%	80,0	20,0	100	60,0	40	100	73,3	26,7	100
		K	f	8	8	16	8	8	16	8	8	16
			%	50,0	50,0	100	50,0	50,0	100	50,0	50,0	100
	Total	f	20	11	31	17	14	31	19	12	31	
		%	64,5	35,5	100	54,8	45,2	100	61,3	38,7	100	
Serife Bacı	Cins	E	f	8	2	10	7	3	10	6	4	10
			%	80,0	20,0	100	70,0	30	100	60,0	40,0	100
		K	f	7	3	10	7	3	10	5	5	10
			%	70,0	30,0	100	70,0	30	100	50,0	50,0	100
	Total	f	15	5	20	14	6	20	11	9	20	
		%	75,0	25,0	100	70,0	30	100	55,0	45,0	100	
Kuzeykent	Cins	E	f	13	2	15	13	2	15	12	3	15
			%	86,7	13,3	100	86,7	13,3	100	80,0	20,0	100
		K	f	11	4	15	12	3	15	14	1	15
			%	73,3	26,7	100	80,0	20	100	93,3	6,7	100
	Total	f	24	6	30	25	5	30	26	4	30	
		%	80,0	20,0	100	83,3	16,7	100	86,7	13,3	100	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	8	7	15	7	8	15	10	5	15
			%	53,3	46,7	100	46,7	53,3	100	66,7	33,3	100
		K	f	13	0	13	12	1	13	13	0	13
			%	100,0	0	100	92,3	7,7	100	100	0	100
	Total	f	21	7	28	19	9	28	23	5	28	
		%	75,0	25,0	100	67,9	32,1	100	82,1	17,9	100	
Darendede	Cins	E	f	8	7	15	5	10	15	6	9	15
			%	53,3	46,7	100	33,3	66,7	100	40,0	60,0	100
		K	f	3	10	13	2	11	13	9	4	13
			%	23,1	76,9	100	15,4	84,6	100	69,2	30,8	100
	Total	f	11	17	28	7	21	28	15	13	28	
		%	39,3	60,7	100	25,0	75	100	53,6	46,4	100	

Tablo 4.9. (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	14	3	17	12	5	17	12	5	17
			%	82,4	17,6	100,0	70,6	29,0	100,0	70,6	29,4	100
		K	f	10	3	13	10	3	13	10	3	13
			%	76,9	23,1	100,0	76,9	23,0	100,0	76,9	23,1	100
	Total	f	24	6	30	22	8	30	22	8	30	
		%	80,0	20,0	100,0	73,3	26,0	100,0	73,3	26,7	100	
23 Ağustos	Cins	E	f	3	3	6	3	3	6	3	3	6
			%	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100
		K	f	4	2	6	4	2	6	4	2	6
			%	66,7	33,3	100,0	66,7	33,0	100,0	66,7	33,3	100
	Total	f	7	5	12	7	5	12	7	5	12	
		%	58,3	41,7	100,0	58,3	41,0	100,0	58,3	41,7	100	
İsfendiyarbey	Cins	E	f	3	9	12	2	10	12	11	1	12
			%	25,0	75,0	100,0	16,7	83,3	100,0	91,7	8,3	100
		K	f	7	4	11	4	7	11	7	4	11
			%	63,6	36,4	100,0	36,4	63,0	100,0	63,6	36,4	100
	Total	f	10	13	23	6	17	23	18	5	23	
		%	43,5	56,5	100,0	26,1	73,0	100,0	78,3	21,7	100	
Atatürk	Cins	E	f	9	4	13	9	4	13	6	7	13
			%	69,2	30,8	100,0	69,2	30,0	100,0	46,2	53,8	100
		K	f	7	0	7	7	0	7	6	1	7
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	85,7	14,3	100
	Total	f	16	4	20	16	4	20	12	8	20	
		%	80,0	20,0	100,0	80,0	20,0	100,0	60,0	40,0	100	
Atabey	Cinsiyet	E	f	7	1	8	7	2	9	7	2	9
			%	87,5	12,5	100,0	77,8	22,0	100,0	77,8	22,2	100
		K	f	8	1	9	7	2	9	5	4	9
			%	88,9	11,1	100,0	77,8	22,0	100,0	55,6	44,4	100
	Total	f	15	2	17	14	4	18	12	6	18	
		%	88,2	11,8	100,0	77,8	22,2	100,0	66,7	33,3	100	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	7	3	10	7	4	11	7	4	11
			%	70,0	30,0	100,0	63,6	36,0	100,0	63,6	36,4	100
		K	f	4	4	8	6	2	8	3	5	8
			%	50,0	50,0	100,0	75,0	25,0	100,0	37,5	62,5	100
	Total	f	11	7	18	13	6	19	10	9	19	
		%	61,1	38,9	100,0	68,4	31,0	100,0	52,6	47,4	100	
Ceritoğlu	Cins	E	f	2	0	2	2	0	2	0	2	2
			%	100	0	100,0	100,0	0	100,0	0	100,0	100
		K	f	7	4	11	8	3	11	7	4	11
			%	63,6	36,4	100,0	72,7	27,0	100,0	63,6	36,4	100
	Total	f	9	4	13	10	3	13	7	6	13	
		%	69,2	30,8	100,0	76,9	23,0	100,0	53,8	46,2	100	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.4. “KOORDİNAT” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Koordinat, paralel ve meridyenlerden oluşan bir tür ağıdır (Sanır, 2000). Koordinat kavramı ünite içerisinde Koordinatlar Dünyası başlığı altında 2 defa geçmektedir. 6.sınıf Sosyal Bilgiler Programında koordinat kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Yapmış olduğumuz çalışmada örneklem içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında koordinat kavramının %69 oranında tanındığı, %60,3 oranında anlamının bilindiği ve %78,9 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.10). Çalışmada kavrama düzeyi, tanıma ve anlamını bilme düzeyinden yüksek çıkmıştır. Bu yüzden de öğretmenlerin öğrencilerde, kavram yanılgıları ile ilgili farkındalıklarını arttırması çok önemlidir.

Tablo 4.10. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Koordinat Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	125	61	186	109	77	186	38	148	186
		%	67,2	32,8	100,0	58,6	41,4	100,0	20,4	79,6	100,0
	K	f	127	52	179	111	68	179	39	140	179
		%	70,9	29,1	100,0	62,0	38,0	100,0	21,8	78,2	100,0
Toplam		f	252	113	365	220	145	365	77	288	365
		%	69,0	31,0	100,0	60,3	39,7	100,0	21,1	78,9	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen koordinat kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; erkek öğrenciler tarafından %67,2 oranında tanındığı, %58,6 oranında anlamının bilindiği ve %79,6 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %70,9 oranında tanındığı, %62,0 oranında anlamının bilindiği ve %78,2 oranında kavranıldığı görülmüştür.

Koordinat kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullara göre olan dağılımına bakıldığında; Şerife Bacı İlköğretim okulunun bu kavramı %90 oranı ile en fazla kavradığını, buna karşılık Atatürk İlköğretim Okulu'nda bu kavramın %45 oran ile en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.11).

Tablo 4.11. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Koordinat Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	20	1	21	19	2	21	3	18	21
			%	95,2	4,8	100,0	90,5	9,5	100,0	14,3	85,7	100,0
		K	f	22	2	24	20	4	24	3	21	24
			%	91,7	8,3	100,0	83,3	16,7	100,0	12,5	87,5	100,0
	Toplam		f	42	3	45	39	6	45	6	39	45
			%	93,3	6,7	100,0	86,7	13,3	100,0	13,3	86,7	100,0
Gazi Paşa	Cins	E	f	10	1	11	7	4	11	2	9	11
			%	90,9	9,1	100,0	63,6	36,4	100,0	18,2	81,8	100,0
		K	f	9	2	11	8	3	11	1	10	11
			%	81,8	18,2	100,0	72,7	27,3	100,0	9,1	90,9	100,0
	Toplam		f	19	3	22	15	7	22	3	19	22
			%	86,4	13,6	100,0	68,2	31,8	100,0	13,6	86,4	100,0
Merkez	Cins	E	f	10	4	14	10	4	14	2	12	14
			%	71,4	28,6	100,0	71,4	28,6	100,0	14,3	85,7	100,0
		K	f	10	2	12	10	2	12	3	9	12
			%	83,3	16,7	100,0	83,3	16,7	100,0	25,0	75,0	100,0
	Toplam		f	20	6	26	20	6	26	5	21	26
			%	76,9	23,1	100,0	76,9	23,1	100,0	19,2	80,8	100,0
Candaroğulları	Cinsiyet	E	f	9	6	15	5	10	15	2	13	15
			%	60,0	40,0	100,0	33,3	66,7	100,0	13,3	86,7	100,0
		K	f	9	7	16	8	8	16	3	13	16
			%	56,3	43,8	100,0	50,0	50,0	100,0	18,8	81,3	100,0
	Toplam		f	18	13	31	13	18	31	5	26	31
			%	58,1	41,9	100,0	41,9	58,1	100,0	16,1	83,9	100,0
Serife Bacı	Cins	E	f	10	0	10	7	3	10	1	9	10
			%	100,0	0	100,0	70,0	30,0	100,0	10,0	90,0	100,0
		K	f	8	2	10	7	3	10	1	9	10
			%	80,0	20,0	100,0	70,0	30,0	100,0	10,0	90,0	100,0
	Toplam		f	18	2	20	14	6	20	2	18	20
			%	90,0	10,0	100,0	70,0	30,0	100,0	10,0	90,0	100,0
Kuzeykent	Cinsiyet	E	f	15	0	15	14	1	15	2	13	15
			%	100,0	0	100,0	93,3	6,7	100,0	13,3	86,7	100,0
		K	f	12	3	15	12	3	15	3	12	15
			%	80,0	20,0	100,0	80,0	20,0	100,0	20,0	80,0	100,0
	Toplam		f	27	3	30	26	4	30	5	25	30
			%	90,0	10,0	100,0	86,7	13,3	100,0	16,7	83,3	100,0
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	4	11	15	5	10	15	2	13	15
			%	26,7	73,3	100,0	33,3	66,7	100,0	13,3	86,7	100,0
		K	f	9	4	13	9	4	13	4	9	13
			%	69,2	30,8	100,0	69,2	30,8	100,0	30,8	69,2	100,0
	Toplam		f	13	15	28	14	14	28	6	22	28
			%	46,4	53,6	100,0	50,0	50,0	100,0	21,4	78,6	100,0

Tablo 4.11. (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cins	E	f	7	8	15	5	10	15	2	13	15
			%	46,7	53,3	100,0	33,3	66,7	100,0	13,3	86,7	100,0
		K	f	7	6	13	5	8	13	3	10	13
			%	53,8	46,2	100,0	38,5	61,5	100,0	23,1	76,9	100,0
	Toplam	f	14	14	28	10	18	28	5	23	28	
		%	50,0	50,0	100,0	35,7	64,3	100,0	17,9	82,1	100,0	
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	9	8	17	8	9	17	3	14	17
			%	52,9	47,1	100,0	47,1	52,9	100,0	17,6	82,4	100,0
		K	f	8	5	13	8	5	13	3	10	13
			%	61,5	38,5	100,0	61,5	38,5	100,0	23,1	76,9	100,0
	Toplam	f	17	13	30	16	14	30	6	24	30	
		%	56,7	43,3	100,0	53,3	46,7	100,0	20,0	80,0	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	3	3	6	2	4	6	1	5	6
			%	50,0	50,0	100,0	33,3	66,7	100,0	16,7	83,3	100,0
		K	f	3	3	6	2	4	6	1	5	6
			%	50,0	50,0	100,0	33,3	66,7	100,0	16,7	83,3	100,0
	Toplam	f	6	6	12	4	8	12	2	10	12	
		%	50,0	50,0	100,0	33,3	66,7	100,0	16,7	83,3	100,0	
İsfendiyarbay	Cinsiyet	E	f	6	6	12	5	7	12	5	7	12
			%	50,0	50,0	100,0	41,7	58,3	100,0	41,7	58,3	100,0
		K	f	6	5	11	3	8	11	2	9	11
			%	54,5	45,5	100,0	27,3	72,7	100,0	18,2	81,8	100,0
	Toplam	f	12	11	23	8	15	23	7	16	23	
		%	52,2	47,8	100,0	34,8	65,2	100,0	30,4	69,6	100,0	
Atatürk	Cinsiyet	E	f	7	6	13	7	6	13	8	5	13
			%	53,8	46,2	100,0	53,8	46,2	100,0	61,5	38,5	100,0
		K	f	3	4	7	2	5	7	3	4	7
			%	42,9	57,1	100,0	28,6	71,4	100,0	42,9	57,1	100,0
	Toplam	f	10	10	20	9	11	20	11	9	20	
		%	50,0	50,0	100,0	45,0	55,0	100,0	55,0	45,0	100,0	
Atabey	Cinsiyet	E	f	5	4	9	6	3	9	2	7	9
			%	55,6	44,4	100,0	66,7	33,3	100,0	22,2	77,8	100,0
		K	f	3	6	9	1	8	9	3	6	9
			%	33,3	66,7	100,0	11,1	88,9	100,0	33,3	66,7	100,0
	Toplam	f	8	10	18	7	11	18	5	13	18	
		%	44,4	55,6	100,0	38,9	61,1	100,0	27,8	72,2	100,0	
Abdülhakhamit	Cinsiyet	E	f	10	1	11	9	2	11	2	9	11
			%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	18,2	81,8	100,0
		K	f	7	1	8	6	2	8	3	5	8
			%	87,5	12,5	100,0	75,0	25,0	100,0	37,5	62,5	100,0
	Toplam	f	17	2	19	15	4	19	5	14	19	
		%	89,5	10,5	100,0	78,9	21,1	100,0	26,3	73,7	100,0	
Ceritoğlu	Cinsiyet	E	f	0	2	2	0	2	2	1	1	2
			%	0	100,0	100,0	0	100,0	100,0	50,0	50,0	100,0
		K	f	11	0	11	10	1	11	3	8	11
			%	100,0	0	100,0	90,9	9,1	100,0	27,3	72,7	100,0
	Toplam	f	11	2	13	10	3	13	4	9	13	
		%	84,6	15,4	100,0	76,9	23,1	100,0	30,8	69,2	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramış, K-2: Kavramış.

4.5. “EKVATOR” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Ekvator, yerin eksenine yarı noktasında dikey olan düzlemin yerküre yüzeyi ile yaptığı arakesittir (Sanır, 2000). Ekvator kavramı ünite içerisinde giriş bölümünde Kavramlarımız başlığı altında 1, Koordinatlar Dünyası konusunda 5, Ünitimizi değerlendirelim başlığı altında 3 olmak üzere toplam 9 kez geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında Ekvator kavramına “Kavramlar” başlığı altında giriş düzeyinde yer verilmiştir.

Ekvator kavramının tanıma, anlama ve kavrama düzeyleri ilköğretim okulları bazında incelendiğinde; %96,4 oranında tanındığı, %93,2 oranında anlamının bilindiği ve %75,9 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.12). Bazı coğrafya konularının öğrenciye anlaşılır hale getirilmesinde güçlüklerle karşılaşılması bilinen bir gerçektir. Bu güçlükler daha çok soyut kavramların yoğun olduğu konularda yaşanmaktadır (Coşkun, 2003). Bu nedenlerden dolayı Sosyal Bilgiler derslerinde kavramların öğreniminde kavram yanlışlarına ya da kavram kargaşalarına rastlamak mümkündür. Önemli olan bu olumsuzluğu engellemek ve öğrencilerin zihinlerinde doğru bilgilerin oluşumuna yardımcı olmaktır.

Tablo 4.12. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Ekvator Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram	Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM		
	T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2			
Cinsiyet	E	f	178	8	186	170	16	186	47	139	186
		%	95,7	4,3	100,0	91,4	8,6	100,0	25,3	74,7	100,0
	K	f	174	5	179	170	9	179	41	138	179
		%	97,2	2,8	100,0	95,0	5,0	100,0	22,9	77,1	100,0
Toplam	f	352	13	365	340	25	365	88	277	365	
	%	96,4	3,6	100,0	93,2	6,8	100,0	24,1	75,9	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde geçen Ekvator kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde %95,7 oranında erkek öğrenciler tarafından tanındığı, %91,4 oranında anlamının bilindiği ve %74,7 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %97,2 oranında tanındığı, %95,0 oranında anlamının bilindiği ve %77,1 oranında kavranıldığı görülmektedir.

Ekvator kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullar bazında olan dağılımına bakıldığında Ceritoğlu İlköğretim Okulu'nun %92,3 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını buna karşılık İsfendiyarbey İlköğretim Okulu'nda %47,8 ile bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.13).

Tablo 4.13. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Ekvator Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darende	Cins	E	f	21	0	21	20	1	21	5	16	21
			%	100,0	0	100,0	95,2	4,8	100,0	23,8	76,2	100,0
		K	f	23	1	24	24	0	24	3	21	24
			%	95,8	4,2	100,0	100,0	,0	100,0	12,5	87,5	100,0
	Total	f	44	1	45	44	1	45	8	37	45	
		%	97,8	2,2	100,0	97,8	2,2	100,0	17,8	82,2	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	11		11	11		11	3	8	11
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	27,3	72,7	100,0
		K	f	11		11	11		11	1	10	11
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	9,1	90,9	100,0
	Total	f	22		22	22		22	4	18	22	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	18,2	81,8	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14		14	14		14	2	12	14
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	14,3	85,7	100,0
		K	f	12		12	12		12	3	9	12
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	25,0	75,0	100,0
	Total	f	26		26	26		26	5	21	26	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	19,2	80,8	100,0	
Candarogulları	Cins	E	f	15		15	14	1	15	3	12	15
			%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	20,0	80,0	100,0
		K	f	16		16	16	0	16	2	14	16
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	12,5	87,5	100,0
	Total	f	31		31	30	1	31	5	26	31	
		%	100,0		100,0	96,8	3,2	100,0	16,1	83,9	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	9	1	10	9	1	10	3	7	10
			%	90,0	10,0	100,0	90,0	10,0	100,0	30,0	70,0	100,0
		K	f	10	0	10	10	0	10	3	7	10
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	30,0	70,0	100,0
	Total	f	19	1	20	19	1	20	6	14	20	
		%	95,0	5,0	100,0	95,0	5,0	100,0	30,0	70,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15	0	15	15	0	15	3	12	15
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	20,0	80,0	100,0
		K	f	14	1	15	14	1	15	2	13	15
			%	93,3	6,7	100,0	93,3	6,7	100,0	13,3	86,7	100,0
	Total	f	29	1	30	29	1	30	5	25	30	
		%	96,7	3,3	100,0	96,7	3,3	100,0	16,7	83,3	100,0	

Tablo 4.13. (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	15	0	15	15	0	15	3	12	15
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	20,0	80,0	100,0
		K	f	12	1	13	10	3	13	3	10	13
			%	92,3	7,7	100,0	76,9	23,1	100,0	23,1	76,9	100,0
	Total	f	27	1	28	25	3	28	6	22	28	
		%	96,4	3,6	100,0	89,3	10,7	100,0	21,4	78,6	100,0	
Darende	Cins	E	f	13	2	15	12	3	15	1	14	15
			%	86,7	13,3	100,0	80,0	20,0	100,0	6,7	93,3	100,0
		K	f	13	0	13	13	0	13	2	11	13
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	15,4	84,6	100,0
	Total	f	26	2	28	25	3	28	3	25	28	
		%	92,9	7,1	100,0	89,3	10,7	100,0	10,7	89,3	100,0	
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	17		17	17	0	17	4	13	17
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	23,5	76,5	100,0
		K	f	13		13	12	1	13	6	7	13
			%	100,0		100,0	92,3	7,7	100,0	46,2	53,8	100,0
	Total	f	30		30	29	1	30	10	20	30	
		%	100,0		100,0	96,7	3,3	100,0	33,3	66,7	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	6		6	5	1	6	1	5	6
			%	100,0		100,0	83,3	16,7	100,0	16,7	83,3	100,0
		K	f	6		6	6	0	6	1	5	6
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	16,7	83,3	100,0
	Total	f	12		12	11	1	12	2	10	12	
		%	100,0		100,0	91,7	8,3	100,0	16,7	83,3	100,0	
İsfendiyarbay	Cins	E	f	8	4	12	8	4	12	7	5	12
			%	66,7	33,3	100,0	66,7	33,3	100,0	58,3	41,7	100,0
		K	f	10	1	11	9	2	11	5	6	11
			%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	45,5	54,5	100,0
	Total	f	18	5	23	17	6	23	12	11	23	
		%	78,3	21,7	100,0	73,9	26,1	100,0	52,2	47,8	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	12	1	13	11	2	13	4	9	13
			%	92,3	7,7	100,0	84,6	15,4	100,0	30,8	69,2	100,0
		K	f	6	1	7	6	1	7	4	3	7
			%	85,7	14,3	100,0	85,7	14,3	100,0	57,1	42,9	100,0
	Total	f	18	2	20	17	3	20	8	12	20	
		%	90,0	10,0	100,0	85,0	15,0	100,0	40,0	60,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	9		9	8	1	9	4	5	9
			%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	44,4	55,6	100,0
		K	f	9		9	8	1	9	3	6	9
			%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	33,3	66,7	100,0
	Total	f	18		18	16	2	18	7	11	18	
		%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	38,9	61,1	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	11		11	9	2	11	4	7	11
			%	100,0		100,0	81,8	18,2	100,0	36,4	63,6	100,0
		K	f	8		8	8	0	8	2	6	8
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	25,0	75,0	100,0
	Total	f	19		19	17	2	19	6	13	19	
		%	100,0		100,0	89,5	10,5	100,0	31,6	68,4	100,0	
Ceritoğlu	Cinsiyet	E	f	2		2	2		2	0	2	2
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0
		K	f	11		11	11		11	1	10	11
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	9,1	90,9	100,0
	Total	f	13		13	13		13	1	12	13	
		%	100,0%		100,0	100,0		100,0	7,7	92,3	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.6. “PARALEL” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Ekvator dan kutuplara doğru, ekvatora paralel ve birer derece aralıklarla geçirilen dairelere paralel denir (Kolukisa, 1993). Alım (2008)’ın “Öğrencilerin Lise Coğrafya Programında Yer Alan Yer Yuvarlağı ve Harita Bilgisi Ünitelerindeki Bazı Kavramları Anlama Düzeyi ve Kavram Yanılgıları” adlı çalışmasında öğrencilerin paralel, meridyen, yerel saat, ulusal saat, gün, tarih değiştirme çizgisi, güneşin doğması ve batması gibi kavramları anlama düzeylerinin zayıf olduğu ve bazı kavramları yanlış anladıklarını tespit edilmiştir. Bu durumdan da anlaşıldığı üzere ilköğretimde özellikle Dünyanın şekli ve boyutlarıyla ilgili soyut konuların öğretiminde kullanılan kavramların daha kalıcı hale getirilmesinin büyük önemi bulunmaktadır.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde paralel kavramına giriş bölümünde Kavramlarımız konusunda 1, Koordinatlar Dünyası konusunda 7, Türkiye’de İklim Bölgeleri konusunda 1, Ünitimizi Değerlendirelim çalışmasında 3 olmak üzere toplam 12 defa değinilmiştir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında paralel kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmediği görülmektedir.

Paralel kavramının, okulların geneli baz alındığında %97,5 oranında tanındığı, %93,4 oranında anlamının bilindiği ve %51,0 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.14).

Tablo 4.14. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Paralel Kavramının Kazanımlılık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
Paralel		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	182	4	186	175	11	186	88	98	186
		%	97,8	2,2	100,0	94,1	5,9	100,0	47,3	52,7	100,0
	K	f	174	5	179	166	13	179	91	88	179
		%	97,2	2,8	100,0	92,7	7,3	100,0	50,8	49,2	100,0
Toplam	f	356	9	365	341	24	365	179	186	365	
	%	97,5	2,5	100,0	93,4	6,6	100,0	49,0	51,0	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Tablo 4.14. incelendiğinde Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen paralel kavramının erkek öğrenciler tarafından %97,8 oranında tanındığı, %94,1 oranında anlamının bilindiği ve %52,7 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %97,2 oranında tanındığı, %92,7 oranında anlamının bilindiği ve %49,2 oranında kavranıldığı görülmektedir.

Paralel kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullara göre kavratılma durumuna bakıldığında, Kuzeykent İlköğretim Okulu'nda bu kavramın %63,3 oranla en fazla kavratıldığı, buna karşılık Atatürk İlköğretim Okulu'nda ise bu kavramın %35 oranla en az kavratıldığı görülmektedir (Tablo 4.15).

Tablo 4.15. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Paralel Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	21		21	20	1	21	8	13	21
			%	100,0		100,0	95,2	4,8	100,0	38,1	61,9	100,0
	K	f	24		24	24	0	24	9	15	24	
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	37,5	62,5	100,0	
	Toplam		f	45		45	44	1	45	17	28	45
			%	100,0		100,0	97,8	2,2	100,0	37,8	62,2	100,0
Gazi Paşa	Cins	E	f	11		11	11		11	4	7	11
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	36,4	63,6	100,0
	K	f	11		11	11		11	7	4	11	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	63,6	36,4	100,0	
	Toplam		f	22		22	22		22	11	11	22
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	50,0	50,0	100,0
Merkez	Cins	E	f	14		14	14		14	4	10	14
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	28,6	71,4	100,0
	K	f	12		12	12		12	6	6	12	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	50,0	50,0	100,0	
	Toplam		f	26		26	26		26	10	16	26
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	38,5	61,5	100,0
Candaroğulları	Cins	E	f	15		15	15	0	15	7	8	15
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	46,7	53,3	100,0
	K	f	16		16	15	1	16	8	8	16	
		%	100,0		100,0	93,8	6,3	100,0	50,0	50,0	100,0	
	Toplam		f	31		31	30	1	31	15	16	31
			%	100,0		100,0	96,8	3,2	100,0	48,4	51,6	100,0
Serife Bacı	Cins	erkek	f	9	1	10	9	1	10	4	6	10
			%	90,0	10,0	100,0	90,0	10,0	100,0	40,0	60,0	100,0
	kız	f	10	0	10	10	0	10	5	5	10	
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	50,0	50,0	100,0	
	Toplam		f	19	1	20	19	1	20	9	11	20
			%	95,0	5,0	100,0	95,0	5,0	100,0	45,0	55,0	100,0
Kuzeykent	Cins	E	f	15	0	15	15	0	15	4	11	15
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	26,7	73,3	100,0
	K	f	14	1	15	14	1	15	7	8	15	
		%	93,3	6,7	100,0	93,3	6,7	100,0	46,7	53,3	100,0	
	Toplam		f	29	1	30	29	1	30	11	19	30
			%	96,7	3,3	100,0	96,7	3,3	100,0	36,7	63,3	100,0

Tablo 4.15 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	15	0	15	14	1	15	7	8	15
			%	100,0	0	100,0	93,3	6,7	100,0	46,7	53,3	100,0
	K	f	11	2	13	10	3	13	5	8	13	
		%	84,6	15,4	100,0	76,9	23,1	100,0	38,5	61,5	100,0	
	Toplam		f	26	2	28	24	4	28	12	16	28
			%	92,9	7,1	100,0	85,7	14,3	100,0	42,9	57,1	100,0
Darende	Cins	E	f	14	1	15	14	1	15	9	6	15
			%	93,3	6,7	100,0	93,3	6,7	100,0	60,0	40,0	100,0
	K	f	13	0	13	11	2	13	8	5	13	
		%	100,0	0	100,0	84,6	15,4	100,0	61,5	38,5	100,0	
	Toplam		f	27	1	28	25	3	28	17	11	28
			%	96,4	3,6	100,0	89,3	10,7	100,0	60,7	39,3	100,0
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	17		17	17	0	17	11	6	17
			%	100,0		100,0	100,0	,0	100,0	64,7	35,3	100,0
	K	f	13		13	12	1	13	8	5	13	
		%	100,0		100,0	92,3	7,7	100,0	61,5	38,5	100,0	
	Toplam		f	30		30	29	1	30	19	11	30
			%	100,0		100,0	96,7	3,3	100,0	63,3	36,7	100,0
23 Ağustos	Cins	E	f	6		6	5	1	6	4	2	6
			%	100,0		100,0	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0
	K	f	6		6	5	1	6	2	4	6	
		%	100,0		100,0	83,3	16,7	100,0	33,3	66,7	100,0	
	Toplam		f	12		12	10	2	12	6	6	12
			%	100,0		100,0	83,3	16,7	100,0	50,0	50,0	100,0
İsfendiyarbey	Cins	E	f	10	2	12	10	2	12	7	5	12
			%	83,3	16,7	100,0	83,3	16,7	100,0	58,3	41,7	100,0
	K	f	11	0	11	10	1	11	4	7	11	
		%	100,0	0	100,0	90,9	9,1	100,0	36,4	63,6	100,0	
	Toplam		f	21	2	23	20	3	23	11	12	23
			%	91,3	8,7	100,0	87,0	13,0	100,0	47,8	52,2	100,0
Atatürk	Cins	E	f	13	0	13	12	1	13	8	5	13
			%	100,0	0	100,0	92,3	7,7	100,0	61,5	38,5	100,0
	K	f	6	1	7	6	1	7	5	2	7	
		%	85,7	14,3	100,0	85,7	14,3	100,0	71,4	28,6	100,0	
	Toplam		f	19	1	20	18	2	20	13	7	20
			%	95,0	5,0	100,0	90,0	10,0	100,0	65,0	35,0	100,0
Atabey	Cins	E	f	8		8	8	1	9	5	4	9
			%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	55,6	44,4	100,0
	K	f	9		9	7	1	8	6	3	9	
		%	100,0		100,0	87,5	12,5	100,0	66,7	33,3	100,0	
	Toplam		f	17		17	15	2	17	11	7	18
			%	100,0		100,0	88,2	11,8	100,0	61,1	38,9	100,0
Abdülhakhamit	Cins	E	f	11	0	11	9	2	11	4	7	11
			%	100,0	0	100,0	81,8	18,2	100,0	36,4	63,6	100,0
	K	f	7	1	8	7	1	8	5	3	8	
		%	87,5	12,5	100,0	87,5	12,5	100,0	62,5	37,5	100,0	
	Toplam		f	18	1	19	16	3	19	9	10	19
			%	94,7	5,3	100,0	84,2	15,8	100,0	47,4	52,6	100,0
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2		2	2	0	2
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	100,0	0	100,0
	K	f	11		11	11		11	6	5	11	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	54,5	45,5	100,0	
	Toplam		f	13		13	13		13	8	5	13
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	61,5	38,5	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.7 “MERİDYEN” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Meridyen, kutuplardan geçen büyük çemberlerdir (İzbırak,1975). Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde meridyen kavramına giriş bölümünde Kavramlarımız konusunda 1, Koordinatlar Dünyası konusunda 9, Ünitimizi Değerlendirelim çalışmasında 1 olmak üzere toplam 11 defa değinilmiştir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında meridyen kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Çalışmada örneklem içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında meridyen kavramının; %96,4 oranında tanındığı, %92,3 oranında anlamının bilindiği ve %58,9 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.16). Ekvator, Paralel, Meridyen gibi gerçekte var olmayan bu soyut kavramlar öğrenciler tarafından %95’lere yakın oranda tanınıp anlamaları bilinirken, kavrama düzeyleri son derece düşük çıkmıştır. Bu durum kavramların ezberlendiğini gösterir. Nitelik açısından bilme düzeyinde kalan, olduğu gibi geri verilebilme dışında olumlu bir işlevi olmayan bilgilere “ezber bilgi” denir. Ezberle kazanılan bilgiler, anlama gerçekleşmediği için nasıl kullanılacağı bilinemeyeceğinden, bir işe yaramaz, geçersiz bilgi edinilmiş olur (Akyüz, 1999). Özellikleri birbirine yakın olan bu coğrafi kavramların öğrenciler tarafından yeterince kazanılmadığı bir hayli dikkat çekmektedir.

Tablo 4.16. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Meridyen Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	178	8	186	169	17	186	83	103	186
		%	95,7	4,3	100,0	90,9	9,1	100,0	44,6	55,4	100,0
	K	f	173	5	178	168	11	179	67	112	179
		%	97,2	2,8	100,0	93,9	6,1	100,0	37,4	62,6	100,0
Toplam		f	351	13	364	337	28	365	150	215	365
		%	96,4	3,6	100,0	92,3	7,7	100,0	41,1	58,9	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Tablo 4.16.'ü incelediğimizde; meridyen kavramının erkek öğrenciler tarafından %95,7 oranında tanındığı, %90,9 oranında anlamının bilindiği ve %55,4 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %97,2 oranında tanındığı, %93,9 oranında anlamının bilindiği ve %62,6 oranında kavranıldığı gözlenmiştir.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen meridyen kavramının kazanılmışlık düzeyinin ilköğretim okullarına göre dağılımını incelediğimizde; Kuzeykent İlköğretim okulunun %83,3 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını, buna karşılık Atatürk İlköğretim Okulu'nda %30 oranla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.14) .

Tablo 4.17. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Meridyen Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlam		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darende	Cins	E	f	21		21	20	1	21	4	17	21
		%	100,0		100,0	95,2	4,8	100,0	19,0	81,0	100,0	
	K	f	24		24	24	0	24	8	16	24	
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	33,3	66,7	100,0	
	Total	f	45		45	44	1	45	12	33	45	
		%	100,0		100,0	97,8	2,2	100,0	26,7	73,3	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	11		11	11	0	11	4	7	11
		%	100,0		100,0	100,0	,0	100,0	36,4	63,6	100,0	
	K	f	11		11	10	1	11	4	7	11	
		%	100,0		100,0	90,9	9,1	100,0	36,4	63,6	100,0	
	Total	f	22		22	21	1	22	8	14	22	
		%	100,0		100,0	95,5	4,5	100,0	36,4	63,6	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14		14	14		14	4	10	14
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	28,6	71,4	100,0	
	K	f	12		12	12		12	2	10	12	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	16,7	83,3	100,0	
	Total	f	26		26	26		26	6	20	26	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	23,1	76,9	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	15		15	14	1	15	9	6	15
		%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	60,0	40,0	100,0	
	K	f	15		15	15	1	16	8	8	16	
		%	100,0		100,0	93,8	6,3	100,0	50,0	50,0	100,0	
	Total	f	30		30	29	2	31	17	14	31	
		%	100,0		100,0	93,5	6,5	100,0	54,8	45,2	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	9	1	10	9	1	10	4	6	10
		%	90,0	10,0	100,0	90,0	10,0	100,0	40,0	60,0	100,0	
	K	f	10	0	10	10	0	10	2	8	10	
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	20,0	80,0	100,0	
	Total	f	19	1	20	19	1	20	6	14	20	
		%	95,0	5,0	100,0	95,0	5,0	100,0	30,0	70,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15	0	15	15	0	15	3	12	15
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	20,0	80,0	100,0	
	K	f	14	1	15	14	1	15	2	13	15	
		%	93,3	6,7	100,0	93,3	6,7	100,0	13,3	86,7	100,0	
	Total	f	29	1	30	29	1	30	5	25	30	
		%	96,7	3,3	100,0	96,7	3,3	100,0	16,7	83,3	100,0	

Tablo 4.17 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlam		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	15	0	15	14	1	15	9	6	15
		%	100,0	0	100,0	93,3	6,7	100,0	60,0	40,0	100,0	
	K	f	12	1	13	9	4	13	6	7	13	
		%	92,3	7,7	100,0	69,2	30,8	100,0	46,2	53,8	100,0	
	Total	f	27	1	28	23	5	28	15	13	28	
		%	96,4	3,6	100,0	82,1	17,9	100,0	53,6	46,4	100,0	
Darende	Cins	E	f	14	1	15	13	2	15	9	6	15
		%	93,3	6,7	100,0	86,7	13,3	100,0	60,0	40,0	100,0	
	K	f	13	0	13	13	0	13	3	10	13	
		%	100,0	0	100,0	100,0	,0	100,0	23,1	76,9	100,0	
	Total	f	27	1	28	26	2	28	12	16	28	
		%	96,4	3,6	100,0	92,9	7,1	100,0	42,9	57,1	100,0	
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	17		17	17		17	4	13	17
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	23,5	76,5	100,0	
	K	f	13		13	13		13	6	7	13	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	46,2	53,8	100,0	
	Total	f	30		30	30		30	10	20	30	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	33,3	66,7	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	6	0	6	5	1	6	5	1	6
		%	100,0	0	100,0	83,3	16,7	100,0	83,3	16,7	100,0	
	K	f	5	1	6	5	1	6	3	3	6	
		%	83,3	16,7	100,0	83,3	16,7	100,0	50,0	50,0	100,0	
	Total	f	11	1	12	10	2	12	8	4	12	
		%	91,7	8,3	100,0	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	
İsfendiyarbay	Cins	E	f	8	4	12	8	4	12	7	5	12
		%	66,7	33,3	100,0	66,7	33,3	100,0	58,3	41,7	100,0	
	K	f	10	1	11	9	2	11	6	5	11	
		%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	54,5	45,5	100,0	
	Total	f	18	5	23	17	6	23	13	10	23	
		%	78,3	21,7	100,0	73,9	26,1	100,0	56,5	43,5	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	11	2	13	11	2	13	11	2	13
		%	84,6	15,4	100,0	84,6	15,4	100,0	84,6	15,4	100,0	
	K	f	6	1	7	6	1	7	3	4	7	
		%	85,7	14,3	100,0	85,7	14,3	100,0	42,9	57,1	100,0	
	Total	f	17	3	20	17	3	20	14	6	20	
		%	85,0	15,0	100,0	85,0	15,0	100,0	70,0	30,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	8		8	7	2	9	4	5	9
		%	100,0		100,0	77,8	22,2	100,0	44,4	55,6	100,0	
	K	f	9		9	8	0	8	4	5	9	
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	44,4	55,6	100,0	
	Total	f	17		17	15	2	17	8	10	18	
		%	100,0		100,0	88,2	11,8	100,0	44,4	55,6	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	11		11	9	2	11	4	7	11
		%	100,0		100,0	81,8	18,2	100,0	36,4	63,6	100,0	
	K	f	8		8	8	0	8	6	2	8	
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	75,0	25,0	100,0	
	Total	f	19		19	17	2	19	10	9	19	
		%	100,0		100,0	89,5	10,5	100,0	52,6	47,4	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2		2	0	2	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	100,0	0	100,0	
	K	f	11		11	11		11	4	7	11	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	36,4	63,6	100,0	
	Total	f	13		13	13		13	6	7	13	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	46,2	53,8	100,0	

F-1: Tanıyor, T-2: Tanmıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.8. “KUTUP” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Kutup, kendisinin ve bu arada dünyanın ekseninin etrafında dönen bir cismin her bir ucuna denilmektedir (İzbirak, 1975). Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde kutup kavramına giriş bölümünde Kavramlarımız konusunda 1, Koordinatlar Dünyası konusunda 8, Kutuplardan Çöllere Değişen İklim konusunda 1, Ünitimizi Değerlendirelim çalışmasında 4 olmak üzere toplam 14 defa değinilmiştir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında kutup kavramına “Kavramlar” başlığı altında giriş düzeyinde yer verilmiştir.

Yapmış olduğumuz çalışmada örneklem içerisinde yer alan okulların geneli değerlendirildiğinde kutup kavramının %97,3 oranında tanındığı, %94,0 oranında anlamının bilindiği ve %50,7 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.18).

Tablo 4.18. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Kutup Kavramının Kazanımlılık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
Kutup		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	180	6	186	174	12	186	99	87	186
		%	96,8	3,2	100,0	93,5	6,5	100,0	53,2	46,8	100,0
	K	f	175	4	179	169	10	179	81	98	179
		%	97,8	2,2	100,0	94,4	5,6	100,0	45,3	54,7	100,0
Toplam		f	355	10	365	343	22	365	180	185	365
		%	97,3	2,7	100,0	94,0	6,0	100,0	49,3	50,7	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Kutup kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; erkek öğrenciler tarafından %96,8 oranında tanındığı, %93,5 oranında anlamının bilindiği ve %46,8 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %97,8 oranında tanındığı, %94,4 oranında anlamının bilindiği ve %54,7 oranında kavranıldığı anlaşılmaktadır.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde geçen kutup kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullar bazında olan dağılımına bakıldığında Gazi Paşa İlköğretim

Okulu'nda %81,8 oranla bu kavramın en fazla kavratıldığını, buna karşılık Atatürk İlköğretim Okulu'nda %30,0 oranla bu kavramın en az kavranıldığını görmekteyiz (Tablo 4.19).

Tablo 4.19. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Kutup Kavramının Kazanımlılık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	21		21	21	0	21	9	12	21
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	42,9	57,1	100,0	
	K	f	24		24	23	1	24	7	17	24	
		%	100,0		100,0	95,8	4,2	100,0	29,2	70,8	100,0	
	Toplam	f	45		45	44	1	45	16	29	45	
		%	100,0		100,0	97,8	2,2	100,0	35,6	64,4	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	11		11	11		11	2	9	11
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	18,2	81,8	100,0	
	K	f	11		11	11		11	2	9	11	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	18,2	81,8	100,0	
	Toplam	f	22		22	22		22	4	18	22	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	18,2	81,8	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14		14	14	0	14	6	8	14
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	42,9	57,1	100,0	
	K	f	12		12	11	1	12	4	8	12	
		%	100,0		100,0	91,7	8,3	100,0	33,3	66,7	100,0	
	Toplam	f	26		26	25	1	26	10	16	26	
		%	100,0		100,0	96,2	3,8	100,0	38,5	61,5	100,0	
Candarogulları	Cin	E	f	15		15	14	1	15	7	8	15
		%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	46,7	53,3	100,0	
	K	f	16		16	15	1	16	9	7	16	
		%	100,0		100,0	93,8	6,3	100,0	56,3	43,8	100,0	
	Toplam	f	31		31	29	2	31	16	15	31	
		%	100,0		100,0	93,5	6,5	100,0	51,6	48,4	100,0	
Şerife Bacı	Cins	E	f	9	1	10	9	1	10	7	3	10
		%	90,0	10,0	100,0	90,0	10,0	100,0	70,0	30,0	100,0	
	K	f	10	0	10	10	0	10	6	4	10	
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	60,0	40,0	100,0	
	Toplam	f	19	1	20	19	1	20	13	7	20	
		%	95,0	5,0	100,0	95,0	5,0	100,0	65,0	35,0	100,0	
Kuzey kent	Cins	E	f	15	0	15	15		15	6	9	15
		%	100,0	0	100,0	100,0		100,0	40,0	60,0	100,0	
	K	f	14	1	15	15		15	6	9	15	
		%	93,3	6,7	100,0	100,0		100,0	40,0	60,0	100,0	
	Toplam	f	29	1	30	30		30	12	18	30	
		%	96,7	3,3	100,0	100,0		100,0	40,0	60,0	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	15	0	15	14	1	15	9	6	15
		%	100,0	0	100,0	93,3	6,7	100,0	60,0	40,0	100,0	
	K	f	12	1	13	11	2	13	7	6	13	
		%	92,3	7,7	100,0	84,6	15,4	100,0	53,8	46,2	100,0	
	Toplam	f	27	1	28	25	3	28	16	12	28	
		%	96,4	3,6	100,0	89,3	10,7	100,0	57,1	42,9	100,0	

Tablo 4.19 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cins	E	f	15		15	13	2	15	4	11	15
			%	100,0		100,0	86,7	13,3	100,0	26,7	73,3	100,0
		K	f	13		13	12	1	13	9	4	13
			%	100,0		100,0	92,3	7,7	100,0	69,2	30,8	100,0
	Toplam		f	28		28	25	3	28	13	15	28
			%	100,0		100,0	89,3	10,7	100,0	46,4	53,6	100,0
Orhan Şaik Gökay	Cins	E	f	17	0	17	17	0	17	10	7	17
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	58,8	41,2	100,0
		K	f	12	1	13	11	2	13	5	8	13
			%	92,3	7,7	100,0	84,6	15,4	100,0	38,5	61,5	100,0
	Toplam		f	29	1	30	28	2	30	15	15	30
			%	96,7	3,3	100,0	93,3	6,7	100,0	50,0	50,0	100,0
23 Ağustos	Cins	E	f	6		6	6		6	3	3	6
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	50,0	50,0	100,0
		K	f	6		6	6		6	3	3	6
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	50,0	50,0	100,0
	Toplam		f	12		12	12		12	6	6	12
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	50,0	50,0	100,0
İsfendiyar bey	Cins	E	f	9	3	12	9	3	12	9	3	12
			%	75,0	25,0	100,0	75,0	25,0	100,0	75,0	25,0	100,0
		K	f	10	1	11	9	2	11	6	5	11
			%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	54,5	45,5	100,0
	Toplam		f	19	4	23	18	5	23	15	8	23
			%	82,6	17,4	100,0	78,3	21,7	100,0	65,2	34,8	100,0
Atatürk	Cins	E	f	13		13	13		13	11	2	13
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	84,6	15,4	100,0
		K	f	7		7	7		7	3	4	7
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	42,9	57,1	100,0
	Toplam		f	20		20	20		20	14	6	20
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	70,0	30,0	100,0
Atabey	Cins	E	f	8		8	8	1	9	7	2	9
			%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	77,8	22,2	100,0
		K	f	9		9	8	0	8	5	4	9
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	55,6	44,4	100,0
	Toplam		f	17		17	16	1	17	12	6	18
			%	100,0		100,0	94,1	5,9	100,0	66,7	33,3	100,0
Abdülhakhamit	Cins	E	f	9	2	11	8	3	11	7	4	11
			%	81,8	18,2	100,0	72,7	27,3	100,0	63,6	36,4	100,0
		K	f	8	0	8	8	0	8	6	2	8
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	75,0	25,0	100,0
	Toplam		f	17	2	19	16	3	19	13	6	19
			%	89,5	10,5	100,0	84,2	15,8	100,0	68,4	31,6	100,0
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2		2	2	0	2
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	100,0	0	100,0
		K	F	11		11	11		11	3	8	11
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	27,3	72,7	100,0
	Toplam		f	13		13	13		13	5	8	13
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	38,5	61,5	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.9 “NEM” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Nem, havada bulunan su buharıdır. Bu önemli bir iklim etmenidir (İzbırak, 1975). Alkış (2006)’ın “İlköğretim Öğrencilerinin Yağış Kavramını Algılamaları Üzerine Bir Çalışma” adlı doktora tezinde öğrencilerin nem kavramı ve yağış kavramı ile ilgili olarak çeşitli yanlış algılamalara sahip olduklarını tespit etmiştir. Boz (2005)’un “İlköğretim İkinci Kademe ve Ortaöğretim Öğrencilerinin Yoğunlaşma Konusundaki Kavram Yanılgıları” adlı çalışmasında birçok öğrencinin havadaki su buharının yoğunlaşmasını anlamakta zorluk çektiklerini tespit etmiştir. Nitekim nem kavramının bulguları da bize bu kavramın kazanılmışlık oranının %60’larda olduğunu göstermektedir. Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde nem kavramına Kutuplardan Çöller Değişen İklim konusunda sadece 1 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında nem kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Araştırmada örneklem içerisinde yer alan okulların geneli değerlendirildiğinde nem kavramının %92,3 oranında tanındığı, %86,6 oranında anlamının bilindiği ve %60,5 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.20).

Tablo 4.20. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Nem Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	171	15	186	161	25	186	76	110	186
		%	91,9	8,1	100,0	86,6	13,4	100,0	40,9	59,1	100,0
	K	f	166	13	179	155	24	179	68	111	179
		%	92,7	7,3	100,0	86,6	13,4	100,0	38,0	62,0	100,0
Toplam		f	337	28	365	316	49	365	144	221	365
		%	92,3	7,7	100,0	86,6	13,4	100,0	39,5	60,5	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Nem kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; erkek öğrenciler tarafından %91,9 oranında tanındığı, %86,6 oranında anlamının bilindiği ve %59,1 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %92,7 oranında tanındığı, %86,6 oranında anlamının bilindiği ve %62,0 oranında kavranıldığı gözlenmiştir.

Nem kavramının kazanılmışlık düzeyinin okulların genelinde düşük olduğu görülmektedir. Bu kavram Kuzeykent ve Orhan Şaik Gökyay İlköğretim okullarında %76,7 oranıyla kavranılırken, Ceritoğlu İlköğretim Okulu'nda ilgili kavramın kazanılmışlık düzeyi %30,8 oranına kadar inmektedir (Tablo 4.21).

Tablo 4.21. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Nem Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darende	Cins	E	f	19	2	21	18	3	21	4	17	21
		%	90,5	9,5	100,0	85,7	14,3	100,0	19,0	81,0	100,0	
	K	f	23	1	24	21	3	24	8	16	24	
		%	95,8	4,2	100,0	87,5	12,5	100,0	33,3	66,7	100,0	
	Toplam	f	42	3	45	39	6	45	12	33	45	
		%	93,3	6,7	100,0	86,7	13,3	100,0	26,7	73,3	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	10	1	11	10	1	11	5	6	11
		%	90,9	9,1	100,0	90,9	9,1	100,0	45,5	54,5	100,0	
	K	f	11	0	11	10	1	11	4	7	11	
		%	100,0	0	100,0	90,9	9,1	100,0	36,4	63,6	100,0	
	Toplam	f	21	1	22	20	2	22	9	13	22	
		%	95,5	4,5	100,0	90,9	9,1	100,0	40,9	59,1	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14		14	14		14	5	9	14
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	35,7	64,3	100,0	
	K	f	12		12	12		12	2	10	12	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	16,7	83,3	100,0	
	Toplam	f	26		26	26		26	7	19	26	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	26,9	73,1	100,0	
candaroğulları İlköğretim Okulu	Cins	E	f	15		15	14	1	15	5	10	15
		%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	33,3	66,7	100,0	
	K	f	16		16	15	1	16	7	9	16	
		%	100,0		100,0	93,8	6,3	100,0	43,8	56,3	100,0	
	Toplam	f	31		31	29	2	31	12	19	31	
		%	100,0		100,0	93,5	6,5	100,0	38,7	61,3	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	10	0	10	10	0	10	3	7	10
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	30,0	70,0	100,0	
	K	f	9	1	10	9	1	10	4	6	10	
		%	90,0	10,0	100,0	90,0	10,0	100,0	40,0	60,0	100,0	
	Toplam	f	19	1	20	19	1	20	7	13	20	
		%	95,0	5,0	100,0	95,0	5,0	100,0	35,0	65,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15		15	15	0	15	4	11	15
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	26,7	73,3	100,0	
	K	f	15		15	14	1	15	3	12	15	
		%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	20,0	80,0	100,0	
	Toplam	f	30		30	29	1	30	7	23	30	
		%	100,0		100,0	96,7	3,3	100,0	23,3	76,7	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	10	5	15	10	5	15	6	9	15
		%	66,7	33,3	100,0	66,7	33,3	100,0	40,0	60,0	100,0	
	K	f	12	1	13	11	2	13	3	10	13	
		%	92,3	7,7	100,0	84,6	15,4	100,0	23,1	76,9	100,0	
	Toplam	f	22	6	28	21	7	28	9	19	28	
		%	78,6	21,4	100,0	75,0	25,0	100,0	32,1	67,9	100,0	

Tablo 4.21. (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cins	E	f	13	2	15	12	3	15	8	7	15
			%	86,7	13,3	100,0	80,0	20,0	100,0	53,3	46,7	100,0
		K	f	11	2	13	10	3	13	6	7	13
			%	84,6	15,4	100,0	76,9	23,1	100,0	46,2	53,8	100,0
	Toplam		f	24	4	28	22	6	28	14	14	28
			%	85,7	14,3	100,0	78,6	21,4	100,0	50,0	50,0	100,0
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	17	0	17	15	2	17	4	13	17
			%	100,0	0	100,0	88,2	11,8	100,0	23,5	76,5	100,0
		K	f	10	3	13	7	6	13	3	10	13
			%	76,9	23,1	100,0	53,8	46,2	100,0	23,1	76,9	100,0
	Toplam		f	27	3	30	22	8	30	7	23	30
			%	90,0	10,0	100,0	73,3	26,7	100,0	23,3	76,7	100,0
23 Ağustos	Cins	E	f	5	1	6	5	1	6	3	3	6
			%	83,3	16,7	100,0	83,3	16,7	100,0	50,0	50,0	100,0
		K	f	6	0	6	5	1	6	2	4	6
			%	100,0	0	100,0	83,3	16,7	100,0	33,3	66,7	100,0
	Toplam		f	11	1	12	10	2	12	5	7	12
			%	91,7	8,3	100,0	83,3	16,7	100,0	41,7	58,3	100,0
İsfendiyarbey	Cins	E	f	11	1	12	11	1	12	8	4	12
			%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	66,7	33,3	100,0
		K	f	10	1	11	9	2	11	6	5	11
			%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	54,5	45,5	100,0
	Toplam		f	21	2	23	20	3	23	14	9	23
			%	91,3	8,7	100,0	87,0	13,0	100,0	60,9	39,1	100,0
Atatürk	Cins	E	f	11	2	13	11	2	13	6	7	13
			%	84,6	15,4	100,0	84,6	15,4	100,0	46,2	53,8	100,0
		K	f	6	1	7	6	1	7	5	2	7
			%	85,7	14,3	100,0	85,7	14,3	100,0	71,4	28,6	100,0
	Toplam		f	17	3	20	17	3	20	11	9	20
			%	85,0	15,0	100,0	85,0	15,0	100,0	55,0	45,0	100,0
Atabey	Cins	E	f	9		9	7	2	9	6	3	9
			%	100,0		100,0	77,8	22,2	100,0	66,7	33,3	100,0
		K	f	9		9	9	0	9	5	4	9
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	55,6	44,4	100,0
	Toplam		f	18		18	16	2	18	11	7	18
			%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	61,1	38,9	100,0
Abdülhakhamit	Cins	E	f	10	1	11	7	4	11	7	4	11
			%	90,9	9,1	100,0	63,6	36,4	100,0	63,6	36,4	100,0
		K	f	6	2	8	6	2	8	3	5	8
			%	75,0	25,0	100,0	75,0	25,0	100,0	37,5	62,5	100,0
	Toplam		f	16	3	19	13	6	19	10	9	19
			%	84,2	15,8	100,0	68,4	31,6	100,0	52,6	47,4	100,0
Ceritoğlu	Cins	E	f	2	0	2	2		2	2	0	2
			%	100,0	0	100,0	100,0		100,0	100,0	0	100,0
		K	f	10	1	11	11		11	7	4	11
			%	90,9	9,1	100,0	100,0		100,0	63,6	36,4	100,0
	Toplam		f	12	1	13	13		13	9	4	13
			%	92,3	7,7	100,0	100,0		100,0	69,2	30,8	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.10. “ÇÖL” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Çöl, geniş anlamıyla bitki örtüsünden yoksun veya bu bakımdan çok yoksul olan yeryüzü bölümüdür (Sanır, 2000). Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde çöl kavramına sadece Kutuplardan Çöllere Değişen İklim konusunda 10 defa değinilmiştir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında çöl kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Yapmış olduğumuz çalışmada örneklem içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında çöl kavramının %97,3 oranında tanındığı, %94,8 oranında anlamının bilindiği ve %69,3 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.22).

Tablo 4.22. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Çöl Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram	Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM		
	T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2			
Çöl											
Cinsiyet	E	f	182	4	186	176	10	186	57	129	186
		%	97,8	2,2	100,0	94,6	5,4	100,0	30,6	69,4	100,0
	K	f	173	6	179	170	9	179	55	124	179
		%	96,6	3,4	100,0	95,0	5,0	100,0	30,7	69,3	100,0
Toplam	f	355	10	365	346	19	365	112	253	365	
	%	97,3	2,7	100,0	94,8	5,2	100,0	30,7	69,3	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Çöl kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını gösteren Tablo 4.22. incelendiğinde; erkek öğrenciler tarafından bu kavramın %97,8 oranında tanındığı, %94,6 oranında anlamının bilindiği ve %69,4 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise bu kavramın %96,6 oranında tanındığı, %95,0 oranında anlamının bilindiği ve %69,3 oranında kavranıldığı görülmektedir.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde geçen çöl kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullar bazında olan dağılımına bakıldığında; Ceritoğlu İlköğretim Okulu’nda %100 oranıyla bu kavramın en fazla kavratıldığını buna karşılık Atabey İlköğretim Okulu’nda %50,0 oranla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.23).

Tablo 4.23. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Çöl Kavramının Kazanımlılık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlam		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	20	1	21	20	1	21	6	15	21
		%	95,2	4,8	100,0	95,2	4,8	100,0	28,6	71,4	100,0	
	K	f	24	0	24	24	0	24	7	17	24	
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	29,2	70,8	100,0	
	Toplam	f	44	1	45	44	1	45	13	32	45	
		%	97,8	2,2	100,0	97,8	2,2	100,0	28,9	71,1	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	11		11	11		11	2	9	11
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	18,2	81,8	100,0	
	K	f	11		11	11		11	7	4	11	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	63,6	36,4	100,0	
	Toplam	f	22		22	22		22	9	13	22	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	40,9	59,1	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14		14	14		14	4	10	14
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	28,6	71,4	100,0	
	K	f	12		12	12		12	4	8	12	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	33,3	66,7	100,0	
	Toplam	f	26		26	26		26	8	18	26	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	30,8	69,2	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	15		15	15		15	4	11	15
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	26,7	73,3	100,0	
	K	f	16		16	16		16	5	11	16	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	31,3	68,8	100,0	
	Toplam	f	31		31	31		31	9	22	31	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	29,0	71,0	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	10		10	10		10	1	9	10
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	10,0	90,0	100,0	
	K	f	10		10	10		10	2	8	10	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	20,0	80,0	100,0	
	Toplam	f	20		20	20		20	3	17	20	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	15,0	85,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15		15	15		15	3	12	15
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	20,0	80,0	100,0	
	K	f	15		15	15		15	5	10	15	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	33,3	66,7	100,0	
	Toplam	f	30		30	30		30	8	22	30	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	26,7	73,3	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	14	1	15	13	2	15	2	13	15
		%	93,3	6,7	100,0	86,7	13,3	100,0	13,3	86,7	100,0	
	K	f	12	1	13	11	2	13	4	9	13	
		%	92,3	7,7	100,0	84,6	15,4	100,0	30,8	69,2	100,0	
	Toplam	f	26	2	28	24	4	28	6	22	28	
		%	92,9	7,1	100,0	85,7	14,3	100,0	21,4	78,6	100,0	

Tablo 4.23. (devam)

Okul İsmi			Tamama		Toplam	Anlam		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	-2		
Darende	Cins	E	f	15	0	15	13	2	15	6	9	15
			%	100,0	0	100,0	86,7	13,3	100,0	40,0	60,0	100,0
		K	f	12	1	13	12	1	13	3	10	13
			%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	23,1	76,9	100,0
	Toplam		f	27	1	28	25	3	28	9	19	28
			%	96,4	3,6	100,0	89,3	10,7	100,0	32,1	67,9	100,0
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	17	0	17	16	1	17	6	11	17
			%	100,0	0	100,0	94,1	5,9	100,0	35,3	64,7	100,0
		K	f	12	1	13	11	2	13	4	9	13
			%	92,3	7,7	100,0	84,6	15,4	100,0	30,8	69,2	100,0
	Toplam		f	29	1	30	27	3	30	10	20	30
			%	96,7	3,3	100,0	90,0	10,0	100,0	33,3	66,7	100,0
23 Ağustos	Cins	E	f	5	1	6	6		6	3	3	6
			%	83,3	16,7	100,0	100,0		100,0	50,0	50,0	100,0
		K	f	6	0	6	6		6	0	6	6
			%	100,0	0	100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0
	Toplam		f	11	1	12	12		12	3	9	12
			%	91,7	8,3	100,0	100,0		100,0	25,0	75,0	100,0
İsfendiyarbey	Cins	E	f	11	1	12	10	2	12	7	5	12
			%	91,7	8,3	100,0	83,3	16,7	100,0	58,3	41,7	100,0
		K	f	9	2	11	9	2	11	3	8	11
			%	81,8	18,2	100,0	81,8	18,2	100,0	27,3	72,7	100,0
	Toplam		f	20	3	23	19	4	23	10	13	23
			%	87,0	13,0	100,0	82,6	17,4	100,0	43,5	56,5	100,0
Atatürk	Cins	E	f	13		13	13		13	4	9	13
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	30,8	69,2	100,0
		K	f	7		7	7		7	2	5	7
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	28,6	71,4	100,0
	Toplam		f	20		20	20		20	6	14	20
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	30,0	70,0	100,0
Atabey	Cins	E	f	9		9	9		9	4	5	9
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	44,4	55,6	100,0
		K	f	9		9	8		8	5	4	9
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	55,6	44,4	100,0
	Toplam		f	18		18	17		17	9	9	18
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	50,0	50,0	100,0
Abdülhakhamit	Cins	E	f	11	0	11	9	2	11	5	6	11
			%	100,0	0	100,0	81,8	18,2	100,0	45,5	54,5	100,0
		K	f	7	1	8	6	2	8	4	4	8
			%	87,5	12,5	100,0	75,0	25,0	100,0	50,0	50,0	100,0
	Toplam		f	18	1	19	15	4	19	9	10	19
			%	94,7	5,3	100,0	78,9	21,1	100,0	47,4	52,6	100,0
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2		2		2	2
			%	100,0		100,0	100,0		100,0		100,0	100,0
		K	f	11		11	11		11		11	11
			%	100,0		100,0	100,0		100,0		100,0	100,0
	Toplam		f	13		13	13		13		13	13
			%	100,0		100,0	100,0		100,0		100,0	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.11. “KURAKLIK” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Kuraklık, çoğunlukla bitkilerin büyüme zamanına rastlayan süre içindeki yağışsız dönem olarak ifade edilmektedir (İzbirak, 1975). Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde kuraklık kavramına, Türkiye’de İklim Bölgeleri konusunda 4 defa ve Ormanlarımız Değil Geleceğimiz Yok Oluyor konusunda 1 defa olmak üzere toplam 5 kez söz edilmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında kuraklık kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Kuraklık kavramının örneklem içerisinde yer alan okulların geneli değerlendirildiğinde %96,7 oranında tanındığı, %95,6 oranında anlamının bilindiği ve %71,5 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.24).

Tablo 4.24. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Kuraklık Kavramının Kazanımlılık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
Kuraklık		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	178	8	186	175	11	186	55	131	186
		%	95,7	4,3	100,0	94,1	5,9	100,0	29,6	70,4	100,0
	K	f	175	4	179	174	5	179	49	130	179
		%	97,8	2,2	100,0	97,2	2,8	100,0	27,4	72,6	100,0
Toplam		f	353	12	365	349	16	365	104	261	365
		%	96,7	3,3	100,0	95,6	4,4	100,0	28,5	71,5	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde geçen kuraklık kavramının kazanımlılık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; erkek öğrenciler tarafından %95,7 oranında tanındığı, %94,1 oranında anlamının bilindiği ve %70,4 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %97,8 oranında tanındığı, %97,2 oranında anlamının bilindiği ve %72,6 oranında kavranıldığı gözlenmiştir.

Kuraklık kavramının kazanımlılık düzeyinin okullara göre olan dağılımına bakıldığında; Şerifebacı İlköğretim Okulu’nda bu kavramın %90,0 oranıyla en fazla kavrandığını, buna karşılık Atabey İlköğretim Okulu’nda ise %44,4 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.25).

Tablo 4.25. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Kuraklık Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	21		21	21		21	4	17	21
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	19,0	81,0	100,0	
	K	f	24		24	24		24	9	15	24	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	37,5	62,5	100,0	
	Toplam	f	45		45	45		45	13	32	45	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	28,9	71,1	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	11		11	11		11	2	9	11
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	18,2	81,8	100,0	
	K	f	11		11	11		11	4	7	11	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	36,4	63,6	100,0	
	Toplam	f	22		22	22		22	6	16	22	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	27,3	72,7	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14		14	14		14	7	7	14
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	50,0	50,0	100,0	
	K	f	12		12	12		12	2	10	12	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	16,7	83,3	100,0	
	Toplam	f	26		26	26		26	9	17	26	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	34,6	65,4	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	15		15	15	0	15	6	9	15
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	40,0	60,0	100,0	
	K	f	16		16	15	1	16	2	14	16	
		%	100,0		100,0	93,8	6,3	100,0	12,5	87,5	100,0	
	Toplam	f	31		31	30	1	31	8	23	31	
		%	100,0		100,0	96,8	3,2	100,0	25,8	74,2	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	10		10	10		10	1	9	10
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	10,0	90,0	100,0	
	K	f	10		10	10		10	1	9	10	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	10,0	90,0	100,0	
	Toplam	f	20		20	20		20	2	18	20	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	10,0	90,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15	0	15	15		15	0	15	15
		%	100,0	0	100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0	
	K	f	14	1	15	15		15	5	10	15	
		%	93,3	6,7	100,0	100,0		100,0	33,3	66,7	100,0	
	Toplam	f	29	1	30	30		30	5	25	30	
		%	96,7	3,3	100,0	100,0		100,0	16,7	83,3	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	13	2	15	12	3	15	2	13	15
		%	86,7	13,3	100,0	80,0	20,0	100,0	13,3	86,7	100,0	
	K	f	13	0	13	11	2	13	4	9	13	
		%	100,0	0	100,0	84,6	15,4	100,0	30,8	69,2	100,0	
	Toplam	f	26	2	28	23	5	28	6	22	28	
		%	92,9	7,1	100,0	82,1	17,9	100,0	21,4	78,6	100,0	

Tablo 4.25. (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cinst	E	f	13	2	15	13	2	15	3	12	15
			%	86,7	13,3	100,0	86,7	13,3	100,0	20,0	80,0	100,0
		K	f	12	1	13	12	1	13	2	11	13
			%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	15,4	84,6	100,0
	Toplam		f	25	3	28	25	3	28	5	23	28
			%	89,3	10,7	100,0	89,3	10,7	100,0	17,9	82,1	100,0
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	17	0	17	17	0	17	6	11	17
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	35,3	64,7	100,0
		K	f	12	1	13	12	1	13	5	8	13
			%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	38,5	61,5	100,0
	Toplam		f	29	1	30	29	1	30	11	19	30
			%	96,7	3,3	100,0	96,7	3,3	100,0	36,7	63,3	100,0
23 Ağustos	Cins	E	f	5	1	6	6		6	2	4	6
			%	83,3	16,7	100,0	100,0		100,0	33,3	66,7	100,0
		K	f	6	0	6	6		6	2	4	6
			%	100,0	0	100,0	100,0		100,0	33,3	66,7	100,0
	Toplam		f	11	1	12	12		12	4	8	12
			%	91,7	8,3	100,0	100,0		100,0	33,3	66,7	100,0
İsfendiyarbey	Cins	E	f	12		12	11	1	12	8	4	12
			%	100,0		100,0	91,7	8,3	100,0	66,7	33,3	100,0
		K	f	11		11	11	0	11	3	8	11
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	27,3	72,7	100,0
	Toplam		f	23		23	22	1	23	11	12	23
			%	100,0		100,0	95,7	4,3	100,0	47,8	52,2	100,0
Atatürk	Cins	E	f	12	1	13	12	1	13	3	10	13
			%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	23,1	76,9	100,0
		K	f	7	0	7	7	0	7	3	4	7
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	42,9	57,1	100,0
	Toplam		f	19	1	20	19	1	20	6	14	20
			%	95,0	5,0	100,0	95,0	5,0	100,0	30,0	70,0	100,0
Atabey	Cins	E	f	9		9	8	1	9	6	3	9
			%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	66,7	33,3	100,0
		K	f	9		9	9	0	9	4	5	9
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	44,4	55,6	100,0
	Toplam		f	18		18	17	1	18	10	8	18
			%	100,0		100,0	94,4	5,6	100,0	55,6	44,4	100,0
Abdülhakhamit	Cins	E	f	9	2	11	8	3	11	5	6	11
			%	81,8	18,2	100,0	72,7	27,3	100,0	45,5	54,5	100,0
		K	f	7	1	8	8	0	8	1	7	8
			%	87,5	12,5	100,0	100,0	0	100,0	12,5	87,5	100,0
	Toplam		f	16	3	19	16	3	19	6	13	19
			%	84,2	15,8	100,0	84,2	15,8	100,0	31,6	68,4	100,0
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2		2	0	2	2
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0
		K	f	11		11	11		11	2	9	11
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	18,2	81,8	100,0
	Toplam		f	13		13	13		13	2	11	13
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	15,4	84,6	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.12. “BİTKİ ÖRTÜSÜ” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Bitki örtüsü, bir bölgedeki bitki topluluğunun meydana getirdiği örtüye verilen isimdir (İzbirak, 1975). Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde bitki örtüsü kavramına, Türkiye’de İklim Bölgeleri konusunda 3, Ünitimizi Değerlendirelim bölümünde 1 olmak üzere toplam 4 kez rastlanmaktadır. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında kuraklık kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Araştırmanın örnekleme içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında bitki örtüsü kavramının %95,1 oranında tanındığı, %91,8 oranında anlamının bilindiği ve %71,0 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.26) .

Tablo 4.26. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Bitki Örtüsü Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
Bitki Örtüsü		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	176	10	186	171	15	186	59	127	186
		%	94,6	5,4	100,0	91,9	8,1	100,0	31,7	68,3	100,0
	K	f	171	8	179	164	15	179	47	132	179
		%	95,5	4,5	100,0	91,6	8,4	100,0	26,3	73,7	100,0
Toplam		f	347	18	365	335	30	365	106	259	365
		%	95,1	4,9	100,0	91,8	8,2	100,0	29,0	71,0	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Bitki örtüsü kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; %94,6 oranında erkek öğrenciler tarafından tanındığı, %91,9 oranında anlamının bilindiği ve %68,3 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %95,5 oranında tanındığı, %91,6 oranında anlamının bilindiği ve %73,7 oranında kavranıldığı gözlenmiştir.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde geçen Bitki Örtüsü kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullara bazında olan dağılımına bakıldığında; Kuzeykent İlköğretim Okulu’nun %90,0 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını buna karşılık İsfendiyarbey İlköğretim Okulu’nda %60,9 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığını görmekteyiz (Tablo 4.27).

Tablo 4.27. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Bitki Örtüsü Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darende	Cins	E	f	21	0	21	20	1	21	5	16	21
		%	100,0	.0	100,0	95,2	4,8	100,0	23,8	76,2	100,0	
	K	f	23	1	24	23	1	24	6	18	24	
		%	95,8	4,2	100,0	95,8	4,2	100,0	25,0	75,0	100,0	
	Toplam	f	44	1	45	43	2	45	11	34	45	
		%	97,8	2,2	100,0	95,6	4,4	100,0	24,4	75,6	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	11		11	11	0	11	3	8	11
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	27,3	72,7	100,0	
	K	f	11		11	10	1	11	4	7	11	
		%	100,0		100,0	90,9	9,1	100,0	36,4	63,6	100,0	
	Toplam	f	22		22	21	1	22	7	15	22	
		%	100,0		100,0	95,5	4,5	100,0	31,8	68,2	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14		14	14		14	5	9	14
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	35,7	64,3	100,0	
	K	f	12		12	12		12	5	7	12	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	41,7	58,3	100,0	
	Toplam	f	26		26	26		26	10	16	26	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	38,5	61,5	100,0	
Candarogulları	Cins	E	f	15		15	15		15	8	7	15
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	53,3	46,7	100,0	
	K	f	16		16	16		16	3	13	16	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	18,8	81,3	100,0	
	Toplam	f	31		31	31		31	11	20	31	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	35,5	64,5	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	10		10	10		10	3	7	10
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	30,0	70,0	100,0	
	K	f	10		10	10		10	2	8	10	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	20,0	80,0	100,0	
	Toplam	f	20		20	20		20	5	15	20	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	25,0	75,0	100,0	
Kuzeykent	Cin	E	f	15	0	15	15	0	15	1	14	15
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	6,7	93,3	100,0	
	K	f	14	1	15	14	1	15	2	13	15	
		%	93,3	6,7	100,0	93,3	6,7	100,0	13,3	86,7	100,0	
	Toplam	f	29	1	30	29	1	30	3	27	30	
		%	96,7	3,3	100,0	96,7	3,3	100,0	10,0	90,0	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	13	2	15	12	3	15	2	13	15
		%	86,7	13,3	100,0	80,0	20,0	100,0	13,3	86,7	100,0	
	K	f	10	3	13	9	4	13	5	8	13	
		%	76,9	23,1	100,0	69,2	30,8	100,0	38,5	61,5	100,0	
	Toplam	f	23	5	28	21	7	28	7	21	28	
		%	82,1	17,9	100,0	75,0	25,0	100,0	25,0	75,0	100,0	

Tablo 4.27 (devam)

Darende	Cins	E	f	14	1	15	15		15	5	10	15
			%	93,3	6,7	100,0	100,0		100,0	33,3	66,7	100,0
		K	f	13	0	13	13		13	2	11	13
			%	100,0	0	100,0	100,0		100,0	15,4	84,6	100,0
	Toplam	f	27	1	28	28		28	7	21	28	
		%	96,4	3,6	100,0	100,0		100,0	25,0	75,0	100,0	
Orhan Şaik Gökay	Cins	E	f	17	0	17	16	1	17	4	13	17
			%	100,0	0	100,0	94,1	5,9	100,0	23,5	76,5	100,0
		K	f	12	1	13	10	3	13	4	9	13
			%	92,3	7,7	100,0	76,9	23,1	100,0	30,8	69,2	100,0
	Toplam	f	29	1	30	26	4	30	8	22	30	
		%	96,7	3,3	100,0	86,7	13,3	100,0	26,7	73,3	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	5	1	6	5	1	6	0	6	6
			%	83,3	16,7	100,0	83,3	16,7	100,0	,0	100,0	100,0
		K	f	5	1	6	4	2	6	2	4	6
			%	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	33,3	66,7	100,0
	Toplam	f	10	2	12	9	3	12	2	10	12	
		%	83,3	16,7	100,0	75,0	25,0	100,0	16,7	83,3	100,0	
İsfendiyarbay	Cins	E	f	8	4	12	8	4	12	9	3	12
			%	66,7	33,3	100,0	66,7	33,3	100,0	75,0	25,0	100,0
		K	f	11	0	11	10	1	11	0	11	11
			%	100,0	0	100,0	90,9	9,1	100,0	0	100,0	100,0
	Toplam	f	19	4	23	18	5	23	9	14	23	
		%	82,6	17,4	100,0	78,3	21,7	100,0	39,1	60,9	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	13	0	13	13	0	13	5	8	13
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	38,5	61,5	100,0
		K	f	6	1	7	6	1	7	2	5	7
			%	85,7	14,3	100,0	85,7	14,3	100,0	28,6	71,4	100,0
	Toplam	f	19	1	20	19	1	20	7	13	20	
		%	95,0	5,0	100,0	95,0	5,0	100,0	35,0	65,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	9		9	7	2	9	3	6	9
			%	100,0		100,0	77,8	22,2	100,0	33,3	66,7	100,0
		K	f	9		9	9	0	9	4	5	9
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	44,4	55,6	100,0
	Toplam	f	18		18	16	2	18	7	11	18	
		%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	38,9	61,1	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	9	2	11	8	3	11	4	7	11
			%	81,8	18,2	100,0	72,7	27,3	100,0	36,4	63,6	100,0
		K	f	8	0	8	7	1	8	3	5	8
			%	100,0	0	100,0	87,5	12,5	100,0	37,5	62,5	100,0
	Toplam	f	17	2	19	15	4	19	7	12	19	
		%	89,5	10,5	100,0	78,9	21,1	100,0	36,8	63,2	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2		2	2	0	2
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	100,0	0	100,0
		K	f	11		11	11		11	3	8	11
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	27,3	72,7	100,0
	Toplam	f	13		13	13		13	5	8	13	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	38,5	61,5	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.13. TÜRKİYE'DE GÖRÜLEN İKLİMLER (AKDENİZ, KARADENİZ, KARASAL İKLİM) KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Akdeniz iklimi, en geniş şekilde Akdeniz çevresindeki ülkelerde görülen, kışları yağışlı, yazları kurak bir iklimdir (İzbirak, 1975) .Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde Akdeniz İklimi kavramına, Türkiye'de İklim Bölgeleri konusunda 2 defa değinilmiştir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında Akdeniz İklimi kavramına "Kavramlar" başlığı altında yer verilmemiştir.

Yapmış olduğumuz çalışmada örneklem içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında Akdeniz İklimi kavramının %95,1 oranında tanındığı, %91,5 oranında anlamının bilindiği ortaya çıkmıştır (Tablo 4.28).

Tablo 4.28. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Akdeniz İklimi Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		TOPLAM	
Akdeniz İklimi		Tanıyor	Tanıymıyor		Biliyor	Bilmiyor		
Cinsiyet	E	f	174	12	186	168	18	186
		%	93,5	6,5	100,0	90,3	9,7	100,0
	K	f	173	6	179	166	13	179
		%	96,6	3,4	100,0	92,7	7,3	100,0
Toplam		f	347	18	365	334	31	365
		%	95,1	4,9	100,0	91,5	8,5	100,0

Tablo 4.28. incelendiğinde; Akdeniz İklimi kavramının kazanılmışlık düzeyinin erkek öğrenciler %93,5 oranında tanındığını, %90,3 oranında anlamının bilindiği. Kız öğrencilerde ise %96,6 oranında tanındığı, %92,7 oranında da anlamının bilindiği görülmektedir.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen Akdeniz İklimi kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullar bazında olan dağılımına bakıldığında; Kuzeykent İlköğretim Okulu'nda %90,0 oranıyla bu kavramı en fazla kavranıldığını, buna karşılık Atabey İlköğretim Okulu'nda %50,0 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığını söylemek mümkündür (Tablo 4.29).

Tablo 4.29. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Akdeniz İklimi Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tamma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama			TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-3	K-2		
Ali Fuat Darende	Cins	E	f	20	1	21	19	2	21	1	3	17	21
			%	95,2	4,8	100,0	90,5	9,5	100,0	4,8	14,3	81,0	100,0
		K	f	24	0	24	24	0	24	1	4	19	24
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	4,2	16,7	79,2	100,0
	Toplam	f	44	1	45	43	2	45	2	7	36	45	
		%	97,8	2,2	100,0	95,6	4,4	100,0	4,4	15,6	80,0	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	11	0	11	11	0	11		3	8	11
			%	100,0	0	100,0	100,0	,0	100,0		27,3	72,7	100,0
		K	f	10	1	11	9	2	11		2	9	11
			%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0		18,2	81,8	100,0
	Toplam	f	21	1	22	20	2	22		5	17	22	
		%	95,5	4,5	100,0	90,9	9,1	100,0		22,7	77,3	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14		14	14		14		3	11	14
			%	100,0		100,0	100,0		100,0		21,4	78,6	100,0
		K	f	12		12	12		12		0	12	12
			%	100,0		100,0	100,0		100,0		0	100,0	100,0
	Toplam	f	26		26	26		26		3	23	26	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0		11,5	88,5	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	15		15	14	1	15		3	12	15
			%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0		20,0	80,0	100,0
		K	f	16		16	15	1	16		2	14	16
			%	100,0		100,0	93,8	6,3	100,0		12,5	87,5	100,0
	Toplam	f	31		31	29	2	31		5	26	31	
		%	100,0		100,0	93,5	6,5	100,0		16,1	83,9	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	10		10	10		10	0	3	7	10
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	0	30,0	70,0	100,0
		K	f	10		10	10		10	1	2	7	10
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	10,0	20,0	70,0	100,0
	Toplam	f	20		20	20		20	1	5	14	20	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	5,0	25,0	70,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15		15	15	0	15	0	0	15	15
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	0	0	100,0	100,0
		K	f	15		15	14	1	15	1	2	12	15
			%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	6,7	13,3	80,0	100,0
	Toplam	f	30		30	29	1	30	1	2	27	30	
		%	100,0		100,0	96,7	3,3	100,0	3,3	6,7	90,0	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	11	4	15	11	4	15	0	1	14	15
			%	73,3	26,7	100,0	73,3	26,7	100,0	0	6,7	93,3	100,0
		K	f	10	3	13	11	2	13	2	1	10	13
			%	76,9	23,1	100,0	84,6	15,4	100,0	15,4	7,7	76,9	100,0
	Toplam	f	21	7	28	22	6	28	2	2	24	28	
		%	75,0	25,0	100,0	78,6	21,4	100,0	7,1	7,1	85,7	100,0	

Tablo 4.29 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama			TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-3	K-2		
Darende	Cins	E	f	12	3	15	12	3	15	0	5	10	15
			%	80,0	20,0	100,0	80,0	20,0	100,0	0	33,3	66,7	100,0
		K	f	13	0	13	13	0	13	1	4	8	13
			%	100,0	0	100,0	100,0	,0	100,0	7,7	30,8	61,5	100,0
	Toplam		f	25	3	28	25	3	28	1	9	18	28
			%	89,3	10,7	100,0	89,3	10,7	100,0	3,6	32,1	64,3	100,0
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	15	2	17	15	2	17		5	12	17
			%	88,2	11,8	100,0	88,2	11,8	100,0		29,4	70,6	100,0
		K	f	13	0	13	11	2	13		2	11	13
			%	100,0	0	100,0	84,6	15,4	100,0		15,4	84,6	100,0
	Toplam		f	28	2	30	26	4	30		7	23	30
			%	93,3	6,7	100,0	86,7	13,3	100,0		23,3	76,7	100,0
23 Ağustos	Cins	E	f	6	0	6	5	1	6		2	4	6
			%	100,0	,0	100,0	83,3	16,7	100,0		33,3	66,7	100,0
		K	f	5	1	6	3	3	6		2	4	6
			%	83,3	16,7	100,0	50,0	50,0	100,0		33,3	66,7	100,0
	Toplam		f	11	1	12	8	4	12		4	8	12
			%	91,7	8,3	100,0	66,7	33,3	100,0		33,3	66,7	100,0
İsfendiyarbay	Cins	E	f	11	1	12	11	1	12		8	4	12
			%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0		66,7	33,3	100,0
		K	f	10	1	11	9	2	11		1	10	11
			%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0		9,1	90,9	100,0
	Toplam		f	21	2	23	20	3	23		9	14	23
			%	91,3	8,7	100,0	87,0	13,0	100,0		39,1	60,9	100,0
Atatürk	Cins	E	f	13		13	12	1	13		3	10	13
			%	100,0		100,0	92,3	7,7	100,0		23,1	76,9	100,0
		K	f	7		7	7	0	7		1	6	7
			%	100,0		100,0	100,0	,0	100,0		14,3	85,7	100,0
	Toplam		f	20		20	19	1	20		4	16	20
			%	100,0		100,0	95,0	5,0	100,0		20,0	80,0	100,0
Atabey	Cins	E	f	9		9	8	1	9	1	4	4	9
			%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	11,1	44,4	44,4	100,0
		K	f	9		9	9	0	9	3	1	5	9
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	33,3	11,1	55,6	100,0
	Toplam		f	18		18	17	1	18	4	5	9	18
			%	100,0		100,0	94,4	5,6	100,0	22,2	27,8	50,0	100,0
Abdülhakhamit	Cins	E	f	10	1	11	9	2	11	1	3	7	11
			%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	9,1	27,3	63,6	100,0
		K	f	8	0	8	8	0	8	0	4	4	8
			%	100,0	0	100,0	100,0	,0	100,0	0	50,0	50,0	100,0
	Toplam		f	18	1	19	17	2	19	1	7	11	19
			%	94,7	5,3	100,0	89,5	10,5	100,0	5,3	36,8	57,9	100,0
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2		2	0	0	2	2
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	0	0	100,0	100,0
		K	f	11		11	11		11	1	1	9	11
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	9,1	9,1	81,8	100,0
	Toplam		f	13		13	13		13	1	1	11	13
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	7,7	7,7	84,6	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Karadeniz İklimi, Karadeniz kıyısı boyunca görülen her mevsim yağışlı iklimdir. Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde Karadeniz İklimi kavramı, Türkiye'de İklim Bölgeleri konusunda 2, Ünitimizi Değerlendirelim bölümünde 2 olmak üzere toplam 4 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında Karadeniz İklimi kavramına "Kavramlar" başlığı altında yer verilmemiştir.

Çalışmada Karadeniz İklimi kavramının örneklem içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında %97,8 oranında tanındığı, %93,7 oranında anlamının bilindiği ve %76,2 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.30).

Tablo 4.30. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Karadeniz İklimi Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		TOPLAM	
Karadeniz İklimi		Tanıyor	Tanımiyor		Biliyor	Bilmiyor		
Cinsiyet	E	f	181	5	186	174	12	186
		%	97,3	2,7	100,0	93,5	6,5	100,0
	K	f	176	3	179	168	11	179
		%	98,3	1,7	100,0	93,9	6,1	100,0
Toplam		f	357	8	365	342	23	365
		%	97,8	2,2	100,0	93,7	6,3	100,0

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen Karadeniz İklimi kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; erkek öğrenciler tarafından %97,3 oranında tanındığı, %93,5 oranında da anlamının bilindiği ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %98,3 oranında tanındığı, %93,9 oranında da anlamının bilindiği anlaşılmaktadır.

Karadeniz İklimi kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullar bazında olan dağılımına bakıldığında; Kuzeykent İlköğretim Okulu'nun %90,0 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını, buna karşılık Atabey İlköğretim Okulu'nda %50,0 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.31).

Tablo 4.31. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Karadeniz İklimi Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama			TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-3	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	20	1	21	19	2	21	1	3	17	21
			%	95,2	4,8	100,0	90,5	9,5	100,0	4,8	14,3	81,0	100,0
		K	f	24	0	24	24	0	24	1	4	19	24
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	4,2	16,7	79,2	100,0
	Toplam	f	44	1	45	43	2	45	2	7	36	45	
		%	97,8	2,2	100,0	95,6	4,4	100,0	4,4	15,6	80,0	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	11	0	11	11	0	11		3	8	11
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0		27,3	72,7	100,0
		K	f	10	1	11	9	2	11		2	9	11
			%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0		18,2	81,8	100,0
	Toplam	f	21	1	22	20	2	22		5	17	22	
		%	95,5	4,5	100,0	90,9	9,1	100,0		22,7	77,3	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14		14	14		14		3	11	14
			%	100,0		100,0	100,0		100,0		21,4	78,6	100,0
		K	f	12		12	12		12		0	12	12
			%	100,0		100,0	100,0		100,0		0	100,0	100,0
	Toplam	f	26		26	26		26		3	23	26	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0		11,5	88,5	100,0	
Candarogulları	Cins	E	f	15		15	14	1	15		3	12	15
			%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0		20,0	80,0	100,0
		K	f	16		16	15	1	16		2	14	16
			%	100,0		100,0	93,8	6,3	100,0		12,5	87,5	100,0
	Toplam	f	31		31	29	2	31		5	26	31	
		%	100,0		100,0	93,5	6,5	100,0		16,1	83,9	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	10		10	10		10	0	3	7	10
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	0	30,0	70,0	100,0
		K	f	10		10	10		10	1	2	7	10
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	10,0	20,0	70,0	100,0
	Toplam	f	20		20	20		20	1	5	14	20	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	5,0	25,0	70,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15		15	15	0	15	0	0	15	15
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	0	0	100,0	100,0
		K	f	15		15	14	1	15	1	2	12	15
			%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	6,7	13,3	80,0	100,0
	Toplam	f	30		30	29	1	30	1	2	27	30	
		%	100,0		100,0	96,7	3,3	100,0	3,3	6,7	90,0	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	11	4	15	11	4	15	0	1	14	15
			%	73,3	26,7	100,0	73,3	26,7	100,0	0	6,7	93,3	100,0
		K	f	10	3	13	11	2	13	2	1	10	13
			%	76,9	23,1	100,0	84,6	15,4	100,0	15,4	7,7	76,9	100,0
	Toplam	f	21	7	28	22	6	28	2	2	24	28	
		%	75,0	25,0	100,0	78,6	21,4	100,0	7,1	7,1	85,7	100,0	

Tablo 4.31 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama			TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-3	K-2		
Darende	Cins	E	f	12	3	15	12	3	15	0	5	10	15
		%	80,0	20,0	100,0	80,0	20,0	100,0	0	33,3	66,7	100,0	
		K	f	13	0	13	13	0	13	1	4	8	13
	%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	7,7	30,8	61,5	100,0		
	Toplam	f	25	3	28	25	3	28	1	9	18	28	
		%	89,3	10,7	100,0	89,3	10,7	100,0	3,6	32,1	64,3	100,0	
Orhan Şaik Gökay	Cins	E	f	15	2	17	15	2	17		5	12	17
		%	88,2	11,8	100,0	88,2	11,8	100,0		29,4	70,6	100,0	
		K	f	13	0	13	11	2	13		2	11	13
	%	100,0	,0	100,0	84,6	15,4	100,0		15,4	84,6	100,0		
	Toplam	f	28	2	30	26	4	30		7	23	30	
		%	93,3	6,7	100,0	86,7	13,3	100,0		23,3	76,7	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	6	0	6	5	1	6		2	4	6
		%	100,0	0	100,0	83,3	16,7	100,0		33,3	66,7	100,0	
		K	f	5	1	6	3	3	6		2	4	6
	%	83,3	16,7	100,0	50,0	50,0	100,0		33,3	66,7	100,0		
	Toplam	f	11	1	12	8	4	12		4	8	12	
		%	91,7	8,3	100,0	66,7	33,3	100,0		33,3	66,7	100,0	
İsfendiyarbay	Cins	E	f	11	1	12	11	1	12		8	4	12
		%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0		66,7	33,3	100,0	
		K	f	10	1	11	9	2	11		1	10	11
	%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0		9,1	90,9	100,0		
	Toplam	f	21	2	23	20	3	23		9	14	23	
		%	91,3	8,7	100,0	87,0	13,0	100,0		39,1	60,9	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	13		13	12	1	13		3	10	13
		%	100,0		100,0	92,3	7,7	100,0		23,1	76,9	100,0	
		K	f	7		7	7	0	7		1	6	7
	%	100,0		100,0	100,0	0	100,0		14,3	85,7	100,0		
	Toplam	f	20		20	19	1	20		4	16	20	
		%	100,0		100,0	95,0	5,0	100,0		20,0	80,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	9		9	8	1	9	1	4	4	9
		%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	11,1	44,4	44,4	100,0	
		K	f	9		9	9	0	9	3	1	5	9
	%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	33,3	11,1	55,6	100,0		
	Toplam	f	18		18	17	1	18	4	5	9	18	
		%	100,0		100,0	94,4	5,6	100,0	22,2	27,8	50,0	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	10	1	11	9	2	11	1	3	7	11
		%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	9,1	27,3	63,6	100,0	
		K	f	8	0	8	8	0	8	0	4	4	8
	%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	0	50,0	50,0	100,0		
	Toplam	f	18	1	19	17	2	19	1	7	11	19	
		%	94,7	5,3	100,0	89,5	10,5	100,0	5,3	36,8	57,9	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2		2	0	0	2	2
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	0	0	100,0	100,0	
		K	f	11		11	11		11	1	1	9	11
	%	100,0		100,0	100,0		100,0	9,1	9,1	81,8	100,0		
	Toplam	f	13		13	13		13	1	1	11	13	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	7,7	7,7	84,6	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Karasal İklim, iç bölgelerdeki geniş yerlerde, sıcaklık oynamaları çok, yağışı az iklimdir (İzbrak, 1975) .Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde karasal iklim kavramı, Türkiye'de İklim Bölgeleri konusunda 1 defa geçmektedir.6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında Karasal İklim kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Araştırmanın örneklemini içerisinde bulunan okulların geneli değerlendirildiğinde; Karasal İklim kavramının %95,9 oranında tanındığı, %91,8 oranında anlamının bilindiği ve %76,2 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.32).

Tablo 4.32. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Karasal İklim Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		TOPLAM	
Karasal İklim		Tanıyor	Tanımiyor		Biliyor	Bilmiyor		
Cinsiyet	E	f	179	7	186	173	13	186
		%	96,2	3,8	100,0	93,0	7,0	100,0
	K	f	171	8	179	162	17	179
		%	95,5	4,5	100,0	90,5	9,5	100,0
Toplam		f	350	15	365	335	30	365
		%	95,9	4,1	100,0	91,8	8,2	100,0

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen Karasal İklim kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğinde; Kuzeykent İlköğretim Okulu'nun %90,0 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını, buna karşılık Atabey İlköğretim Okulu'nda %50 oranla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.33).

Tablo 4.33. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Karasal İklim Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama			TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-3	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	20	1	21	19	2	21	1	3	17	21
			%	95,2	4,8	100,0	90,5	9,5	100,0	4,8	14,3	81,0	100,0
		K	f	24	0	24	24	0	24	1	4	19	24
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	4,2	16,7	79,2	100,0
	Toplam		f	44	1	45	43	2	45	2	7	36	45
			%	97,8	2,2	100,0	95,6	4,4	100,0	4,4	15,6	80,0	100,0
Gazi Paşa	Cins	E	f	11	0	11	11	0	11		3	8	11
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0		27,3	72,7	100,0
		K	f	10	1	11	9	2	11		2	9	11
			%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0		18,2	81,8	100,0
	Toplam		f	21	1	22	20	2	22		5	17	22
			%	95,5	4,5	100,0	90,9	9,1	100,0		22,7	77,3	100,0
Merkez	Cins	E	f	14		14	14		14		3	11	14
			%	100,0		100,0	100,0		100,0		21,4	78,6	100,0
		K	f	12		12	12		12		0	12	12
			%	100,0		100,0	100,0		100,0		,0	100,0	100,0
	Toplam		f	26		26	26		26		3	23	26
			%	100,0		100,0	100,0		100,0		11,5	88,5	100,0
Candaroğulları	Cins	E	f	15		15	14	1	15		3	12	15
			%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0		20,0	80,0	100,0
		K	f	16		16	15	1	16		2	14	16
			%	100,0		100,0	93,8	6,3	100,0		12,5	87,5	100,0
	Toplam		f	31		31	29	2	31		5	26	31
			%	100,0		100,0	93,5	6,5	100,0		16,1	83,9	100,0
Serife Bacı	Cins	E	f	10		10	10		10	0	3	7	10
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	0	30,0	70,0	100,0
		K	f	10		10	10		10	1	2	7	10
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	10,0	20,0	70,0	100,0
	Toplam		f	20		20	20		20	1	5	14	20
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	5,0	25,0	70,0	100,0
Kuzeykent	Cins	E	f	15		15	15	0	15	0	0	15	15
			%	100,0		100,0	100,0	,0	100,0	0	,0	100,0	100,0
		K	f	15		15	14	1	15	1	2	12	15
			%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	6,7	13,3	80,0	100,0
	Toplam		f	30		30	29	1	30	1	2	27	30
			%	100,0		100,0	96,7	3,3	100,0	3,3	6,7	90,0	100,0
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	11	4	15	11	4	15	0	1	14	15
			%	73,3	26,7	100,0	73,3	26,7	100,0	0	6,7	93,3	100,0
		K	f	10	3	13	11	2	13	2	1	10	13
			%	76,9	23,1	100,0	84,6	15,4	100,0	15,4	7,7	76,9	100,0
	Toplam		f	21	7	28	22	6	28	2	2	24	28
			%	75,0	25,0	100,0	78,6	21,4	100,0	7,1	7,1	85,7	100,0
Darendede	Cins	E	f	12	3	15	12	3	15	0	5	10	15
			%	80,0	20,0	100,0	80,0	20,0	100,0	0	33,3	66,7	100,0
		K	f	13	0	13	13	0	13	1	4	8	13
			%	100,0	0	100,0	100,0	,0	100,0	7,7	30,8	61,5	100,0
	Toplam		f	25	3	28	25	3	28	1	9	18	28
			%	89,3	10,7	100,0	89,3	10,7	100,0	3,6	32,1	64,3	100,0

Tablo 4.33 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama			TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-3	K-2		
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	15	2	17	15	2	17		5	12	17
		%	88,2	11,8	100,0	88,2	11,8	100,0		29,4	70,6	100,0	
	K	f	13	0	13	11	2	13		2	11	13	
		%	100,0	0	100,0	84,6	15,4	100,0		15,4	84,6	100,0	
	Toplam	f	28	2	30	26	4	30		7	23	30	
		%	93,3	6,7	100,0	86,7	13,3	100,0		23,3	76,7	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	6	0	6	5	1	6		2	4	6
		%	100,0	0	100,0	83,3	16,7	100,0		33,3	66,7	100,0	
	K	f	5	1	6	3	3	6		2	4	6	
		%	83,3	16,7	100,0	50,0	50,0	100,0		33,3	66,7	100,0	
	Toplam	f	11	1	12	8	4	12		4	8	12	
		%	91,7	8,3	100,0	66,7	33,3	100,0		33,3	66,7	100,0	
İsfendiyarbay	Cins	E	f	11	1	12	11	1	12		8	4	12
		%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0		66,7	33,3	100,0	
	K	f	10	1	11	9	2	11		1	10	11	
		%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0		9,1	90,9	100,0	
	Toplam	f	21	2	23	20	3	23		9	14	23	
		%	91,3	8,7	100,0	87,0	13,0	100,0		39,1	60,9	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	13		13	12	1	13		3	10	13
		%	100,0		100,0	92,3	7,7	100,0		23,1	76,9	100,0	
	K	f	7		7	7	0	7		1	6	7	
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0		14,3	85,7	100,0	
	Toplam	f	20		20	19	1	20		4	16	20	
		%	100,0		100,0	95,0	5,0	100,0		20,0	80,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	9		9	8	1	9	1	4	4	9
		%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	11,1	44,4	44,4	100,0	
	K	f	9		9	9	0	9	3	1	5	9	
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	33,3	11,1	55,6	100,0	
	Toplam	f	18		18	17	1	18	4	5	9	18	
		%	100,0		100,0	94,4	5,6	100,0	22,2	27,8	50,0	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	10	1	11	9	2	11	1	3	7	11
		%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	9,1	27,3	63,6	100,0	
	K	f	8	0	8	8	0	8	0	4	4	8	
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	0	50,0	50,0	100,0	
	Toplam	f	18	1	19	17	2	19	1	7	11	19	
		%	94,7	5,3	100,0	89,5	10,5	100,0	5,3	36,8	57,9	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2		2	0	0	2	2
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	0	0	100,0	100,0	
	K	f	11		11	11		11	1	1	9	11	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	9,1	9,1	81,8	100,0	
	Toplam	f	13		13	13		13	1	1	11	13	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	7,7	7,7	84,6	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Ülkemiz yaz ve kış mevsimlerinde büyük iklim bölgeleri arasında bir geçiş bölgesinde olduğundan, farklı iklimlerin etkisi altına girmektedir. Dolayısıyla ülkemizin iklim kuşakları arasında kesin bir çizgi bulunmamaktadır. Bu sebeple öğrencilere ülkemizde etkili olan İklimler bir bütün olarak öğretilmesi ve harita üzerinde bu iklimlerin yayılış bölgelerinin gösterilmesi gerekir. Bu duruma bağlı olarak araştırmada Akdeniz-Karadeniz-Karasal İklimleri birleştirilerek tek bir başlık halinde iklim kavramı olarak değerlendirilmiştir. İlim kavramının kavranma durumuna bakıldığında %76,2 oranında kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.34).

Tablo 4.34. Akdeniz, Karadeniz, Karasal İlim Kavramlarının Kavranılma Düzeyleri.

Kavramlar			Kavrama		TOPLAM	
Akdeniz-Karadeniz-Karasal İklimleri			Kavramamış	Kavramış		
Cinsiyet	E	f	48	138	186	
		%	25,8	74,2	100,0	
	K	f	39	140	179	
		%	21,8	78,2	100,0	
TOPLAM			f	87	278	365
			%	23,9	76,2	100,0

4.14. “Başlangıç Meridyeni” Kavramının Kazandırılma Düzeyleri

Başlangıç meridyeni, boylamların sayılmasında başlangıç olarak kabul seçilen, yeryüzünün istenilen bir yerinden geçen meridyendir (İzbırak, 1975). Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde başlangıç meridyeni kavramına Koordinatlar Dünyası konusunda 3 kez değinilmiştir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında başlangıç meridyeni kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Yapmış olduğumuz çalışmada örneklem içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında başlangıç meridyeni kavramının %89,9 oranında tanındığı, %87,1 oranında anlamının bilindiği ve %36,2 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.35).

Tablo 4.35. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Başlangıç Meridyeni Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
Başlangıç Meridyeni		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	168	18	186	160	26	186	118	68	186
		%	90,3	9,7	100,0	86,0	14,0	100,0	63,4	36,6	100,0
	K	f	160	19	179	158	21	179	115	64	179
		%	89,4	10,6	100,0	88,3	11,7	100,0	64,2	35,8	100,0
Toplam		f	328	37	365	318	47	365	233	132	365
		%	89,9	10,1	100,0	87,1	12,9	100,0	63,8	36,2	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen Başlangıç Meridyeni kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; erkek öğrenciler tarafından %90,3 oranında tanındığı, %86,0 oranında anlamının bilindiği ve %36,6 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %89,4 oranında tanındığı, %88,3 oranında anlamının bilindiği ve %35,8 oranında kavranıldığı görülmektedir.

Başlangıç Meridyeni kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullar bazında olan dağılımına bakıldığında Ali Fuat Darendede İlköğretim Okulu'nun %48,9 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını buna karşılık Kuzykent İlköğretim Okulu'nda %13,3 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.36). Bu kavram, soyut bir kavram olmasından dolayı kavratılma düzeyi oldukça azdır. Tanınma düzeyinde %90'a yakın oranlarda bilinen bu kavram, kavrama düzeyinde %36 oranına kadar inmekte, bazı ilköğretim okullarında bu kavramın kavranma düzeyi %20'nin de altına düşmektedir. Dünyanın şekli ve boyutlarının öğretilmesi açısından temel hareket noktası olan bu kavramın harita üzerinde gösterilerek öğrencilerde daha kalıcı hale getirilmesinin büyük önemi bulunmaktadır.

Tablo 4.36. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Başlangıç Meridyeni Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	21	0	21	20	1	21	9	12	21
		%	100,0	0	100,0	95,2	4,8	100,0	42,9	57,1	100,0	
	K	f	22	2	24	22	2	24	14	10	24	
		%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	58,3	41,7	100,0	
	Toplam	f	43	2	45	42	3	45	23	22	45	
		%	95,6	4,4	100,0	93,3	6,7	100,0	51,1	48,9	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	11	0	11	11	0	11	9	2	11
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	81,8	18,2	100,0	
	K	f	10	1	11	9	2	11	4	7	11	
		%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	36,4	63,6	100,0	
	Toplam	f	21	1	22	20	2	22	13	9	22	
		%	95,5	4,5	100,0	90,9	9,1	100,0	59,1	40,9	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14		14	14		14	9	5	14
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	64,3	35,7	100,0	
	K	f	12		12	12		12	6	6	12	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	50,0	50,0	100,0	
	Toplam	f	26		26	26		26	15	11	26	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	57,7	42,3	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	15	0	15	13	2	15	11	4	15
		%	100,0	0	100,0	86,7	13,3	100,0	73,3	26,7	100,0	
	K	f	15	1	16	15	1	16	8	8	16	
		%	93,8	6,3	100,0	93,8	6,3	100,0	50,0	50,0	100,0	
	Toplam	f	30	1	31	28	3	31	19	12	31	
		%	96,8	3,2	100,0	90,3	9,7	100,0	61,3	38,7	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	9	1	10	9	1	10	6	4	10
		%	90,0	10,0	100,0	90,0	10,0	100,0	60,0	40,0	100,0	
	K	f	10	0	10	10	0	10	5	5	10	
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	50,0	50,0	100,0	
	Toplam	f	19	1	20	19	1	20	11	9	20	
		%	95,0	5,0	100,0	95,0	5,0	100,0	55,0	45,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15		15	14	1	15	12	3	15
		%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	80,0	20,0	100,0	
	K	f	15		15	14	1	15	14	1	15	
		%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	93,3	6,7	100,0	
	Toplam	f	30		30	28	2	30	26	4	30	
		%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	86,7	13,3	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	13	2	15	13	2	15	10	5	15
		%	86,7	13,3	100,0	86,7	13,3	100,0	66,7	33,3	100,0	
	K	f	9	4	13	8	5	13	13	0	13	
		%	69,2	30,8	100,0	61,5	38,5	100,0	100,0	0	100,0	
	Toplam	f	22	6	28	21	7	28	23	5	28	
		%	78,6	21,4	100,0	75,0	25,0	100,0	82,1	17,9	100,0	
Darendede	Cins	E	f	10	5	15	10	5	15	6	9	15
		%	66,7	33,3	100,0	66,7	33,3	100,0	40,0	60,0	100,0	
	K	f	13	0	13	12	1	13	9	4	13	
		%	100,0	0	100,0	92,3	7,7	100,0	69,2	30,8	100,0	
	Toplam	f	23	5	28	22	6	28	15	13	28	
		%	82,1	17,9	100,0	78,6	21,4	100,0	53,6	46,4	100,0	

Tablo 4.36 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	17	0	17	16	1	17	12	5	17
			%	100,0	0	100,0	94,1	5,9	100,0	70,6	29,4	100,0
		K	f	10	3	13	11	2	13	10	3	13
			%	76,9	23,1	100,0	84,6	15,4	100,0	76,9	23,1	100,0
	Toplam	f	27	3	30	27	3	30	22	8	30	
		%	90,0	10,0	100,0	90,0	10,0	100,0	73,3	26,7	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	6	0	6	6	0	6	3	3	6
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	50,0	50,0	100,0
		K	f	5	1	6	5	1	6	4	2	6
			%	83,3	16,7	100,0	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0
	Toplam	f	11	1	12	11	1	12	7	5	12	
		%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	58,3	41,7	100,0	
İsfendiyarbey	Cins	E	f	8	4	12	7	5	12	11	1	12
			%	66,7	33,3	100,0	58,3	41,7	100,0	91,7	8,3	100,0
		K	f	9	2	11	9	2	11	7	4	11
			%	81,8	18,2	100,0	81,8	18,2	100,0	63,6	36,4	100,0
	Toplam	f	17	6	23	16	7	23	18	5	23	
		%	73,9	26,1	100,0	69,6	30,4	100,0	78,3	21,7	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	10	3	13	10	3	13	6	7	13
			%	76,9	23,1	100,0	76,9	23,1	100,0	46,2	53,8	100,0
		K	f	4	3	7	4	3	7	6	1	7
			%	57,1	42,9	100,0	57,1	42,9	100,0	85,7	14,3	100,0
	Toplam	f	14	6	20	14	6	20	12	8	20	
		%	70,0	30,0	100,0	70,0	30,0	100,0	60,0	40,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	9		9	7	2	9	7	2	9
			%	100,0		100,0	77,8	22,2	100,0	77,8	22,2	100,0
		K	f	9		9	9	0	9	5	4	9
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	55,6	44,4	100,0
	Toplam	f	18		18	16	2	18	12	6	18	
		%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	66,7	33,3	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	9	2	11	9	2	11	7	4	11
			%	81,8	18,2	100,0	81,8	18,2	100,0	63,6	36,4	100,0
		K	f	6	2	8	7	1	8	3	5	8
			%	75,0	25,0	100,0	87,5	12,5	100,0	37,5	62,5	100,0
	Toplam	f	15	4	19	16	3	19	10	9	19	
		%	78,9	21,1	100,0	84,2	15,8	100,0	52,6	47,4	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	1	1	2	1	1	2	0	2	2
			%	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	0	100,0	100,0
		K	f	11	0	11	11	0	11	7	4	11
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	63,6	36,4	100,0
	Toplam	f	12	1	13	12	1	13	7	6	13	
		%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	53,8	46,2	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.15. TÜRKİYE'DE GÖRÜLEN BİTKİ ÖRTÜLERİ (MAKİ, ORMAN, BOZKIR) KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.

Maki, Akdeniz'in kıyı yörelerine özgü, az yüksek düzlükleri, yamaçları ve tepeleri örten, her mevsimde yeşil, genellikle bodur ve ağaççık topluluğudur (Sanır, 2000). Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde maki kavramına, Türkiye'de İklim Bölgeleri konusunda sadece 1 defa geçmiştir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında maki kavramına "Kavramlar" başlığı altında yer verilmemiştir.

Araştırmanın örneklemini içerisinde yer alan okulların geneli değerlendirildiğinde maki kavramının %85,2 oranında tanındığı, %83,3 oranında anlamının bilindiği ortaya çıkmıştır (Tablo 4.37).

Tablo 4.37. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Maki Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		TOPLAM	
Maki		Tanıyor	Tanımiyor		Biliyor	Bilmiyor		
Cinsiyet	E	f	156	30	186	155	31	186
		%	83,9	16,1	100,0	83,3	16,7	100,0
	K	f	154	24	178	149	30	179
		%	86,5	13,5	100,0	83,2	16,8	100,0
Toplam		f	310	54	364	304	61	365
		%	85,2	14,8	100,0	83,3	16,7	100,0

Tablo 4.33'e bakıldığında maki kavramının cinsiyete göre erkek öğrencilerde %83,9 tanındığını, %83,3 anlaşıldığı; kız öğrencilerde %86,5 tanındığı ve %83,2 oranında da anlaşıldığı görülmektedir.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen maki kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullara göre olan dağılımına bakıldığında; Merkez İlköğretim Okulu'nun %100 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını buna karşılık Atatürk İlköğretim Okulu'nda %65 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.38).

Tablo 4.38. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Maki Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darende	Cins	E	f	21	0	21	20	1	21	3	18	21
		%	100,0	0	100,0	95,2	4,8	100,0	14,3	85,7	100,0	
	K	f	22	1	23	23	1	24	4	20	24	
		%	95,7	4,3	100,0	95,8	4,2	100,0	16,7	83,3	100,0	
	Toplam	f	43	1	44	43	2	45	7	38	45	
		%	97,7	2,3	100,0	95,6	4,4	100,0	15,6	84,4	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	10	1	11	10	1	11	3	8	11
		%	90,9	9,1	100,0	90,9	9,1	100,0	27,3	72,7	100,0	
	K	f	9	2	11	7	4	11	1	10	11	
		%	81,8	18,2	100,0	63,6	36,4	100,0	9,1	90,9	100,0	
	Toplam	f	19	3	22	17	5	22	4	18	22	
		%	86,4	13,6	100,0	77,3	22,7	100,0	18,2	81,8	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14		14	14		14		14	14
		%	100,0		100,0	100,0		100,0		100,0	100,0	
	K	f	12		12	12		12		12	12	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0		100,0	100,0	
	Toplam	f	26		26	26		26		26	26	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0		100,0	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	13	2	15	12	3	15	2	13	15
		%	86,7	13,3	100,0	80,0	20,0	100,0	13,3	86,7	100,0	
	K	f	13	3	16	12	4	16	3	13	16	
		%	81,3	18,8	100,0	75,0	25,0	100,0	18,8	81,3	100,0	
	Toplam	f	26	5	31	24	7	31	5	26	31	
		%	83,9	16,1	100,0	77,4	22,6	100,0	16,1	83,9	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	10		10	10		10	1	9	10
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	10,0	90,0	100,0	
	K	f	10		10	10		10	0	10	10	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0	
	Toplam	f	20		20	20		20	1	19	20	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	5,0	95,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15	0	15	15		15	0	15	15
		%	100,0	0	100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0	
	K	f	14	1	15	15		15	2	13	15	
		%	93,3	6,7	100,0	100,0		100,0	13,3	86,7	100,0	
	Toplam	f	29	1	30	30		30	2	28	30	
		%	96,7	3,3	100,0	100,0		100,0	6,7	93,3	100,0	
Vali Aydın	Cins	E	f	9	6	15	12	3	15	4	11	15
		%	60,0	40,0	100,0	80,0	20,0	100,0	26,7	73,3	100,0	
	K	f	11	2	13	9	4	13	4	9	13	
		%	84,6	15,4	100,0	69,2	30,8	100,0	30,8	69,2	100,0	
	Toplam	f	20	8	28	21	7	28	8	20	28	
		%	71,4	28,6	100,0	75,0	25,0	100,0	28,6	71,4	100,0	
Darende	Cins	E	f	12	3	15	11	4	15	3	12	15
		%	80,0	20,0	100,0	73,3	26,7	100,0	20,0	80,0	100,0	
	K	f	12	1	13	10	3	13	5	8	13	
		%	92,3	7,7	100,0	76,9	23,1	100,0	38,5	61,5	100,0	
	Toplam	f	24	4	28	21	7	28	8	20	28	
		%	85,7	14,3	100,0	75,0	25,0	100,0	28,6	71,4	100,0	
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	15	2	17	15	2	17	4	13	17
		%	88,2	11,8	100,0	88,2	11,8	100,0	23,5	76,5	100,0	
	K	f	11	2	13	9	4	13	2	11	13	
		%	84,6	15,4	100,0	69,2	30,8	100,0	15,4	84,6	100,0	
	Toplam	f	26	4	30	24	6	30	6	24	30	
		%	86,7	13,3	100,0	80,0	20,0	100,0	20,0	80,0	100,0	

Tablo 4.38 (devam)

Okul İsmi			Tamma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
23 Ağustos	Cins	E	f	5	1	6	4	2	6	1	5	6
			%	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	16,7	83,3	100,0
		K	f	5	1	6	4	2	6	0	6	6
			%	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	0	100,0	100,0
	Toplam		f	10	2	12	8	4	12	1	11	12
			%	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	8,3	91,7	100,0
İsfendiyarbey	Cinsiyet	E	f	6	6	12	6	6	12	3	9	12
			%	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	25,0	75,0	100,0
		K	f	8	3	11	8	3	11	2	9	11
			%	72,7	27,3	100,0	72,7	27,3	100,0	18,2	81,8	100,0
	Toplam		f	14	9	23	14	9	23	5	18	23
			%	60,9	39,1	100,0	60,9	39,1	100,0	21,7	78,3	100,0
Atatürk	Cins	E	f	10	3	13	11	2	13	4	9	13
			%	76,9	23,1	100,0	84,6	15,4	100,0	30,8	69,2	100,0
		K	f	6	1	7	6	1	7	3	4	7
			%	85,7	14,3	100,0	85,7	14,3	100,0	42,9	57,1	100,0
	Toplam		f	16	4	20	17	3	20	7	13	20
			%	80,0	20,0	100,0	85,0	15,0	100,0	35,0	65,0	100,0
Atabey	Cins	E	f	9	0	9	8	1	9	2	7	9
			%	100,0	0	100,0	88,9	11,1	100,0	22,2	77,8	100,0
		K	f	8	1	9	8	1	9	2	7	9
			%	88,9	11,1	100,0	88,9	11,1	100,0	22,2	77,8	100,0
	Toplam		f	17	1	18	16	2	18	4	14	18
			%	94,4	5,6	100,0	88,9	11,1	100,0	22,2	77,8	100,0
Abdülhakhamit	Cins	E	f	5	6	11	5	6	11	3	8	11
			%	45,5	54,5	100,0	45,5	54,5	100,0	27,3	72,7	100,0
		K	f	3	5	8	5	3	8	3	5	8
			%	37,5	62,5	100,0	62,5	37,5	100,0	37,5	62,5	100,0
	Toplam		f	8	11	19	10	9	19	6	13	19
			%	42,1	57,9	100,0	52,6	47,4	100,0	31,6	68,4	100,0
Ceritoğlu	Cins	E	f	2	0	2	2		2	0	2	2
			%	100,0	0	100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0
		K	f	10	1	11	11		11	1	10	11
			%	90,9	9,1	100,0	100,0		100,0	9,1	90,9	100,0
	Toplam		f	12	1	13	13		13	1	12	13
			%	92,3	7,7	100,0	100,0		100,0	7,7	92,3	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Orman, türlü büyüklükte ve çeşitli özellikteki ağaçların yan yana bulunduğu bitki örtüsüdür (İzbrak, 1975). Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde orman kavramı, Türkiye'de İklim Bölgeleri konusunda1, Ormanlarımız Değil Geleceğimiz Yok Oluyor konusunda 21, Ünitimizi Değerlendirelim bölümünde 1 olmak üzere toplam 23 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında orman kavramına "Kavramlar" başlığı altında yer verilmemiştir. Araştırmada örneklem içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında orman kavramının %98,6 oranında tanındığı, %98,1 oranında anlamının bilindiği anlaşılmıştır (Tablo 4.39).

Tablo 4.39. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Orman Kavramının Kazanımlılık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram			Tanıma		Toplam	Anlama		TOPLAM
Orman			Tanıyor	Tanımiyor		Biliyor	Bilmiyor	
Cinsiyet	E	f	183	3	186	182	4	186
		%	98,4	1,6	100,0	97,8	2,2	100,0
	K	f	177	2	179	176	3	179
		%	98,9	1,1	100,0	98,3	1,7	100,0
Toplam		f	360	5	365	358	7	365
		%	98,6%	1,4	100,0	98,1	1,9	100,0

Orman kavramının kazanımlılık düzeyinin okullara bazında olan dağılımına bakıldığında; Merkez İlköğretim Okulu'nun %100 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını buna karşılık Atatürk İlköğretim Okulu'nda %65,0 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.40).

Tablo 4.40. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Orman Kavramının Kazanımlılık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	21	0	21	20	1	21	3	18	21
		%	100,0	,0	100,0	95,2	4,8	100,0	14,3	85,7	100,0	
	K	f	22	1	23	23	1	24	4	20	24	
		%	95,7	4,3	100,0	95,8	4,2	100,0	16,7	83,3	100,0	
	Toplam		f	43	1	44	43	2	45	7	38	45
			%	97,7	2,3	100,0	95,6	4,4	100,0	15,6	84,4	100,0
Gazi Paşa	Cins	E	f	10	1	11	10	1	11	3	8	11
		%	90,9	9,1	100,0	90,9	9,1	100,0	27,3	72,7	100,0	
	K	f	9	2	11	7	4	11	1	10	11	
		%	81,8	18,2	100,0	63,6	36,4	100,0	9,1	90,9	100,0	
	Toplam		f	19	3	22	17	5	22	4	18	22
			%	86,4	13,6	100,0	77,3	22,7	100,0	18,2	81,8	100,0
Merkez	Cins	E	f	14		14	14		14		14	14
		%	100,0		100,0	100,0		100,0		100,0	100,0	
	K	f	12		12	12		12		12	12	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0		100,0	100,0	
	Toplam		f	26		26	26		26		26	26
			%	100,0		100,0	100,0		100,0		100,0	100,0
Candaroğulları	Cins	E	f	13	2	15	12	3	15	2	13	15
		%	86,7	13,3	100,0	80,0	20,0	100,0	13,3	86,7	100,0	
	K	f	13	3	16	12	4	16	3	13	16	
		%	81,3	18,8	100,0	75,0	25,0	100,0	18,8	81,3	100,0	
	Toplam		f	26	5	31	24	7	31	5	26	31
			%	83,9	16,1	100,0	77,4	22,6	100,0	16,1	83,9	100,0

Tablo 4.40 (devam)

Okul İsmi			Tamma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Serife Bacı	Cins	E	f	10		10	10		10	1	9	10
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	10,0	90,0	100,0
		K	f	10		10	10		10	0	10	10
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0
	Toplam	f	20		20	20		20	1	19	20	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	5,0	95,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15	0	15	15		15	0	15	15
			%	100,0	0	100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0
		K	f	14	1	15	15		15	2	13	15
			%	93,3	6,7	100,0	100,0		100,0	13,3	86,7	100,0
	Toplam	f	29	1	30	30		30	2	28	30	
		%	96,7	3,3	100,0	100,0		100,0	6,7	93,3	100,0	
Vali Aydın	Cins	E	f	9	6	15	12	3	15	4	11	15
			%	60,0	40,0	100,0	80,0	20,0	100,0	26,7	73,3	100,0
		K	f	11	2	13	9	4	13	4	9	13
			%	84,6	15,4	100,0	69,2	30,8	100,0	30,8	69,2	100,0
	Toplam	f	20	8	28	21	7	28	8	20	28	
		%	71,4	28,6	100,0	75,0	25,0	100,0	28,6	71,4	100,0	
Darende	Cins	E	f	12	3	15	11	4	15	3	12	15
			%	80,0	20,0	100,0	73,3	26,7	100,0	20,0	80,0	100,0
		K	f	12	1	13	10	3	13	5	8	13
			%	92,3	7,7	100,0	76,9	23,1	100,0	38,5	61,5	100,0
	Toplam	f	24	4	28	21	7	28	8	20	28	
		%	85,7	14,3	100,0	75,0	25,0	100,0	28,6	71,4	100,0	
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	15	2	17	15	2	17	4	13	17
			%	88,2	11,8	100,0	88,2	11,8	100,0	23,5	76,5	100,0
		K	f	11	2	13	9	4	13	2	11	13
			%	84,6	15,4	100,0	69,2	30,8	100,0	15,4	84,6	100,0
	Toplam	f	26	4	30	24	6	30	6	24	30	
		%	86,7	13,3	100,0	80,0	20,0	100,0	20,0	80,0	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	5	1	6	4	2	6	1	5	6
			%	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	16,7	83,3	100,0
		K	f	5	1	6	4	2	6	0	6	6
			%	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	0	100,0	100,0
	Toplam	f	10	2	12	8	4	12	1	11	12	
		%	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	8,3	91,7	100,0	
İsfendiyarbay	Cins	E	f	6	6	12	6	6	12	3	9	12
			%	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	25,0	75,0	100,0
		K	f	8	3	11	8	3	11	2	9	11
			%	72,7	27,3	100,0	72,7	27,3	100,0	18,2	81,8	100,0
	Toplam	f	14	9	23	14	9	23	5	18	23	
		%	60,9	39,1	100,0	60,9	39,1	100,0	21,7	78,3	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	10	3	13	11	2	13	4	9	13
			%	76,9	23,1	100,0	84,6	15,4	100,0	30,8	69,2	100,0
		K	f	6	1	7	6	1	7	3	4	7
			%	85,7	14,3	100,0	85,7	14,3	100,0	42,9	57,1	100,0
	Toplam	f	16	4	20	17	3	20	7	13	20	
		%	80,0	20,0	100,0	85,0	15,0	100,0	35,0	65,0	100,0	

Tablo 4.40 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Atabey	Cins	E	f	9	0	9	8	1	9	2	7	9
		%	100,0	0	100,0	88,9	11,1	100,0	22,2	77,8	100,0	
	K	f	8	1	9	8	1	9	2	7	9	
		%	88,9	11,1	100,0	88,9	11,1	100,0	22,2	77,8	100,0	
	Toplam		f	17	1	18	16	2	18	4	14	18
			%	94,4	5,6	100,0	88,9	11,1	100,0	22,2	77,8	100,0
Abdülhakhamit	Cins	E	f	5	6	11	5	6	11	3	8	11
		%	45,5	54,5	100,0	45,5	54,5	100,0	27,3	72,7	100,0	
	K	f	3	5	8	5	3	8	3	5	8	
		%	37,5	62,5	100,0	62,5	37,5	100,0	37,5	62,5	100,0	
	Toplam		f	8	11	19	10	9	19	6	13	19
			%	42,1	57,9	100,0	52,6	47,4	100,0	31,6	68,4	100,0
Ceritoğlu	Cins	E	f	2	0	2	2		2	0	2	2
		%	100,0	0	100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0	
	K	f	10	1	11	11		11	1	10	11	
		%	90,9	9,1	100,0	100,0		100,0	9,1	90,9	100,0	
	Toplam		f	12	1	13	13		13	1	12	13
			%	92,3	7,7	100,0	100,0		100,0	7,7	92,3	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Bozkır, kurak bölgelerde sert çayırarla otların, bunlar arasına serpilmiş çalılarla dikenlerin bulunduğu bir bitki örtüsüdür. Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde bozkır kavramı, Türkiye'de İklim Bölgeleri konusunda 1, Ünitimizi Değerlendirelim bölümünde 1 olmak üzere toplam 2 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında maki kavramına "Kavramlar" başlığı altında yer verilmemiştir.

Araştırmada örneklem içerisinde kalan okulların geneli değerlendirildiğinde bozkır kavramının %86,0 oranında tanındığı, %81,1 oranında anlamının bilindiği ortaya çıkmıştır (Tablo 4.41).

Tablo 4.41. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Bozkır Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		TOPLAM	
		Tanıyor	Tanımıyor		Biliyor	Bilmiyor		
Bozkır								
Cinsiyet	E	f	156	30	186	147	39	186
		%	83,9	16,1	100,0	79,0	21,0	100,0
	K	f	158	21	179	149	30	179
		%	88,3	11,7	100,0	83,2	16,8	100,0
Toplam		f	314	51	365	296	69	365
		%	86,0	14,0	100,0	81,1	18,9	100,0

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen bozkır kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullara bazında olan dağılımına bakıldığında Merkez İlköğretim Okulu'nun %100 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını buna karşılık Atatürk İlköğretim Okulu'nda %65,0 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.42).

Tablo 4.42. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Bozkır Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	21	0	21	20	1	21	3	18	21
		%	100,0	0	100,0	95,2	4,8	100,0	14,3	85,7	100,0	
	K	f	22	1	23	23	1	24	4	20	24	
		%	95,7	4,3	100,0	95,8	4,2	100,0	16,7	83,3	100,0	
	Toplam		f	43	1	44	43	2	45	7	38	45
			%	97,7	2,3	100,0	95,6	4,4	100,0	15,6	84,4	100,0
Gazi Paşa	Cins	E	f	10	1	11	10	1	11	3	8	11
		%	90,9	9,1	100,0	90,9	9,1	100,0	27,3	72,7	100,0	
	K	f	9	2	11	7	4	11	1	10	11	
		%	81,8	18,2	100,0	63,6	36,4	100,0	9,1	90,9	100,0	
	Toplam		f	19	3	22	17	5	22	4	18	22
			%	86,4	13,6	100,0	77,3	22,7	100,0	18,2	81,8	100,0
Merkez	Cins	E	f	14		14	14		14		14	14
		%	100,0		100,0	100,0		100,0		100,0	100,0	
	K	f	12		12	12		12		12	12	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0		100,0	100,0	
	Toplam		f	26		26	26		26		26	26
			%	100,0		100,0	100,0		100,0		100,0	100,0
Candaroğulları	Cins	E	f	13	2	15	12	3	15	2	13	15
		%	86,7	13,3	100,0	80,0	20,0	100,0	13,3	86,7	100,0	
	K	f	13	3	16	12	4	16	3	13	16	
		%	81,3	18,8	100,0	75,0	25,0	100,0	18,8	81,3	100,0	
	Toplam		f	26	5	31	24	7	31	5	26	31
			%	83,9	16,1	100,0	77,4	22,6	100,0	16,1	83,9	100,0
Serife Bacı	Cins	E	f	10		10	10		10	1	9	10
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	10,0	90,0	100,0	
	K	f	10		10	10		10	0	10	10	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0	
	Toplam		f	20		20	20		20	1	19	20
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	5,0	95,0	100,0
Kuzeykent	Cins	E	f	15	0	15	15		15	0	15	15
		%	100,0	0	100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0	
	K	f	14	1	15	15		15	2	13	15	
		%	93,3	6,7	100,0	100,0		100,0	13,3	86,7	100,0	
	Toplam		f	29	1	30	30		30	2	28	30
			%	96,7	3,3	100,0	100,0		100,0	6,7	93,3	100,0
Vali Aydın	Cins	E	f	9	6	15	12	3	15	4	11	15
		%	60,0	40,0	100,0	80,0	20,0	100,0	26,7	73,3	100,0	
	K	f	11	2	13	9	4	13	4	9	13	
		%	84,6	15,4	100,0	69,2	30,8	100,0	30,8	69,2	100,0	
	Toplam		f	20	8	28	21	7	28	8	20	28
			%	71,4	28,6	100,0	75,0	25,0	100,0	28,6	71,4	100,0

Tablo 4.42 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cins	E	f	12	3	15	11	4	15	3	12	15
		%	80,0	20,0	100,0	73,3	26,7	100,0	20,0	80,0	100,0	
	K	f	12	1	13	10	3	13	5	8	13	
		%	92,3	7,7	100,0	76,9	23,1	100,0	38,5	61,5	100,0	
	Toplam	f	24	4	28	21	7	28	8	20	28	
		%	85,7	14,3	100,0	75,0	25,0	100,0	28,6	71,4	100,0	
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	15	2	17	15	2	17	4	13	17
		%	88,2	11,8	100,0	88,2	11,8	100,0	23,5	76,5	100,0	
	K	f	11	2	13	9	4	13	2	11	13	
		%	84,6	15,4	100,0	69,2	30,8	100,0	15,4	84,6	100,0	
	Toplam	f	26	4	30	24	6	30	6	24	30	
		%	86,7	13,3	100,0	80,0	20,0	100,0	20,0	80,0	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	5	1	6	4	2	6	1	5	6
		%	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	16,7	83,3	100,0	
	K	f	5	1	6	4	2	6	0	6	6	
		%	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	0	100,0	100,0	
	Toplam	f	10	2	12	8	4	12	1	11	12	
		%	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	8,3	91,7	100,0	
İsfendiyarbay	Cins	E	f	6	6	12	6	6	12	3	9	12
		%	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	25,0	75,0	100,0	
	K	f	8	3	11	8	3	11	2	9	11	
		%	72,7	27,3	100,0	72,7	27,3	100,0	18,2	81,8	100,0	
	Toplam	f	14	9	23	14	9	23	5	18	23	
		%	60,9	39,1	100,0	60,9	39,1	100,0	21,7	78,3	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	10	3	13	11	2	13	4	9	13
		%	76,9	23,1	100,0	84,6	15,4	100,0	30,8	69,2	100,0	
	K	f	6	1	7	6	1	7	3	4	7	
		%	85,7	14,3	100,0	85,7	14,3	100,0	42,9	57,1	100,0	
	Toplam	f	16	4	20	17	3	20	7	13	20	
		%	80,0	20,0	100,0	85,0	15,0	100,0	35,0	65,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	9	0	9	8	1	9	2	7	9
		%	100,0	0	100,0	88,9	11,1	100,0	22,2	77,8	100,0	
	K	f	8	1	9	8	1	9	2	7	9	
		%	88,9	11,1	100,0	88,9	11,1	100,0	22,2	77,8	100,0	
	Toplam	f	17	1	18	16	2	18	4	14	18	
		%	94,4	5,6	100,0	88,9	11,1	100,0	22,2	77,8	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	5	6	11	5	6	11	3	8	11
		%	45,5	54,5	100,0	45,5	54,5	100,0	27,3	72,7	100,0	
	K	f	3	5	8	5	3	8	3	5	8	
		%	37,5	62,5	100,0	62,5	37,5	100,0	37,5	62,5	100,0	
	Toplam	f	8	11	19	10	9	19	6	13	19	
		%	42,1	57,9	100,0	52,6	47,4	100,0	31,6	68,4	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	2	0	2	2		2	0	2	2
		%	100,0	0	100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0	
	K	f	10	1	11	11		11	1	10	11	
		%	90,9	9,1	100,0	100,0		100,0	9,1	90,9	100,0	
	Toplam	f	12	1	13	13		13	1	12	13	
		%	92,3	7,7	100,0	100,0		100,0	7,7	92,3	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Maki, orman, bozkır bitki örtüsü kavramlarının öğrenciler tarafından kazanılma oranı %82,2'dir. Maki kavramının cinsiyete göre erkek öğrencilerde %82,3, kız öğrencilerde %82,1 oranında kavramıldığı görülmektedir (Tablo 4.43).

Tablo 4.43. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Maki-Orman-Bozkır Kavramlarının Kavranılma Düzeyleri.

Kavram			Kavrama		TOPLAM
Maki-Orman-Bozkır			Kavramamış	Kavramış	
Cinsiyet	erkek	f	33	153	186
		%	17,7	82,3	100,0
	kız	f	32	147	179
		%	17,9	82,1	100,0
Toplam		f	65	300	365
		%	17,8	82,2	100,0

4.16. “MEZOPOTAMYA” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Mezopotamya kelime anlamı iki nehir arası demektir. Bu iki nehir Fırat ve Dicle'dir. Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde Mezopotamya kavramı, Sümerler konusunda 2, Asurlular konusunda 1, Babiller konusunda 1 olmak üzere toplam 4 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında Mezopotamya kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Çalışmaya dahil olan okulların geneli değerlendirildiğinde, Mezopotamya kavramının %78,4 oranında tanındığı, %71,0 oranında anlamının bilindiği ve %71,0 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.44).

Tablo 4.44. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Mezopotamya Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
Mezopotamya		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	143	43	186	128	58	186	59	127	186
		%	76,9	23,1	100,0	68,8	31,2	100,0	31,7	68,3	100,0
	K	f	143	36	179	131	48	179	47	132	179
		%	79,9	20,1	100,0	73,2	26,8	100,0	26,3	73,7	100,0
Toplam		f	286	79	365	259	106	365	106	259	365
		%	78,4	21,6	100,0	71,0	29,0	100,0	29,0	71,0	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanmıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen Mezopotamya kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; erkek öğrenciler tarafından %76,9 oranında tanındığı, %68,8 oranında anlamının bilindiği ve %68,3 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %79,9 oranında tanındığı, %73,2 oranında anlamının bilindiği ve %73,7 oranında kavranıldığı görülmektedir.

Mezopotamya kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullar bazında olan dağılımına bakıldığında Kuzeykent İlköğretim Okulu'nda %90,0 oranıyla bu kavramı en fazla kavranıldığı buna karşılık, İsfendiyarbay İlköğretim Okulu'nda %60,9 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.45).

Tablo 4.45. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Mezopotamya Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tamma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	18	3	21	17	4	21	5	16	21
		%	85,7	14,3	100,0	81,0	19,0	100,0	23,8	76,2	100,0	
	K	f	19	5	24	18	6	24	6	18	24	
		%	79,2	20,8	100,0	75,0	25,0	100,0	25,0	75,0	100,0	
	Toplam	f	37	8	45	35	10	45	11	34	45	
		%	82,2%	17,8	100,0	77,8	22,2	100,0	24,4	75,6	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	10	1	11	10	1	11	3	8	11
		%	90,9	9,1	100,0	90,9	9,1	100,0	27,3	72,7	100,0	
	K	f	10	1	11	9	2	11	4	7	11	
		%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	36,4	63,6	100,0	
	Toplam	f	20	2	22	19	3	22	7	15	22	
		%	90,9	9,1	100,0	86,4	13,6	100,0	31,8	68,2	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14	0	14	14	0	14	5	9	14
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	35,7	64,3	100,0	
	K	f	11	1	12	10	2	12	5	7	12	
		%	91,7	8,3	100,0	83,3	16,7	100,0	41,7	58,3	100,0	
	Toplam	f	25	1	26	24	2	26	10	16	26	
		%	96,2	3,8	100,0	92,3	7,7	100,0	38,5	61,5	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	13	2	15	9	6	15	8	7	15
		%	86,7	13,3	100,0	60,0	40,0	100,0	53,3	46,7	100,0	
	K	f	16	0	16	14	2	16	3	13	16	
		%	100,0	0	100,0	87,5	12,5	100,0	18,8	81,3	100,0	
	Toplam	f	29	2	31	23	8	31	11	20	31	
		%	93,5	6,5	100,0	74,2	25,8	100,0	35,5	64,5	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	10		10	8	2	10	3	7	10
		%	100,0		100,0	80,0	20,0	100,0	30,0	70,0	100,0	
	K	f	10		10	9	1	10	2	8	10	
		%	100,0		100,0	90,0	10,0	100,0	20,0	80,0	100,0	
	Toplam	f	20		20	17	3	20	5	15	20	
		%	100,0		100,0	85,0	15,0	100,0	25,0	75,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15	0	15	15	0	15	1	14	15
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	6,7	93,3	100,0	
	K	f	12	3	15	12	3	15	2	13	15	
		%	80,0	20,0	100,0	80,0	20,0	100,0	13,3	86,7	100,0	
	Toplam	f	27	3	30	27	3	30	3	27	30	
		%	90,0	10,0	100,0	90,0	10,0	100,0	10,0	90,0	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	9	6	15	9	6	15	2	13	15
		%	60,0	40,0	100,0	60,0	40,0	100,0	13,3	86,7	100,0	
	K	f	5	8	13	4	9	13	5	8	13	
		%	38,5	61,5	100,0	30,8	69,2	100,0	38,5	61,5	100,0	
	Toplam	f	14	14	28	13	15	28	7	21	28	
		%	50,0	50,0	100,0	46,4	53,6	100,0	25,0	75,0	100,0	

Tablo 4.45 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cins	E	f	11	4	15	10	5	15	5	10	15
			%	73,3	26,7	100,0	66,7	33,3	100,0	33,3	66,7	100,0
		K	f	12	1	13	11	2	13	2	11	13
			%	92,3	7,7	100,0	84,6	15,4	100,0	15,4	84,6	100,0
	Toplam		f	23	5	28	21	7	28	7	21	28
			%	82,1	17,9	100,0	75,0	25,0	100,0	25,0	75,0	100,0
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	14	3	17	9	8	17	4	13	17
			%	82,4	17,6	100,0	52,9	47,1	100,0	23,5	76,5	100,0
		K	f	10	3	13	9	4	13	4	9	13
			%	76,9	23,1	100,0	69,2	30,8	100,0	30,8	69,2	100,0
	Toplam		f	24	6	30	18	12	30	8	22	30
			%	80,0	20,0	100,0	60,0	40,0	100,0	26,7	73,3	100,0
23 Ağustos	Cins	E	f	3	3	6	3	3	6	0	6	6
			%	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	0	100,0	100,0
		K	f	4	2	6	3	3	6	2	4	6
			%	66,7	33,3	100,0	50,0	50,0	100,0	33,3	66,7	100,0
	Toplam		f	7	5	12	6	6	12	2	10	12
			%	58,3	41,7	100,0	50,0	50,0	100,0	16,7	83,3	100,0
İsfendiyarbay	Cins	E	f	3	9	12	2	10	12	9	3	12
			%	25,0	75,0	100,0	16,7	83,3	100,0	75,0	25,0	100,0
		K	f	9	2	11	7	4	11	0	11	11
			%	81,8	18,2	100,0	63,6	36,4	100,0	,0	100,0	100,0
	Toplam		f	12	11	23	9	14	23	9	14	23
			%	52,2	47,8	100,0	39,1	60,9	100,0	39,1	60,9	100,0
Atatürk	Cins	E	f	7	6	13	7	6	13	5	8	13
			%	53,8	46,2	100,0	53,8	46,2	100,0	38,5	61,5	100,0
		K	f	4	3	7	4	3	7	2	5	7
			%	57,1	42,9	100,0	57,1	42,9	100,0	28,6	71,4	100,0
	Toplam		f	11	9	20	11	9	20	7	13	20
			%	55,0	45,0	100,0	55,0	45,0	100,0	35,0	65,0	100,0
Atabey	Cins	E	f	6	3	9	6	3	9	3	6	9
			%	66,7	33,3	100,0	66,7	33,3	100,0	33,3	66,7	100,0
		K	f	6	3	9	6	3	9	4	5	9
			%	66,7	33,3	100,0	66,7	33,3	100,0	44,4	55,6	100,0
	Toplam		f	12	6	18	12	6	18	7	11	18
			%	66,7	33,3	100,0	66,7	33,3	100,0	38,9	61,1	100,0
Abdülhakhamit	Cinsiyet	E	f	9	2	11	8	3	11	4	7	11
			%	81,8	18,2	100,0	72,7	27,3	100,0	36,4	63,6	100,0
		K	f	6	2	8	6	2	8	3	5	8
			%	75,0	25,0	100,0	75,0	25,0	100,0	37,5	62,5	100,0
	Toplam		f	15	4	19	14	5	19	7	12	19
			%	78,9	21,1	100,0	73,7	26,3	100,0	36,8	63,2	100,0
Ceritoğlu	Cins	E	f	1	1	2	1	1	2	2	0	2
			%	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	100,0	,0	100,0
		K	f	9	2	11	9	2	11	3	8	11
			%	81,8	18,2	100,0	81,8	18,2	100,0	27,3	72,7	100,0
	Toplam		f	10	3	13	10	3	13	5	8	13
			%	76,9	23,1	100,0	76,9	23,1	100,0	38,5	61,5	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.17. “MATEMATİK KONUM” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.

Matematik konum, bir yerin enlem ve boylamlara göre dünya üzerindeki yeridir. Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde matematik konum kavramı, Koordinatlar Dünyası konusunda 1, Ünitimizi Değerlendirelim bölümünde 1 olmak üzere toplam 2 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında matematik konum kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Çalışmada örneklem içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında matematik konum kavramının %86,3 oranında tanındığı, %80,8 oranında anlamının bilindiği ve %55,3 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.46).

Tablo 4.46. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Matematik Konum Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tamma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
Matematik Konum		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	163	23	186	147	39	186	84	102	186
		%	87,6	12,4	100,0	79,0	21,0	100,0	45,2	54,8	100,0
	K	f	152	27	179	148	31	179	79	100	179
		%	84,9	15,1	100,0	82,7	17,3	100,0	44,1	55,9	100,0
Toplam		f	315	50	365	295	70	365	163	202	365
		%	86,3	13,7	100,0	80,8	19,2	100,0	44,7	55,3	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Matematik konum kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; %87,6 oranında erkek öğrenciler tarafından tanındığı, %79,0 oranında anlamının bilindiği ve %54,8 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %84,9 oranında tanındığı, %82,7 oranında anlamının bilindiği ve %55,9 oranında kavradığı görülmektedir.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde geçen matematik konum kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullar bazında olan dağılımına bakıldığında Ceritoğlu İlköğretim Okulu’nun %76,9 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını, buna karşılık Atatürk İlköğretim Okulu’nda %35 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.47).

Tablo 4.47. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Matematik Konum Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	20	1	21	20	1	21	5	16	21
		%	95,2	4,8	100,0	95,2	4,8	100,0	23,8	76,2	100,0	
	K	f	23	1	24	23	1	24	8	16	24	
		%	95,8	4,2	100,0	95,8	4,2	100,0	33,3	66,7	100,0	
	Toplam	f	43	2	45	43	2	45	13	32	45	
		%	95,6	4,4	100,0	95,6	4,4	100,0	28,9	71,1	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	10	1	11	9	2	11	4	7	11
		%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	36,4	63,6	100,0	
	K	f	11	0	11	11	0	11	4	7	11	
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	36,4	63,6	100,0	
	Toplam	f	21	1	22	20	2	22	8	14	22	
		%	95,5	4,5	100,0	90,9	9,1	100,0	36,4	63,6	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14	0	14	14	0	14	4	10	14
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	28,6	71,4	100,0	
	K	f	11	1	12	10	2	12	8	4	12	
		%	91,7	8,3	100,0	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	
	Toplam	f	25	1	26	24	2	26	12	14	26	
		%	96,2	3,8	100,0	92,3	7,7	100,0	46,2	53,8	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	11	4	15	10	5	15	9	6	15
		%	73,3	26,7	100,0	66,7	33,3	100,0	60,0	40,0	100,0	
	K	f	12	4	16	11	5	16	6	10	16	
		%	75,0	25,0	100,0	68,8	31,3	100,0	37,5	62,5	100,0	
	Toplam	f	23	8	31	21	10	31	15	16	31	
		%	74,2	25,8	100,0	67,7	32,3	100,0	48,4	51,6	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	10	0	10	9	1	10	5	5	10
		%	100,0	0	100,0	90,0	10,0	100,0	50,0	50,0	100,0	
	K	f	8	2	10	8	2	10	3	7	10	
		%	80,0	20,0	100,0	80,0	20,0	100,0	30,0	70,0	100,0	
	Toplam	f	18	2	20	17	3	20	8	12	20	
		%	90,0	10,0	100,0	85,0	15,0	100,0	40,0	60,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15	0	15	14	1	15	6	9	15
		%	100,0	0	100,0	93,3	6,7	100,0	40,0	60,0	100,0	
	K	f	14	1	15	14	1	15	5	10	15	
		%	93,3	6,7	100,0	93,3	6,7	100,0	33,3	66,7	100,0	
	Toplam	f	29	1	30	28	2	30	11	19	30	
		%	96,7	3,3	100,0	93,3	6,7	100,0	36,7	63,3	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	11	4	15	11	4	15	8	7	15
		%	73,3	26,7	100,0	73,3	26,7	100,0	53,3	46,7	100,0	
	K	f	7	6	13	7	6	13	6	7	13	
		%	53,8	46,2	100,0	53,8	46,2	100,0	46,2	53,8	100,0	
	Toplam	f	18	10	28	18	10	28	14	14	28	
		%	64,3	35,7	100,0	64,3	35,7	100,0	50,0	50,0	100,0	
Darendede	Cins	E	f	13	2	15	8	7	15	6	9	15
		%	86,7	13,3	100,0	53,3	46,7	100,0	40,0	60,0	100,0	
	K	f	12	1	13	12	1	13	7	6	13	
		%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	53,8	46,2	100,0	
	Toplam	f	25	3	28	20	8	28	13	15	28	
		%	89,3	10,7	100,0	71,4	28,6	100,0	46,4	53,6	100,0	
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	15	2	17	13	4	17	7	10	17
		%	88,2	11,8	100,0	76,5	23,5	100,0	41,2	58,8	100,0	
	K	f	9	4	13	9	4	13	9	4	13	
		%	69,2	30,8	100,0	69,2	30,8	100,0	69,2	30,8	100,0	
	Toplam	f	24	6	30	22	8	30	16	14	30	
		%	80,0	20,0	100,0	73,3	26,7	100,0	53,3	46,7	100,0	

Tablo 4.47 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
23 Ağustos	Cins	E	f	4	2	6	3	3	6	3	3	6
		%	66,7	33,3	100,0	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	
	K	f	5	1	6	3	3	6	3	3	6	
		%	83,3	16,7	100,0	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	
	Toplam	f	9	3	12	6	6	12	6	6	12	
		%	75,0	25,0	100,0	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	
İsfendiyarbay	Cins	E	f	9	3	12	8	4	12	10	2	12
		%	75,0	25,0	100,0	66,7	33,3	100,0	83,3	16,7	100,0	
	K	f	10	1	11	9	2	11	4	7	11	
		%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	36,4	63,6	100,0	
	Toplam	f	19	4	23	17	6	23	14	9	23	
		%	82,6	17,4	100,0	73,9	26,1	100,0	60,9	39,1	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	11	2	13	11	2	13	9	4	13
		%	84,6	15,4	100,0	84,6	15,4	100,0	69,2	30,8	100,0	
	K	f	6	1	7	6	1	7	4	3	7	
		%	85,7	14,3	100,0	85,7	14,3	100,0	57,1	42,9	100,0	
	Toplam	f	17	3	20	17	3	20	13	7	20	
		%	85,0	15,0	100,0	85,0	15,0	100,0	65,0	35,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	9	0	9	8	1	9	3	6	9
		%	100,0	0	100,0	88,9	11,1	100,0	33,3	66,7	100,0	
	K	f	8	1	9	8	1	9	5	4	9	
		%	88,9	11,1	100,0	88,9	11,1	100,0	55,6	44,4	100,0	
	Toplam	f	17	1	18	16	2	18	8	10	18	
		%	94,4	5,6	100,0	88,9	11,1	100,0	44,4	55,6	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	10	1	11	8	3	11	5	6	11
		%	90,9	9,1	100,0	72,7	27,3	100,0	45,5	54,5	100,0	
	K	f	7	1	8	7	1	8	4	4	8	
		%	87,5	12,5	100,0	87,5	12,5	100,0	50,0	50,0	100,0	
	Toplam	f	17	2	19	15	4	19	9	10	19	
		%	89,5	10,5	100,0	78,9	21,1	100,0	47,4	52,6	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	1	1	2	1	1	2	0	2	2
		%	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	0	100,0	100,0	
	K	f	9	2	11	10	1	11	3	8	11	
		%	81,8	18,2	100,0	90,9	9,1	100,0	27,3	72,7	100,0	
	Toplam	f	10	3	13	11	2	13	3	10	13	
		%	76,9	23,1	100,0	84,6	15,4	100,0	23,1	76,9	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.18. “KÖRFEZ” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.

Körfez, denizin karaya doğru sokulmuş büyük ve derin girintisidir. Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde körfez kavramı, sadece İyonlar konusunda 2, defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında körfez kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Araştırmaya katılan okulların geneli değerlendirildiğinde körfez kavramının %67,1 oranında tanındığı, %55,9 oranında anlamının bilindiği ve %44,9 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.48).

Tablo 4.48. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Körfez Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	130	56	186	105	81	186	82	104	186
		%	69,9	30,1	100,0	56,5	43,5	100,0	44,1	55,9	100,0
	K	f	115	64	179	99	80	179	82	97	179
		%	64,2	35,8	100,0	55,3	44,7	100,0	45,8	54,2	100,0
Toplam		f	245	120	365	204	161	365	164	201	365
		%	67,1	32,9	100,0	55,9	44,1	100,0	44,9	55,1	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen körfez kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; %69,9 oranında erkek öğrenciler tarafından tanındığı, %56,5 oranında anlamının bilindiği ve %55,9 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %64,2 oranında tanındığı, %55,3 oranında anlamının bilindiği ve %54,2 oranında kavranıldığı görülmektedir.

Körfez kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullar bazında olan dağılımına bakıldığında; Merkez İlköğretim Okulu'nun %84,6 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını buna karşılık Atabey İlköğretim Okulu'nda %33,3 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.49).

Tablo 4.49. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Körfez Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	15	6	21	12	9	21	13	8	21
		%	71,4	28,6	100,0	57,1	42,9	100,0	61,9	38,1	100,0	
	K	f	17	7	24	16	8	24	12	12	24	
		%	70,8	29,2	100,0	66,7	33,3	100,0	50,0	50,0	100,0	
	Toplam		f	32	13	45	28	17	45	25	20	45
			%	71,1	28,9	100,0	62,2	37,8	100,0	55,6	44,4	100,0
Gazi Paşa	Cins	E	f	9	2	11	4	7	11	2	9	11
		%	81,8	18,2	100,0	36,4	63,6	100,0	18,2	81,8	100,0	
	K	f	8	3	11	7	4	11	4	7	11	
		%	72,7	27,3	100,0	63,6	36,4	100,0	36,4	63,6	100,0	
	Toplam		f	17	5	22	11	11	22	6	16	22
			%	77,3	22,7	100,0	50,0	50,0	100,0	27,3	72,7	100,0
Merkez	Cins	E	f	13	1	14	13	1	14	2	12	14
		%	92,9	7,1	100,0	92,9	7,1	100,0	14,3	85,7	100,0	
	K	f	11	1	12	10	2	12	2	10	12	
		%	91,7	8,3	100,0	83,3	16,7	100,0	16,7	83,3	100,0	
	Toplam		f	24	2	26	23	3	26	4	22	26
			%	92,3	7,7	100,0	88,5	11,5	100,0	15,4	84,6	100,0

Tablo 4.49 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Candaroğulları	Cins	E	f	11	4	15	5	10	15	4	11	15
		%	73,3	26,7	100,0	33,3	66,7	100,0	26,7	73,3	100,0	
	K	f	10	6	16	6	10	16	8	8	16	
		%	62,5	37,5	100,0	37,5	62,5	100,0	50,0	50,0	100,0	
	Toplam	f	21	10	31	11	20	31	12	19	31	
		%	67,7	32,3	100,0	35,5	64,5	100,0	38,7	61,3	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	9	1	10	7	3	10	4	6	10
		%	90,0	10,0	100,0	70,0	30,0	100,0	40,0	60,0	100,0	
	K	f	8	2	10	6	4	10	2	8	10	
		%	80,0	20,0	100,0	60,0	40,0	100,0	20,0	80,0	100,0	
	Toplam	f	17	3	20	13	7	20	6	14	20	
		%	85,0	15,0	100,0	65,0	35,0	100,0	30,0	70,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	13	2	15	11	4	15	3	12	15
		%	86,7	13,3	100,0	73,3	26,7	100,0	20,0	80,0	100,0	
	K	f	11	4	15	10	5	15	3	12	15	
		%	73,3	26,7	100,0	66,7	33,3	100,0	20,0	80,0	100,0	
	Toplam	f	24	6	30	21	9	30	6	24	30	
		%	80,0	20,0	100,0	70,0	30,0	100,0	20,0	80,0	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	8	7	15	7	8	15	10	5	15
		%	53,3	46,7	100,0	46,7	53,3	100,0	66,7	33,3	100,0	
	K	f	5	8	13	3	10	13	8	5	13	
		%	38,5	61,5	100,0	23,1	76,9	100,0	61,5	38,5	100,0	
	Toplam	f	13	15	28	10	18	28	18	10	28	
		%	46,4	53,6	100,0	35,7	64,3	100,0	64,3	35,7	100,0	
Darende	Cins	E	f	12	3	15	10	5	15	7	8	15
		%	80,0	20,0	100,0	66,7	33,3	100,0	46,7	53,3	100,0	
	K	f	11	2	13	9	4	13	4	9	13	
		%	84,6	15,4	100,0	69,2	30,8	100,0	30,8	69,2	100,0	
	Toplam	f	23	5	28	19	9	28	11	17	28	
		%	82,1	17,9	100,0	67,9	32,1	100,0	39,3	60,7	100,0	
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	9	8	17	8	9	17	10	7	17
		%	52,9	47,1	100,0	47,1	52,9	100,0	58,8	41,2	100,0	
	K	f	6	7	13	5	8	13	9	4	13	
		%	46,2	53,8	100,0	38,5	61,5	100,0	69,2	30,8	100,0	
	Toplam	f	15	15	30	13	17	30	19	11	30	
		%	50,0	50,0	100,0	43,3	56,7	100,0	63,3	36,7	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	2	4	6	3	3	6	3	3	6
		%	33,3	66,7	100,0	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	
	K	f	3	3	6	3	3	6	4	2	6	
		%	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	66,7	33,3	100,0	
	Toplam	f	5	7	12	6	6	12	7	5	12	
		%	41,7	58,3	100,0	50,0	50,0	100,0	58,3	41,7	100,0	
İsfendiyarbay	Cins	E	f	6	6	12	5	7	12	7	5	12
		%	50,0	50,0	100,0	41,7	58,3	100,0	58,3	41,7	100,0	
	K	f	7	4	11	7	4	11	7	4	11	
		%	63,6	36,4	100,0	63,6	36,4	100,0	63,6	36,4	100,0	
	Toplam	f	13	10	23	12	11	23	14	9	23	
		%	56,5	43,5	100,0	52,2	47,8	100,0	60,9	39,1	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	11	2	13	8	5	13	3	10	13
		%	84,6	15,4	100,0	61,5	38,5	100,0	23,1	76,9	100,0	
	K	f	1	6	7	2	5	7	4	3	7	
		%	14,3	85,7	100,0	28,6	71,4	100,0	57,1	42,9	100,0	
	Toplam	f	12	8	20	10	10	20	7	13	20	
		%	60,0	40,0	100,0	50,0	50,0	100,0	35,0	65,0	100,0	

Tablo 4.49 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Atabey	Cins	E	f	5	4	9	5	4	9	7	2	9
			%	55,6	44,4	100,0	55,6	44,4	100,0	77,8	22,2	100,0
		K	f	5	4	9	6	3	9	5	4	9
			%	55,6	44,4	100,0	66,7	33,3	100,0	55,6	44,4	100,0
	Toplam		f	10	8	18	11	7	18	12	6	18
			%	55,6	44,4	100,0	61,1	38,9	100,0	66,7	33,3	100,0
Abdülhakhamit	Cins	E	f	5	6	11	5	6	11	5	6	11
			%	45,5	54,5	100,0	45,5	54,5	100,0	45,5	54,5	100,0
		K	f	4	4	8	3	5	8	6	2	8
			%	50,0	50,0	100,0	37,5	62,5	100,0	75,0	25,0	100,0
	Toplam		f	9	10	19	8	11	19	11	8	19
			%	47,4	52,6	100,0	42,1	57,9	100,0	57,9	42,1	100,0
Ceritoğlu	Cins	E	f	2	0	2	2	0	2	2	0	2
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0
		K	f	8	3	11	6	5	11	4	7	11
			%	72,7	27,3	100,0	54,5	45,5	100,0	36,4	63,6	100,0
	Toplam		f	10	3	13	8	5	13	6	7	13
			%	76,9	23,1	100,0	61,5	38,5	100,0	46,2	53,8	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.19. “GÖLET” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.

Gölet, barajların ardında suların ağır ağır birikmesinden doğmuş bulunan yapma göldür (İzbirak, 1975). Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde gölet kavramı, Urartular konusunda 1 defa geçmektedir.6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında gölet kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Araştırmada örneklem içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında gölet kavramının %61,9 oranında tanındığı, %54,0 oranında anlamının bilindiği ve %66,6 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.50).

Tablo 4.50. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Gölet Kavramının Kazanımlılık Düzeyinin Cinsiyet durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Gölet		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	115	71	186	100	86	186	61	125	186
		%	61,8	38,2	100,0	53,8	46,2	100,0	32,8	67,2	100,0
	K	f	111	68	179	97	82	179	61	118	179
		%	62,0	38,0	100,0	54,2	45,8	100,0	34,1	65,9	100,0
Toplam		f	226	139	365	197	168	365	122	243	365
		%	61,9	38,1	100,0	54,0	46,0	100,0	33,4	66,6	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış

Gölet kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğinde; erkek öğrenciler tarafından %61,8 oranında tanındığı, %53,8 oranında anlamının bilindiği ve %67,2 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %62,0 oranında tanındığı, %54,2 oranında anlamının bilindiği ve %65,9 oranında kavranıldığı görülmektedir.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen Gölet kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullar bazında olan dağılımına bakıldığında Ceritoğlu İlköğretim Okulu'nun %84,6 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını, buna karşılık İsfendiyarbey İlköğretim Okulu'nda %47,8 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.51).

Tablo 4.51. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Gölet Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	10	11	21	12	9	21	5	16	21
		%	47,6	52,4	100,0	57,1	42,9	100,0	23,8	76,2	100,0	
	K	f	18	6	24	16	8	24	8	16	24	
		%	75,0	25,0	100,0	66,7	33,3	100,0	33,3	66,7	100,0	
	Toplam		f	28	17	45	28	17	45	13	32	45
			%	62,2	37,8	100,0	62,2	37,8	100,0	28,9	71,1	100,0
Gazi Paşa	Cins	E	f	6	5	11	2	9	11	5	6	11
		%	54,5	45,5	100,0	18,2	81,8	100,0	45,5	54,5	100,0	
	K	f	7	4	11	7	4	11	2	9	11	
		%	63,6	36,4	100,0	63,6	36,4	100,0	18,2	81,8	100,0	
	Toplam		f	13	9	22	9	13	22	7	15	22
			%	59,1	40,9	100,0	40,9	59,1	100,0	31,8	68,2	100,0
Merkez	Cins	E	f	10	4	14	10	4	14	5	9	14
		%	71,4	28,6	100,0	71,4	28,6	100,0	35,7	64,3	100,0	
	K	f	9	3	12	7	5	12	4	8	12	
		%	75,0	25,0	100,0	58,3	41,7	100,0	33,3	66,7	100,0	
	Toplam		f	19	7	26	17	9	26	9	17	26
			%	73,1	26,9	100,0	65,4	34,6	100,0	34,6	65,4	100,0
Candaroğulları	Cins	E	f	12	3	15	7	8	15	2	13	15
		%	80,0	20,0	100,0	46,7	53,3	100,0	13,3	86,7	100,0	
	K	f	9	7	16	7	9	16	6	10	16	
		%	56,3	43,8	100,0	43,8	56,3	100,0	37,5	62,5	100,0	
	Toplam		f	21	10	31	14	17	31	8	23	31
			%	67,7	32,3	100,0	45,2	54,8	100,0	25,8	74,2	100,0
Serife Bacı	Cins	E	f	7	3	10	6	4	10	2	8	10
		%	70,0	30,0	100,0	60,0	40,0	100,0	20,0	80,0	100,0	
	K	f	6	4	10	5	5	10	2	8	10	
		%	60,0	40,0	100,0	50,0	50,0	100,0	20,0	80,0	100,0	
	Toplam		f	13	7	20	11	9	20	4	16	20
			%	65,0	35,0	100,0	55,0	45,0	100,0	20,0	80,0	100,0
Kuzeykent	Cins	E	f	13	2	15	13	2	15	3	12	15
		%	86,7	13,3	100,0	86,7	13,3	100,0	20,0	80,0	100,0	
	K	f	11	4	15	10	5	15	4	11	15	
		%	73,3	26,7	100,0	66,7	33,3	100,0	26,7	73,3	100,0	
	Toplam		f	24	6	30	23	7	30	7	23	30
			%	80,0	20,0	100,0	76,7	23,3	100,0	23,3	76,7	100,0

Tablo 4.51 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	8	7	15	8	7	15	6	9	15
		%	53,3	46,7	100,0	53,3	46,7	100,0	40,0	60,0	100,0	
	K	f	5	8	13	5	8	13	4	9	13	
		%	38,5	61,5	100,0	38,5	61,5	100,0	30,8	69,2	100,0	
	Toplam	f	13	15	28	13	15	28	10	18	28	
		%	46,4	53,6	100,0	46,4	53,6	100,0	35,7	64,3	100,0	
Darende	Cins	E	f	9	6	15	6	9	15	5	10	15
		%	60,0	40,0	100,0	40,0	60,0	100,0	33,3	66,7	100,0	
	K	f	7	6	13	6	7	13	5	8	13	
		%	53,8	46,2	100,0	46,2	53,8	100,0	38,5	61,5	100,0	
	Toplam	f	16	12	28	12	16	28	10	18	28	
		%	57,1	42,9	100,0	42,9	57,1	100,0	35,7	64,3	100,0	
Orhan Şaik Gökay	Cins	E	f	8	9	17	7	10	17	6	11	17
		%	47,1	52,9	100,0	41,2	58,8	100,0	35,3	64,7	100,0	
	K	f	9	4	13	8	5	13	4	9	13	
		%	69,2	30,8	100,0	61,5	38,5	100,0	30,8	69,2	100,0	
	Toplam	f	17	13	30	15	15	30	10	20	30	
		%	56,7	43,3	100,0	50,0	50,0	100,0	33,3	66,7	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	2	4	6	3	3	6	2	4	6
		%	33,3	66,7	100,0	50,0	50,0	100,0	33,3	66,7	100,0	
	K	f	5	1	6	4	2	6	4	2	6	
		%	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	66,7	33,3	100,0	
	Toplam	f	7	5	12	7	5	12	6	6	12	
		%	58,3	41,7	100,0	58,3	41,7	100,0	50,0	50,0	100,0	
İsfendiyarbay	Cins	E	f	6	6	12	6	6	12	7	5	12
		%	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	58,3	41,7	100,0	
	K	f	6	5	11	5	6	11	5	6	11	
		%	54,5	45,5	100,0	45,5	54,5	100,0	45,5	54,5	100,0	
	Toplam	f	12	11	23	11	12	23	12	11	23	
		%	52,2	47,8	100,0	47,8	52,2	100,0	52,2	47,8	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	9	4	13	8	5	13	6	7	13
		%	69,2	30,8	100,0	61,5	38,5	100,0	46,2	53,8	100,0	
	K	f	2	5	7	3	4	7	2	5	7	
		%	28,6	71,4	100,0	42,9	57,1	100,0	28,6	71,4	100,0	
	Toplam	f	11	9	20	11	9	20	8	12	20	
		%	55,0	45,0	100,0	55,0	45,0	100,0	40,0	60,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	6	3	9	6	3	9	4	5	9
		%	66,7	33,3	100,0	66,7	33,3	100,0	44,4	55,6	100,0	
	K	f	7	2	9	5	4	9	5	4	9	
		%	77,8	22,2	100,0	55,6	44,4	100,0	55,6	44,4	100,0	
	Toplam	f	13	5	18	11	7	18	9	9	18	
		%	72,2	27,8	100,0	61,1	38,9	100,0	50,0	50,0	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	7	4	11	4	7	11	3	8	11
		%	63,6	36,4	100,0	36,4	63,6	100,0	27,3	72,7	100,0	
	K	f	2	6	8	2	6	8	4	4	8	
		%	25,0	75,0	100,0	25,0	75,0	100,0	50,0	50,0	100,0	
	Toplam	f	9	10	19	6	13	19	7	12	19	
		%	47,4	52,6	100,0	31,6	68,4	100,0	36,8	63,2	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	2	0	2	2	0	2	0	2	2
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	0	100,0	100,0	
	K	f	8	3	11	7	4	11	2	9	11	
		%	72,7	27,3	100,0	63,6	36,4	100,0	18,2	81,8	100,0	
	Toplam	f	10	3	13	9	4	13	2	11	13	
		%	76,9	23,1	100,0	69,2	30,8	100,0	15,4	84,6	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.20. “ASTRONOMİ” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.

Astronomi, gök cisimlerinin uzaydaki durumlarını, hareketlerini, fiziksel ve kimyasal yapılarını inceleyen bilimdir (İzbırak, 1975). Uğurlu (2005)'nin “İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Dünya ve Evren Konusu İle İlgili Kavram Yanılgıları” adlı çalışmasında öğrencilerin %40'ından daha fazlasının Dünya'nın dönüş yönü, mevsimlerin oluşumu, Dünya ile Güneş arasındaki mesafe, Evren içerisinde Güneş'in büyüklüğü, Ay'ın görünümü, gökcisimlerinin Dünya'ya uzaklığı ile ilgili kavramlarda yanılgıya düştüklerini tespit etmiştir. Yaptığımız çalışmada Astronomi kavramının kavrama düzeyinin diğer kavramlara oranla daha düşük olduğu görülmektedir. Dolayısıyla bu kavramın daha kalıcı hale getirilmesi gerekmektedir. Böylece öğrencilerin Dünya ve Evren ile ilgili algıları genişleyecektir.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde astronomi kavramı, Sümerler konusunda 1, Asurlular konusunda 1, Babiller konusunda da 1 olmak üzere toplam 3 defa geçmektedir. Programda astronomi kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir. Astronomi kavramının %78,4 oranında tanındığı, %72,3 oranında anlamının bilindiği ve %74,2 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.52).

Tablo 4.52. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Astronomi Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
Astronomi		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	145	41	186	140	46	186	56	130	186
		%	78,0	22,0	100,0	75,3	24,7	100,0	30,1	69,9	100,0
	K	f	141	38	179	124	55	179	38	141	179
		%	78,8	21,2	100,0	69,3	30,7	100,0	21,2	78,8	100,0
Toplam		f	286	79	365	264	101	365	94	271	365
		%	78,4	21,6	100,0	72,3	27,7	100,0	25,8	74,2	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Astronomi kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; erkek öğrenciler tarafından %78 oranında tanındığı, %75,3 oranında anlamının bilindiği ve %69,9 oranında kavranıldığı görülmektedir. Kız öğrencilerde ise %78,8 oranında tanındığı, %69,3 oranında anlamının bilindiği ve %78,8 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen astronomi kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullar bazında olan dağılımına bakıldığında Orhan Şaik Gökyay İlköğretim Okulu'nda %90,0 oranıyla bu kavramın en fazla kavranıldığını, buna karşılık Atabey İlköğretim Okulu'nda %38,9 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir(Tablo 4.53).

Tablo 4.53. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Astronomi Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	20	1	21	20	1	21	4	17	21
		%	95,2	4,8	100,0	95,2	4,8	100,0	19,0	81,0	100,0	
	K	f	21	3	24	20	4	24	6	18	24	
		%	87,5	12,5	100,0	83,3	16,7	100,0	25,0	75,0	100,0	
	Toplam	f	41	4	45	40	5	45	10	35	45	
		%	91,1	8,9	100,0	88,9	11,1	100,0	22,2	77,8	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	11		11	9	2	11	2	9	11
		%	100,0		100,0	81,8	18,2	100,0	18,2	81,8	100,0	
	K	f	11		11	11	0	11	1	10	11	
		%	100,0		100,0	100,0	,0	100,0	9,1	90,9	100,0	
	Toplam	f	22		22	20	2	22	3	19	22	
		%	100,0		100,0	90,9	9,1	100,0	13,6	86,4	100,0	
Merkez	Cins	E	f	13	1	14	13	1	14	4	10	14
		%	92,9	7,1	100,0	92,9	7,1	100,0	28,6	71,4	100,0	
	K	f	11	1	12	8	4	12	2	10	12	
		%	91,7	8,3	100,0	66,7	33,3	100,0	16,7	83,3	100,0	
	Toplam	f	24	2	26	21	5	26	6	20	26	
		%	92,3	7,7	100,0	80,8	19,2	100,0	23,1	76,9	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	12	3	15	11	4	15	6	9	15
		%	80,0	20,0	100,0	73,3	26,7	100,0	40,0	60,0	100,0	
	K	f	12	4	16	10	6	16	5	11	16	
		%	75,0	25,0	100,0	62,5	37,5	100,0	31,3	68,8	100,0	
	Toplam	f	24	7	31	21	10	31	11	20	31	
		%	77,4	22,6	100,0	67,7	32,3	100,0	35,5	64,5	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	10		10	10		10	2	8	10
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	20,0	80,0	100,0	
	K	f	10		10	10		10	1	9	10	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	10,0	90,0	100,0	
	Toplam	f	20		20	20		20	3	17	20	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	15,0	85,0	100,0	

Tablo 4.53 (devam)

Okul İsmi			Tamma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Kuzeykent	Cins	E	f	15	0	15	14	1	15	1	14	15
			%	100,0	0	100,0	93,3	6,7	100,0	6,7	93,3	100,0
		K	f	12	3	15	11	4	15	3	12	15
			%	80,0	20,0	100,0	73,3	26,7	100,0	20,0	80,0	100,0
	Toplam	f	27	3	30	25	5	30	4	26	30	
		%	90,0	10,0	100,0	83,3	16,7	100,0	13,3	86,7	100,0	
Vali Aydın	Cins	E	f	4	11	15	4	11	15	5	10	15
			%	26,7	73,3	100,0	26,7	73,3	100,0	33,3	66,7	100,0
		K	f	6	7	13	5	8	13	4	9	13
			%	46,2	53,8	100,0	38,5	61,5	100,0	30,8	69,2	100,0
	Toplam	f	10	18	28	9	19	28	9	19	28	
		%	35,7	64,3	100,0	32,1	67,9	100,0	32,1	67,9	100,0	
Darende	Cins	E	f	11	4	15	11	4	15	6	9	15
			%	73,3	26,7	100,0	73,3	26,7	100,0	40,0	60,0	100,0
		K	f	10	3	13	10	3	13	4	9	13
			%	76,9	23,1	100,0	76,9	23,1	100,0	30,8	69,2	100,0
	Toplam	f	21	7	28	21	7	28	10	18	28	
		%	75,0	25,0	100,0	75,0	25,0	100,0	35,7	64,3	100,0	
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	15	2	17	14	3	17	2	15	17
			%	88,2	11,8	100,0	82,4	17,6	100,0	11,8	88,2	100,0
		K	f	8	5	13	7	6	13	1	12	13
			%	61,5	38,5	100,0	53,8	46,2	100,0	7,7	92,3	100,0
	Toplam	f	23	7	30	21	9	30	3	27	30	
		%	76,7	23,3	100,0	70,0	30,0	100,0	10,0	90,0	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	4	2	6	4	2	6	3	3	6
			%	66,7	33,3	100,0	66,7	33,3	100,0	50,0	50,0	100,0
		K	f	5	1	6	3	3	6	0	6	6
			%	83,3	16,7	100,0	50,0	50,0	100,0	0	100,0	100,0
	Toplam	f	9	3	12	7	5	12	3	9	12	
		%	75,0	25,0	100,0	58,3	41,7	100,0	25,0	75,0	100,0	
İsfendiyarbey	Cins	E	f	6	6	12	6	6	12	5	7	12
			%	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	41,7	58,3	100,0
		K	f	9	2	11	9	2	11	1	10	11
			%	81,8	18,2	100,0	81,8	18,2	100,0	9,1	90,9	100,0
	Toplam	f	15	8	23	15	8	23	6	17	23	
		%	65,2	34,8	100,0	65,2	34,8	100,0	26,1	73,9	100,0	

Tablo 4.53 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Atatürk	Cins	E	f	11	2	13	10	3	13	5	8	13
		%	84,6	15,4	100,0	76,9	23,1	100,0	38,5	61,5	100,0	
	K	f	5	2	7	4	3	7	2	5	7	
		%	71,4	28,6	100,0	57,1	42,9	100,0	28,6	71,4	100,0	
	Toplam	f	16	4	20	14	6	20	7	13	20	
		%	80,0	20,0	100,0	70,0	30,0	100,0	35,0	65,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	6	3	9	5	4	9	7	2	9
		%	66,7	33,3	100,0	55,6	44,4	100,0	77,8	22,2	100,0	
	K	f	7	2	9	3	6	9	4	5	9	
		%	77,8	22,2	100,0	33,3	66,7	100,0	44,4	55,6	100,0	
	Toplam	f	13	5	18	8	10	18	11	7	18	
		%	72,2	27,8	100,0	44,4	55,6	100,0	61,1	38,9	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	5	6	11	7	4	11	4	7	11
		%	45,5	54,5	100,0	63,6	36,4	100,0	36,4	63,6	100,0	
	K	f	5	3	8	4	4	8	2	6	8	
		%	62,5	37,5	100,0	50,0	50,0	100,0	25,0	75,0	100,0	
	Toplam	f	10	9	19	11	8	19	6	13	19	
		%	52,6	47,4	100,0	57,9	42,1	100,0	31,6	68,4	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	2	0	2	2	0	2	0	2	2
		%	100,0	0	100,0	100,0	,0	100,0	0	100,0	100,0	
	K	f	9	2	11	9	2	11	2	9	11	
		%	81,8	18,2	100,0	81,8	18,2	100,0	18,2	81,8	100,0	
	Toplam	f	11	2	13	11	2	13	2	11	13	
		%	84,6	15,4	100,0	84,6	15,4	100,0	15,4	84,6	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.21. “BUHARLAŞMA” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.

Buharlaşma, bir sıvının gaz durumuna geçmesi olayıdır (Sanır, 2000). Buharlaşmadan doğan gaz durumundaki maddeye buhar denir. Yapılan çalışmalar öğrencilerin kaynama ve buharlaşma olaylarını çoğunlukla birbirleriyle karıştırdıklarını ve bunun yanı sıra kaynama kavramı ile ilgili bazı temel özellikleri zihinlerinde tam olarak yapılandıramadıklarını göstermektedir (Coştu, Bayram vd., 2007).

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde buharlaşma kavramı, Ormanlarımız değil Geleceğimiz Yok Oluyor konusunda 1 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında buharlaşma kavramına "Kavramlar" başlığı altında yer verilmemiştir.

Araştırmada örneklem içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında buharlaşma kavramının %94,5 oranında tanındığı, %91,5 oranında anlamının bilindiği ve %67,9 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.54).

Tablo 4.54. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Buharlaşma Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	174	12	186	168	18	186	59	127	186
		%	93,5	6,5	100,0	90,3	9,7	100,0	31,7	68,3	100,0
	K	f	171	8	179	166	13	179	58	121	179
		%	95,5	4,5	100,0	92,7	7,3	100,0	32,4	67,6	100,0
Toplam		f	345	20	365	334	31	365	117	248	365
		%	94,5	5,5	100,0	91,5	8,5	100,0	32,1	67,9	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Buharlaşma kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; %93,5 oranında erkek öğrenciler tarafından tanındığı, %90,3 oranında anlamının bilindiği ve %68,3 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %95,5 oranında tanındığı, %92,7 oranında anlamının bilindiği ve %67,6 oranında kavranıldığı gözlenmiştir.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen buharlaşma kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullara bazında olan dağılımına bakıldığında; Orhan Şaik Gökyay İlköğretim okulunun %86,7 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını buna karşılık Abdülhakhamit İlköğretim Okulu'nda %47,4 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.55).

Tablo 4.55. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Buharlaştırma Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	21		21	20	1	21	8	13	21
		%	100,0		100,0	95,2	4,8	100,0	38,1	61,9	100,0	
	K	f	24		24	23	1	24	7	17	24	
		%	100,0		100,0	95,8	4,2	100,0	29,2	70,8	100,0	
	Toplam		f	45		45	43	2	45	15	30	45
		%	100,0		100,0	95,6	4,4	100,0	33,3	66,7	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	11		11	10	1	11	1	10	11
		%	100,0		100,0	90,9	9,1	100,0	9,1	90,9	100,0	
	K	f	11		11	11	0	11	3	8	11	
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	27,3	72,7	100,0	
	Toplam		f	22		22	21	1	22	4	18	22
		%	100,0		100,0	95,5	4,5	100,0	18,2	81,8	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14		14	14	0	14	2	12	14
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	14,3	85,7	100,0	
	K	f	12		12	11	1	12	3	9	12	
		%	100,0		100,0	91,7	8,3	100,0	25,0	75,0	100,0	
	Toplam		f	26		26	25	1	26	5	21	26
		%	100,0		100,0	96,2	3,8	100,0	19,2	80,8	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	15	0	15	15	0	15	5	10	15
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	33,3	66,7	100,0	
	K	f	14	2	16	12	4	16	5	11	16	
		%	87,5	12,5	100,0	75,0	25,0	100,0	31,3	68,8	100,0	
	Toplam		f	29	2	31	27	4	31	10	21	31
		%	93,5	6,5	100,0	87,1	12,9	100,0	32,3	67,7	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	10		10	10		10	3	7	10
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	30,0	70,0	100,0	
	K	f	10		10	10		10	3	7	10	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	30,0	70,0	100,0	
	Toplam		f	20		20	20		20	6	14	20
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	30,0	70,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	14	1	15	14	1	15	7	8	15
		%	93,3	6,7	100,0	93,3	6,7	100,0	46,7	53,3	100,0	
	K	f	14	1	15	14	1	15	5	10	15	
		%	93,3	6,7	100,0	93,3	6,7	100,0	33,3	66,7	100,0	
	Toplam		f	28	2	30	28	2	30	12	18	30
		%	93,3	6,7	100,0	93,3	6,7	100,0	40,0	60,0	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	11	4	15	12	3	15	9	6	15
		%	73,3	26,7	100,0	80,0	20,0	100,0	60,0	40,0	100,0	
	K	f	13	0	13	12	1	13	2	11	13	
		%	100,0	0	100,0	92,3	7,7	100,0	15,4	84,6	100,0	
	Toplam		f	24	4	28	24	4	28	11	17	28
		%	85,7	14,3	100,0	85,7	14,3	100,0	39,3	60,7	100,0	
Darendede	Cins	E	f	12	3	15	12	3	15	2	13	15
		%	80,0	20,0	100,0	80,0	20,0	100,0	13,3	86,7	100,0	
	K	f	13	0	13	12	1	13	3	10	13	
		%	100,0	0	100,0	92,3	7,7	100,0	23,1	76,9	100,0	
	Toplam		f	25	3	28	24	4	28	5	23	28
		%	89,3	10,7	100,0	85,7	14,3	100,0	17,9	82,1	100,0	
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	16	1	17	16	1	17	1	16	17
		%	94,1	5,9	100,0	94,1	5,9	100,0	5,9	94,1	100,0	
	K	f	12	1	13	13	0	13	3	10	13	
		%	92,3	7,7	100,0	100,0	0	100,0	23,1	76,9	100,0	
	Toplam		f	28	2	30	29	1	30	4	26	30
		%	93,3	6,7	100,0	96,7	3,3	100,0	13,3	86,7	100,0	

Tablo 4.55 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
23 Ağustos	Cins	E	f	6	0	6	5	1	6	3	3	6
			%	100,0	,0	100,0	83,3	16,7	100,0	50,0	50,0	100,0
		K	f	5	1	6	5	1	6	3	3	6
			%	83,3	16,7	100,0	83,3	16,7	100,0	50,0	50,0	100,0
	Toplam	f	11	1	12	10	2	12	6	6	12	
		%	91,7	8,3	100,0	83,3	16,7	100,0	50,0	50,0	100,0	
İsfendiyarbay	Cins	E	f	12		12	12	0	12	6	6	12
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	50,0	50,0	100,0
		K	f	11		11	10	1	11	5	6	11
			%	100,0		100,0	90,9	9,1	100,0	45,5	54,5	100,0
	Toplam	f	23		23	22	1	23	11	12	23	
		%	100,0		100,0	95,7	4,3	100,0	47,8	52,2	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	12	1	13	11	2	13	4	9	13
			%	92,3	7,7	100,0	84,6	15,4	100,0	30,8	69,2	100,0
		K	f	6	1	7	7	0	7	4	3	7
			%	85,7	14,3	100,0	100,0	0	100,0	57,1	42,9	100,0
	Toplam	f	18	2	20	18	2	20	8	12	20	
		%	90,0	10,0	100,0	90,0	10,0	100,0	40,0	60,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	9		9	7	2	9	3	6	9
			%	100,0		100,0	77,8	22,2	100,0	33,3	66,7	100,0
		K	f	9		9	8	1	9	5	4	9
			%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	55,6	44,4	100,0
	Toplam	f	18		18	15	3	18	8	10	18	
		%	100,0		100,0	83,3	16,7	100,0	44,4	55,6	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	9	2	11	8	3	11	5	6	11
			%	81,8	18,2	100,0	72,7	27,3	100,0	45,5	54,5	100,0
		K	f	6	2	8	7	1	8	5	3	8
			%	75,0	25,0	100,0	87,5	12,5	100,0	62,5	37,5	100,0
	Toplam	f	15	4	19	15	4	19	10	9	19	
		%	78,9	21,1	100,0	78,9	21,1	100,0	52,6	47,4	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2		2	0	2	2
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0
		K	f	11		11	11		11	2	9	11
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	18,2	81,8	100,0
	Toplam	f	13		13	13		13	2	11	13	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	15,4	84,6	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.22. “COĞRAFYA” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Coğrafya, bütün çeşitlilikleriyle yeryüzüne bağlı olayları tanıtan, bunları açıklayan bilimdir (İzbirak, 1975). Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde Coğrafya kavramı, Uygarlıklar Beşiği Anadolu konusunda 1, Kutuplardan Çöllere Değişen İklim konusunda 1 olmak üzere toplam 2 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında Coğrafya kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Coğrafya eğitimcilerinin en çok yakındığı sorunlardan birisi Coğrafyanın ülke, yer adı, dağ ya da başkentleri ezberlemekten ibaret bir bilim olduğu yönünde kamuoyunda ve Coğrafyacı olmayanların zihninde oluşmuş olan kanaattir (Arı, 2008). Nitekim araştırma sonucunda, öğrenciler tarafından Coğrafyanın anlamı ve Coğrafya kavramlarının öğretiminde olumsuz sonuçlara ulaşıldığı görülmüştür.

Yapmış olduğumuz çalışmada örneklem içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında Coğrafya kavramının %88,5 oranında tanındığı, %80,8 oranında anlamının bilindiği ve %31,8 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.56).

Tablo 4.56. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Coğrafya Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tamma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
Coğrafya		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	165	21	186	148	38	186	128	58	186
		%	88,7	11,3	100,0	79,6	20,4	100,0	68,8	31,2	100,0
	K	f	158	21	179	147	32	179	121	58	179
		%	88,3	11,7	100,0	82,1	17,9	100,0	67,6	32,4	100,0
Toplam		f	323	42	365	295	70	365	249	116	365
		%	88,5	11,5	100,0	80,8	19,2	100,0	68,2	31,8	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Coğrafya kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; %88,7 oranında erkek öğrenciler tarafından tanındığı, %79,6 oranında anlamının bilindiği ve %31,2 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %88,3 oranında tanındığı, %82,1 oranında anlamının bilindiği ve %32,4 oranında kavranıldığı görülmektedir.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen Coğrafya kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullara bazında olan dağılımına bakıldığında; Ceritoğlu İlköğretim Okulu'nda %46,2 oranıyla bu kavramın en fazla kavrandığını, buna karşılık Darende İlköğretim Okulu'nda %14,3 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.57).

Tablo 4.57. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Coğrafya Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darende	Cins	E	f	21	0	21	19	2	21	15	6	21
		%	100,0	0	100,0	90,5	9,5	100,0	71,4	28,6	100,0	
	K	f	23	1	24	22	2	24	16	8	24	
		%	95,8	4,2	100,0	91,7	8,3	100,0	66,7	33,3	100,0	
	Toplam	f	44	1	45	41	4	45	31	14	45	
		%	97,8	2,2	100,0	91,1	8,9	100,0	68,9	31,1	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	10	1	11	8	3	11	7	4	11
		%	90,9	9,1	100,0	72,7	27,3	100,0	63,6	36,4	100,0	
	K	f	11	0	11	11	0	11	6	5	11	
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	54,5	45,5	100,0	
	Toplam	f	21	1	22	19	3	22	13	9	22	
		%	95,5	4,5	100,0	86,4	13,6	100,0	59,1	40,9	100,0	
Merkez	Cins	E	f	13	1	14	13	1	14	10	4	14
		%	92,9	7,1	100,0	92,9	7,1	100,0	71,4	28,6	100,0	
	K	f	11	1	12	11	1	12	9	3	12	
		%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	75,0	25,0	100,0	
	Toplam	f	24	2	26	24	2	26	19	7	26	
		%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	73,1	26,9	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	15	0	15	13	2	15	10	5	15
		%	100,0	0	100,0	86,7	13,3	100,0	66,7	33,3	100,0	
	K	f	14	2	16	10	6	16	8	8	16	
		%	87,5	12,5	100,0	62,5	37,5	100,0	50,0	50,0	100,0	
	Toplam	f	29	2	31	23	8	31	18	13	31	
		%	93,5	6,5	100,0	74,2	25,8	100,0	58,1	41,9	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	9	1	10	9	1	10	7	3	10
		%	90,0	10,0	100,0	90,0	10,0	100,0	70,0	30,0	100,0	
	K	f	9	1	10	7	3	10	9	1	10	
		%	90,0	10,0	100,0	70,0	30,0	100,0	90,0	10,0	100,0	
	Toplam	f	18	2	20	16	4	20	16	4	20	
		%	90,0	10,0	100,0	80,0	20,0	100,0	80,0	20,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15	0	15	15	0	15	10	5	15
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	66,7	33,3	100,0	
	K	f	14	1	15	13	2	15	9	6	15	
		%	93,3	6,7	100,0	86,7	13,3	100,0	60,0	40,0	100,0	
	Toplam	f	29	1	30	28	2	30	19	11	30	
		%	96,7	3,3	100,0	93,3	6,7	100,0	63,3	36,7	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	8	7	15	8	7	15	9	6	15
		%	53,3	46,7	100,0	53,3	46,7	100,0	60,0	40,0	100,0	
	K	f	8	5	13	7	6	13	12	1	13	
		%	61,5	38,5	100,0	53,8	46,2	100,0	92,3	7,7	100,0	
	Toplam	f	16	12	28	15	13	28	21	7	28	
		%	57,1	42,9	100,0	53,6	46,4	100,0	75,0	25,0	100,0	

Tablo 4.57 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cins	E	f	14	1	15	13	2	15	14	1	15
		%	93,3	6,7	100,0	86,7	13,3	100,0	93,3	6,7	100,0	
	K	f	12	1	13	13	0	13	10	3	13	
		%	92,3	7,7	100,0	100,0	0	100,0	76,9	23,1	100,0	
	Toplam		f	26	2	28	26	2	28	24	4	28
			%	92,9	7,1	100,0	92,9	7,1	100,0	85,7	14,3	100,0
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	16	1	17	14	3	17	13	4	17
		%	94,1	5,9	100,0	82,4	17,6	100,0	76,5	23,5	100,0	
	K	f	13	0	13	11	2	13	7	6	13	
		%	100,0	0	100,0	84,6	15,4	100,0	53,8	46,2	100,0	
	Toplam		f	29	1	30	25	5	30	20	10	30
			%	96,7	3,3	100,0	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0
23 Ağustos	Cins	E	f	4	2	6	3	3	6	5	1	6
		%	66,7	33,3	100,0	50,0	50,0	100,0	83,3	16,7	100,0	
	K	f	3	3	6	3	3	6	5	1	6	
		%	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	83,3	16,7	100,0	
	Toplam		f	7	5	12	6	6	12	10	2	12
			%	58,3	41,7	100,0	50,0	50,0	100,0	83,3	16,7	100,0
İsfendiyarbay	Cins	E	f	9	3	12	8	4	12	10	2	12
		%	75,0	25,0	100,0	66,7	33,3	100,0	83,3	16,7	100,0	
	K	f	10	1	11	9	2	11	8	3	11	
		%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	72,7	27,3	100,0	
	Toplam		f	19	4	23	17	6	23	18	5	23
			%	82,6	17,4	100,0	73,9	26,1	100,0	78,3	21,7	100,0
Atatürk	Cins	E	f	10	3	13	9	4	13	7	6	13
		%	76,9	23,1	100,0	69,2	30,8	100,0	53,8	46,2	100,0	
	K	f	4	3	7	5	2	7	4	3	7	
		%	57,1	42,9	100,0	71,4	28,6	100,0	57,1	42,9	100,0	
	Toplam		f	14	6	20	14	6	20	11	9	20
			%	70,0	30,0	100,0	70,0	30,0	100,0	55,0	45,0	100,0
Atabey	Cins	E	f	9	0	9	7	2	9	5	4	9
		%	100,0	0	100,0	77,8	22,2	100,0	55,6	44,4	100,0	
	K	f	8	1	9	7	2	9	5	4	9	
		%	88,9	11,1	100,0	77,8	22,2	100,0	55,6	44,4	100,0	
	Toplam		f	17	1	18	14	4	18	10	8	18
			%	94,4	5,6	100,0	77,8	22,2	100,0	55,6	44,4	100,0
Abdülhakhamit	Cins	E	f	10	1	11	7	4	11	6	5	11
		%	90,9	9,1	100,0	63,6	36,4	100,0	54,5	45,5	100,0	
	K	f	7	1	8	7	1	8	6	2	8	
		%	87,5	12,5	100,0	87,5	12,5	100,0	75,0	25,0	100,0	
	Toplam		f	17	2	19	14	5	19	12	7	19
			%	89,5	10,5	100,0	73,7	26,3	100,0	63,2	36,8	100,0
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2		2	0	2	2
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0	
	K	f	11		11	11		11	7	4	11	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	63,6	36,4	100,0	
	Toplam		f	13		13	13		13	7	6	13
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	53,8	46,2	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.23. “COĞRAFİ KONUM” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.

Coğrafi konum, bir yerin enlem ve boylamlara göre yeryüzünde bulunduğu yerdir (İzıdırak, 1975). Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde coğrafi konum kavramı, Türkiye’de İklim Bölgeleri konusunda 1 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında coğrafi konum kavramına “Kavramlar” başlığı altında geliştirme düzeyinde yer verilmiştir.

Çalışmada örneklem içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında coğrafi konum kavramının %84,4 oranında tanındığı, %75,6 oranında anlamının bilindiği ve %57,5 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.58).

Tablo 4.58. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Coğrafi Konum Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram	Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM		
	T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2			
Coğrafi Konum	E	f	158	28	186	135	51	186	89	97	186
		%	84,9	15,1	100,0	72,6	27,4	100,0	47,8	52,2	100,0
	K	f	150	29	179	141	38	179	66	113	179
		%	83,8	16,2	100,0	78,8	21,2	100,0	36,9	63,1	100,0
Toplam	f	308	57	365	276	89	365	155	210	365	
	%	84,4	15,6	100,0	75,6	24,4	100,0	42,5	57,5	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Coğrafi konum kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; %84,9 oranında erkek öğrenciler tarafından tanındığı, %72,6 oranında anlamının bilindiği ve %52,2 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %83,8 oranında tanındığı, %78,8 oranında anlamının bilindiği ve %63,1 oranında kavranıldığı görülmektedir.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde geçen coğrafi konum kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullar bazında olan dağılımına bakıldığında Ceritoğlu İlköğretim Okulu’nun %84,6 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını, buna karşılık Atabey İlköğretim Okulu’nda %33,3 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.59).

Tablo 4.59. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Coğrafi Konum Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	21	0	21	19	2	21	10	11	21
			%	100,0	0	100,0	90,5	9,5	100,0	47,6	52,4	100,0
		K	f	23	1	24	23	1	24	9	15	24
			%	95,8	4,2	100,0	95,8	4,2	100,0	37,5	62,5	100,0
	Toplam		f	44	1	45	42	3	45	19	26	45
			%	97,8	2,2	100,0	93,3	6,7	100,0	42,2	57,8	100,0
Gazi Paşa	Cins	E	f	11		11	8	3	11	6	5	11
			%	100,0		100,0	72,7	27,3	100,0	54,5	45,5	100,0
		K	f	11		11	10	1	11	5	6	11
			%	100,0		100,0	90,9	9,1	100,0	45,5	54,5	100,0
	Toplam		f	22		22	18	4	22	11	11	22
			%	100,0		100,0	81,8	18,2	100,0	50,0	50,0	100,0
Merkez	Cins	E	f	12	2	14	11	3	14	9	5	14
			%	85,7	14,3	100,0	78,6	21,4	100,0	64,3	35,7	100,0
		K	f	11	1	12	11	1	12	7	5	12
			%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	58,3	41,7	100,0
	Toplam		f	23	3	26	22	4	26	16	10	26
			%	88,5	11,5	100,0	84,6	15,4	100,0	61,5	38,5	100,0
Candaroğulları	Cins	E	f	15	0	15	12	3	15	2	13	15
			%	100,0	0	100,0	80,0	20,0	100,0	13,3	86,7	100,0
		K	f	11	5	16	10	6	16	5	11	16
			%	68,8	31,3	100,0	62,5	37,5	100,0	31,3	68,8	100,0
	Toplam		f	26	5	31	22	9	31	7	24	31
			%	83,9	16,1	100,0	71,0	29,0	100,0	22,6	77,4	100,0
Serife Bacı	Cins	E	f	9	1	10	8	2	10	3	7	10
			%	90,0	10,0	100,0	80,0	20,0	100,0	30,0	70,0	100,0
		K	f	8	2	10	7	3	10	1	9	10
			%	80,0	20,0	100,0	70,0	30,0	100,0	10,0	90,0	100,0
	Toplam		f	17	3	20	15	5	20	4	16	20
			%	85,0	15,0	100,0	75,0	25,0	100,0	20,0	80,0	100,0
Kuzeykent	Cinsiyet	E	f	15		15	15	0	15	5	10	15
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	33,3	66,7	100,0
		K	f	15		15	14	1	15	6	9	15
			%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	40,0	60,0	100,0
	Toplam		f	30		30	29	1	30	11	19	30
			%	100,0		100,0	96,7	3,3	100,0	36,7	63,3	100,0
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	9	6	15	9	6	15	8	7	15
			%	60,0	40,0	100,0	60,0	40,0	100,0	53,3	46,7	100,0
		K	f	6	7	13	5	8	13	6	7	13
			%	46,2	53,8	100,0	38,5	61,5	100,0	46,2	53,8	100,0
	Toplam		f	15	13	28	14	14	28	14	14	28
			%	53,6	46,4	100,0	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0
Darendede	Cinsiyet	E	f	12	3	15	12	3	15	8	7	15
			%	80,0	20,0	100,0	80,0	20,0	100,0	53,3	46,7	100,0
		K	f	12	1	13	13	0	13	7	6	13
			%	92,3	7,7	100,0	100,0	0	100,0	53,8	46,2	100,0
	Toplam		f	24	4	28	25	3	28	15	13	28
			%	85,7	14,3	100,0	89,3	10,7	100,0	53,6	46,4	100,0
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	14	3	17	11	6	17	6	11	17
			%	82,4	17,6	100,0	64,7	35,3	100,0	35,3	64,7	100,0
		K	f	11	2	13	9	4	13	2	11	13
			%	84,6	15,4	100,0	69,2	30,8	100,0	15,4	84,6	100,0
	Toplam		f	25	5	30	20	10	30	8	22	30
			%	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	26,7	73,3	100,0

Tablo 4.59 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
23 Ağustos	Cins	E	f	5	1	6	2	4	6	4	2	6
		%	83,3	16,7	100,0	33,3	66,7	100,0	66,7	33,3	100,0	
	K	f	3	3	6	3	3	6	3	3	6	
		%	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	
	Toplam	f	8	4	12	5	7	12	7	5	12	
		%	66,7	33,3	100,0	41,7	58,3	100,0	58,3	41,7	100,0	
İsfendiyarbay	Cins	E	f	8	4	12	6	6	12	7	5	12
		%	66,7	33,3	100,0	50,0	50,0	100,0	58,3	41,7	100,0	
	K	f	10	1	11	8	3	11	3	8	11	
		%	90,9	9,1	100,0	72,7	27,3	100,0	27,3	72,7	100,0	
	Toplam	f	18	5	23	14	9	23	10	13	23	
		%	78,3	21,7	100,0	60,9	39,1	100,0	43,5	56,5	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	9	4	13	8	5	13	6	7	13
		%	69,2	30,8	100,0	61,5	38,5	100,0	46,2	53,8	100,0	
	K	f	5	2	7	4	3	7	2	5	7	
		%	71,4	28,6	100,0	57,1	42,9	100,0	28,6	71,4	100,0	
	Toplam	f	14	6	20	12	8	20	8	12	20	
		%	70,0	30,0	100,0	60,0	40,0	100,0	40,0	60,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	8	1	9	6	3	9	6	3	9
		%	88,9	11,1	100,0	66,7	33,3	100,0	66,7	33,3	100,0	
	K	f	8	1	9	7	2	9	6	3	9	
		%	88,9	11,1	100,0	77,8	22,2	100,0	66,7	33,3	100,0	
	Toplam	f	16	2	18	13	5	18	12	6	18	
		%	88,9	11,1	100,0	72,2	27,8	100,0	66,7	33,3	100,0	
Abdülhakhamit	Cin	E	f	8	3	11	6	5	11	9	2	11
		%	72,7	27,3	100,0	54,5	45,5	100,0	81,8	18,2	100,0	
	K	f	5	3	8	6	2	8	2	6	8	
		%	62,5	37,5	100,0	75,0	25,0	100,0	25,0	75,0	100,0	
	Toplam	f	13	6	19	12	7	19	11	8	19	
		%	68,4	31,6	100,0	63,2	36,8	100,0	57,9	42,1	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2		2	0	2	2
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0	
	K	f	11		11	11		11	2	9	11	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	18,2	81,8	100,0	
	Toplam	f	13		13	13		13	2	11	13	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	15,4	84,6	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.24. “GÖÇ” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLER

Göç, genellikle yerleşmek amacıyla, bir yerleşim yerinde başka bir yerleşim yerine gitme eylemidir (Keleş, 1998) .Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde göç kavramı, Tarihte Yolculuk konusunda 1 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında göç kavramına “Kavramlar” başlığı altında geliştirme düzeyinde yer verilmiştir.

Araştırmada örneklem içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında göç kavramının %97,0 oranında tanındığı, %93,4 oranında anlamının bilindiği ve %78,9 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.60).

Tablo 4.60. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Göç Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	180	6	186	174	12	186	42	144	186
		%	96,8	3,2	100,0	93,5	6,5	100,0	22,6	77,4	100,0
	K	f	174	5	179	167	12	179	35	144	179
		%	97,2	2,8	100,0	93,3	6,7	100,0	19,6	80,4	100,0
Toplam	f	354	11	365	341	24	365	77	288	365	
	%	97,0	3,0	100,0	93,4	6,6	100,0	21,1	78,9	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Göç kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; %96,8 oranında erkek öğrenciler tarafından tanındığı, %93,5 oranında anlamının bilindiği ve %77,4 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %97,2 oranında tanındığı, %93,3 oranında anlamının bilindiği ve %80,4 oranında kavranıldığı görülmektedir. Göç kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullara bazında olan dağılımına bakıldığında Ceritoğlu İlköğretim Okulu'nun %100 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını, buna karşılık Abdülhakhamit İlköğretim Okulu'nda %63,2 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.61).

Tablo 4.61. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Göç Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi		Tanıyor		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam		
		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2			
Ali Fuat Darende	Cins	E	f	21		21	20	1	21	5	16	21
			%	100,0		100,0	95,2	4,8	100,0	23,8	76,2	100,0
	K	f	24		24	24	0	24	7	17	24	
		%	100,0		100,0	100,0	,0	100,0	29,2	70,8	100,0	
	Toplam	f	45		45	44	1	45	12	33	45	
		%	100,0		100,0	97,8	2,2	100,0	26,7	73,3	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	11		11	11		11	2	9	11
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	18,2	81,8	100,0
	K	f	11		11	11		11	2	9	11	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	18,2	81,8	100,0	
	Toplam	f	22		22	22		22	4	18	22	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	18,2	81,8	100,0	

Tablo 4.61 (devam)

Okul İsmi			Tanıyor		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Merkez	Cins	E	f	14	0	14	14	0	14	4	10	14
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	28,6	71,4	100,0	
	K	f	11	1	12	11	1	12	1	11	12	
		%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	8,3	91,7	100,0	
	Toplam	f	25	1	26	25	1	26	5	21	26	
		%	96,2	3,8	100,0	96,2	3,8	100,0	19,2	80,8	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	15		15	15	0	15	2	13	15
		%	100,0		100,0	100,0	,0	100,0	13,3	86,7	100,0	
	K	f	16		16	15	1	16	3	13	16	
		%	100,0		100,0	93,8	6,3	100,0	18,8	81,3	100,0	
	Toplam	f	31		31	30	1	31	5	26	31	
		%	100,0		100,0	96,8	3,2	100,0	16,1	83,9	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	10		10	10		10	1	9	10
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	10,0	90,0	100,0	
	K	f	10		10	10		10	2	8	10	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	20,0	80,0	100,0	
	Toplam	f	20		20	20		20	3	17	20	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	15,0	85,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15		15	15	0	15	3	12	15
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	20,0	80,0	100,0	
	K	f	15		15	14	1	15	2	13	15	
		%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	13,3	86,7	100,0	
	Toplam	f	30		30	29	1	30	5	25	30	
		%	100,0		100,0	96,7	3,3	100,0	16,7	83,3	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	13	2	15	13	2	15	6	9	15
		%	86,7	13,3	100,0	86,7	13,3	100,0	40,0	60,0	100,0	
	K	f	12	1	13	10	3	13	3	10	13	
		%	92,3	7,7	100,0	76,9	23,1	100,0	23,1	76,9	100,0	
	Toplam	f	25	3	28	23	5	28	9	19	28	
		%	89,3	10,7	100,0	82,1	17,9	100,0	32,1	67,9	100,0	
Darende	Cins	E	f	14	1	15	13	2	15	6	9	15
		%	93,3	6,7	100,0	86,7	13,3	100,0	40,0	60,0	100,0	
	K	f	13	0	13	12	1	13	3	10	13	
		%	100,0	,0	100,0	92,3	7,7	100,0	23,1	76,9	100,0	
	Toplam	f	27	1	28	25	3	28	9	19	28	
		%	96,4	3,6	100,0	89,3	10,7	100,0	32,1	67,9	100,0	
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	17		17	17		17	2	15	17
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	11,8	88,2	100,0	
	K	f	13		13	13		13	0	13	13	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	0	100,0	100,0	
	Toplam	f	30		30	30		30	2	28	30	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	6,7	93,3	100,0	
23 Ağustos İlköğretim Okulu	Cins	E	f	6	0	6	6	0	6	1	5	6
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	16,7	83,3	100,0	
	K	f	5	1	6	5	1	6	1	5	6	
		%	83,3	16,7	100,0	83,3	16,7	100,0	16,7	83,3	100,0	
	Toplam	f	11	1	12	11	1	12	2	10	12	
		%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	16,7	83,3	100,0	
İsfendiyarbay	Cins	E	f	10	2	12	8	4	12	2	10	12
		%	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	16,7	83,3	100,0	
	K	f	10	1	11	10	1	11	4	7	11	
		%	90,9	9,1	100,0	90,9	9,1	100,0	36,4	63,6	100,0	
	Toplam	f	20	3	23	18	5	23	6	17	23	
		%	87,0	13,0	100,0	78,3	21,7	100,0	26,1	73,9	100,0	

Tablo 4.61 (devam)

Okul İsmi			Tanıyor		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Atatürk	Cins	E	f	13		13	12	1	13	3	10	13
		%	100,0		100,0	92,3	7,7	100,0	23,1	76,9	100,0	
	K	f	7		7	7	0	7	1	6	7	
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	14,3	85,7	100,0	
	Toplam	f	20		20	19	1	20	4	16	20	
		%	100,0		100,0	95,0	5,0	100,0	20,0	80,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	9		9	9	0	9	2	7	9
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	22,2	77,8	100,0	
	K	f	9		9	8	1	9	2	7	9	
		%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	22,2	77,8	100,0	
	Toplam	f	18		18	17	1	18	4	14	18	
		%	100,0		100,0	94,4	5,6	100,0	22,2	77,8	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	10	1	11	9	2	11	3	8	11
		%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	27,3	72,7	100,0	
	K	f	7	1	8	6	2	8	4	4	8	
		%	87,5	12,5	100,0	75,0	25,0	100,0	50,0	50,0	100,0	
	Toplam	f	17	2	19	15	4	19	7	12	19	
		%	89,5	10,5	100,0	78,9	21,1	100,0	36,8	63,2	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2		2		2	2
		%	100,0		100,0	100,0		100,0		100,0	100,0	
	K	f	11		11	11		11		11	11	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0		100,0	100,0	
	Toplam	f	13		13	13		13		13	13	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0		100,0	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.25. “BEDEVİ” VE “ESKİMO” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ.

Bedevi, çölde çadırda göçebe şeklinde yaşayan insanlardır. Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde bedevi kavramı, Kutuplardan Çöllere Değişen İklim konusunda 14 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında bedevi kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Yapmış olduğumuz çalışmada örneklem içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında bedevi kavramının %60,4 oranında tanındığı, %52,1 oranında anlamının bilindiği ortaya çıkmıştır (Tablo 4.62).

Tablo 4.62. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Bedevi Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		TOPLAM	
		Tanıyor	Tanımiyor		Biliyor	Bilmiyor		
Cinsiyet	E	f	109	77	186	94	92	186
		%	58,6	41,4	100,0	50,5	49,5	100,0
	K	f	111	67	178	96	83	179
		%	62,4	37,6	100,0	53,6	46,4	100,0
Toplam		f	220	144	364	190	175	365
		%	60,4	39,6	100,0	52,1	47,9	100,0

Bedevi kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullarına göre dağılımını incelediğimizde; 23 Ağustos İlköğretim Okulu'nun %33,3 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını, buna karşılık Merkez İlköğretim Okulu'nda %3,8 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.63).

Tablo 4.63. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Bedevi Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	9	12	21	8	13	21	19	2	21
			%	42,9	57,1	100,0	38,1	61,9	100,0	90,5	9,5	100,0
	K	f	10	13	23	9	15	24	20	4	24	
		%	43,5	56,5	100,0	37,5	62,5	100,0	83,3	16,7	100,0	
	Toplam		f	19	25	44	17	28	45	39	6	45
			%	43,2	56,8	100,0	37,8	62,2	100,0	86,7	13,3	100,0
Gazi Paşa	Cins	E	f	2	9	11	1	10	11	8	3	11
			%	18,2	81,8	100,0	9,1	90,9	100,0	72,7	27,3	100,0
	K	f	4	7	11	2	9	11	9	2	11	
		%	36,4	63,6	100,0	18,2	81,8	100,0	81,8	18,2	100,0	
	Toplam		f	6	16	22	3	19	22	17	5	22
			%	27,3	72,7	100,0	13,6	86,4	100,0	77,3	22,7	100,0
Merkez	Cinsiyet	E	f	14		14	14		14	13	1	14
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	92,9	7,1	100,0
	K	f	12		12	12		12	12	0	12	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	100,0	0	100,0	
	Toplam		f	26		26	26		26	25	1	26
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	96,2	3,8	100,0
Candaroğulları	Cins	E	f	8	7	15	4	11	15	12	3	15
			%	53,3	46,7	100,0	26,7	73,3	100,0	80,0	20,0	100,0
	K	f	7	9	16	4	12	16	14	2	16	
		%	43,8	56,3	100,0	25,0	75,0	100,0	87,5	12,5	100,0	
	Toplam		f	15	16	31	8	23	31	26	5	31
			%	48,4	51,6	100,0	25,8	74,2	100,0	83,9	16,1	100,0
Serife Bacı	Cins	E	f	10	0	10	7	3	10	9	1	10
			%	100,0	0	100,0	70,0	30,0	100,0	90,0	10,0	100,0
	K	f	7	3	10	5	5	10	10	0	10	
		%	70,0	30,0	100,0	50,0	50,0	100,0	100,0	0	100,0	
	Toplam		f	17	3	20	12	8	20	19	1	20
			%	85,0	15,0	100,0	60,0	40,0	100,0	95,0	5,0	100,0

Tablo 4.63 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Kuzeykent	Cinsiyet	E	f	15	0	15	14	1	15	14	1	15
			%	100,0	0	100,0	93,3	6,7	100,0	93,3	6,7	100,0
		K	f	14	1	15	13	2	15	13	2	15
			%	93,3	6,7	100,0	86,7	13,3	100,0	86,7	13,3	100,0
	Toplam		f	29	1	30	27	3	30	27	3	30
			%	96,7	3,3	100,0	90,0	10,0	100,0	90,0	10,0	100,0
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	7	8	15	8	7	15	12	3	15
			%	46,7	53,3	100,0	53,3	46,7	100,0	80,0	20,0	100,0
		K	f	8	5	13	7	6	13	11	2	13
			%	61,5	38,5	100,0	53,8	46,2	100,0	84,6	15,4	100,0
	Toplam		f	15	13	28	15	13	28	23	5	28
			%	53,6	46,4	100,0	53,6	46,4	100,0	82,1	17,9	100,0
Darende	Cins	E	f	7	8	15	4	11	15	13	2	15
			%	46,7	53,3	100,0	26,7	73,3	100,0	86,7	13,3	100,0
		K	f	4	9	13	4	9	13	10	3	13
			%	30,8	69,2	100,0	30,8	69,2	100,0	76,9	23,1	100,0
	Toplam		f	11	17	28	8	20	28	23	5	28
			%	39,3	60,7	100,0	28,6	71,4	100,0	82,1	17,9	100,0
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	11	6	17	8	9	17	13	4	17
			%	64,7	35,3	100,0	47,1	52,9	100,0	76,5	23,5	100,0
		K	f	10	3	13	10	3	13	12	1	13
			%	76,9	23,1	100,0	76,9	23,1	100,0	92,3	7,7	100,0
	Toplam		f	21	9	30	18	12	30	25	5	30
			%	70,0	30,0	100,0	60,0	40,0	100,0	83,3	16,7	100,0
23 Ağustos	Cins	E	f	4	2	6	4	2	6	3	3	6
			%	66,7	33,3	100,0	66,7	33,3	100,0	50,0	50,0	100,0
		K	f	3	3	6	1	5	6	5	1	6
			%	50,0	50,0	100,0	16,7	83,3	100,0	83,3	16,7	100,0
	Toplam		f	7	5	12	5	7	12	8	4	12
			%	58,3	41,7	100,0	41,7	58,3	100,0	66,7	33,3	100,0
İsfendiyarbay	Cins	E	f	4	8	12	4	8	12	10	2	12
			%	33,3	66,7	100,0	33,3	66,7	100,0	83,3	16,7	100,0
		K	f	9	2	11	7	4	11	9	2	11
			%	81,8	18,2	100,0	63,6	36,4	100,0	81,8	18,2	100,0
	Toplam		f	13	10	23	11	12	23	19	4	23
			%	56,5	43,5	100,0	47,8	52,2	100,0	82,6	17,4	100,0
Atatürk	Cins	E	f	6	7	13	5	8	13	12	1	13
			%	46,2	53,8	100,0	38,5	61,5	100,0	92,3	7,7	100,0
		K	f	3	4	7	2	5	7	7	0	7
			%	42,9	57,1	100,0	28,6	71,4	100,0	100,0	0	100,0
	Toplam		f	9	11	20	7	13	20	19	1	20
			%	45,0	55,0	100,0	35,0	65,0	100,0	95,0	5,0	100,0
Atabey	Cins	E	f	5	4	9	7	2	9	8	1	9
			%	55,6	44,4	100,0	77,8	22,2	100,0	88,9	11,1	100,0
		K	f	7	2	9	7	2	9	5	4	9
			%	77,8	22,2	100,0	77,8	22,2	100,0	55,6	44,4	100,0
	Toplam		f	12	6	18	14	4	18	13	5	18
			%	66,7	33,3	100,0	77,8	22,2	100,0	72,2	27,8	100,0
Abdülhakhamit	Cins	E	f	6	5	11	5	6	11	8	3	11
			%	54,5	45,5	100,0	45,5	54,5	100,0	72,7	27,3	100,0
		K	f	4	4	8	4	4	8	8	0	8
			%	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	100,0	0	100,0
	Toplam		f	10	9	19	9	10	19	16	3	19
			%	52,6	47,4	100,0	47,4	52,6	100,0	84,2	15,8	100,0
Ceritoğlu	Cins	E	f	1	1	2	1	1	2	0	2	2
			%	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	,0	100,0	100,0
		K	f	9	2	11	9	2	11	10	1	11
			%	81,8	18,2	100,0	81,8	18,2	100,0	90,9	9,1	100,0
	Toplam		f	10	3	13	10	3	13	10	3	13
			%	76,9	23,1	100,0	76,9	23,1	100,0	76,9	23,1	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavranmış, K-2: Kavramuş.

Ders kitabında eskimolar, Kanada'dan Alaska'ya, Grönland'dan Kuzey Asya'ya, Kuzey Kutbu'nun dört bir yanına yayılmış yerli bir halkın genel adı olarak geçmektedir. Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde Eskimo kavramı, Kutuplardan Çöllere Değişen İklim konusunda 16 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında Eskimo kavramına "Kavramlar" başlığı altında yer verilmemiştir.

Yapmış olduğumuz çalışmada örneklem içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında Eskimo kavramının %85,8 oranında tanındığı, %77,8 oranında anlamının bilindiği ortaya çıkmıştır (Tablo 4.64) .

Tablo 4.64. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Eskimo Kavramının Kazanımlılık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		TOPLAM	
Eskimo		Tanıyor	Tanımiyor		Biliyor	Bilmiyor		
Cinsiyet	E	f	160	26	186	142	44	186
		%	86,0	14,0	100,0	76,3	23,7	100,0
	K	f	153	26	179	142	37	179
		%	85,5	14,5	100,0	79,3	20,7	100,0
Toplam		f	313	52	365	284	81	365
		%	85,8	14,2	100,0	77,8	22,2	100,0

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen Eskimo kavramının kazanımlılık düzeyinin okullara bazında olan dağılımına bakıldığında; 23 Ağustos İlköğretim Okulu'nun %33,3 oranında bu kavramı en fazla kavradığını buna karşılık Merkez İlköğretim Okulu'nda %3,8 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.65).

Tablo 4.65. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Eskimo Kavramının Kazanımlılık Düzeyinin İlköğretim okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darende	Cins	E	f	19	2	21	16	5	21	19	2	21
		%	90,5	9,5	100,0	76,2	23,8	100,0	90,5	9,5	100,0	
	K	f	21	3	24	21	3	24	20	4	24	
		%	87,5	12,5	100,0	87,5	12,5	100,0	83,3	16,7	100,0	
	Toplam	f	40	5	45	37	8	45	39	6	45	
		%	88,9	11,1	100,0	82,2	17,8	100,0	86,7	13,3	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	8	3	11	7	4	11	8	3	11
		%	72,7	27,3	100,0	63,6	36,4	100,0	72,7	27,3	100,0	
	K	f	7	4	11	7	4	11	9	2	11	
		%	63,6	36,4	100,0	63,6	36,4	100,0	81,8	18,2	100,0	
	Toplam	f	15	7	22	14	8	22	17	5	22	
		%	68,2	31,8	100,0	63,6	36,4	100,0	77,3	22,7	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14		14	13	1	14	13	1	14
		%	100,0		100,0	92,9	7,1	100,0	92,9	7,1	100,0	
	K	f	12		12	12	0	12	12	0	12	
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	
	Toplam	f	26		26	25	1	26	25	1	26	
		%	100,0		100,0	96,2	3,8	100,0	96,2	3,8	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	12	3	15	9	6	15	12	3	15
		%	80,0	20,0	100,0	60,0	40,0	100,0	80,0	20,0	100,0	
	K	f	10	6	16	8	8	16	14	2	16	
		%	62,5	37,5	100,0	50,0	50,0	100,0	87,5	12,5	100,0	
	Toplam	f	22	9	31	17	14	31	26	5	31	
		%	71,0	29,0	100,0	54,8	45,2	100,0	83,9	16,1	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	10	0	10	9	1	10	9	1	10
		%	100,0	0	100,0	90,0	10,0	100,0	90,0	10,0	100,0	
	K	f	9	1	10	8	2	10	10	0	10	
		%	90,0	10,0	100,0	80,0	20,0	100,0	100,0	0	100,0	
	Toplam	f	19	1	20	17	3	20	19	1	20	
		%	95,0	5,0	100,0	85,0	15,0	100,0	95,0	5,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15		15	15		15	14	1	15
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	
	K	f	15		15	15		15	13	2	15	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	86,7	13,3	100,0	
	Toplam	f	30		30	30		30	27	3	30	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	90,0	10,0	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	13	2	15	14	1	15	12	3	15
		%	86,7	13,3	100,0	93,3	6,7	100,0	80,0	20,0	100,0	
	K	f	11	2	13	10	3	13	11	2	13	
		%	84,6	15,4	100,0	76,9	23,1	100,0	84,6	15,4	100,0	
	Toplam	f	24	4	28	24	4	28	23	5	28	
		%	85,7	14,3	100,0	85,7	14,3	100,0	82,1	17,9	100,0	

Tablo 4.65 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cins	E	f	12	3	15	7	8	15	13	2	15
			%	80,0	20,0	100,0	46,7	53,3	100,0	86,7	13,3	100,0
		K	f	8	5	13	6	7	13	10	3	13
			%	61,5	38,5	100,0	46,2	53,8	100,0	76,9	23,1	100,0
	Toplam		f	20	8	28	13	15	28	23	5	28
			%	71,4	28,6	100,0	46,4	53,6	100,0	82,1	17,9	100,0
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	16	1	17	16	1	17	13	4	17
			%	94,1	5,9	100,0	94,1	5,9	100,0	76,5	23,5	100,0
		K	f	12	1	13	10	3	13	12	1	13
			%	92,3	7,7	100,0	76,9	23,1	100,0	92,3	7,7	100,0
	Toplam		f	28	2	30	26	4	30	25	5	30
			%	93,3	6,7	100,0	86,7	13,3	100,0	83,3	16,7	100,0
23 Ağustos	Cinsiyet	E	f	5	1	6	5	1	6	3	3	6
			%	83,3	16,7	100,0	83,3	16,7	100,0	50,0	50,0	100,0
		K	f	6	0	6	6	0	6	5	1	6
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	83,3	16,7	100,0
	Toplam		f	11	1	12	11	1	12	8	4	12
			%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	66,7	33,3	100,0
İsfendiyarbey	Cins	E	f	8	4	12	7	5	12	10	2	12
			%	66,7	33,3	100,0	58,3	41,7	100,0	83,3	16,7	100,0
		K	f	11	0	11	11	0	11	9	2	11
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	81,8	18,2	100,0
	Toplam		f	19	4	23	18	5	23	19	4	23
			%	82,6	17,4	100,0	78,3	21,7	100,0	82,6	17,4	100,0
Atatürk	Cins	E	f	9	4	13	9	4	13	12	1	13
			%	69,2	30,8	100,0	69,2	30,8	100,0	92,3	7,7	100,0
		K	f	4	3	7	3	4	7	7	0	7
			%	57,1	42,9	100,0	42,9	57,1	100,0	100,0	0	100,0
	Toplam		f	13	7	20	12	8	20	19	1	20
			%	65,0	35,0	100,0	60,0	40,0	100,0	95,0	5,0	100,0
Atabey	Cins	E	f	9		9	7	2	9	8	1	9
			%	100,0		100,0	77,8	22,2	100,0	88,9	11,1	100,0
		K	f	9		9	8	1	9	5	4	9
			%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	55,6	44,4	100,0
	Toplam		f	18		18	15	3	18	13	5	18
			%	100,0		100,0	83,3	16,7	100,0	72,2	27,8	100,0
Abdülhakhamit	Cins	E	f	8	3	11	6	5	11	8	3	11
			%	72,7	27,3	100,0	54,5	45,5	100,0	72,7	27,3	100,0
		K	f	7	1	8	7	1	8	8	0	8
			%	87,5	12,5	100,0	87,5	12,5	100,0	100,0	0	100,0
	Toplam		f	15	4	19	13	6	19	16	3	19
			%	78,9	21,1	100,0	68,4	31,6	100,0	84,2	15,8	100,0
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2	0	2	0	2	2
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	0	100,0	100,0
		K	f	11		11	10	1	11	10	1	11
			%	100,0		100,0	90,9	9,1	100,0	90,9	9,1	100,0
	Toplam		f	13		13	12	1	13	10	3	13
			%	100,0		100,0	92,3	7,7	100,0	76,9	23,1	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Eskimo ve bedevi kavramının erkek öğrencilerde kavranılma oranı %17,2 iken, bu oranın kız öğrencilerde %13,4 olduğu görülmektedir. Bu kavramlar insanların yaşam tarzı üzerinde iklim faktörünün etkisini anlatan önemli Beşeri Coğrafya kavramlarıdır. Dolayısıyla, öğrencilere Coğrafyanın insanların yaşam tarzını nasıl şekillendirdiğini bu kavramların etkili öğretilmesiyle gösterilebilir.

Tablo 4.66. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Eskimo ve Bedevi Kavramlarının Kavranılma Düzeyleri

Kavram			Kavrama		TOPLAM
Bedevi-Eskimo			Kavramamış	Kavramış	
Cinsiyet	erkek	f	154	32	186
		%	82,8	17,2	100,0
	kız	f	155	24	179
		%	86,6	13,4	100,0
Toplam		f	309	56	365
		%	84,7	15,3	100,0

4.26.“GEÇİM KAYNAĞI, TOPLAYICILIK, AVCILIK” KAVRAMLARININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde geçim kaynağı kavramı, Kutuplardan Çöllere Değişen İklim konusunda 3, Uygarlıklar Beşiği Anadolu konusunda 3 olmak üzere toplam 6 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında geçim kaynağı kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Çalışmada örneklem içerisinde yer alan okulların tamamı baz alındığında geçim kaynağı kavramının %95,6 oranında tanındığı, %88,8 oranında anlamının bilindiği ortaya çıkmıştır. Bu kavram erkek öğrenciler %95,7 oranında tanırken, %90,3 oranında anlamlandırmaktadır. Kız öğrencilerin ise bu kavramı % 95,5 oranında tanırken, % 87,2 oranında da anlamlandırmaktadır (Tablo 4.67).

Tablo 4.67. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Geçim Kaynağı Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram			Tanıma		Toplam	Anlama		TOPLAM
Geçim Kaynağı			Tanıyor	Tanımayan		Biliyor	Bilmiyor	
Cinsiyet	E	f	178	8	186	168	18	186
		%	95,7	4,3	100,0	90,3	9,7	100,0
	K	f	171	8	179	156	23	179
		%	95,5	4,5	100,0	87,2	12,8	100,0
Toplam		f	349	16	365	324	41	365
		%	95,6	4,4	100,0	88,8	11,2	100,0

Geçim kaynağı kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullar bazında olan dağılımına bakıldığında; Merkez İlköğretim Okulu'nun %92,3 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını, Ceritoğlu İlköğretim Okulu'nda ise %38,5 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.68).

Tablo 4.68. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Geçim Kaynağı Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	20	1	21	20	1	21	7	14	21
		%	95,2	4,8	100,0	95,2	4,8	100,0	33,3	66,7	100,0	
	K	f	24	0	24	23	1	24	8	16	24	
		%	100,0	0	100,0	95,8	4,2	100,0	33,3	66,7	100,0	
	Toplam	f	44	1	45	43	2	45	15	30	45	
		%	97,8	2,2	100,0	95,6	4,4	100,0	33,3	66,7	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	10	1	11	9	2	11	5	6	11
		%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	45,5	54,5	100,0	
	K	f	11	0	11	11	0	11	4	7	11	
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	36,4	63,6	100,0	
	Toplam	f	21	1	22	20	2	22	9	13	22	
		%	95,5	4,5	100,0	90,9	9,1	100,0	40,9	59,1	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14	0	14	14	0	14	0	14	14
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	0	100,0	100,0	
	K	f	11	1	12	11	1	12	2	10	12	
		%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	16,7	83,3	100,0	
	Toplam	f	25	1	26	25	1	26	2	24	26	
		%	96,2	3,8	100,0	96,2	3,8	100,0	7,7	92,3	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	15	0	15	14	1	15	3	12	15
		%	100,0	0	100,0	93,3	6,7	100,0	20,0	80,0	100,0	
	K	f	15	1	16	13	3	16	3	13	16	
		%	93,8	6,3	100,0	81,3	18,8	100,0	18,8	81,3	100,0	
	Toplam	f	30	1	31	27	4	31	6	25	31	
		%	96,8	3,2	100,0	87,1	12,9	100,0	19,4	80,6	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	10		10	10	0	10	3	7	10
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	30,0	70,0	100,0	
	K	f	10		10	8	2	10	1	9	10	
		%	100,0		100,0	80,0	20,0	100,0	10,0	90,0	100,0	
	Toplam	f	20		20	18	2	20	4	16	20	
		%	100,0		100,0	90,0	10,0	100,0	20,0	80,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15		15	15	0	15	1	14	15
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	6,7	93,3	100,0	
	K	f	15		15	14	1	15	3	12	15	
		%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	20,0	80,0	100,0	
	Toplam	f	30		30	29	1	30	4	26	30	
		%	100,0		100,0	96,7	3,3	100,0	13,3	86,7	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	13	2	15	13	2	15	9	6	15
		%	86,7	13,3	100,0	86,7	13,3	100,0	60,0	40,0	100,0	
	K	f	11	2	13	9	4	13	2	11	13	
		%	84,6	15,4	100,0	69,2	30,8	100,0	15,4	84,6	100,0	
	Toplam	f	24	4	28	22	6	28	11	17	28	
		%	85,7	14,3	100,0	78,6	21,4	100,0	39,3	60,7	100,0	

Tablo 4.68 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cins	E	f	14	1	15	13	2	15	9	6	15
		%	93,3	6,7	100,0	86,7	13,3	100,0	60,0	40,0	100,0	
	K	f	12	1	13	12	1	13	8	5	13	
		%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	61,5	38,5	100,0	
	Toplam	f	26	2	28	25	3	28	17	11	28	
		%	92,9	7,1	100,0	89,3	10,7	100,0	60,7	39,3	100,0	
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	17	0	17	16	1	17	4	13	17
		%	100,0	0	100,0	94,1	5,9	100,0	23,5	76,5	100,0	
	K	f	12	1	13	12	1	13	3	10	13	
		%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	23,1	76,9	100,0	
	Toplam	f	29	1	30	28	2	30	7	23	30	
		%	96,7	3,3	100,0	93,3	6,7	100,0	23,3	76,7	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	6		6	5	1	6	3	3	6
		%	100,0		100,0	83,3	16,7	100,0	50,0	50,0	100,0	
	K	f	6		6	4	2	6	0	6	6	
		%	100,0		100,0	66,7	33,3	100,0	,0	100,0	100,0	
	Toplam	f	12		12	9	3	12	3	9	12	
		%	100,0		100,0	75,0	25,0	100,0	25,0	75,0	100,0	
İsfendiyarbay	Cins	E	f	10	2	12	9	3	12	9	3	12
		%	83,3	16,7	100,0	75,0	25,0	100,0	75,0	25,0	100,0	
	K	f	11	0	11	10	1	11	4	7	11	
		%	100,0	0	100,0	90,9	9,1	100,0	36,4	63,6	100,0	
	Toplam	f	21	2	23	19	4	23	13	10	23	
		%	91,3	8,7	100,0	82,6	17,4	100,0	56,5	43,5	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	13	0	13	12	1	13	2	11	13
		%	100,0	0	100,0	92,3	7,7	100,0	15,4	84,6	100,0	
	K	f	5	2	7	5	2	7	3	4	7	
		%	71,4	28,6	100,0	71,4	28,6	100,0	42,9	57,1	100,0	
	Toplam	f	18	2	20	17	3	20	5	15	20	
		%	90,0	10,0	100,0	85,0	15,0	100,0	25,0	75,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	9		9	9	0	9	5	4	9
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	55,6	44,4	100,0	
	K	f	9		9	7	2	9	3	6	9	
		%	100,0		100,0	77,8	22,2	100,0	33,3	66,7	100,0	
	Toplam	f	18		18	16	2	18	8	10	18	
		%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	44,4	55,6	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	10	1	11	8	3	11	1	10	11
		%	90,9	9,1	100,0	72,7	27,3	100,0	9,1	90,9	100,0	
	K	f	8	0	8	6	2	8	3	5	8	
		%	100,0	0	100,0	75,0	25,0	100,0	37,5	62,5	100,0	
	Toplam	f	18	1	19	14	5	19	4	15	19	
		%	94,7	5,3	100,0	73,7	26,3	100,0	21,1	78,9	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	1	1	2	2	0	2
		%	100,0		100,0	50,0	50,0	100,0	100,0	0	100,0	
	K	f	11		11	11	0	11	6	5	11	
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	54,5	45,5	100,0	
	Toplam	f	13		13	12	1	13	8	5	13	
		%	100,0		100,0	92,3	7,7	100,0	61,5	38,5	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Toplayıcılık, ilk insanların av ve yenebilir bitki, yemiş toplayıcılığına dayalı bir beslenme düzeni ve göçebe bir yaşam biçimidir. Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde toplayıcılık kavramı, Tarihte Yolculuk konusunda 1 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında toplayıcılık kavramına "Kavramlar" başlığı altında yer verilmemiştir.

Araştırmada örneklem içerisinde bulunan ilköğretim okullarının geneli değerlendirildiğinde, toplayıcılık kavramının %79,5 oranında tanındığı ve %71,0 oranında da anlamının bilindiği ortaya çıkmıştır (Tablo 4.69).

Tablo 4.69. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Toplayıcılık Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		TOPLAM	
Toplayıcılık		Tanıyor	Tanımiyor		Biliyor	Bilmiyor		
Cinsiyet	E	f	147	39	186	132	54	186
		%	79,0	21,0	100,0	71,0	29,0	100,0
	K	f	143	36	179	127	52	179
		%	79,9	20,1	100,0	70,9	29,1	100,0
Toplam		f	290	75	365	259	106	365
		%	79,5	20,5	100,0	71,0	29,0	100,0

Cinsiyet açısından bakıldığında, toplayıcılık kavramı erkek öğrenciler arasında % 79 oranında tanınmakta, %71 oranında da anlamı bilinmektedir. Kız öğrenciler ise ilgili kavramı %79,9 oranında tanırken, %70,9 oranında da anlamını bilmektedir (Tablo 4.69).

Araştırmada toplayıcılık kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullara göre olan dağılımına bakıldığında, Merkez İlköğretim Okulu'nun %92,3 oranında bu kavramı en fazla kavradığını, buna karşılık Ceritoğlu İlköğretim Okulu'nun %38,5 oranıyla bu kavramı en az kavradığı görülmektedir (Tablo 4.70) .

Tablo 4.70. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Toplayıcılık Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		Toplam	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	20	1	21	20	1	21	7	14	21
		%	95,2	4,8	100,0	95,2	4,8	100,0	33,3	66,7	100,0	
	K	f	24	0	24	23	1	24	8	16	24	
		%	100,0	0	100,0	95,8	4,2	100,0	33,3	66,7	100,0	
	Toplam	f	44	1	45	43	2	45	15	30	45	
		%	97,8	2,2	100,0	95,6	4,4	100,0	33,3	66,7	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	10	1	11	9	2	11	5	6	11
		%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	45,5	54,5	100,0	
	K	f	11	0	11	11	0	11	4	7	11	
		%	100,0	0	100,0	100,0	,0	100,0	36,4	63,6	100,0	
	Toplam	f	21	1	22	20	2	22	9	13	22	
		%	95,5	4,5	100,0	90,9	9,1	100,0	40,9	59,1	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14	0	14	14	0	14	0	14	14
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	0	100,0	100,0	
	K	f	11	1	12	11	1	12	2	10	12	
		%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	16,7	83,3	100,0	
	Toplam	f	25	1	26	25	1	26	2	24	26	
		%	96,2	3,8	100,0	96,2	3,8	100,0	7,7	92,3	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	15	0	15	14	1	15	3	12	15
		%	100,0	0	100,0	93,3	6,7	100,0	20,0	80,0	100,0	
	K	f	15	1	16	13	3	16	3	13	16	
		%	93,8	6,3	100,0	81,3	18,8	100,0	18,8	81,3	100,0	
	Toplam	f	30	1	31	27	4	31	6	25	31	
		%	96,8	3,2	100,0	87,1	12,9	100,0	19,4	80,6	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	10		10	10	0	10	3	7	10
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	30,0	70,0	100,0	
	K	f	10		10	8	2	10	1	9	10	
		%	100,0		100,0	80,0	20,0	100,0	10,0	90,0	100,0	
	Toplam	f	20		20	18	2	20	4	16	20	
		%	100,0		100,0	90,0	10,0	100,0	20,0	80,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15		15	15	0	15	1	14	15
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	6,7	93,3	100,0	
	K	f	15		15	14	1	15	3	12	15	
		%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	20,0	80,0	100,0	
	Toplam	f	30		30	29	1	30	4	26	30	
		%	100,0		100,0	96,7	3,3	100,0	13,3	86,7	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	13	2	15	13	2	15	9	6	15
		%	86,7	13,3	100,0	86,7	13,3	100,0	60,0	40,0	100,0	
	K	f	11	2	13	9	4	13	2	11	13	
		%	84,6	15,4	100,0	69,2	30,8	100,0	15,4	84,6	100,0	
	Toplam	f	24	4	28	22	6	28	11	17	28	
		%	85,7	14,3	100,0	78,6	21,4	100,0	39,3	60,7	100,0	

Tablo 4.70 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cins	E	f	14	1	15	13	2	15	9	6	15
		%	93,3	6,7	100,0	86,7	13,3	100,0	60,0	40,0	100,0	
	K	f	12	1	13	12	1	13	8	5	13	
		%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	61,5	38,5	100,0	
	Toplam	f	26	2	28	25	3	28	17	11	28	
		%	92,9	7,1	100,0	89,3	10,7	100,0	60,7	39,3	100,0	
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	17	0	17	16	1	17	4	13	17
		%	100,0	0	100,0	94,1	5,9	100,0	23,5	76,5	100,0	
	K	f	12	1	13	12	1	13	3	10	13	
		%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	23,1	76,9	100,0	
	Toplam	f	29	1	30	28	2	30	7	23	30	
		%	96,7	3,3	100,0	93,3	6,7	100,0	23,3	76,7	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	6		6	5	1	6	3	3	6
		%	100,0		100,0	83,3	16,7	100,0	50,0	50,0	100,0	
	K	f	6		6	4	2	6	0	6	6	
		%	100,0		100,0	66,7	33,3	100,0	0	100,0	100,0	
	Toplam	f	12		12	9	3	12	3	9	12	
		%	100,0		100,0	75,0	25,0	100,0	25,0	75,0	100,0	
İsfendiyarbay	Cins	E	f	10	2	12	9	3	12	9	3	12
		%	83,3	16,7	100,0	75,0	25,0	100,0	75,0	25,0	100,0	
	K	f	11	0	11	10	1	11	4	7	11	
		%	100,0	0	100,0	90,9	9,1	100,0	36,4	63,6	100,0	
	Toplam	f	21	2	23	19	4	23	13	10	23	
		%	91,3	8,7	100,0	82,6	17,4	100,0	56,5	43,5	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	13	0	13	12	1	13	2	11	13
		%	100,0	0	100,0	92,3	7,7	100,0	15,4	84,6	100,0	
	K	f	5	2	7	5	2	7	3	4	7	
		%	71,4	28,6	100,0	71,4	28,6	100,0	42,9	57,1	100,0	
	Toplam	f	18	2	20	17	3	20	5	15	20	
		%	90,0	10,0	100,0	85,0	15,0	100,0	25,0	75,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	9		9	9	0	9	5	4	9
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	55,6	44,4	100,0	
	K	f	9		9	7	2	9	3	6	9	
		%	100,0		100,0	77,8	22,2	100,0	33,3	66,7	100,0	
	Toplam	f	18		18	16	2	18	8	10	18	
		%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	44,4	55,6	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	10	1	11	8	3	11	1	10	11
		%	90,9	9,1	100,0	72,7	27,3	100,0	9,1	90,9	100,0	
	K	f	8	0	8	6	2	8	3	5	8	
		%	100,0	0	100,0	75,0	25,0	100,0	37,5	62,5	100,0	
	Toplam	f	18	1	19	14	5	19	4	15	19	
		%	94,7	5,3	100,0	73,7	26,3	100,0	21,1	78,9	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	1	1	2	2	0	2
		%	100,0		100,0	50,0	50,0	100,0	100,0	0	100,0	
	K	f	11		11	11	0	11	6	5	11	
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	54,5	45,5	100,0	
	Toplam	f	13		13	12	1	13	8	5	13	
		%	100,0		100,0	92,3	7,7	100,0	61,5	38,5	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde avcılık kavramı, Tarihte Yolculuk konusunda 1 defa geçmektedir. 6.sınıf Sosyal Bilgiler Programında avcılık kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Çalışmada örneklem içerisinde yer alan okulların geneli baz alındığında avcılık kavramının %98,4 oranında tanındığı ve %95,9 oranında anlamının bilindiği ortaya çıkmıştır (Tablo 4.71) .

Tablo 4.71. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Avcılık Kavramının Kazanımlılık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram			Tanıma		Toplam	Anlama		TOPLAM
Avcılık			Tanıyor	Tanımiyor		Biliyor	Bilmiyor	
Cinsiyet	E	f	183	3	186	176	10	186
		%	98,4	1,6	100,0	94,6	5,4	100,0
	K	f	176	3	179	174	5	179
		%	98,3	1,7	100,0	97,2	2,8	100,0
Toplam		f	359	6	365	350	15	365
		%	98,4	1,6	100,0	95,9	4,1	100,0

Avcılık kavramını cinsiyet açısından incelendiğinde erkek öğrenciler %98,4 oranında tanırken, %94,6 oranında da anlamlaştırmaktadır. Kız öğrenciler de %98,3 oranında tanırken, %97,2 oranında anlamlaştırmıştır (Tablo 4.71).

Tablo 4.72. de görüldüğü üzere, avcılık kavramının kazanımlılık düzeyi okullar açısından incelendiğinde, Merkez İlköğretim Okulu'nun %92,3 oranında bu kavramı en fazla kavradığını buna karşılık Ceritoğlu İlköğretim Okulu'nun ise %38,5 oranıyla bu kavramı en az kavradığı görülmektedir.

Tablo 4.72. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Avcılık Kavramının Kazanımlılık Düzeyinin İlköğretim okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2	
Ali Fuat Darende	E	f	20	1	21	20	1	21	7	14	21
		%	95,2	4,8	100,0	95,2	4,8	100,0	33,3	66,7	100,0
	K	f	24	0	24	23	1	24	8	16	24
		%	100,0	0	100,0	95,8	4,2	100,0	33,3	66,7	100,0
	Toplam	f	44	1	45	43	2	45	15	30	45
		%	97,8	2,2	100,0	95,6	4,4	100,0	33,3	66,7	100,0
Gazi Paşa	E	f	10	1	11	9	2	11	5	6	11
		%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	45,5	54,5	100,0
	K	f	11	0	11	11	0	11	4	7	11
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	36,4	63,6	100,0
	Toplam	f	21	1	22	20	2	22	9	13	22
		%	95,5	4,5	100,0	90,9	9,1	100,0	40,9	59,1	100,0
Merkez	E	f	14	0	14	14	0	14	0	14	14
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	0	100,0	100,0
	K	f	11	1	12	11	1	12	2	10	12
		%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	16,7	83,3	100,0
	Toplam	f	25	1	26	25	1	26	2	24	26
		%	96,2	3,8	100,0	96,2	3,8	100,0	7,7	92,3	100,0
Candaroğulları	E	f	15	0	15	14	1	15	3	12	15
		%	100,0	0	100,0	93,3	6,7	100,0	20,0	80,0	100,0
	K	f	15	1	16	13	3	16	3	13	16
		%	93,8	6,3	100,0	81,3	18,8	100,0	18,8	81,3	100,0
	Toplam	f	30	1	31	27	4	31	6	25	31
		%	96,8	3,2	100,0	87,1	12,9	100,0	19,4	80,6	100,0
Serife Bacı	E	f	10		10	10	0	10	3	7	10
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	30,0	70,0	100,0
	K	f	10		10	8	2	10	1	9	10
		%	100,0		100,0	80,0	20,0	100,0	10,0	90,0	100,0
	Toplam	f	20		20	18	2	20	4	16	20
		%	100,0		100,0	90,0	10,0	100,0	20,0	80,0	100,0
Kuzeykent	E	f	15		15	15	0	15	1	14	15
		%	100,0		100,0	100,0	,0	100,0	6,7	93,3	100,0
	K	f	15		15	14	1	15	3	12	15
		%	100,0		100,0	93,3	6,7	100,0	20,0	80,0	100,0
	Toplam	f	30		30	29	1	30	4	26	30
		%	100,0		100,0	96,7	3,3	100,0	13,3	86,7	100,0
Vali Aydın Arslan	E	f	13	2	15	13	2	15	9	6	15
		%	86,7	13,3	100,0	86,7	13,3	100,0	60,0	40,0	100,0
	K	f	11	2	13	9	4	13	2	11	13
		%	84,6	15,4	100,0	69,2	30,8	100,0	15,4	84,6	100,0
	Toplam	f	24	4	28	22	6	28	11	17	28
		%	85,7	14,3	100,0	78,6	21,4	100,0	39,3	60,7	100,0

Tablo 4.72 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cins	E	f	14	1	15	13	2	15	9	6	15
			%	93,3	6,7	100,0	86,7	13,3	100,0	60,0	40,0	100,0
		K	f	12	1	13	12	1	13	8	5	13
			%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	61,5	38,5	100,0
	Toplam	f	26	2	28	25	3	28	17	11	28	
		%	92,9	7,1	100,0	89,3	10,7	100,0	60,7	39,3	100,0	
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	17	0	17	16	1	17	4	13	17
			%	100,0	0	100,0	94,1	5,9	100,0	23,5	76,5	100,0
		K	f	12	1	13	12	1	13	3	10	13
			%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	23,1	76,9	100,0
	Toplam	f	29	1	30	28	2	30	7	23	30	
		%	96,7	3,3	100,0	93,3	6,7	100,0	23,3	76,7	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	6		6	5	1	6	3	3	6
			%	100,0		100,0	83,3	16,7	100,0	50,0	50,0	100,0
		K	f	6		6	4	2	6	0	6	6
			%	100,0		100,0	66,7	33,3	100,0	0	100,0	100,0
	Toplam	f	12		12	9	3	12	3	9	12	
		%	100,0		100,0	75,0	25,0	100,0	25,0	75,0	100,0	
İsfendiyarbey	Cins	E	f	10	2	12	9	3	12	9	3	12
			%	83,3	16,7	100,0	75,0	25,0	100,0	75,0	25,0	100,0
		K	f	11	0	11	10	1	11	4	7	11
			%	100,0	0	100,0	90,9	9,1	100,0	36,4	63,6	100,0
	Toplam	f	21	2	23	19	4	23	13	10	23	
		%	91,3	8,7	100,0	82,6	17,4	100,0	56,5	43,5	100,0	
Atatürk İlköğretim	Cins	E	f	13	0	13	12	1	13	2	11	13
			%	100,0	0	100,0	92,3	7,7	100,0	15,4	84,6	100,0
		K	f	5	2	7	5	2	7	3	4	7
			%	71,4	28,6	100,0	71,4	28,6	100,0	42,9	57,1	100,0
	Toplam	f	18	2	20	17	3	20	5	15	20	
		%	90,0	10,0	100,0	85,0	15,0	100,0	25,0	75,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	9		9	9	0	9	5	4	9
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	55,6	44,4	100,0
		K	f	9		9	7	2	9	3	6	9
			%	100,0		100,0	77,8	22,2	100,0	33,3	66,7	100,0
	Toplam	f	18		18	16	2	18	8	10	18	
		%	100,0		100,0	88,9	11,1	100,0	44,4	55,6	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	10	1	11	8	3	11	1	10	11
			%	90,9	9,1	100,0	72,7	27,3	100,0	9,1	90,9	100,0
		K	f	8	0	8	6	2	8	3	5	8
			%	100,0	0	100,0	75,0	25,0	100,0	37,5	62,5	100,0
	Toplam	f	18	1	19	14	5	19	4	15	19	
		%	94,7	5,3	100,0	73,7	26,3	100,0	21,1	78,9	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	1	1	2	2	0	2
			%	100,0		100,0	50,0	50,0	100,0	100,0	0	100,0
		K	f	11		11	11	0	11	6	5	11
			%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	54,5	45,5	100,0
	Toplam	f	13		13	12	1	13	8	5	13	
		%	100,0		100,0	92,3	7,7	100,0	61,5	38,5	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Geçim kaynağı, toplayıcılık, avcılık kavramlarının öğrenciler tarafından kazanılma oranı %68,2'dir. Bu kavramları erkek öğrencilerin %66,1 kız öğrencilerin ise %70,4 oranında kavradıkları görülmektedir (Tablo 4.73).

Tablo 4.73. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Geçim Kaynağı, Toplayıcılık, Avcılık Kavramlarının Kavranılma Düzeyleri.

Kavram			Kavrama		TOPLAM
Geçim Kaynağı-Toplayıcılık-Avcılık			Kavramamış	Kavramış	
Cinsiyet	E	f	63	123	186
		%	33,9	66,1	100,0
	K	f	53	126	179
		%	29,6	70,4	100,0
Toplam		f	116	249	365
		%	31,8	68,2	100,0

4.27. “ŞEHİRCİLİK VE MAĞARA” KAVRAMLARININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Şehircilik, şehirlerin kurulması, düzenlenmesi, bakımı, güzelleştirilmesi, genişletilmesi, ekonomik, toplumsal, kültürel kurullarıyla, ilgili konuları içine alan bir bilimdir (İzbrak, 1975). Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde şehircilik kavramı, Tarihte Yolculuk konusunda 1 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında şehircilik kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Çalışma kapsamında bulunan ilköğretim okullarının geneli incelendiğinde, şehircilik kavramının %83,0 oranında tanındığı ve %74,5 oranında anlamının bilindiği ortaya çıkmıştır (Tablo 4.74).

Tablo 4.74. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Şehircilik Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		TOPLAM	
Şehircilik		Tanıyor	Tanıymıyor		Biliyor	Bilmiyor		
Cinsiyet	E	f	157	29	186	142	44	186
		%	84,4	15,6	100,0	76,3	23,7	100,0
	K	f	146	33	179	130	49	179
		%	81,6	18,4	100,0	72,6	27,4	100,0
Toplam		f	303	62	365	272	93	365
		%	83,0	17,0	100,0	74,5	25,5	100,0

Şehircilik kavramını erkek öğrenciler tarafından %84,4 oranında tanırken, %76,3 oranında da anlaşılmıştır. Kız öğrenciler de %81,6 oranında tanırken, %72,6 oranında anlaşılmıştır (Tablo.4.74). Bu kavramın kazanılmışlık düzeyi okullara göre incelendiğinde Merkez ve Ceritoğlu ilköğretim okullarında %92,3 oranıyla en fazla kavranıldığı, buna karşılık Atabey İlköğretim Okulu'nda %55,6 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.75).

Tablo 4.75. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Şehircilik Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darende	Cins	E	f	21	0	21	20	1	21	3	18	21
		%	100,0	0	100,0	95,2	4,8	100,0	14,3	85,7	100,0	
	K	f	21	3	24	17	7	24	3	21	24	
		%	87,5	12,5	100,0	70,8	29,2	100,0	12,5	87,5	100,0	
	Toplam	f	42	3	45	37	8	45	6	39	45	
		%	93,3	6,7	100,0	82,2	17,8	100,0	13,3	86,7	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	5	6	11	5	6	11	3	8	11
		%	45,5	54,5	100,0	45,5	54,5	100,0	27,3	72,7	100,0	
	K	f	10	1	11	8	3	11	1	10	11	
		%	90,9	9,1	100,0	72,7	27,3	100,0	9,1	90,9	100,0	
	Toplam	f	15	7	22	13	9	22	4	18	22	
		%	68,2	31,8	100,0	59,1	40,9	100,0	18,2	81,8	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14	0	14	13	1	14	1	13	14
		%	100,0	0	100,0	92,9	7,1	100,0	7,1	92,9	100,0	
	K	f	11	1	12	11	1	12	1	11	12	
		%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	8,3	91,7	100,0	
	Toplam	f	25	1	26	24	2	26	2	24	26	
		%	96,2	3,8	100,0	92,3	7,7	100,0	7,7	92,3	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	14	1	15	13	2	15	0	15	15
		%	93,3	6,7	100,0	86,7	13,3	100,0	0	100,0	100,0	
	K	f	10	6	16	8	8	16	3	13	16	
		%	62,5	37,5	100,0	50,0	50,0	100,0	18,8	81,3	100,0	
	Toplam	f	24	7	31	21	10	31	3	28	31	
		%	77,4	22,6	100,0	67,7	32,3	100,0	9,7	90,3	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	9	1	10	8	2	10	2	8	10
		%	90,0	10,0	100,0	80,0	20,0	100,0	20,0	80,0	100,0	
	K	f	8	2	10	8	2	10	0	10	10	
		%	80,0	20,0	100,0	80,0	20,0	100,0	0	100,0	100,0	
	Toplam	f	17	3	20	16	4	20	2	18	20	
		%	85,0	15,0	100,0	80,0	20,0	100,0	10,0	90,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	13	2	15	13	2	15	2	13	15
		%	86,7	13,3	100,0	86,7	13,3	100,0	13,3	86,7	100,0	
	K	f	13	2	15	13	2	15	1	14	15	
		%	86,7	13,3	100,0	86,7	13,3	100,0	6,7	93,3	100,0	
	Toplam	f	26	4	30	26	4	30	3	27	30	
		%	86,7	13,3	100,0	86,7	13,3	100,0	10,0	90,0	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	12	3	15	11	4	15	1	14	15
		%	80,0	20,0	100,0	73,3	26,7	100,0	6,7	93,3	100,0	
	K	f	11	2	13	10	3	13	3	10	13	
		%	84,6	15,4	100,0	76,9	23,1	100,0	23,1	76,9	100,0	
	Toplam	f	23	5	28	21	7	28	4	24	28	
		%	82,1	17,9	100,0	75,0	25,0	100,0	14,3	85,7	100,0	

Tablo 4.75 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cins	E	f	10	5	15	8	7	15	2	13	15
		%	66,7	33,3	100,0	53,3	46,7	100,0	13,3	86,7	100,0	
	K	f	7	6	13	6	7	13	1	12	13	
		%	53,8	46,2	100,0	46,2	53,8	100,0	7,7	92,3	100,0	
	Toplam		f	17	11	28	14	14	28	3	25	28
			%	60,7	39,3	100,0	50,0	50,0	100,0	10,7	89,3	100,0
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	16	1	17	10	7	17	3	14	17
		%	94,1	5,9	100,0	58,8	41,2	100,0	17,6	82,4	100,0	
	K	f	12	1	13	12	1	13	1	12	13	
		%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	7,7	92,3	100,0	
	Toplam		f	28	2	30	22	8	30	4	26	30
			%	93,3	6,7	100,0	73,3	26,7	100,0	13,3	86,7	100,0
23 Ağustos	Cins	E	f	5	1	6	5	1	6	1	5	6
		%	83,3	16,7	100,0	83,3	16,7	100,0	16,7	83,3	100,0	
	K	f	5	1	6	4	2	6	0	6	6	
		%	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	0	100,0	100,0	
	Toplam		f	10	2	12	9	3	12	1	11	12
			%	83,3	16,7	100,0	75,0	25,0	100,0	8,3	91,7	100,0
İsfendiyarbay	Cins	E	f	8	4	12	7	5	12	5	7	12
		%	66,7	33,3	100,0	58,3	41,7	100,0	41,7	58,3	100,0	
	K	f	11	0	11	8	3	11	1	10	11	
		%	100,0	0	100,0	72,7	27,3	100,0	9,1	90,9	100,0	
	Toplam		f	19	4	23	15	8	23	6	17	23
			%	82,6	17,4	100,0	65,2	34,8	100,0	26,1	73,9	100,0
Atatürk	Cins	E	f	11	2	13	12	1	13	3	10	13
		%	84,6	15,4	100,0	92,3	7,7	100,0	23,1	76,9	100,0	
	K	f	4	3	7	3	4	7	2	5	7	
		%	57,1	42,9	100,0	42,9	57,1	100,0	28,6	71,4	100,0	
	Toplam		f	15	5	20	15	5	20	5	15	20
			%	75,0	25,0	100,0	75,0	25,0	100,0	25,0	75,0	100,0
Atabey	Cins	E	f		2	9	7	2	9	4	5	9
		%	77,8	22,2	100,0	77,8	22,2	100,0	44,4	55,6	100,0	
	K	f	7	2	9	6	3	9	4	5	9	
		%	77,8	22,2	100,0	66,7	33,3	100,0	44,4	55,6	100,0	
	Toplam		f	14	4	18	13	5	18	8	10	18
			%	77,8	22,2	100,0	72,2	27,8	100,0	44,4	55,6	100,0
Abdülhakhamit	Cins	E	f	10	1	11	8	3	11	3	8	11
		%	90,9	9,1	100,0	72,7	27,3	100,0	27,3	72,7	100,0	
	K	f	6	2	8	6	2	8	3	5	8	
		%	75,0	25,0	100,0	75,0	25,0	100,0	37,5	62,5	100,0	
	Toplam		f	16	3	19	14	5	19	6	13	19
			%	84,2	15,8	100,0	73,7	26,3	100,0	31,6	68,4	100,0
Ceritoğlu	Cins	E	f	2	0	2	2	0	2	0	2	2
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	0	100,0	100,0	
	K	f	10	1	11	10	1	11	1	10	11	
		%	90,9	9,1	100,0	90,9	9,1	100,0	9,1	90,9	100,0	
	Toplam		f	12	1	13	12	1	13	1	12	13
			%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	7,7	92,3	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Mağara, yeraltındaki büyük oyuklardır (İzbırak,1975). Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde mağara kavramı, Tarihte Yolculuk konusunda 4, Ünitemizi Değerlendirelim bölümünde 1 olmak üzere toplam 5 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında mağara kavramına "Kavramlar" başlığı altında yer verilmemiştir.

Araştırmada örneklem kapsamında yer alan okulların geneli baz alındığında mağara kavramının %97,5 oranında tanındığı, %96,7 oranında anlamının bilindiği ortaya çıkmıştır (Tablo 4.76).

Tablo 4.76. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Mağara Kavramının Kazanımlılık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		TOPLAM	
Mağara		Tanıyor	Tanımiyor		Biliyor	Bilmiyor		
Cinsiyet	E	f	179	7	186	179	7	186
		%	96,2	3,8	100,0	96,2	3,8	100,0
	K	f	177	2	179	174	5	179
		%	98,9	1,1	100,0	97,2	2,8	100,0
Toplam		f	356	9	365	353	12	365
		%	97,5	2,5	100,0	96,7	3,3	100,0

Mağara kavramını erkek öğrenciler tarafından %96,2 oranında tanırken, %96,2 oranında da anlamlaştırırken, kız öğrenciler %98,9 oranında tanırken, %97,2 oranında anlamlaştırdıkları görülmektedir (Tablo.4.74).

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde geçen mağara kavramının kazanımlılık düzeyinin okullara bazında olan dağılımına bakıldığında; Merkez ve Ceritoğlu İlköğretim okullarının %92,3 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını, buna karşılık Atabey İlköğretim Okulu'nda %55,6 oranıyla bu kavramın en az kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.77).

Tablo 4.77. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Mağara Kavramının Kazanımlılık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darende	Cins	E	f	21	0	21	20	1	21	3	18	21
		%	100,0	0	100,0	95,2	4,8	100,0	14,3	85,7	100,0	
	K	f	21	3	24	17	7	24	3	21	24	
		%	87,5	12,5	100,0	70,8	29,2	100,0	12,5	87,5	100,0	
	Toplam	f	42	3	45	37	8	45	6	39	45	
		%	93,3	6,7	100,0	82,2	17,8	100,0	13,3	86,7	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	5	6	11	5	6	11	3	8	11
		%	45,5	54,5	100,0	45,5	54,5	100,0	27,3	72,7	100,0	
	K	f	10	1	11	8	3	11	1	10	11	
		%	90,9	9,1	100,0	72,7	27,3	100,0	9,1	90,9	100,0	
	Toplam	f	15	7	22	13	9	22	4	18	22	
		%	68,2	31,8	100,0	59,1	40,9	100,0	18,2	81,8	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14	0	14	13	1	14	1	13	14
		%	100,0	0	100,0	92,9	7,1	100,0	7,1	92,9	100,0	
	K	f	11	1	12	11	1	12	1	11	12	
		%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	8,3	91,7	100,0	
	Toplam	f	25	1	26	24	2	26	2	24	26	
		%	96,2	3,8	100,0	92,3	7,7	100,0	7,7	92,3	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	14	1	15	13	2	15	0	15	15
		%	93,3	6,7	100,0	86,7	13,3	100,0	0	100,0	100,0	
	K	f	10	6	16	8	8	16	3	13	16	
		%	62,5	37,5	100,0	50,0	50,0	100,0	18,8	81,3	100,0	
	Toplam	f	24	7	31	21	10	31	3	28	31	
		%	77,4	22,6	100,0	67,7	32,3	100,0	9,7	90,3	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	9	1	10	8	2	10	2	8	10
		%	90,0	10,0	100,0	80,0	20,0	100,0	20,0	80,0	100,0	
	K	f	8	2	10	8	2	10	0	10	10	
		%	80,0	20,0	100,0	80,0	20,0	100,0	0	100,0	100,0	
	Toplam	f	17	3	20	16	4	20	2	18	20	
		%	85,0	15,0	100,0	80,0	20,0	100,0	10,0	90,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	13	2	15	13	2	15	2	13	15
		%	86,7	13,3	100,0	86,7	13,3	100,0	13,3	86,7	100,0	
	K	f	13	2	15	13	2	15	1	14	15	
		%	86,7	13,3	100,0	86,7	13,3	100,0	6,7	93,3	100,0	
	Toplam	f	26	4	30	26	4	30	3	27	30	
		%	86,7	13,3	100,0	86,7	13,3	100,0	10,0	90,0	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	12	3	15	11	4	15	1	14	15
		%	80,0	20,0	100,0	73,3	26,7	100,0	6,7	93,3	100,0	
	K	f	11	2	13	10	3	13	3	10	13	
		%	84,6	15,4	100,0	76,9	23,1	100,0	23,1	76,9	100,0	
	Toplam	f	23	5	28	21	7	28	4	24	28	
		%	82,1	17,9	100,0	75,0	25,0	100,0	14,3	85,7	100,0	

Tablo 4.77 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cins	E	f	10	5	15	8	7	15	2	13	15
		%	66,7	33,3	100,0	53,3	46,7	100,0	13,3	86,7	100,0	
	K	f	7	6	13	6	7	13	1	12	13	
		%	53,8	46,2	100,0	46,2	53,8	100,0	7,7	92,3	100,0	
	Toplam	f	17	11	28	14	14	28	3	25	28	
		%	60,7	39,3	100,0	50,0	50,0	100,0	10,7	89,3	100,0	
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	16	1	17	10	7	17	3	14	17
		%	94,1	5,9	100,0	58,8	41,2	100,0	17,6	82,4	100,0	
	K	f	12	1	13	12	1	13	1	12	13	
		%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	7,7	92,3	100,0	
	Toplam	f	28	2	30	22	8	30	4	26	30	
		%	93,3	6,7	100,0	73,3	26,7	100,0	13,3	86,7	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	5	1	6	5	1	6	1	5	6
		%	83,3	16,7	100,0	83,3	16,7	100,0	16,7	83,3	100,0	
	K	f	5	1	6	4	2	6	0	6	6	
		%	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	0	100,0	100,0	
	Toplam	f	10	2	12	9	3	12	1	11	12	
		%	83,3	16,7	100,0	75,0	25,0	100,0	8,3	91,7	100,0	
İsfendiyarbey	Cins	E	f	8	4	12	7	5	12	5	7	12
		%	66,7	33,3	100,0	58,3	41,7	100,0	41,7	58,3	100,0	
	K	f	11	0	11	8	3	11	1	10	11	
		%	100,0	0	100,0	72,7	27,3	100,0	9,1	90,9	100,0	
	Toplam	f	19	4	23	15	8	23	6	17	23	
		%	82,6	17,4	100,0	65,2	34,8	100,0	26,1	73,9	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	11	2	13	12	1	13	3	10	13
		%	84,6	15,4	100,0	92,3	7,7	100,0	23,1	76,9	100,0	
	K	f	4	3	7	3	4	7	2	5	7	
		%	57,1	42,9	100,0	42,9	57,1	100,0	28,6	71,4	100,0	
	Toplam	f	15	5	20	15	5	20	5	15	20	
		%	75,0	25,0	100,0	75,0	25,0	100,0	25,0	75,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	7	2	9	7	2	9	4	5	9
		%	77,8	22,2	100,0	77,8	22,2	100,0	44,4	55,6	100,0	
	K	f	7	2	9	6	3	9	4	5	9	
		%	77,8	22,2	100,0	66,7	33,3	100,0	44,4	55,6	100,0	
	Toplam	f	14	4	18	13	5	18	8	10	18	
		%	77,8	22,2	100,0	72,2	27,8	100,0	44,4	55,6	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	10	1	11	8	3	11	3	8	11
		%	90,9	9,1	100,0	72,7	27,3	100,0	27,3	72,7	100,0	
	K	f	6	2	8	6	2	8	3	5	8	
		%	75,0	25,0	100,0	75,0	25,0	100,0	37,5	62,5	100,0	
	Toplam	f	16	3	19	14	5	19	6	13	19	
		%	84,2	15,8	100,0	73,7	26,3	100,0	31,6	68,4	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	2	0	2	2	0	2	0	2	2
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	0	100,0	100,0	
	K	f	10	1	11	10	1	11	1	10	11	
		%	90,9	9,1	100,0	90,9	9,1	100,0	9,1	90,9	100,0	
	Toplam	f	12	1	13	12	1	13	1	12	13	
		%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	7,7	92,3	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Şehircilik ve mağara kavramlarının kazanılmışlık oranlarına baktığımızda bu oranın %84,1 olduğu görülmektedir. Bu kavramı erkek öğrenciler %82,3, kız öğrenciler ise %86 oranında kavramışlardır (Tablo 4.78).

Tablo 4.78. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Şehircilik ve Mağara Kavramlarının Kavranılma Düzeyleri.

Kavram			Kavrama		TOPLAM
Şehircilik-Mağara			Kavramamış	Kavramış	
Cinsiyet	E	f	33	153	186
		%	17,7	82,3	100,0
	K	f	25	154	179
		%	14,0	86,0	100,0
Toplam		f	58	307	365
		%	15,9	84,1	100,0

4.28 “TİCARET YOLLARI” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde ticaret yolları kavramı, Tarihte Yolculuk konusunda 2 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında ticaret yolları kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Çalışma kapsamında bulunan yer alan okulların geneli baz alındığında ticaret yolları kavramının %93,7 oranında tanındığı, %88,2 oranında anlamının bilindiği ve %50,1 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.79).

Tablo 4.79. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Ticaret Yolları Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram	Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM		
	T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2			
Cinsiyet	E	f	175	11	186	162	24	186	97	89	186
		%	94,1	5,9	100,0	87,1	12,9	100,0	52,2	47,8	100,0
	K	f	167	12	179	160	19	179	85	94	179
		%	93,3	6,7	100,0	89,4	10,6	100,0	47,5	52,5	100,0
Toplam		f	342	23	365	322	43	365	182	183	365
		%	93,7	6,3	100,0	88,2	11,8	100,0	49,9	50,1	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Ticaret yolları kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; %94,1 oranında erkek öğrenciler tarafından tanındığı, %87,1 oranında anlamının bilindiği ve %47,8 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %93,3 oranında tanındığı, %89,4 oranında anlamının bilindiği ve %52,5 oranında kavranıldığı görülmektedir.

Tablo 4.80. de ticaret yolları kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullara göre dağılımı gösterilmiştir. Bu tablo incelendiğinde, 23 Ağustos İlköğretim Okulu'nun %66,7 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığı, buna karşılık Abdülhakhamit İlköğretim Okulu'nun %21,1 oranıyla bu kavramı en az kavrandığı görülmektedir.

Tablo 4.80. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Ticaret Yolları Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	21		21	19	2	21	10	11	21
		%	100,0		100,0	90,5	9,5	100,0	47,6	52,4	100,0	
	K	f	24		24	24	0	24	10	14	24	
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	41,7	58,3	100,0	
	Toplam		f	45		45	43	2	45	20	25	45
			%	100,0		100,0	95,6	4,4	100,0	44,4	55,6	100,0
Gazi Paşa	Cins	E	f	10	1	11	8	3	11	5	6	11
		%	90,9	9,1	100,0	72,7	27,3	100,0	45,5	54,5	100,0	
	K	f	11	0	11	11	0	11	5	6	11	
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	45,5	54,5	100,0	
	Toplam		f	21	1	22	19	3	22	10	12	22
			%	95,5	4,5	100,0	86,4	13,6	100,0	45,5	54,5	100,0
Merkez	Cinsiyet	E	f	14	0	14	14	0	14	9	5	14
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	64,3	35,7	100,0	
	K	f	11	1	12	11	1	12	8	4	12	
		%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	66,7	33,3	100,0	
	Toplam		f	25	1	26	25	1	26	17	9	26
			%	96,2	3,8	100,0	96,2	3,8	100,0	65,4	34,6	100,0
Candaroğulları	Cinsiyet	E	f	15		15	15	0	15	13	2	15
		%	100,0		100,0	100,0	0	100,0	86,7	13,3	100,0	
	K	f	16		16	14	2	16	7	9	16	
		%	100,0		100,0	87,5	12,5	100,0	43,8	56,3	100,0	
	Toplam		f	31		31	29	2	31	20	11	31
			%	100,0		100,0	93,5	6,5	100,0	64,5	35,5	100,0
Serife Bacı	Cins	E	f	10	0	10	10	0	10	3	7	10
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	30,0	70,0	100,0	
	K	f	9	1	10	9	1	10	4	6	10	
		%	90,0	10,0	100,0	90,0	10,0	100,0	40,0	60,0	100,0	
	Toplam		f	19	1	20	19	1	20	7	13	20
			%	95,0	5,0	100,0	95,0	5,0	100,0	35,0	65,0	100,0
Kuzeykent	Cins	E	f	15	0	15	14	1	15	7	8	15
		%	100,0	0	100,0	93,3	6,7	100,0	46,7	53,3	100,0	
	K	f	13	2	15	13	2	15	7	8	15	
		%	86,7	13,3	100,0	86,7	13,3	100,0	46,7	53,3	100,0	
	Toplam		f	28	2	30	27	3	30	14	16	30
			%	93,3	6,7	100,0	90,0	10,0	100,0	46,7	53,3	100,0
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	13	2	15	12	3	15	5	10	15
		%	86,7	13,3	100,0	80,0	20,0	100,0	33,3	66,7	100,0	
	K	f	12	1	13	9	4	13	5	8	13	
		%	92,3	7,7	100,0	69,2	30,8	100,0	38,5	61,5	100,0	
	Toplam		f	25	3	28	21	7	28	10	18	28
			%	89,3	10,7	100,0	75,0	25,0	100,0	35,7	64,3	100,0

Tablo 4.80 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cinsiyet	E	f	13	2	15	10	5	15	8	7	15
			%	86,7	13,3	100,0	66,7	33,3	100,0	53,3	46,7	100,0
		K	f	11	2	13	11	2	13	4	9	13
			%	84,6	15,4	100,0	84,6	15,4	100,0	30,8	69,2	100,0
	Toplam		f	24	4	28	21	7	28	12	16	28
			%	85,7	14,3	100,0	75,0	25,0	100,0	42,9	57,1	100,0
Orhan Şaik Gökçay	Cins	E	f	17	0	17	17	0	17	8	9	17
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	47,1	52,9	100,0
		K	f	12	1	13	11	2	13	8	5	13
			%	92,3	7,7	100,0	84,6	15,4	100,0	61,5	38,5	100,0
	Toplam		f	29	1	30	28	2	30	16	14	30
			%	96,7	3,3	100,0	93,3	6,7	100,0	53,3	46,7	100,0
23 Ağustos	Cins	E	f	5	1	6	6	0	6	2	4	6
			%	83,3	16,7	100,0	100,0	0	100,0	33,3	66,7	100,0
		K	f	6	0	6	5	1	6	2	4	6
			%	100,0	0	100,0	83,3	16,7	100,0	33,3	66,7	100,0
	Toplam		f	11	1	12	11	1	12	4	8	12
			%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	33,3	66,7	100,0
İsfendiyarbay	Cins	E	f	10	2	12	8	4	12	5	7	12
			%	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	41,7	58,3	100,0
		K	f	11	0	11	10	1	11	3	8	11
			%	100,0	0	100,0	90,9	9,1	100,0	27,3	72,7	100,0
	Toplam		f	21	2	23	18	5	23	8	15	23
			%	91,3	8,7	100,0	78,3	21,7	100,0	34,8	65,2	100,0
Atatürk	Cinsi	E	f	12	1	13	11	2	13	5	8	13
			%	92,3	7,7	100,0	84,6	15,4	100,0	38,5	61,5	100,0
		K	f	6	1	7	6	1	7	3	4	7
			%	85,7	14,3	100,0	85,7	14,3	100,0	42,9	57,1	100,0
	Toplam		f	18	2	20	17	3	20	8	12	20
			%	90,0	10,0	100,0	85,0	15,0	100,0	40,0	60,0	100,0
Atabey	Cinsi	E	f	7	2	9	7	2	9	7	2	9
			%	77,8	22,2	100,0	77,8	22,2	100,0	77,8	22,2	100,0
		K	f	8	1	9	8	1	9	6	3	9
			%	88,9	11,1	100,0	88,9	11,1	100,0	66,7	33,3	100,0
	Toplam		f	15	3	18	15	3	18	13	5	18
			%	83,3	16,7	100,0	83,3	16,7	100,0	72,2	27,8	100,0
Abdülhakhamit	Cins	E	f	11	0	11	9	2	11	8	3	11
			%	100,0	0	100,0	81,8	18,2	100,0	72,7	27,3	100,0
		K	f	6	2	8	7	1	8	7	1	8
			%	75,0	25,0	100,0	87,5	12,5	100,0	87,5	12,5	100,0
	Toplam		f	17	2	19	16	3	19	15	4	19
			%	89,5	10,5	100,0	84,2	15,8	100,0	78,9	21,1	100,0
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2		2	2	0	2
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	100,0	0	100,0
		K	f	11		11	11		11	6	5	11
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	54,5	45,5	100,0
	Toplam		f	13		13	13		13	8	5	13
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	61,5	38,5	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.29. “HAMMADDE” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Hammadde, fabrikalarda işlenmek üzere hayvanlardan, bitkilerden, maden yataklarından elde edilen maddelerdir. Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde hammadde kavramı, Tarihte Yolculuk konusunda 1 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında hammadde kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Araştırmada örneklem kapsamında yer alan ilköğretim okullarının geneli baz alındığında, hammadde kavramının %89,3 oranında tanındığı, %84,7 oranında anlamının bilindiği ve %71,5 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.81).

Tablo 4.81. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Hammadde Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
Hammadde		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	168	18	186	158	28	186	61	125	186
		%	90,3	9,7	100,0	84,9	15,1	100,0	32,8	67,2	100,0
	K	f	158	21	179	151	28	179	43	136	179
		%	88,3	11,7	100,0	84,4	15,6	100,0	24,0	76,0	100,0
Toplam		f	326	39	365	309	56	365	104	261	365
		%	89,3	10,7	100,0	84,7	15,3	100,0	28,5	71,5	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Hammadde kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; erkek öğrenciler tarafından %90,3 oranında tanındığı, %84,9 oranında anlamının bilindiği ve %67,2 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %88,3 oranında tanındığı, %84,4 oranında anlamının bilindiği ve %76,0 oranında kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.81).

Araştırmada hammadde kavramının kazanılmışlık düzeyinin okullara göre dağılımına bakıldığında, Ceritoğlu İlköğretim Okulu öğrencilerinin %100 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını, buna karşılık Atabey İlköğretim Okulu öğrencilerinin ilgili kavramı %44,4 oranıyla en az kavradıkları görülmektedir (Tablo 4.82).

Tablo 4.82. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Hammadde Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darende	Cins	E	f	21	0	21	20	1	21	9	12	21
			%	100,0	0	100,0	95,2	4,8	100,0	42,9	57,1	100,0
		K	f	22	2	24	22	2	24	9	15	24
			%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	37,5	62,5	100,0
	Toplam	f	43	2	45	42	3	45	18	27	45	
		%	95,6	4,4	100,0	93,3	6,7	100,0	40,0	60,0	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	10	1	11	9	2	11	1	10	11
			%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	9,1	90,9	100,0
		K	f	11	0	11	10	1	11	2	9	11
			%	100,0	0	100,0	90,9	9,1	100,0	18,2	81,8	100,0
	Toplam	f	21	1	22	19	3	22	3	19	22	
		%	95,5	4,5	100,0	86,4	13,6	100,0	13,6	86,4	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14	0	14	13	1	14	3	11	14
			%	100,0	0	100,0	92,9	7,1	100,0	21,4	78,6	100,0
		K	f	10	2	12	10	2	12	3	9	12
			%	83,3	16,7	100,0	83,3	16,7	100,0	25,0	75,0	100,0
	Toplam	f	24	2	26	23	3	26	6	20	26	
		%	92,3	7,7	100,0	88,5	11,5	100,0	23,1	76,9	100,0	
Candaroğulları	Cins	E	f	15	0	15	14	1	15	3	12	15
			%	100,0	0	100,0	93,3	6,7	100,0	20,0	80,0	100,0
		K	f	13	3	16	11	5	16	1	15	16
			%	81,3	18,8	100,0	68,8	31,3	100,0	6,3	93,8	100,0
	Toplam	f	28	3	31	25	6	31	4	27	31	
		%	90,3	9,7	100,0	80,6	19,4	100,0	12,9	87,1	100,0	
Serife Bacı	Cins	E	f	9	1	10	9	1	10	3	7	10
			%	90,0	10,0	100,0	90,0	10,0	100,0	30,0	70,0	100,0
		K	f	10	0	10	9	1	10	1	9	10
			%	100,0	0	100,0	90,0	10,0	100,0	10,0	90,0	100,0
	Toplam	f	19	1	20	18	2	20	4	16	20	
		%	95,0	5,0	100,0	90,0	10,0	100,0	20,0	80,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	14	1	15	14	1	15	1	14	15
			%	93,3	6,7	100,0	93,3	6,7	100,0	6,7	93,3	100,0
		K	f	15	0	15	15	0	15	2	13	15
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	13,3	86,7	100,0
	Toplam	f	29	1	30	29	1	30	3	27	30	
		%	96,7	3,3	100,0	96,7	3,3	100,0	10,0	90,0	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	10	5	15	10	5	15	5	10	15
			%	66,7	33,3	100,0	66,7	33,3	100,0	33,3	66,7	100,0
		K	f	7	6	13	6	7	13	3	10	13
			%	53,8	46,2	100,0	46,2	53,8	100,0	23,1	76,9	100,0
	Toplam	f	17	11	28	16	12	28	8	20	28	
		%	60,7	39,3	100,0	57,1	42,9	100,0	28,6	71,4	100,0	

Tablo 4.82 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cins	E	f	12	3	15	13	2	15	6	9	15
		%	80,0	20,0	100,0	86,7	13,3	100,0	40,0	60,0	100,0	
	K	f	11	2	13	12	1	13	2	11	13	
		%	84,6	15,4	100,0	92,3	7,7	100,0	15,4	84,6	100,0	
	Toplam	f	23	5	28	25	3	28	8	20	28	
		%	82,1	17,9	100,0	89,3	10,7	100,0	28,6	71,4	100,0	
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	16	1	17	15	2	17	4	13	17
		%	94,1	5,9	100,0	88,2	11,8	100,0	23,5	76,5	100,0	
	K	f	12	1	13	10	3	13	3	10	13	
		%	92,3	7,7	100,0	76,9	23,1	100,0	23,1	76,9	100,0	
	Toplam	f	28	2	30	25	5	30	7	23	30	
		%	93,3	6,7	100,0	83,3	16,7	100,0	23,3	76,7	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	4	2	6	3	3	6	2	4	6
		%	66,7	33,3	100,0	50,0	50,0	100,0	33,3	66,7	100,0	
	K	f	5	1	6	4	2	6	3	3	6	
		%	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	50,0	50,0	100,0	
	Toplam	f	9	3	12	7	5	12	5	7	12	
		%	75,0	25,0	100,0	58,3	41,7	100,0	41,7	58,3	100,0	
İsfendiyarbay	Cins	E	f	11	1	12	9	3	12	7	5	12
		%	91,7	8,3	100,0	75,0	25,0	100,0	58,3	41,7	100,0	
	K	f	10	1	11	9	2	11	4	7	11	
		%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	36,4	63,6	100,0	
	Toplam	f	21	2	23	18	5	23	11	12	23	
		%	91,3	8,7	100,0	78,3	21,7	100,0	47,8	52,2	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	12	1	13	12	1	13	6	7	13
		%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	46,2	53,8	100,0	
	K	f	5	2	7	6	1	7	3	4	7	
		%	71,4	28,6	100,0	85,7	14,3	100,0	42,9	57,1	100,0	
	Toplam	f	17	3	20	18	2	20	9	11	20	
		%	85,0	15,0	100,0	90,0	10,0	100,0	45,0	55,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	8	1	9	7	2	9	6	3	9
		%	88,9	11,1	100,0	77,8	22,2	100,0	66,7	33,3	100,0	
	K	f	9	0	9	9	0	9	4	5	9	
		%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	44,4	55,6	100,0	
	Toplam	f	17	1	18	16	2	18	10	8	18	
		%	94,4	5,6	100,0	88,9	11,1	100,0	55,6	44,4	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	10	1	11	8	3	11	5	6	11
		%	90,9	9,1	100,0	72,7	27,3	100,0	45,5	54,5	100,0	
	K	f	7	1	8	7	1	8	3	5	8	
		%	87,5	12,5	100,0	87,5	12,5	100,0	37,5	62,5	100,0	
	Toplam	f	17	2	19	15	4	19	8	11	19	
		%	89,5	10,5	100,0	78,9	21,1	100,0	42,1	57,9	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2		2		2	2
		%	100,0		100,0	100,0		100,0		100,0	100,0	
	K	f	11		11	11		11		11	11	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0		100,0	100,0	
	Toplam	f	13		13	13		13		13	13	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0		100,0	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.30. “GECEKONDU” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Gecekondu, imar ve yapı kanunlarına aykırı olarak başkalarına ve ya kamuya ait arazi veya arsalar üzerinde toprak sahibinin bilgisi ve rızası olmaksızın acele yapılmış konutlardır (TDK, 2009). Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde gecekondu kavramı, Tarihte Yolculuk konusunda 1 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında gecekondu kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Araştırmada örneklem içerisinde bulunan ilköğretim okullarının geneli baz alındığında, gecekondu kavramının %92,9 oranında tanındığı, %91,0 oranında anlamının bilindiği ve %74,8 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.83).

Tablo 4.83. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Gecekondu Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
Gecekondu		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	174	12	186	170	16	186	44	142	186
		%	93,5	6,5	100,0	91,4	8,6	100,0	23,7	76,3	100,0
	K	f	165	14	179	162	17	179	48	131	179
		%	92,2	7,8	100,0	90,5	9,5	100,0	26,8	73,2	100,0
Toplam		f	339	26	365	332	33	365	92	273	365
		%	92,9	7,1	100,0	91,0	9,0	100,0	25,2	74,8	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Gecekondu kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; erkek öğrenciler tarafından %93,5 oranında tanındığı, %91,4 oranında anlamının bilindiği ve %76,3 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %92,2 oranında tanındığı, %90,5 oranında anlamının bilindiği ve %73,2 oranında kavranıldığı görülmektedir (Tablo 4.83).

Tablo 4.84 de gecekondu kavramının kazanılmışlık düzeyinin ilköğretim okullarına göre dağılımı gösterilmiştir. Bu tablo incelendiğinde, Şerifebacı İlköğretim Okulu öğrencilerinin %90,0 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını, buna karşılık Ceritoğlu İlköğretim Okulu öğrencilerinin %38,5 oranıyla bu kavramı en az kavradıkları görülmektedir (Tablo 4.84).

Tablo 4.84. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Gecekondu Kavramının Kazanımlılık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tamma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darende	Cins	E	f	21	0	21	21	0	21	4	17	21
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	19,0	81,0	100,0
		K	f	23	1	24	22	2	24	5	19	24
			%	95,8	4,2	100,0	91,7	8,3	100,0	20,8	79,2	100,0
	Toplam		f	44	1	45	43	2	45	9	36	45
			%	97,8	2,2	100,0	95,6	4,4	100,0	20,0	80,0	100,0
Gazi Paşa	Cins	E	f	10	1	11	10	1	11	5	6	11
			%	90,9	9,1	100,0	90,9	9,1	100,0	45,5	54,5	100,0
		K	f	11	0	11	11	0	11	2	9	11
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	18,2	81,8	100,0
	Toplam		f	21	1	22	21	1	22	7	15	22
			%	95,5	4,5	100,0	95,5	4,5	100,0	31,8	68,2	100,0
Merkez	Cins	E	f	14	0	14	14	0	14	3	11	14
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	21,4	78,6	100,0
		K	f	11	1	12	11	1	12	2	10	12
			%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	16,7	83,3	100,0
	Toplam		f	25	1	26	25	1	26	5	21	26
			%	96,2	3,8	100,0	96,2	3,8	100,0	19,2	80,8	100,0
Candaroğulları	Cins	E	f	15	0	15	14	1	15	1	14	15
			%	100,0	0	100,0	93,3	6,7	100,0	6,7	93,3	100,0
		K	f	13	3	16	13	3	16	7	9	16
			%	81,3	18,8	100,0	81,3	18,8	100,0	43,8	56,3	100,0
	Toplam		f	28	3	31	27	4	31	8	23	31
			%	90,3	9,7	100,0	87,1	12,9	100,0	25,8	74,2	100,0
Serife Bacı	Cins	E	f	10		10	10		10	1	9	10
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	10,0	90,0	100,0
		K	f	10		10	10		10	1	9	10
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	10,0	90,0	100,0
	Toplam		f	20		20	20		20	2	18	20
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	10,0	90,0	100,0
Kuzeykent	Cins	E	f	15	0	15	15	0	15	2	13	15
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	13,3	86,7	100,0
		K	f	13	2	15	14	1	15	4	11	15
			%	86,7	13,3	100,0	93,3	6,7	100,0	26,7	73,3	100,0
	Toplam		f	28	2	30	29	1	30	6	24	30
			%	93,3	6,7	100,0	96,7	3,3	100,0	20,0	80,0	100,0
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	11	4	15	11	4	15	4	11	15
			%	73,3	26,7	100,0	73,3	26,7	100,0	26,7	73,3	100,0
		K	f	10	3	13	8	5	13	1	12	13
			%	76,9	23,1	100,0	61,5	38,5	100,0	7,7	92,3	100,0
	Toplam		f	21	7	28	19	9	28	5	23	28
			%	75,0	25,0	100,0	67,9	32,1	100,0	17,9	82,1	100,0

Tablo 4.84 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cins	E	f	14	1	15	14	1	15	3	12	15
			%	93,3	6,7	100,0	93,3	6,7	100,0	20,0	80,0	100,0
		K	f	12	1	13	12	1	13	2	11	13
			%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	15,4	84,6	100,0
	Toplam	f	26	2	28	26	2	28	5	23	28	
		%	92,9	7,1	100,0	92,9	7,1	100,0	17,9	82,1	100,0	
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	17	0	17	17	0	17	4	13	17
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	23,5	76,5	100,0
		K	f	12	1	13	12	1	13	3	10	13
			%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	23,1	76,9	100,0
	Toplam	f	29	1	30	29	1	30	7	23	30	
		%	96,7	3,3	100,0	96,7	3,3	100,0	23,3	76,7	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	5	1	6	4	2	6	2	4	6
			%	83,3	16,7	100,0	66,7	33,3	100,0	33,3	66,7	100,0
		K	f	6	0	6	6	0	6	1	5	6
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	16,7	83,3	100,0
	Toplam	f	11	1	12	10	2	12	3	9	12	
		%	91,7	8,3	100,0	83,3	16,7	100,0	25,0	75,0	100,0	
İsfendiyarbay	Cins	E	f	10	2	12	10	2	12	3	9	12
			%	83,3	16,7	100,0	83,3	16,7	100,0	25,0	75,0	100,0
		K	f	11	0	11	10	1	11	3	8	11
			%	100,0	0	100,0	90,9	9,1	100,0	27,3	72,7	100,0
	Toplam	f	21	2	23	20	3	23	6	17	23	
		%	91,3	8,7	100,0	87,0	13,0	100,0	26,1	73,9	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	12	1	13	12	1	13	2	11	13
			%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	15,4	84,6	100,0
		K	f	5	2	7	6	1	7	3	4	7
			%	71,4	28,6	100,0	85,7	14,3	100,0	42,9	57,1	100,0
	Toplam	f	17	3	20	18	2	20	5	15	20	
		%	85,0	15,0	100,0	90,0	10,0	100,0	25,0	75,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	7	2	9	7	2	9	4	5	9
			%	77,8	22,2	100,0	77,8	22,2	100,0	44,4	55,6	100,0
		K	f	9	0	9	9	0	9	4	5	9
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	44,4	55,6	100,0
	Toplam	f	16	2	18	16	2	18	8	10	18	
		%	88,9	11,1	100,0	88,9	11,1	100,0	44,4	55,6	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	11		11	9	2	11	4	7	11
			%	100,0		100,0	81,8	18,2	100,0	36,4	63,6	100,0
		K	f	8		8	7	1	8	4	4	8
			%	100,0		100,0	87,5	12,5	100,0	50,0	50,0	100,0
	Toplam	f	19		19	16	3	19	8	11	19	
		%	100,0		100,0	84,2	15,8	100,0	42,1	57,9	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	2		2	2		2	2	0	2
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	100,0	0	100,0
		K	f	11		11	11		11	6	5	11
			%	100,0		100,0	100,0		100,0	54,5	45,5	100,0
	Toplam	f	13		13	13		13	8	5	13	
		%	100,0		100,0	100,0		100,0	61,5	38,5	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.31. “RASATHANE” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Türk Dil Kurumu sözlüğünde rasathane, gözlemevi olarak geçmektedir. Yeryüzünde Yaşam Ünitesi'nde rasathane kavramı, Uygarlıklar Beşiği Anadolu konusunda 1 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında rasathane kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Çalışmada örneklem içerisinde kalan ilköğretim okullarının geneli değerlendirildiğinde rasathane kavramının %60,0 oranında tanındığı, %49,9 oranında anlamının bilindiği ve %60,5 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.85).

Tablo 4.85. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Rasathane Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
Rasathane		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	113	73	186	91	95	186	71	115	186
		%	60,8	39,2	100,0	48,9	51,1	100,0	38,2	61,8	100,0
	K	f	106	73	179	91	88	179	73	106	179
		%	59,2	40,8	100,0	50,8	49,2	100,0	40,8	59,2	100,0
Toplam	f	219	146	365	182	183	365	144	221	365	
	%	60,0	40,0	100,0	49,9	50,1	100,0	39,5	60,5	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Rasathane kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde; %60,8 oranında erkek öğrenciler tarafından tanındığı, %48,9 oranında anlamının bilindiği ve %61,8 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %59,2 oranında tanındığı, %50,8 oranında anlamının bilindiği ve %59,2 oranında kavranıldığı görülmektedir.

Araştırmada geçen rasathane kavramının kazanılmışlık düzeyinin ilköğretim okulları bazında olan dağılımına bakıldığında, Merkez İlköğretim Okulu öğrencilerinin %80,8 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını, buna karşılık Abdülhakhamit İlköğretim Okulu öğrencilerinin %42,1 oranıyla bu kavramı en az kavradıkları görülmektedir (Tablo 4.86).

Tablo 4.86. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Rasathane Kavramının Kazanımlılık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darende	Cins	E	f	14	7	21	12	9	21	8	13	21
			%	66,7	33,3	100,0	57,1	42,9	100,0	38,1	61,9	100,0
		K	f	20	4	24	17	7	24	5	19	24
			%	83,3	16,7	100,0	70,8	29,2	100,0	20,8	79,2	100,0
	Toplam		f	34	11	45	29	16	45	13	32	45
			%	75,6	24,4	100,0	64,4	35,6	100,0	28,9	71,1	100,0
Gazi Paşa	Cins	E	f	5	6	11	3	8	11	4	7	11
			%	45,5	54,5	100,0	27,3	72,7	100,0	36,4	63,6	100,0
		K	f	4	7	11	3	8	11	4	7	11
			%	36,4	63,6	100,0	27,3	72,7	100,0	36,4	63,6	100,0
	Toplam		f	9	13	22	6	16	22	8	14	22
			%	40,9	59,1	100,0	27,3	72,7	100,0	36,4	63,6	100,0
Merkez	Cins	E	f	14	0	14	13	1	14	2	12	14
			%	100,0	0	100,0	92,9	7,1	100,0	14,3	85,7	100,0
		K	f	11	1	12	10	2	12	3	9	12
			%	91,7	8,3	100,0	83,3	16,7	100,0	25,0	75,0	100,0
	Toplam		f	25	1	26	23	3	26	5	21	26
			%	96,2	3,8	100,0	88,5	11,5	100,0	19,2	80,8	100,0
Candaroğulları	Cins	E	f	7	8	15	3	12	15	8	7	15
			%	46,7	53,3	100,0	20,0	80,0	100,0	53,3	46,7	100,0
		K	f	7	9	16	6	10	16	7	9	16
			%	43,8	56,3	100,0	37,5	62,5	100,0	43,8	56,3	100,0
	Toplam		f	14	17	31	9	22	31	15	16	31
			%	45,2	54,8	100,0	29,0	71,0	100,0	48,4	51,6	100,0
Serife Bacı	Cins	E	f	7	3	10	4	6	10	2	8	10
			%	70,0	30,0	100,0	40,0	60,0	100,0	20,0	80,0	100,0
		K	f	7	3	10	4	6	10	3	7	10
			%	70,0	30,0	100,0	40,0	60,0	100,0	30,0	70,0	100,0
	Toplam		f	14	6	20	8	12	20	5	15	20
			%	70,0	30,0	100,0	40,0	60,0	100,0	25,0	75,0	100,0
Kuzeykent	Cins	E	f	15	0	15	14	1	15	2	13	15
			%	100,0	0	100,0	93,3	6,7	100,0	13,3	86,7	100,0
		K	f	9	6	15	10	5	15	4	11	15
			%	60,0	40,0	100,0	66,7	33,3	100,0	26,7	73,3	100,0
	Toplam		f	24	6	30	24	6	30	6	24	30
			%	80,0	20,0	100,0	80,0	20,0	100,0	20,0	80,0	100,0
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	7	8	15	7	8	15	4	11	15
			%	46,7	53,3	100,0	46,7	53,3	100,0	26,7	73,3	100,0
		K	f	5	8	13	6	7	13	6	7	13
			%	38,5	61,5	100,0	46,2	53,8	100,0	46,2	53,8	100,0
	Toplam		f	12	16	28	13	15	28	10	18	28
			%	42,9	57,1	100,0	46,4	53,6	100,0	35,7	64,3	100,0

Tablo 4.86 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cins	E	f	8	7	15	6	9	15	7	8	15
		%	53,3	46,7	100,0	40,0	60,0	100,0	46,7	53,3	100,0	
	K	f	5	8	13	3	10	13	9	4	13	
		%	38,	61,5	100,0	23,1	76,9	100,0	69,2	30,8	100,0	
	Toplam	f	13	15	28	9	19	28	16	12	28	
		%	46,4%	53,6	100,0	32,1	67,9	100,0	57,1	42,9	100,0	
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	6	11	17	7	10	17	7	10	17
		%	35,3	64,7	100,0	41,2	58,8	100,0	41,2	58,8	100,0	
	K	f	6	7	13	6	7	13	8	5	13	
		%	46,2	53,8	100,0	46,2	53,8	100,0	61,5	38,5	100,0	
	Toplam	f	12	18	30	13	17	30	15	15	30	
		%	40,0	60,0	100,0	43,3	56,7	100,0	50,0	50,0	100,0	
23 Ağustos	Cins	E	f	3	3	6	1	5	6	3	3	6
		%	50,0	50,0	100,0	16,7	83,3	100,0	50,0	50,0	100,0	
	K	f	3	3	6	3	3	6	2	4	6	
		%	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	33,3	66,7	100,0	
	Toplam	f	6	6	12	4	8	12	5	7	12	
		%	50,0	50,0	100,0	33,3	66,7	100,0	41,7	58,3	100,0	
İsfendiyarbay	Cinsiyet	E	f	4	8	12	3	9	12	7	5	12
		%	33,3	66,7	100,0	25,0	75,0	100,0	58,3	41,7	100,0	
	K	f	8	3	11	6	5	11	5	6	11	
		%	72,7	27,3	100,0	54,5	45,5	100,0	45,5	54,5	100,0	
	Toplam	f	12	11	23	9	14	23	12	11	23	
		%	52,2	47,8	100,0	39,1	60,9	100,0	52,2	47,8	100,0	
Atatürk	Cins	E	f	8	5	13	7	6	13	6	7	13
		%	61,5	38,5	100,0	53,8	46,2	100,0	46,2	53,8	100,0	
	K	f	3	4	7	2	5	7	3	4	7	
		%	42,9	57,1	100,0	28,6	71,4	100,0	42,9	57,1	100,0	
	Toplam	f	11	9	20	9	11	20	9	11	20	
		%	55,0	45,0	100,0	45,0	55,0	100,0	45,0	55,0	100,0	
Atabey	Cins	E	f	7	2	9	6	3	9	4	5	9
		%	77,8	22,2	100,0	66,7	33,3	100,0	44,4	55,6	100,0	
	K	f	7	2	9	5	4	9	4	5	9	
		%	77,8	22,2	100,0	55,6	44,4	100,0	44,4	55,6	100,0	
	Toplam	f	14	4	18	11	7	18	8	10	18	
		%	77,8	22,2	100,0	61,1	38,9	100,0	44,4	55,6	100,0	
Abdülhakhamit	Cins	E	f	8	3	11	5	6	11	5	6	11
		%	72,7	27,3	100,0	45,5	54,5	100,0	45,5	54,5	100,0	
	K	f	5	3	8	3	5	8	6	2	8	
		%	62,5	37,5	100,0	37,5	62,5	100,0	75,0	25,0	100,0	
	Toplam	f	13	6	19	8	11	19	11	8	19	
		%	68,4	31,6	100,0	42,1	57,9	100,0	57,9	42,1	100,0	
Ceritoğlu	Cins	E	f	0	2	2	0	2	2	2	0	2
		%	0	100,0	100,0	0	100,0	100,0	100,0	0	100,0	
	K	f	6	5	11	7	4	11	4	7	11	
		%	54,5	45,5	100,0	63,6	36,4	100,0	36,4	63,6	100,0	
	Toplam	f	6	7	13	7	6	13	6	7	13	
		%	46,2	53,8	100,0	53,8	46,2	100,0	46,2	53,8	100,0	

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

4.32. “YAĞMUR ORMANLARI” KAVRAMININ KAZANDIRILMA DÜZEYLERİ

Yağmur ormanları, son derece gür, içine girilmesi çok güç, kesilmeye uğramamış ormanlardır (İzbrak, 1975). Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde yağmur ormanları kavramı, Ormanlarımız Değil Geleceğimiz Yok Oluyor konusunda 2 defa geçmektedir. 6. sınıf Sosyal Bilgiler Programında yağmur ormanları kavramına “Kavramlar” başlığı altında yer verilmemiştir.

Araştırmada örnekleri içerisinde yer alan ilköğretim okullarının geneli baz alındığında, yağmur ormanları kavramının %78,9 oranında tanındığı, %71,8 oranında anlamının bilindiği ve %76,7 oranında da kavranıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 4.87) .

Tablo 4.87. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Yağmur Ormanları Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı.

Kavram		Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
		T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Cinsiyet	E	f	148	38	186	139	47	186	43	143	186
		%	79,6	20,4	100,0	74,7	25,3	100,0	23,1	76,9	100,0
	K	f	140	39	179	123	56	179	42	137	179
		%	78,2	21,8	100,0	68,7	31,3	100,0	23,5	76,5	100,0
Toplam		f	288	77	365	262	103	365	85	280	365
		%	78,9	21,1	100,0	71,8	28,2	100,0	23,3	76,7	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

Yağmur ormanları kavramının kazanılmışlık düzeyinin cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde, erkek öğrenciler tarafından %79,6 oranında tanındığı, %74,7 oranında anlamının bilindiği ve %76,9 oranında kavranıldığı ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerde ise %78,2 oranında tanındığı, %68,7 oranında anlamının bilindiği ve %76,5 oranında kavranıldığı gözlenmiştir.

Yağmur ormanları kavramının kazanılmışlık düzeyinin ilköğretim okullarına göre dağılımına bakıldığında; Kuzeykent İlköğretim Okulu öğrencilerinin %93,3 oranıyla bu kavramı en fazla kavradığını, buna karşılık Abdülhakhamit İlköğretim Okulu öğrencilerinin %47,4 oranıyla bu kavramın en az kavradıkları görülmektedir (Tablo 4.88).

Tablo 4.88. Yeryüzünde Yaşam Ünitesinde Geçen Yağmur Ormanları Kavramının Kazanılmışlık Düzeyinin İlköğretim Okullarına Göre Dağılımı.

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Ali Fuat Darendede	Cins	E	f	18	3	21	18	3	21	6	15	21
			%	85,7	14,3	100,0	85,7	14,3	100,0	28,6	71,4	100,0
		K	f	22	2	24	23	1	24	7	17	24
			%	91,7	8,3	100,0	95,8	4,2	100,0	29,2	70,8	100,0
	Toplam	f	40	5	45	41	4	45	13	32	45	
		%	88,9	11,1	100,0	91,1	8,9	100,0	28,9	71,1	100,0	
Gazi Paşa	Cins	E	f	10	1	11	9	2	11	1	10	11
			%	90,9	9,1	100,0	81,8	18,2	100,0	9,1	90,9	100,0
		K	f	9	2	11	7	4	11	1	10	11
			%	81,8	18,2	100,0	63,6	36,4	100,0	9,1	90,9	100,0
	Toplam	f	19	3	22	16	6	22	2	20	22	
		%	86,4	13,6	100,0	72,7	27,3	100,0	9,1	90,9	100,0	
Merkez	Cins	E	f	14	0	14	13	1	14	1	13	14
			%	100,0	0	100,0	92,9	7,1	100,0	7,1	92,9	100,0
		K	f	11	1	12	11	1	12	3	9	12
			%	91,7	8,3	100,0	91,7	8,3	100,0	25,0	75,0	100,0
	Toplam	f	25	1	26	24	2	26	4	22	26	
		%	96,2	3,8	100,0	92,3	7,7	100,0	15,4	84,6	100,0	
Candaroğulları	Cinsiyet	E	f	12	3	15	10	5	15	3	12	15
			%	80,0	20,0	100,0	66,7	33,3	100,0	20,0	80,0	100,0
		K	f	10	6	16	9	7	16	1	15	16
			%	62,5	37,5	100,0	56,3	43,8	100,0	6,3	93,8	100,0
	Toplam	f	22	9	31	19	12	31	4	27	31	
		%	71,0	29,0	100,0	61,3	38,7	100,0	12,9	87,1	100,0	
Serife Bacı	Cinsiyet	E	f	9	1	10	7	3	10	2	8	10
			%	90,0	10,0	100,0	70,0	30,0	100,0	20,0	80,0	100,0
		K	f	8	2	10	6	4	10	3	7	10
			%	80,0	20,0	100,0	60,0	40,0	100,0	30,0	70,0	100,0
	Toplam	f	17	3	20	13	7	20	5	15	20	
		%	85,0	15,0	100,0	65,0	35,0	100,0	25,0	75,0	100,0	
Kuzeykent	Cins	E	f	15	0	15	15	0	15	0	15	15
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	0	100,0	100,0
		K	f	12	3	15	12	3	15	2	13	15
			%	80,0	20,0	100,0	80,0	20,0	100,0	13,3	86,7	100,0
	Toplam	f	27	3	30	27	3	30	2	28	30	
		%	90,0	10,0	100,0	90,0	10,0	100,0	6,7	93,3	100,0	
Vali Aydın Arslan	Cins	E	f	10	5	15	10	5	15	3	12	15
			%	66,7	33,3	100,0	66,7	33,3	100,0	20,0	80,0	100,0
		K	f	9	4	13	7	6	13	3	10	13
			%	69,2	30,8	100,0	53,8	46,2	100,0	23,1	76,9	100,0
	Toplam	f	19	9	28	17	11	28	6	22	28	
		%	67,9	32,1	100,0	60,7	39,3	100,0	21,4	78,6	100,0	

Tablo 4.88 (devam)

Okul İsmi			Tanıma		Toplam	Anlama		Toplam	Kavrama		TOPLAM	
			T-1	T-2		A-1	A-2		K-1	K-2		
Darende	Cins	E	f	11	4	15	9	6	15	2	13	15
			%	73,3	26,7	100,0	60,0	40,0	100,0	13,3	86,7	100,0
		K	f	11	2	13	9	4	13	2	11	13
			%	84,6	15,4	100,0	69,2	30,8	100,0	15,4	84,6	100,0
	Toplam		f	22	6	28	18	10	28	4	24	28
			%	78,6	21,4	100,0	64,3	35,7	100,0	14,3	85,7	100,0
Orhan Şaik Gökyay	Cins	E	f	14	3	17	12	5	17	4	13	17
			%	82,4	17,6	100,0	70,6	29,4	100,0	23,5	76,5	100,0
		K	f	9	4	13	6	7	13	3	10	13
			%	69,2	30,8	100,0	46,2	53,8	100,0	23,1	76,9	100,0
	Toplam		f	23	7	30	18	12	30	7	23	30
			%	76,7	23,3	100,0	60,0	40,0	100,0	23,3	76,7	100,0
23 Ağustos	Cins	E	f	3	3	6	3	3	6	3	3	6
			%	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0
		K	f	4	2	6	3	3	6	3	3	6
			%	66,7	33,3	100,0	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0
	Toplam		f	7	5	12	6	6	12	6	6	12
			%	58,3	41,7	100,0	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	100,0
İsfendiyarbay	Cins	E	f	8	4	12	8	4	12	8	4	12
			%	66,7	33,3	100,0	66,7	33,3	100,0	66,7	33,3	100,0
		K	f	9	2	11	7	4	11	1	10	11
			%	81,8	18,2	100,0	63,6	36,4	100,0	9,1	90,9	100,0
	Toplam		f	17	6	23	15	8	23	9	14	23
			%	73,9	26,1	100,0	65,2	34,8	100,0	39,1	60,9	100,0
Atatürk	Cins	E	f	9	4	13	11	2	13	1	12	13
			%	69,2	30,8	100,0	84,6	15,4	100,0	7,7	92,3	100,0
		K	f	4	3	7	3	4	7	1	6	7
			%	57,1	42,9	100,0	42,9	57,1	100,0	14,3	85,7	100,0
	Toplam		f	13	7	20	14	6	20	2	18	20
			%	65,0	35,0	100,0	70,0	30,0	100,0	10,0	90,0	100,0
Atabey	Cins	E	f	5	4	9	6	3	9	4	5	9
			%	55,6	44,4	100,0	66,7	33,3	100,0	44,4	55,6	100,0
		K	f	7	2	9	6	3	9	4	5	9
			%	77,8	22,2	100,0	66,7	33,3	100,0	44,4	55,6	100,0
	Toplam		f	12	6	18	12	6	18	8	10	18
			%	66,7	33,3	100,0	66,7	33,3	100,0	44,4	55,6	100,0
Abdülhakhamit	Cins	E	f	8	3	11	6	5	11	5	6	11
			%	72,7	27,3	100,0	54,5	45,5	100,0	45,5	54,5	100,0
		K	f	5	3	8	4	4	8	5	3	8
			%	62,5	37,5	100,0	50,0	50,0	100,0	62,5	37,5	100,0
	Toplam		f	13	6	19	10	9	19	10	9	19
			%	68,4	31,6	100,0	52,6	47,4	100,0	52,6	47,4	100,0
Ceritoğlu	Cins	E	f	2	0	2	2	0	2	0	2	2
			%	100,0	0	100,0	100,0	0	100,0	0	100,0	100,0
		K	f	10	1	11	10	1	11	3	8	11
			%	90,9	9,1	100,0	90,9	9,1	100,0	27,3	72,7	100,0
	Toplam		f	12	1	13	12	1	13	3	10	13
			%	92,3	7,7	100,0	92,3	7,7	100,0	23,1	76,9	100,0

T-1: Tanıyor, T-2: Tanımıyor, A-1: Biliyor, A-2: Bilmiyor, K-1: Kavramamış, K-2: Kavramış.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlara göre genel olarak kavramların öğrenciler tarafından tam olarak kazanılmadığı görülmüştür. Kavrama düzeyinde; kavram yanlışlarının giderilememesi, Sosyal Bilgiler programının yoğun, ders saatinin kısıtlı olması, pekiştirme çalışmalarının yapılamaması, sosyo-ekonomik şartlar, öğretmenin formasyonu vb. sebepler, kavramların kalıcılığının sağlanamamasında etkili olabilir.

Kavramların kazanılmamasına rağmen anlama ve tanıma düzeylerinin çok yüksek olması eğitim sisteminde kavramların ezberlenerek öğretildiğini göstermektedir. Örneğin “Eskimo” kavramı %85,8 gibi yüksek bir oranda tanınmasına rağmen sadece %13,4 oranında kavranılmıştır.

Kavramlara tanıma düzeyi açısından baktığımızda en fazla tanınan kavramların yüzde yüze yakın oranla mağara, göç, avcılık, harita, çöl, kutup, paralel gibi genel konuları ilgilendiren kavramlar oldukları görülmektedir. Bu kavramlar yaşam boyunca kullanılan kavramlar oldukları için kavrama düzeyleri yüksek çıkmıştır. En az tanınan kavramlar incelendiğinde körfez, gölet, bedevi, rasathane kavramlarının kavrama düzeylerinin düşük olduğunu görülmüştür.

Kavramlar genel olarak tanınmakla birlikte bazı kavramların öğrenciler tarafından yeterince anlamlandırılmadığını söylemek mümkündür. Örneğin “gölet” kavramı %61,9 oranında tanınmakta ama anlamını bilme açısından bu oran %54’e düşmektedir. Koordinat, şehircilik, rasathane kavramlarını da bu duruma örnek teşkil etmektedir. Araştırmamıza konu olan Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde geçen Coğrafya kavramlarının bir kısmı soyut bir kısmı da somut kavramlardır. Bu nedenle Sosyal Bilgiler dersi öğretmenlerinin öğretimin temel ilkelerine uygun olarak somut kavramlardan soyut kavramlara geçişi sağlamaları gerekmektedir. Örneğin Sümerler konusu başlığı altında bir defa geçen “rasathane” kavramının öğretmenler tarafından

yeterince açıklanmaması ve pekiştirilmemesinden dolayı bu kavramın kazanılma oranı düşük çıkmıştır.

Araştırmada birbirine yakın nitelikler taşıyan fakat özünde biri diğerinden farklı olan coğrafya kavramlarının öğrenciler tarafından birbirine karıştırıldığı görülmüştür. Bu duruma paralel, meridyen, ekvator kavramlarını örnek verebiliriz.

Çalışmada en ilginç sonuçlardan birisi “Coğrafya” kavramının yeterince kavranmamasıdır. Öğrenciler bu kavramı %88,5 gibi yüksek oranda tanımış, %80,8 oranında anlamını bilmiş ve %31,8 gibi düşük bir oranda da kavramıştır. Öğrencilerin kavramakta en fazla zorlandıkları kavramların Coğrafya, kuş uçuşu, başlangıç meridyeni, bedevi, ve Eskimo kavramları olduğu görülmüştür. Bedevi ve Eskimo kavramlarının yeterince kavranmadığından anlaşıldığı üzere, öğretmenlerimiz, konuyu işlerken özellikle yerleşme özelliklerinin üzerinde fazla durmadıkları ortaya çıkmıştır.

Araştırmada kavram farkındalığının anlaşılması açısından da ilginç sonuçlar ortaya çıkmıştır. Örneğin “koordinat” kavramı %69 oranında tanınmasına rağmen %78,9 gibi daha yüksek bir oranda kavranılmıştır. Bu durum, birçok öğrencinin kavram farkındalığı açısından yeterince gelişmediğini ve hangi kavramı nasıl öğrendiğini bilmediğini göstermektedir. Dolayısıyla öğrencilerin kavramların öğrenilmesinin gerekliliği konusunda yeterli düzeyde bilinçli olmadıkları anlaşılmaktadır.

Kavramı tanıyıp öğrendikten sonra bu kavramın öğrencide kalıcı olması eğitim açısından son derece önemlidir. Buradan hareketle Coğrafya kavramların öğretilmesi için şu önerilerde bulunulabilir:

1. Kavramların kazanılmasında materyal kullanımına önem verilmelidir. Öğretmenlerin okullarda bulunan eğitim teknolojilerini kullanma konusunda özendirilmesi gerekmektedir. Bu durum öğrencilerin soyut kavramları daha iyi öğrenmesine katkı sağlayacaktır.

2. Öğretmenlerin kavram öğretimiyle ilgili geleneksel yöntemlerden vazgeçmediği, farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanamadıkları gözlenmiştir. Bu nedenle öğretmenlerin konuyla ilgili görüşlerine başvurulup, eksikliklerinin ve ihtiyaçlarının belirlenmesi gerekmektedir. Öğretmenleri, kavram öğretiminde kullanılan modern yöntem ve tekniklerden sadece haberdar etmekten ziyade onlara bu teknikleri kullanabilmeleri için hizmet içi eğitim kursları verilmeli ve yapılanmalarına yardımcı olunmalıdır. Öğretilen bilginin kullanılabilmesi ve günlük yaşama uygulanabilmesi için o bilginin doğru öğretilmesi ve öğrenci tarafından anlamlı bir şekilde içselleştirilmesi ile mümkündür.

3. Kavramlar öğretilirken kavramın tanımının, özelliklerinin, özellik olmayanlarının verilmesi kavram öğretimini kolaylaştıracak ve kalıcılık sağlayacaktır.

4. Kavram öğretimine geçmeden önce öğretmen tarafından önce kavram yanılgıları tespit edilip giderilmeye çalışılmalıdır.

5. Kavramlar günlük hayatla ilişkili hale getirilmelidir. Böylece bilgilerin ezber olmasının önüne geçilecektir. Nitekim ders kitabında en az geçen kavramların en az kazanılan kavramlar olduğu görülmüştür.

6. Altıncı sınıf Sosyal Bilgiler Programı yoğun ama haftalık ders saati sadece 3 saattir. Mevcut programı yetiştirmek için öğretmenler konuları pekiştirmeden geçmekte bu durum kazanılan kavramların kalıcılığını olumsuz etkilemektedir. İlköğretimde Sosyal Bilgiler dersinin haftalık ders saatinin artırılması kavramların etkili bir şekilde kazanılmasına olanak sağlayacaktır. Böylece öğrencilerin akademik başarıları artacaktır.

7. Sosyal Bilgiler dersini okutan Tarih dersi öğretmenleri kendilerini Coğrafya kavramları konusunda geliştirmelidir. Bu durumda olan öğretmenler Milli Eğitim Müdürlüklerince tespit edilip hizmet içi kurslara tabi tutulabilir. Gerekirse bu öğretmenler ortaöğretime kaydırılıp, Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinden mezun olan öğretmenlerin, dersi vermesi yaygınlaştırılabilir. Çünkü; “Sosyal Bilgiler dersini Tarih öğretmenleri de verebilir” mantığı yanlıştır. Aynı sorun 4. ve 5. sınıflarda bu

dersi okutan sınıf öğretmenleri için de geçerlidir. 4. sınıftan itibaren bu derse Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin girmesi yararlı olacaktır.

8. Eğitim Fakülteleri programlarında yer alan Sosyal Bilgiler Öğretimi derslerinde kavramın önemi üzerinde durulması gerekmektedir.

9. Sosyal Bilgiler programında (4-7.sınıf) yaklaşık 160 kavram kullanılmıştır (Bilgili, 2006). Kavramlar programda; giriş, geliştirme, pekiştirme düzeyi olmak üzere “Kavramlar Listesi”nde sıralanmıştır. Ama bu programdaki kavramlar yetersiz olup sayıları arttırılmalıdır.

10. Ders kitaplarında kavramların anlam bilgisi, veriliş biçimi son derece önemlidir. Ders kitapları hazırlanırken bu duruma dikkat edilmeli kavram kazanımı görsellerle de desteklenmelidir. Bu en az tanınan kavramların resimleri ders kitaplarına konularak tanıtılması sağlanmalıdır. Çünkü kavram öğrenmede ilk basamak tanımadır.

11. Üç yaşından itibaren çocuklar çevrelerini, dünyayı tanımak için çeşitli sorular sormaya başlarlar. Bu soruların ilk muhatapları aileler olduğu için, kavram öğreniminin ailede başladığı söylenebilir. Dolayısıyla, aileler çocukların kavramlarla ilgili sorularına net ve açık cevaplar vermeli, sorular geçiştirilmemelidir.

Yukarıda belirtilen önerilerin giderilmesiyle öğretimde önemli rol üstlenen kavramların kalıcı bir şekilde kazandırılması öğrencilerin akademik başarılarını arttırmada etkili olacaktır.

KAYNAKÇA

- Akyüz, Y. (1999). *Türk Eğitim Tarihi*, Alfa, Aktüel Kitabevleri, İstanbul.
- Alım, M. (2008). *Öğrencilerin Lise Coğrafya Programında Yer Alan Yer Yuvarlağı Ve Harita Bilgisi Ünitelerindeki Bazı Kavramları Anlama Düzeyi Ve Kavram Yanılgıları*. Millî Eğitim Dergisi, s. 177, Ankara.
- Alkış, S. (2006). *İlköğretim Öğrencilerinin Yağış Kavramını Algulamaları Üzerine Bir Çalışma*. Doktora Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Arı, Y. (2008). *Coğrafyayı Neden Çok Boyutlu Olarak Tanımlama ve Öğretmeye İhtiyaç Vardır?* (R. Özey ve A. Demirci. Editörler) . Coğrafya Öğretiminde Yöntem ve Yaklaşımlar. İstanbul.
- Barr, R. D., Barth, L. ve Shermis, S. (1977). *Definig The Social Studies, Bulletin*. 51. National Council For The Social Studies. Washington.
- Barth, L., vd. (1997). *İlköğretimde Sosyal Bilgiler Öğretimi*. YÖK-Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Programı, Ankara.
- Bilgili, A.S. (2006). “*Geçmişten Günümüze Sosyal Bilimler ve Sosyal Bilgiler*”, Sosyal Bilgilerin Temelleri (İsmail Hakkı Demircioğlu Editör) . Pegem Yay., Ankara.
- Boz, Y. (2005). *İlköğretim İkinci Kademe ve Ortaöğretim Öğrencilerinin Yoğunlaşma Konusundaki Kavram Yanılgıları*., H. Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, s. 48-54, Ankara.
- Cantekiner, S., A. Çağdaş, H. Albayrak. (2002). *Okul Öncesinde Kavram Gelişimi ve Bilişsel Etkinlik Örnekleri*.: Ya-Pa Yayınları, Ankara.
- Canpolat, N. (2002). *Kimyasal Denge ile İlgili Kavramların Anlaşılmasında Kavramsal Değişim Yaklaşımının Etkinliğinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Coşkun, M. (2003). *Coğrafya Öğretiminde Nem Konusundaki Kavram Yanlılıkları ve Giderilmesine Yönelik Öneriler*. G.Ü Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 147-158, Ankara.

- Coştu, B., Alipaşa, A. Ünal, S. (2007). *Kavram Yanılgıları ve Olası Nedenleri: Kaynama Kavramı*.Kastamonu Eğitim Dergisi, s.123-136, Ankara.
- Çağlar, A. (1992). *İlkokul 4. ve 5.sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programı Üzerine Görüşler*, Eğitim Bilimleri Dergisi, s.4, İstanbul.
- Dewey, J. (2007). *Deneyim ve Eğitim*. (Çev: S. Akıllı). ODTÜ Yayıncılık,Ankara.
- Dilek, D.(2001). *Tarih Dersleri nde Öğrenme ve Düşünce Gelişimi*. Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Doğanay, H. (1993). *Coğrafya'da Metodoloji*. Öğretmen Kitapları Dizisi, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- Doğanay, H. (1999). *Coğrafyaya Giriş*. Çizgi Kitapevi Yayınevi, Konya.
- Doğanay, A. (2003). *Sosyal Bilgiler Eğitiminin Genel Amaçları Ne Olmalıdır?*, I.Sosyal Bilimler Eğitimi Kongresi, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları. İzmir.
- Doğanay, A. (2003). *Öğretimde Kavram ve Genellemelerin Geliştirilmesi*. (C. Öztürk ve D. Dilek, Editörler) . Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi. Pegem Yayınları,Ankara.
- Doğanay, A (2005). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*. (C.Öztürk ve D. Dilek Editörler) . Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi, Pegem A Yayınları, Ankara.
- Dönmez, C. (2003). *Sosyal Bilimler ve Sosyal Bilgiler*. Sosyal Bilgiler Konu Alanı Ders Kitabı İnceleme Kılavuzu, 31-40, Gündüz Eğitim ve Yayınları, Ankara.
- Enç, M. (1981). *Eğitim Ruh Bilimi*.İnkılap ve Aka Yayınları, İstanbul.
- Fidan, N. (1985). *Kavramların Öğretimi*. Çağdaş Eğitim, s.3-9, Ankara.
- Gardner, H. (1999) . *Çoklu Zekâ*. (Çev:Meral Tüzel), Enka Okulları, İstanbul.
- İzбірak, R. (1975) . *Coğrafya Terimleri Sözlüğü*. M.Ö.M. Yayınları. Ankara.
- Karasar, N. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Nobel Yayınevi, Ankara.
- Karasar, N.(2009). *Araştırmalarda Rapor Hazırlama*. Nobel Yayınevi, Ankara.
- Kaptan, S. (1998) . *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri*, Geliştirilmiş 11. Baskı, Tekışık Web Ofset, Ankara.
- Kaptan, F. (1999). *Fen Bilgisi Öğretimi*. MEB Öğretmen Kitapları Dizisi, Ankara.
- Keleş, R. (1998). *İç Göç ve Çevre*. Türkiye Çevre Vakfı Yayınları, Ankara

- Kılıç, D. (1994). *İlkokul 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinin Öğretmenlerin Görüşleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*. Çağdaş Eğitim, s. 221, Ankara.
- Köstüklü, N. (2003). *Sosyal Bilimler ve Tarih Öğretimi*. Günay Yayınları, Konya.
- Martorella, P. H. (1998). *Social Studies for Elementary School Children: Developing Young Citizens*. (Second Edition) . Prentice Hall, USA.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2005). *Sosyal Bilgiler Programı* (4., 5., 6. ve 7. sınıflar), Milli Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara.
- Merrill, M. D., Reigeluth, C., and Faust, G. (1979). *The Instructional Quality Profile: Curriculum Evaluation and Design Tool*. In H. O'Neil (ed.), *Procedures for Instructional Systems Development*. Academic Press. New York.
- Merrill, M. D. (1983). *Component Display Theory, Instructional Design Theories And Models*, Ed: C.M. Reigeluth. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Moffat, M. (1957). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*. Maarif Basımevi. İstanbul.
- Novak, J., D. (2002). *The Theory Underlying Concept Maps And How To Construct Them*. <http://cmap.coginst.uwf.edu/info/printer.html>, Erişim: 12 Mayıs 2011.
- Öztürk, C. ve Otluoğlu, R. (2002). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Edebi Ürünler ve Yazılı Materyaller*, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Özyürek, Mehmet. (1984). *Kavram Öğrenme ve Öğretme*. A.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi. s.347-366, Ankara.
- Pınarbaşı, T. (2002). *Çözünürlükle İlgili Kavramların Anlaşılmasında Kavramsal Değişim Yaklaşımının Etkinliğinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Sanır, F. (2000). *Coğrafya Terimleri Sözlüğü*, Gazi Kitapevi, Ankara.
- Sönmez, V. (1997). *Sosyal Bilgiler Öğretimi ve Öğretmen Kılavuzu*. Anı Yayıncılık, Ankara.
- Seferoğlu, Sadi, Süleyman. (2004). *Öğretmen Yeterlikleri ve Mesleki Gelişim*. Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi, 58, s. 131-140, Ankara.
- Şahin, Y., T. (1997). *İlköğretimde Sosyal Bilgiler Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri* . Çağdaş Eğitim, s. 41-43, Ankara.

- Şimşek, A. (2006). *İçerik Türlerine Dayalı Öğretim: Kavramların Öğretimi*, Nobel Yayın Dağıtım. 1. Baskı., s. 27-66, Ankara.
- Şimşek, N., Aydınöz, D., İbret, B. Ü. (2009). *Yeni İlköğretim Sosyal Bilgiler Programı Hakkında Müfettiş Tutumları*. K.Ü. Kastamonu Eğitim Dergisi, s.513-524, Kastamonu.
- Taşlı, İ. (2000). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*, Tekin Matbaası, Manisa.
- Taşlı, İ. (2005). *4.-7. Sınıf Sosyal Bilgiler Programı Üniteleri İle İlgili Kavram Bulmacaları Örnekleri*. Milli Eğitim, Ankara.
- Turan, İ. (2002). *Lise Coğrafya Derslerinde Kavram ve Terim Öğretimi ile İlgili Sorunlar*. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı 2002-2, Ankara.
- Türkçe Sözlük. (2009). TDK, Ankara.
- Uğurlu, N., B. (2005). *İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Dünya ve Evren Konusu İle İlgili Kavram Yanılgıları*. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 229- 241, Ankara.
- Ülgen, G. (2004). *Kavram Geliştirme*. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Ülger, F. (2003). *İlköğretim Okulu 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Kavramlarının Kazanılmışlık Düzeyi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, G.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ünlü, M.; Üçışık, S. ve Özey, R. (2002). *Coğrafya Eğitim ve Öğretiminde Haritaların Önemi*, Marmara Coğrafya Dergisi, s.5, İstanbul.
- Yanpar, Ş., T. (1997). *İlköğretimde Sosyal Bilgiler Derslerinde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri*, Çağdaş Eğitim, s.231, Ankara.
- Yazıcı, H. ve Samancı, O. (2003). *İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Ders Konuları İle İlgili Bazı Kavramları Anlama Düzeyleri*. Millî Eğitim Dergisi, s. 158, Ankara.
- Yontar, A. (1991). *Farklı Yaş Gruplarındaki Öğrencilerin Bilişsel Gelişim ve Kavramsallaştırma Düzeyleri*. Eğitimde Arayışlar, 1. Sempozyumu-Eğitimde Nitelik Geliştirme. 13-14 Nisan, 1991. İstanbul.
- Yükselir, A. (2006). *İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Programında Geçen Kavramların Kazanımı ve Kalıcılığında Kavram Analizi Yönteminin Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

EKLER

- 1- Veri Toplama Aracı.
- 2- Kastamonu Valiliği Araştırma İzin Belgesi.
- 3- Özgeçmiş.
- 4- Yemin Belgesi.

EK : 1. VERİ TOPLAMA ARACI

Sevgili Öğrenci;

Aşağıda, 6'ncı sınıf Sosyal Bilgiler dersi "Yeryüzü'nde Yaşam" ünitesinde yer alan coğrafya kavramlarının kazanılmışlık düzeylerine ilişkin sorular ve her sorunun cevabı olarak seçenekler yer almaktadır.

6'ncı sınıf Sosyal Bilgiler dersinde kazandığınız kavramlar, kazanımların gerçekleşmesi; ilgi, istek ve ihtiyaçlarınızın karşılanması bakımından önem taşımaktadır. Kavramlar bilinmeden, Sosyal Bilgiler dersinin kazanımlarını gerçekleştirmeniz mümkün değildir. Kavramları anlama ve kullanma durumu, sizin bu konudaki görüşlerinizle ortaya çıkabilmektedir.

Bu anket formu, 6'ncı sınıf Sosyal Bilgiler dersi "Yeryüzü'nde Yaşam" ünitesinde yer alan coğrafya kavramlarını kazanmış siz sevgili öğrencilerimizin görüşlerini almak amacıyla hazırlanmıştır. Araştırmanın amacına ulaşabilmesi için soruları dikkatlice okuyup, samimi ve doğru cevaplar vermeniz gerekmektedir. Her sorunun altındaki seçeneklerden sizin anlama ve kullanma durumunuza uygun olanlarının önündeki parantezi doldurup cevabınızı belirtmeniz yeterli olacaktır. Vereceğiniz cevaplar bilimsel amaçlı kullanılacağından ad ve soyadınızı yazmanıza gerek yoktur.

Anket formunun buruşturulmadan ve katlanmadan teslim edilmesi gerekmektedir. İlgi, zahmet ve katkınıza teşekkür eder, başarılar dilerim.

Funda TALAY
Sosyal Bilgiler Öğretmeni

1. Aşağıdaki kelimelerden tanıdıklarınız hangileridir? [**Tanıyorum (+), Tanımıyorum (-)**]

()1.Harita	()8.Kutup	()15.Maki	()22.Körfez
()2.Ölçek	()9.Nem	()16.Orman	()23.Gölet
()3.Kuş uçuşu	()10.Çöl	()17.Bozkır(step)	()24.Astronomi
()4.Koordinat	()11.Kuraklık	()18.Karasal İklim	()25.Buharlaştırma
()5.Ekvator	()12. Bitki Örtüsü	()19.Mezopotamya	()26.Coğrafya
()6.Paralel	()13. Akdeniz İklimi	()20.Karadeniz İklimi	()27.Coğrafi Konum
()7.Meridyen	()14.Başlangıç Meridyeni	()21.Matematik Konum	

2. Aşağıdaki kelimelerden tanıdıklarınız hangileridir? [**Tanıyorum (+), Tanımıyorum (-)**]

()1.Göç	()6.Şehircilik	()11.Mağara
()2.Bedevi	()7.Ticaret Yolları	()12.Yağmur Ormanları
()3.Geçim Kaynağı	()8.Hammadde	()13.Eskimo
()4.Toplayıcılık	()9.Gecekondu	
()5.Avcılık	()10.Rasathane	

3. Aşağıdaki kelimelerden anlamını bildikleriniz hangileridir? [**Anlamını biliyorum (+), Anlamını bilmiyorum (-)**]

()1.Göç	()6.Şehircilik	()11.Mağara
()2.Bedevi	()7.Ticaret Yolları	()12.Yağmur Ormanları
()3.Geçim Kaynağı	()8.Hammadde	()13.Eskimo
()4.Toplayıcılık	()9.Gecekondu	
()5.Avcılık	()10.Rasathane	

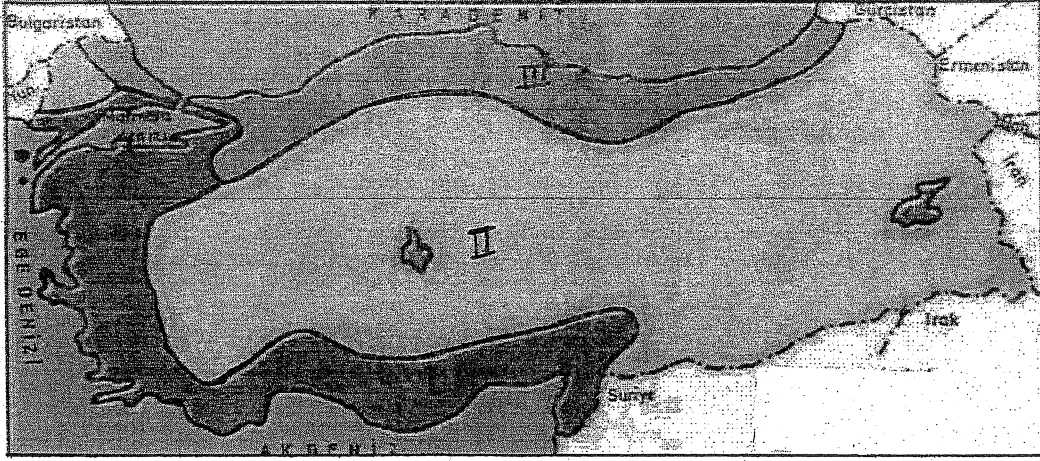
EK : 1. VERİ TOPLAMA ARACI (Devamı)

4. Aşağıdaki kelimelerden anlamını bildikleriniz hangileridir? [Anlamını biliyorum (+), Anlamını bilmiyorum (-)]

()1.Harita	()8.Kutup	()15.Maki	()22.Körfez
()2.Ölçek	()9.Nem	()16.Orman	()23.Gölet
()3.Kuş uçuşu	()10.Çöl	()17.Bozkır(step)	()24.Astronomi
()4.Koordinat	()11.Kuraklık	()18.Karasal İklim	()25.Buharlaştırma
()5.Ekvator	()12. Bitki Örtüsü	()19.Mezopotamya	()26.Coğrafya
()6.Paralel	()13. Akdeniz İklimi	()20.Karadeniz İklimi	()27.Coğrafi Konum
()7.Meridyen	()14.Başlangıç Meridyeni	()21.Matematik Konum	

5. İlk insanların geçim kaynakları aşağıdakilerden hangisidir?
a. Toplayıcılık-Avcılık b. Avcılık-Ticaret c. Tarım-Ticaret d. Tarım-Hayvancılık
6. Çöl ve kutup bölgelerinde yaşayan insanlara hangi isimler verilmiştir?
a. Eskimo-İglo b. Göçmen-Bedevi c. Bedevi-Eskimo d. Göçmen-İglo
7. Aşağıda ilk insanlar hakkında değişik bilgiler verilmiştir. Bunlardan hangisi **yanlıştır**?
a. İlk insanlar avcılık ve toplayıcılıkla geçiniyordu.
b. İlk insanlar mağarada yaşıyordu.
c. İlk insanlarda şehircilik ve şehir planlamacılığı gelişmişti.
d. İlk insanlar yerleşik hayata geçtikten sonra tarımla uğraşmaya başladılar.
8. Bir yörenin iklimi hakkında en fazla bilgiyi aşağıdakilerden hangisi ile edinebiliriz?
a. Bitki örtüsü b. Nüfus c. Yer altı kaynakları d. Yüz ölçümü
9. Aşağıda verilen iklim-bitki örtüsü eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır**?
a. Akdeniz iklimi-Maki b. Karadeniz İklimi-Orman
c. Karasal iklim-Bozkır d. Akdeniz iklimi-Kaktüs
10. Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde görülen iklimlerden biri **değildir**?
a. Karasal iklim b. Akdeniz iklimi c. Muson İklimi d. Karadeniz İklimi
11. Dünyada Yüksek düzeyde yağış alan yerlerde hangi bitki örtüsü görülür?
a. Kaktüs b. Maki c. Bozkır d. Yağmur ormanları
12. Yeryüzünün tamamının veya bir bölümünün kuşbakışı görünümünün bir ölçek dahilinde düzleme aktarılmasına ne isim verilir?
a. Ölçek b. Plan c. Harita d. Atlas
13. Haritanın ne kadar küçültülerek çizildiğini gösteren matematiksel ifadeye ne ad verilir?
a. Oran b. Ölçek c. Kesir d. İşlem
14. İki nokta arasında engebeler hesaba katılmaksızın ölçülen uzaklığa.....uzaklık denir.
a. Harita b. Kuşuçuşu c. Gerçek d. Alan

EK : 1. VERİ TOPLAMA ARACI (Devamı)

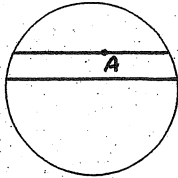
15. Yukarıda Türkiye iklim haritası verilmiştir. Bu haritada I , II , III. Numaralarıyla gösterilen iklimler sırasıyla hangisidir?

- Akdeniz iklimi-Karasal İklim-Karadeniz İklimi
- Karadeniz İklimi- Karasal İklim-Akdeniz İklimi
- Karadeniz İklimi- Ilıman İklim-Akdeniz İklimi
- Akdeniz iklimi-Karasal İklim-Soğuk İklim

16. Aşağıdakilerden hangisi koordinat sistemi ile ilgili bir kavram **değildir**?

- Paralel
- Meridyen
- Ekvator
- Kroki

17.

Yandaki şekilde yer alan A noktası aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?

- Ekvator
- Meridyen
- Kuzey Kutbu
- Paralel

18. "Griniç" ismiyle ifade edilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- Ekvator
- Başlangıç meridyeni
- Başlangıç paraleli
- Kutup noktaları

19. Ekvatora paralel uzanan ve meridyenleri dik olarak kesen çizgilere..... , iki kutup noktasını birleştiren, ekvatoru dik olarak kesen çizgilere denir.

- Kutup noktası-meridyen
- Ekvator-Paralel
- Paralel-Meridyen
- Dönence-Paralel

20. Dünyayı iki eşit yarımküreye bölen en büyük paralel dairesine ne ad verilir?

- Dönence
- Meridyen
- Ekvator
- Paralel

21. Aşağıdakilerden hangisi paralellerin özelliklerinden biri **değildir**?

- Boyları kutuplara doğru kısalmır.
- En büyük paralel dairesi ekvatorudur.
- İki paralel dairesi 111 km.'dir.
- Paraleller 10 derecelik açılarla çizilmişlerdir.

22. Bazı paralellerin özel adları vardır.Örneğin 0 derece paraleline , 90. derece paralellerine noktaları denir.

- Ekvator-Meridyen
- Kutup- Dönence
- Ekvator-Kutup
- Paralel-Dönence

EK : 1. VERİ TOPLAMA ARACI (Devamı)

- 23 . Aşağıdakilerden hangisi meridyenlere ait bir özellik **değildir**?
- 360 meridyen yayı vardır.
 - Başlangıç meridyeni İngiltere'nin Greenwich kasabasından geçer.
 - İki meridyen arasında 4 dakikalık zaman farkı vardır
 - Meridyenler enine çizgilerdir.
24. Yeryüzünde meydana gelen olayların dağılışını, sebep ve sonuçlarını ve bunların insanlara olan etkisini inceleyen bilim dalına denir.
- Arkeoloji
 - Tarih
 - Coğrafya
 - Fen Bilimleri
25. Bir kentin, bir gölün, adanın ya da ülkenin , Dünya üzerinde bulunduğu yere o yerin denir.
- Coğrafi Konumu
 - Matematik Konumu
 - Özel Konumu
 - Koordinat
26. Dünya üzerindeki herhangi bir yerin , enlem ve boylam dereceleriyle belirtilmesine ne ad verilir?
- Özel Konum
 - Coğrafi Konum
 - Harita Konumu
 - Matematik Konum
27. Bir yerin dünya üzerindeki yerini açıklayabilmemiz için o yerin; kıtalara,denizlere,önemli ticaret yollarına , komşu ülkelere göre durumuna da bakmamız gerekir.Bunlarda o yörenin konumunu ortaya koyar.
- Özel
 - Matematik
 - Siyasi
 - Askeri
28. Karalar üzerinde yıllık yağış miktarının çok az olduğu, çok kurak ve bitki örtüsünden yoksun alanlara ne isin verilir?
- Kutup
 - Vaha
 - Kurak alan
 - Çöl
29. Ormanlar ve yeşillik alanların hızla yok olmasıyla ortaya çıkan tehlike aşağıdakilerden hangisidir?
- Buharlaşma
 - Nemlilik
 - Kuraklık
 - Sel
30. Yeryüzüne yağışlarla düşen sular daha sonra atmosfere ile gönderilir. Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?
- Buharlaşma
 - Erozyon
 - Kuraklık
 - Sel
31. Havada bulunan su buharına denir.
- Sıcaklık
 - Yağmur
 - Isı
 - Nem
32. Eski çağlarda devletlerin ekonomik ve siyasi güç için egemen olması gerekiyordu?
- Hammaddeye
 - Ticaret yollarına
 - Geniş topraklara
 - Su kanallarına
33. Doğada henüz işlenmemiş ya da çok az işlem görmüş maddeleredenir.
- Hammadde
 - Su ürünleri
 - Maden.
 - Sanayi maddesi
34. Ekonomik, toplumsal, siyasi nedenlerle bireylerin veya toplulukların, bir ülkeden başka bir ülkeye, bir yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine gitme işinedenir.
- Taşınma
 - İsyan
 - Yerleşme
 - Göç

EK : 1. VERİ TOPLAMA ARACI (Devamı)

35. Kırsal yerleşmelerden şehirlere göç eden insanların yetkililer görmeden hızlı bir şekilde inşa ettikleri konutlara ne isim verilir?
a. Site b. Kooperatif c. Apartman d. Gecekondu
36. İnsanlar tarafından yapılan yapay göllere ismi verilir?
a. Gölet b. Göl c. Körfez d. Irmak
37. Denizin kara içine sokularak oluşturduğu küçük girintilere denir
a. Sahil b. Baraj c. Yarımada d. Körfez
38. "İki nehir arası" anlamına gelen, tarihte bir çok uygarlığa beşiklik eden ve astronomi, geometri gibi bilimlerin temellerinin atıldığı bölgeye hangi isim verilir?
a. Ortadoğu b. Anadolu c. Mezopotamya d. Avrasya
39. Sümerler ziggurat adı verilen tapınaklarında gök yüzünü değişik aletlerle incelerlerdi. Sümerlerin gök yüzünü inceledikleri bu mekanlara hangi isim verilmiştir?
a. Rasathane b. Uzay c. Evren d. Laboratuar
40. Günümüzde gökyüzünde bulunan güneş sistemi, yıldızlar, gezegenler, uydular ve diğer gök cisimlerini inceleyen bilim dalına hangi isim verilir?
a. Rasathane b. Arkeoloji c. Astronomi d. Matematik

EK : 2. KASTAMONU VALİLİĞİ ARAŞTIRMA İZİN BELGESİ

T.C.
KASTAMONU VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı :B.08.4.MEM.4.37.00.09.020- 155

05.01.2010

Konu:Anket

VALİLİK MAKAMINA
KASTAMONU

- İlgi:a)Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi.
b)Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğünün 25.12.2009 tarih ve-362 sayılı yazıları.

Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğünün ilgi yazıları ile Enstitüleri İlköğretim Ana Bilim Dalına Bağlı Sosyal Bilimler Öğretmenliği Tezli Yüksek Lisans Programında kayıtlı Funda TALAY'ın İlimiz merkez ilköğretim okullarında öğrenim görmekte olan 6. sınıf öğrencilerine yönelik "İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Kapsamında İşlenen Yeryüzünde Yaşam Ünitesinin Coğrafya Kavramlarının Kazanılmışlık Düzeyinin Araştırılması" konulu anket uygulamak istediği bildirilmektedir.

Söz konusu Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalına Bağlı Sosyal Bilimler Öğretmenliği Tezli Yüksek Lisans Programında kayıtlı Funda TALAY'ın İlimiz merkez ilköğretim okullarında öğrenim görmekte olan 6. sınıf öğrencilerine yönelik "İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Kapsamında İşlenen Yeryüzünde Yaşam Ünitesinin Coğrafya Kavramlarının Kazanılmışlık Düzeyinin Araştırılması" konulu anketi (6 sayfa) uygulaması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Nihat TARAKCI
Milli Eğitim Müdürü

OLUR

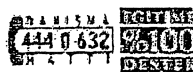
31/12/2009

Bayram ÖZ
Vali a.

Vali Yardımcısı

İl Milli Eğitim Müdürlüğü
37100/KASTAMONU
Tel: 0366 214 1517-214 1001-214 6494
Faks: 0366 214 6494
kastamonu.mem@meb.gov.tr
http://kastamonu.meb.gov.tr

EK : 3. ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Funda TALAY

Doğum Yeri : HATAY / Dörtyol

Doğum Tarihi: 1976

Medeni Hali : Evli

Yabancı Dili : İngilizce

Eğitim Durumu (Kurum ve Yıl)

Lise : Dörtyol Lisesi - 1994

Lisans : G.Ü Kastamonu Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği

Yüksek Lisans : 2008-2011

Çalıştığı Kurum/Kurumlar ve Yıl : Kastamonu Vali Aydın Arslan İ.O 1999-2003

Ali Fuat Darende İ. O. 2003-...

EK : 4. YEMİN BELGESİ**KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE****KASTAMONU**

Kastamonu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmenliğine göre hazırlamış olduğum “İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Kapsamında İşlenen Yeryüzünde Yaşam Ünitesi’nde geçen Coğrafya Kavramlarının Kazanılmışlık Düzeyi” adlı yüksek lisans tezinin içerdiği yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı ve bu tezi Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü'nden başka bir bilim kuruluna akademik gaye ve unvan almak amacıyla vermediğimi beyan ederim.

...../...../ 2011

Funda TALAY